

Moravian Folk Embroidery Patterns

Berta Sojková

Helen Hough (Editor, Translator)

James G. Collins & Associates
2023

Moravian Folk Embroidery Patterns

Berta Sojková; Hough, Helen (Editor, Translator)

James G. Collins & Associates, Arlington, Texas, 2023

While the original text and images from the late 19th century are no longer in copyright, this book and its images are copyright James G. Collins & Associates.

The version uploaded into the Internet Archive is for individual, non-commercial use only and has been provided with a CC BY-NC-SA [Creative Commons Attribution-Non-Commercial-Share-Alike] 4.0 International Public License (<https://creativecommons.org>).

Dedication: For those who are afraid, thirsty, hungry, or may be homeless.

If you believe that this publication has some value to you,
please consider donating what you think is a reasonable sum to some worthy purpose;
even a tiny amount may make a difference somewhere.
Some donations may also be tax deductible.

Consider the following organizations:

Uniquely appropriate for this volume: The Regional Museum in Olomouc, nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc, Olomouc, Czech Republic, a national history and ethnographic museum in Olomouc, Czech Republic (<https://www.vmo.cz/>).

Services for at-risk children and families or community centers for our older neighbors.

Your local food pantry so people under high levels of stress need not also go hungry.

The *Antique Pattern Library* project is an excellent opportunity to support access to publications similar to this one. This service provides scans of craft pattern publications that are in the public domain or have permission to post. Many are edited for modern craftworkers and their technologies, <http://www.antiquepatternlibrary.org/index.htm>.

Donations to your local library, a community college, or other learning scholarship fund are valuable local investments.

Consider also the *Internet Archive* (<https://archive.org/>) as it helps make many resources available to all of us.

- I would be surprised if any person or organization returns even a nominal donation. HH.

Moravian Folk Embroidery Patterns

Embroidery Patterns of the Slavic People in Moravia

Vzorky vyšívání lidu slovanského na Moravě

Modèles de broderies du peuple slave en Moravie

Stickerei-Muster des slavischen Volkes in Mähren

CONTENTS

Bands.....	1
Corners / Frames.....	61
Flowers, Vertical	97
Flowers, Small Grouped Diagonal	105
Flowers, Diagonal.....	106
Birds, Small Ornaments and Fills.....	115
Squares.....	119
Satin Stitch.....	125
Original Text In Czech, English, French, or German	139

Derived from the work of Berta Sojková [Bertha Sojka];

Volume 1, 1887, plates 1-12,

Volume 2, 1889, plates 13-22,

Volume 3, 1895, plates 23-32;

who used the designs on embroidered items housed in the Regional Museum*.

*called the Patriotic Museum in the late 1800s.

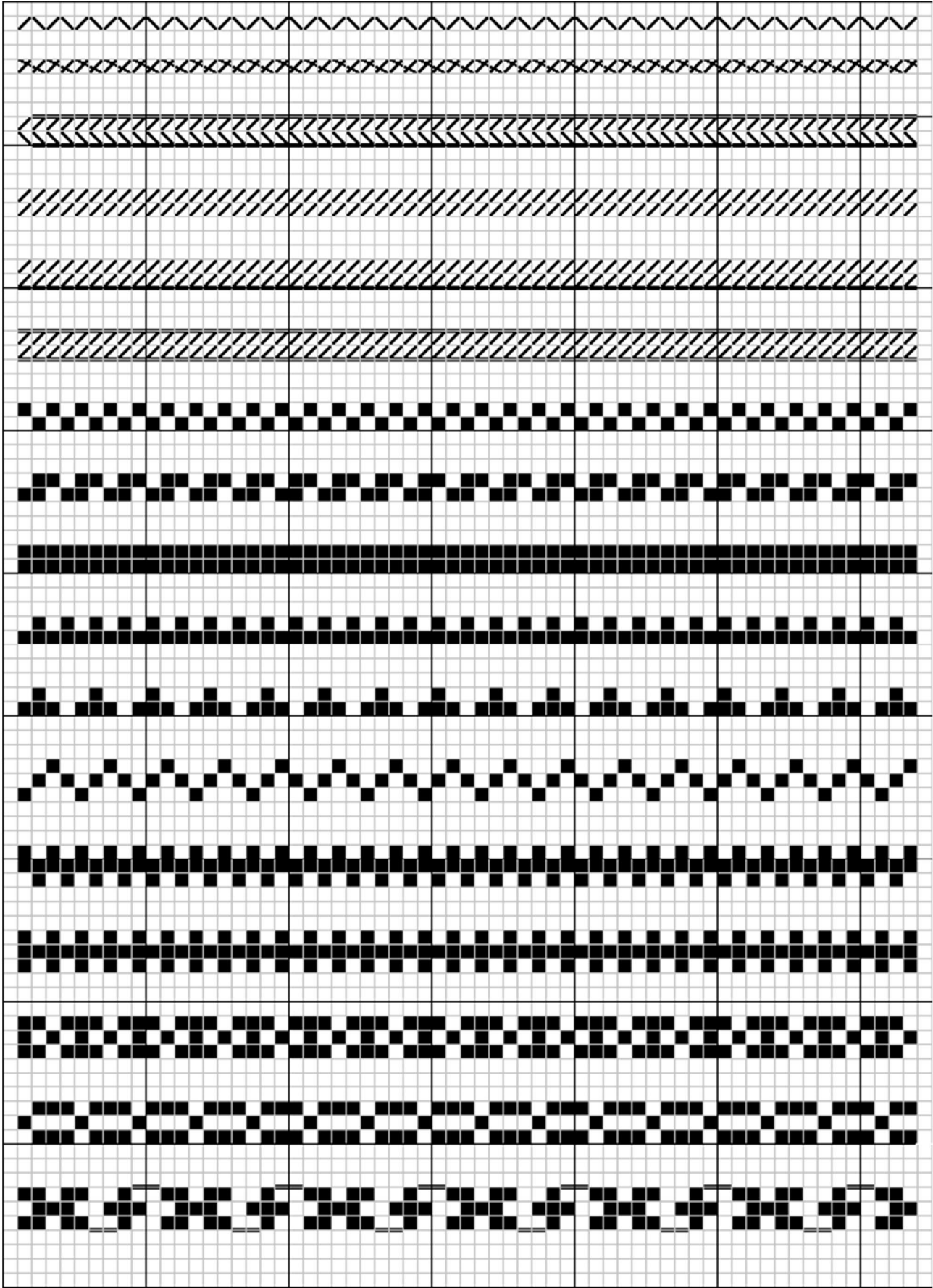
.A volume of Berta Sojková's original publications is housed in

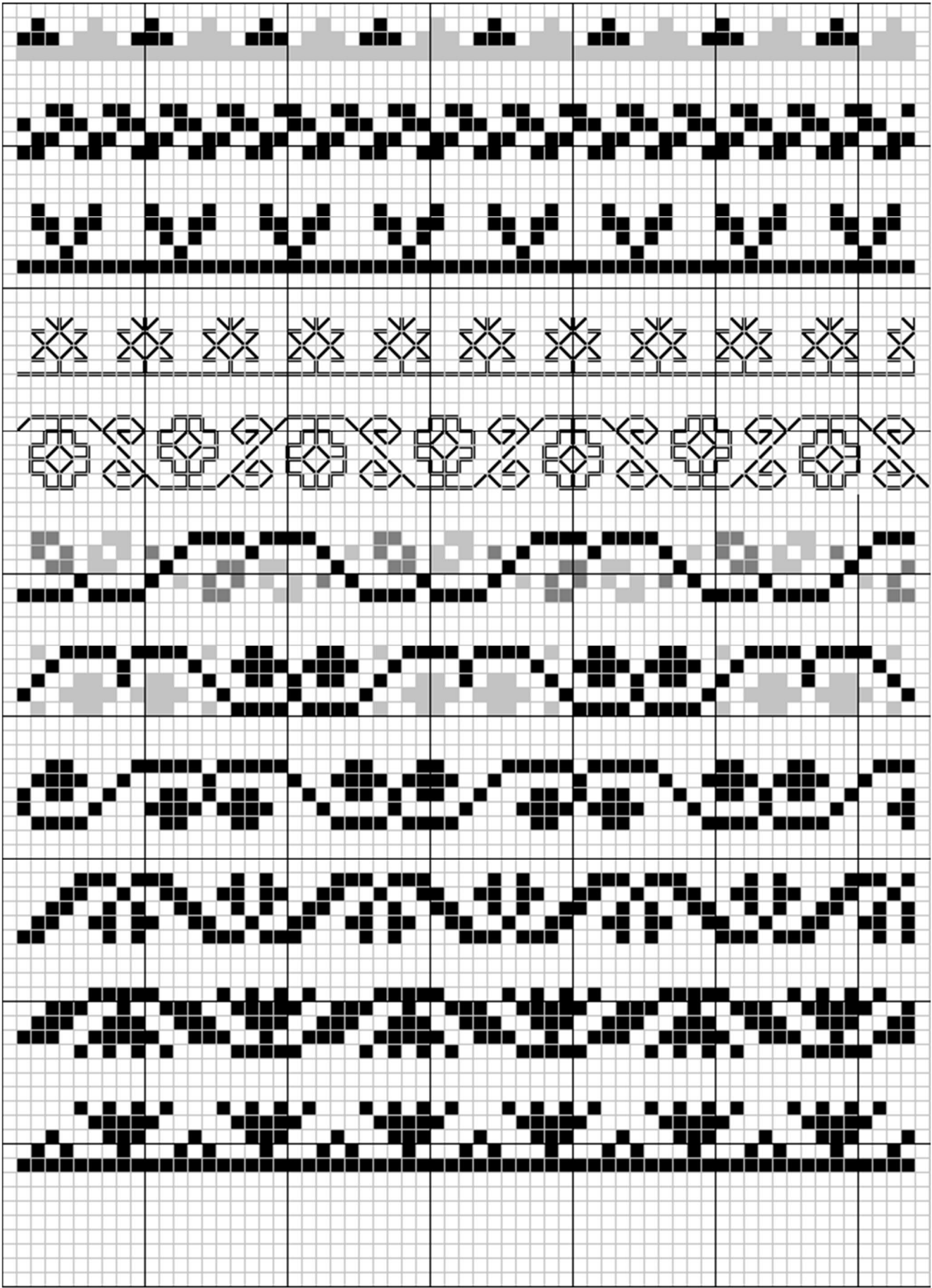
the Volkskundemuseum Wien (Austrian Museum of Folk Life and Folk Art, Vienna)

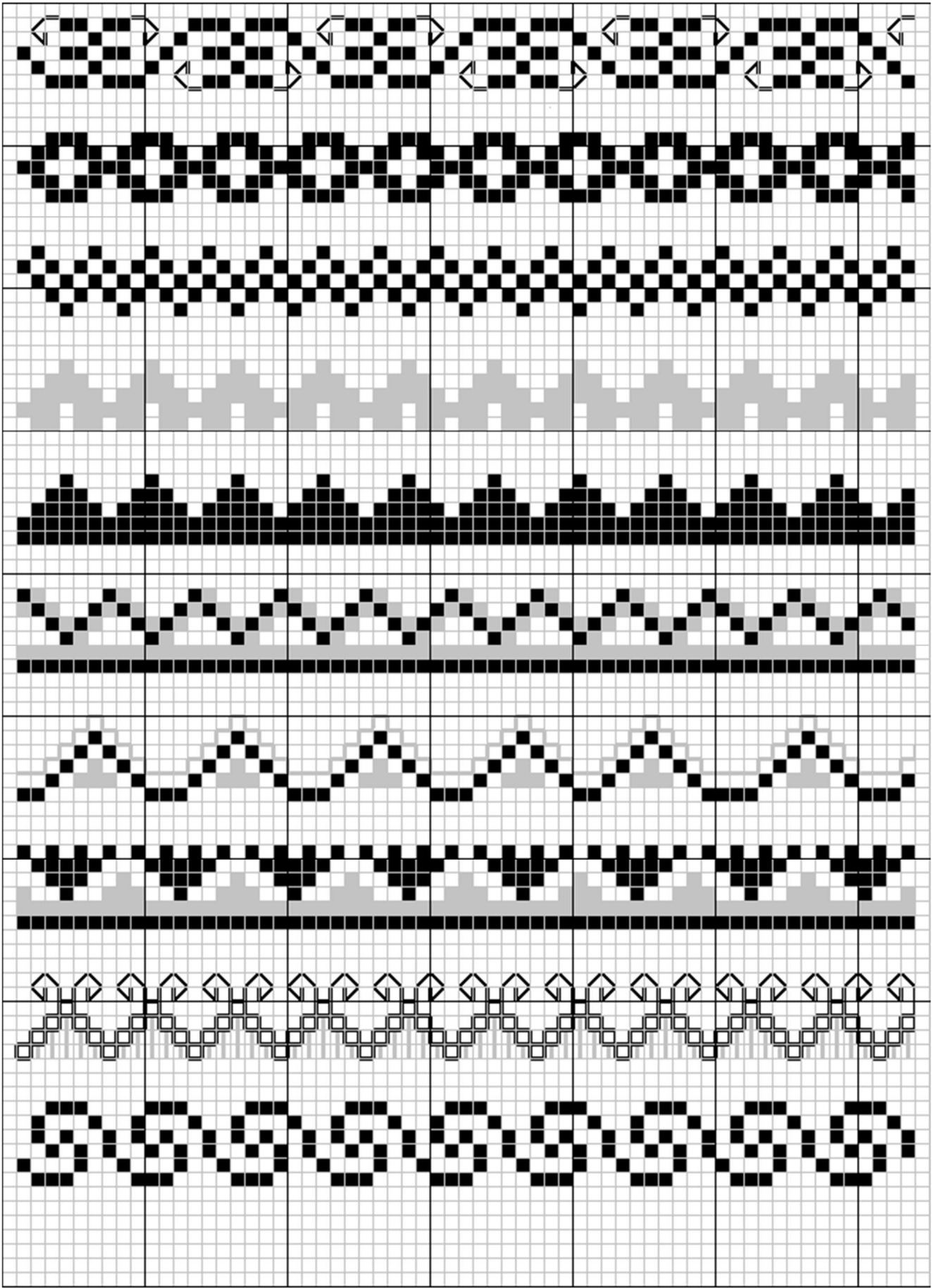
and is available in color online - https://www.volkskundemuseum.at/publikationen/publikation?content-id=1524345937511&publikation_id=1556955979056

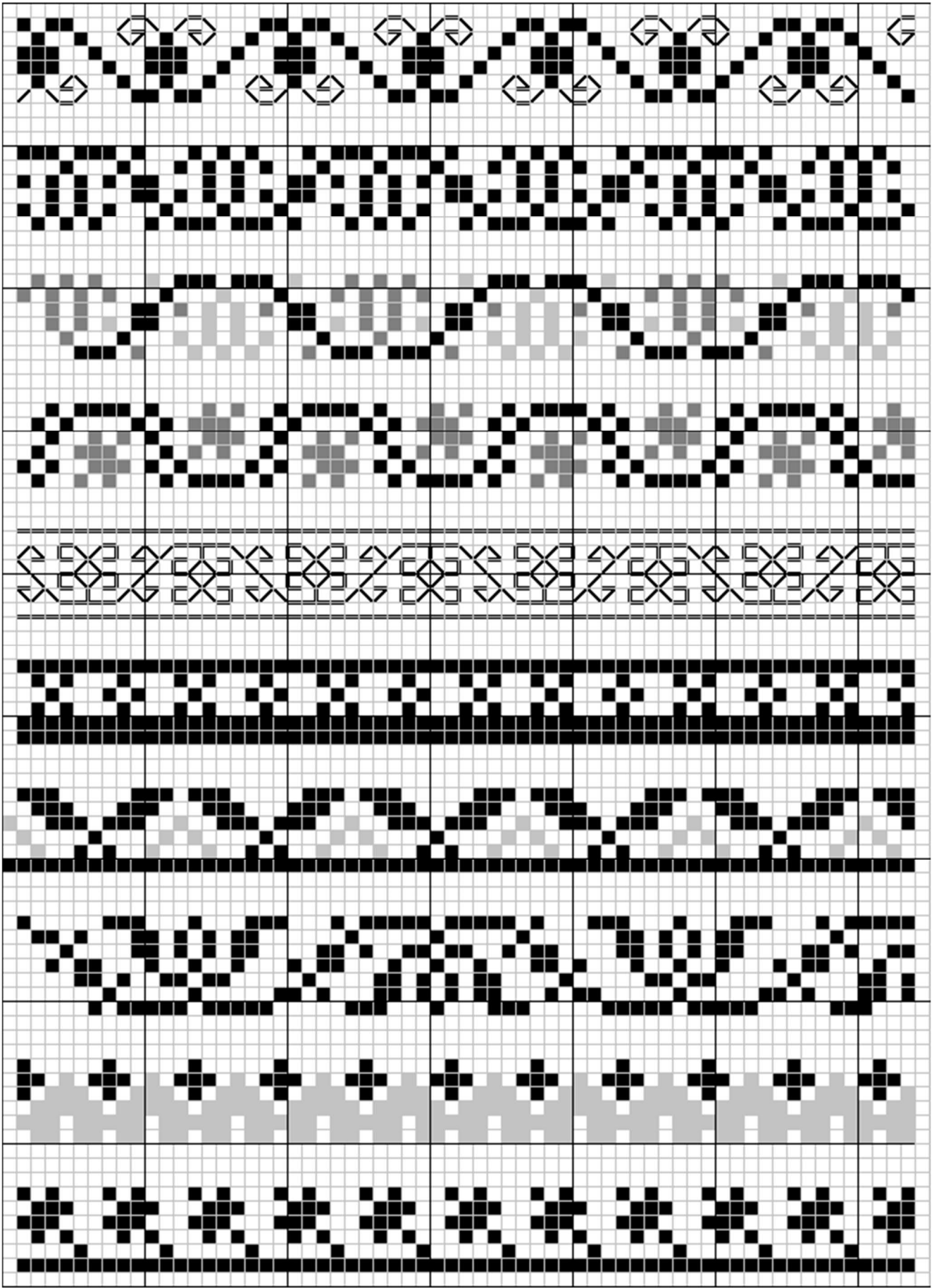

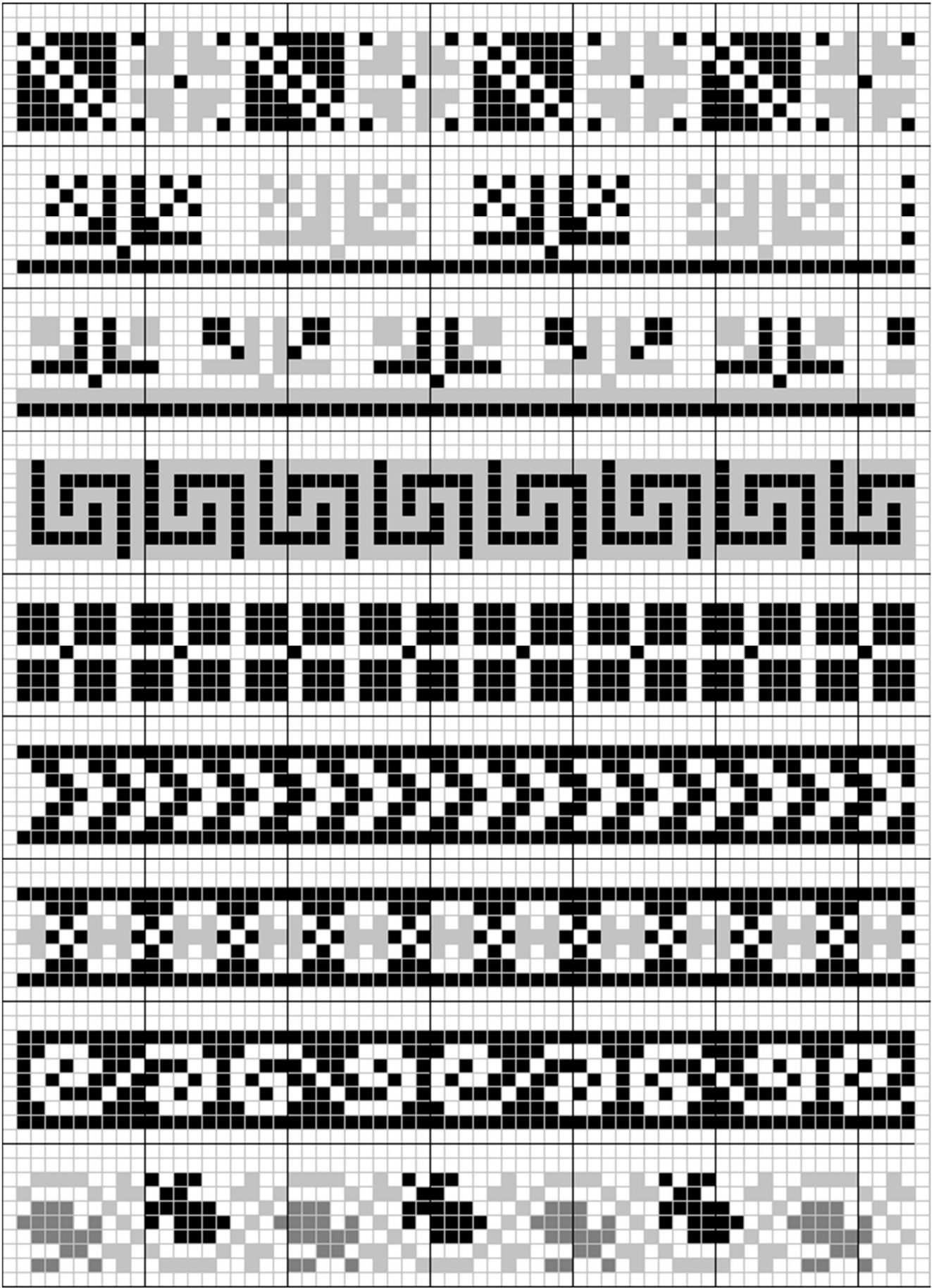
Bands

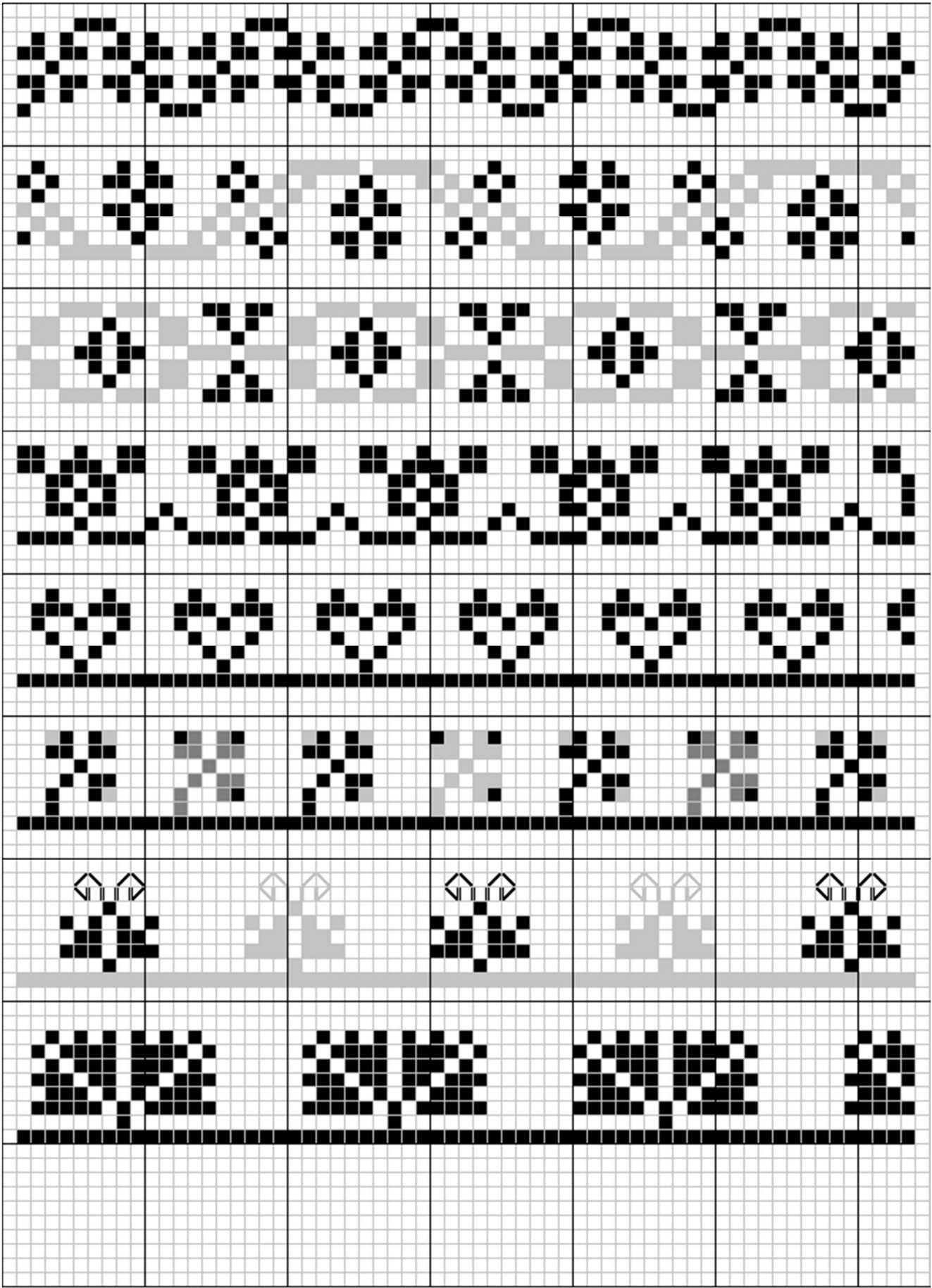

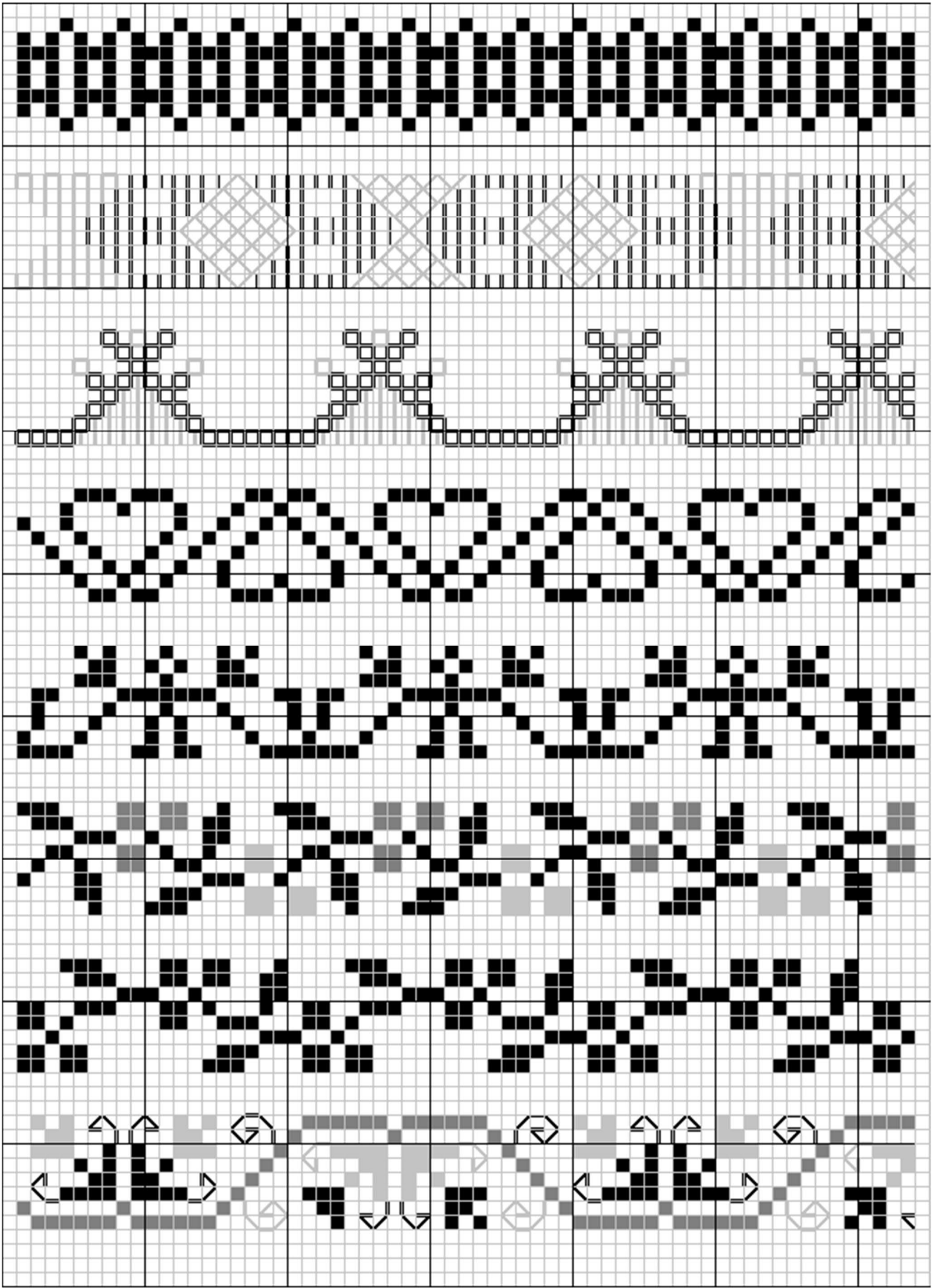

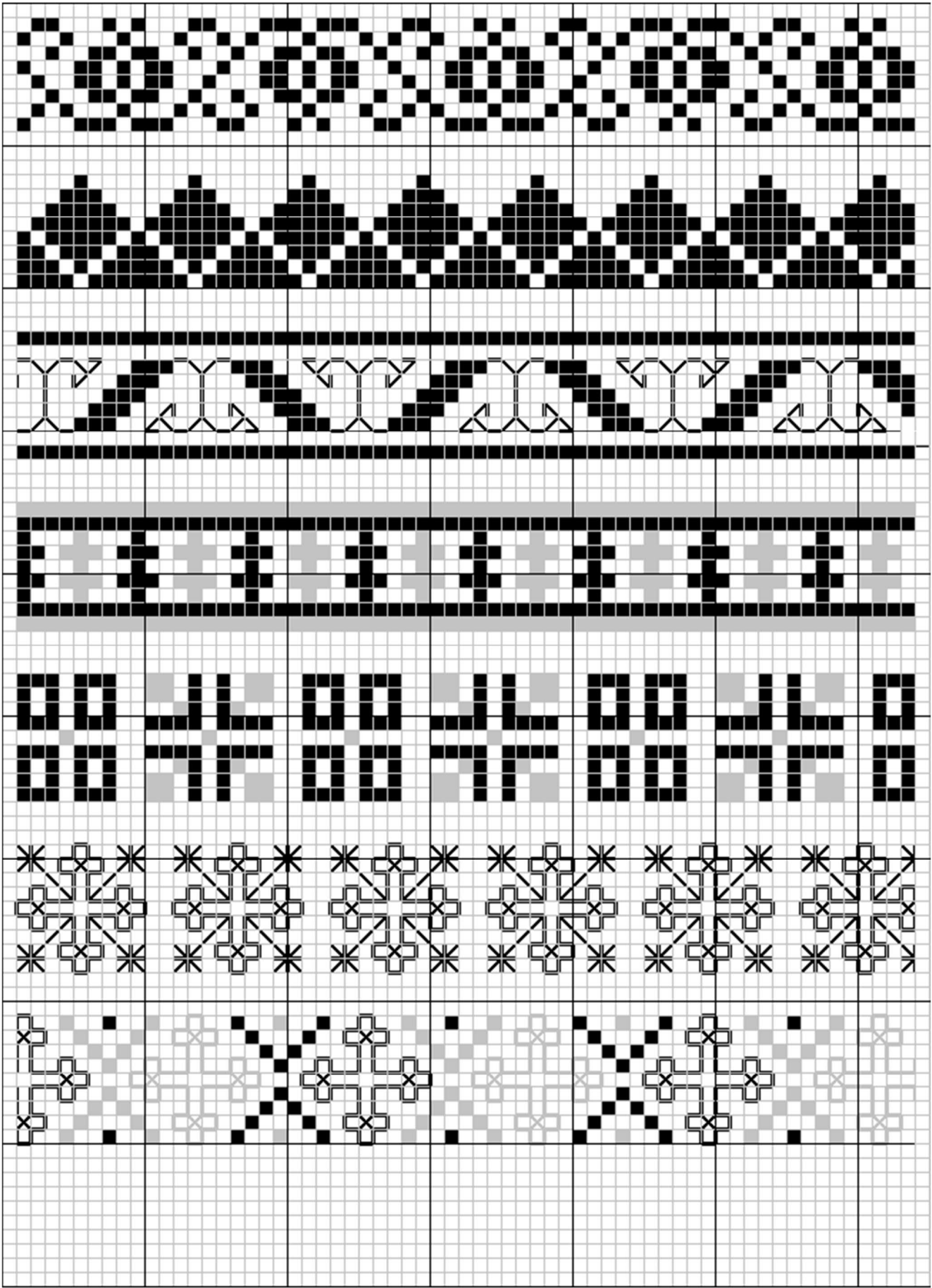

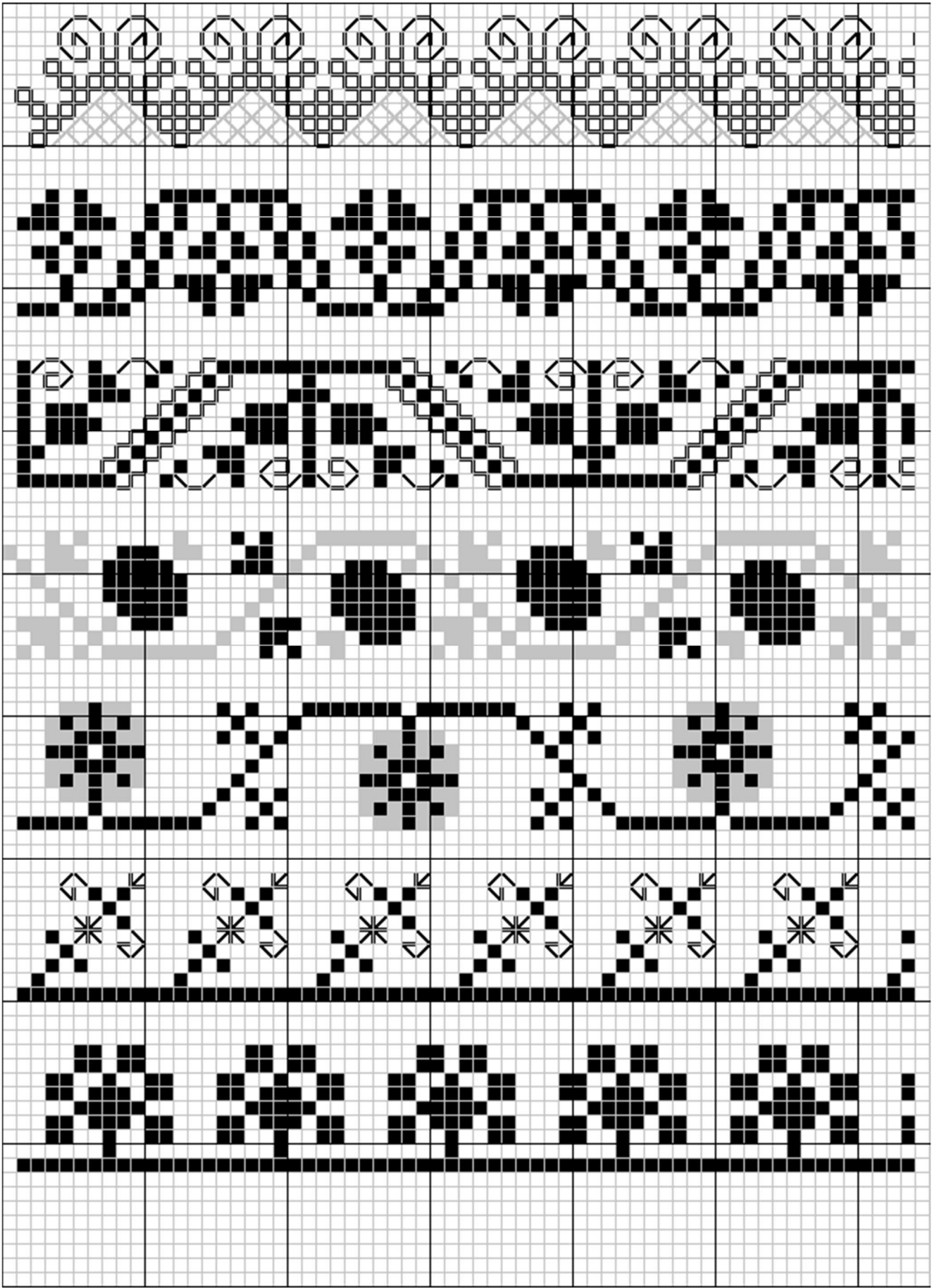

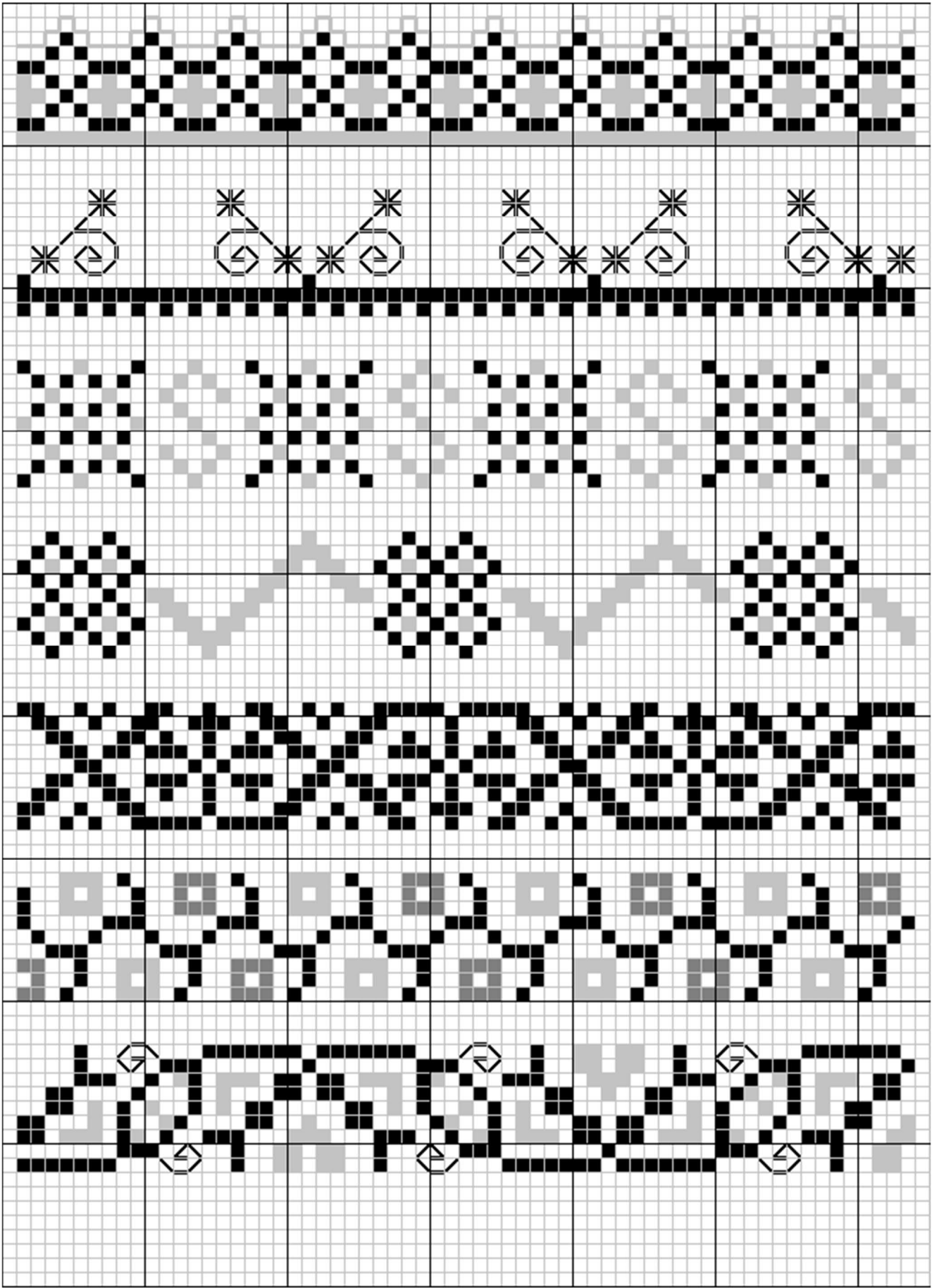

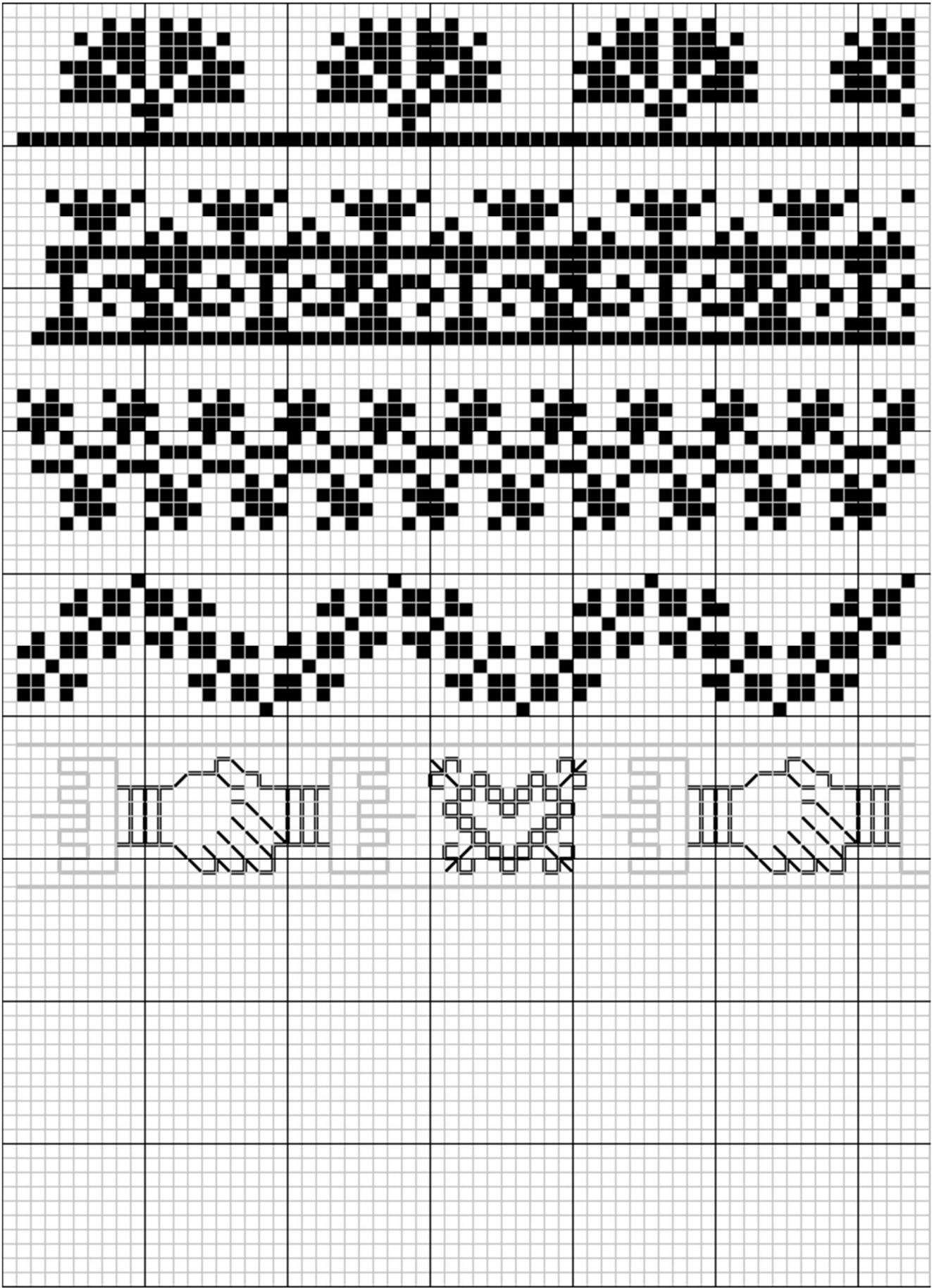

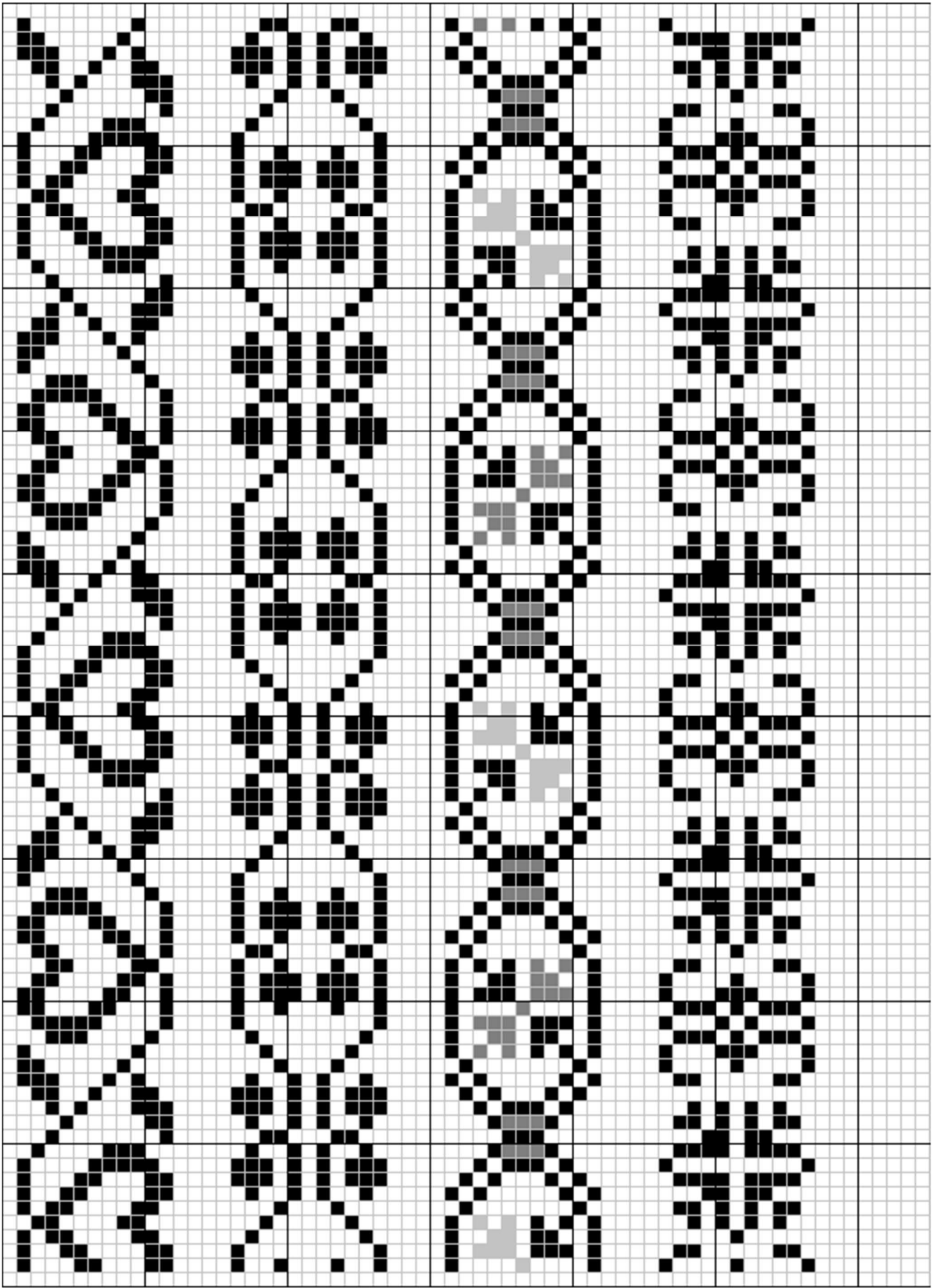

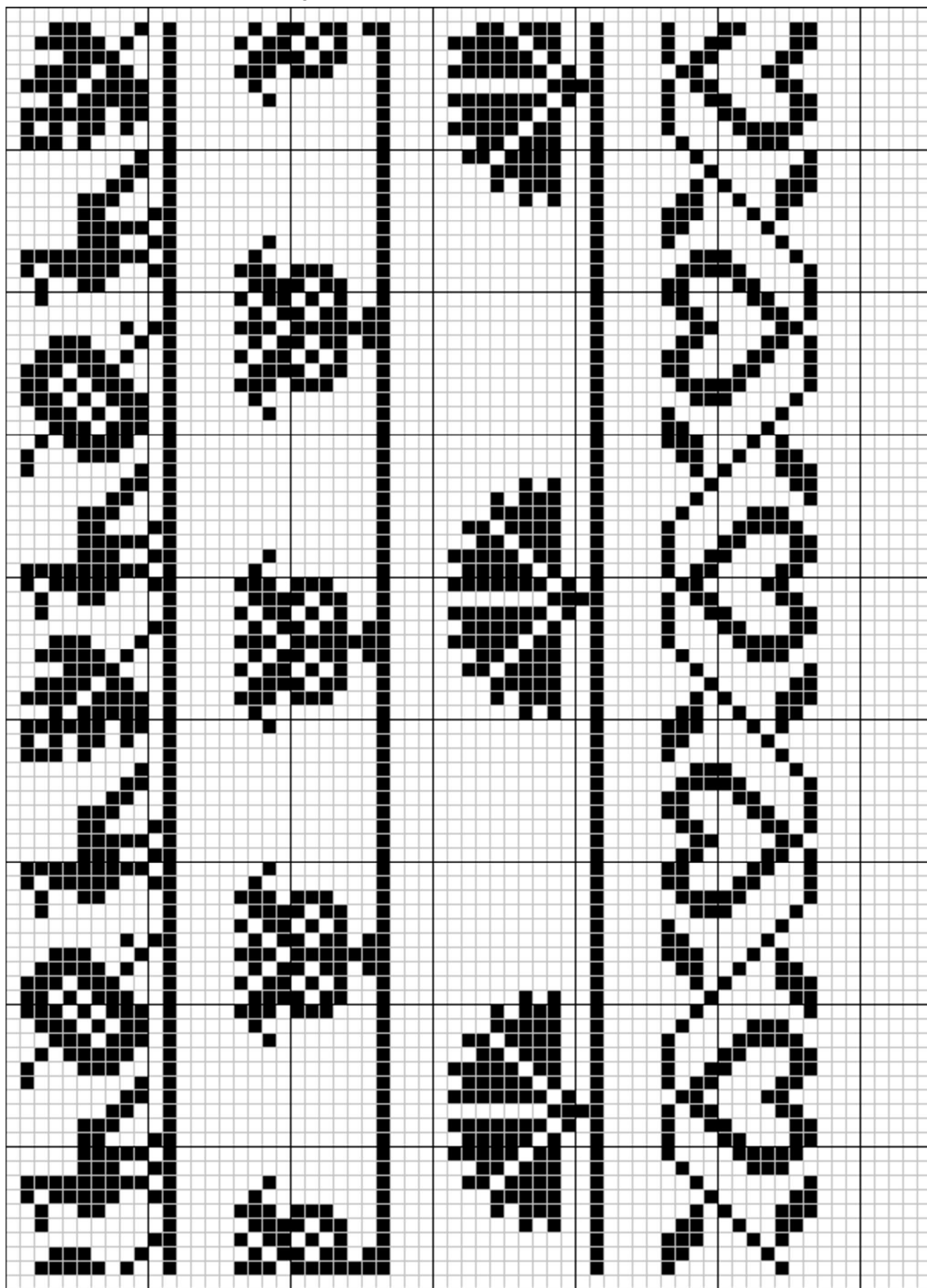

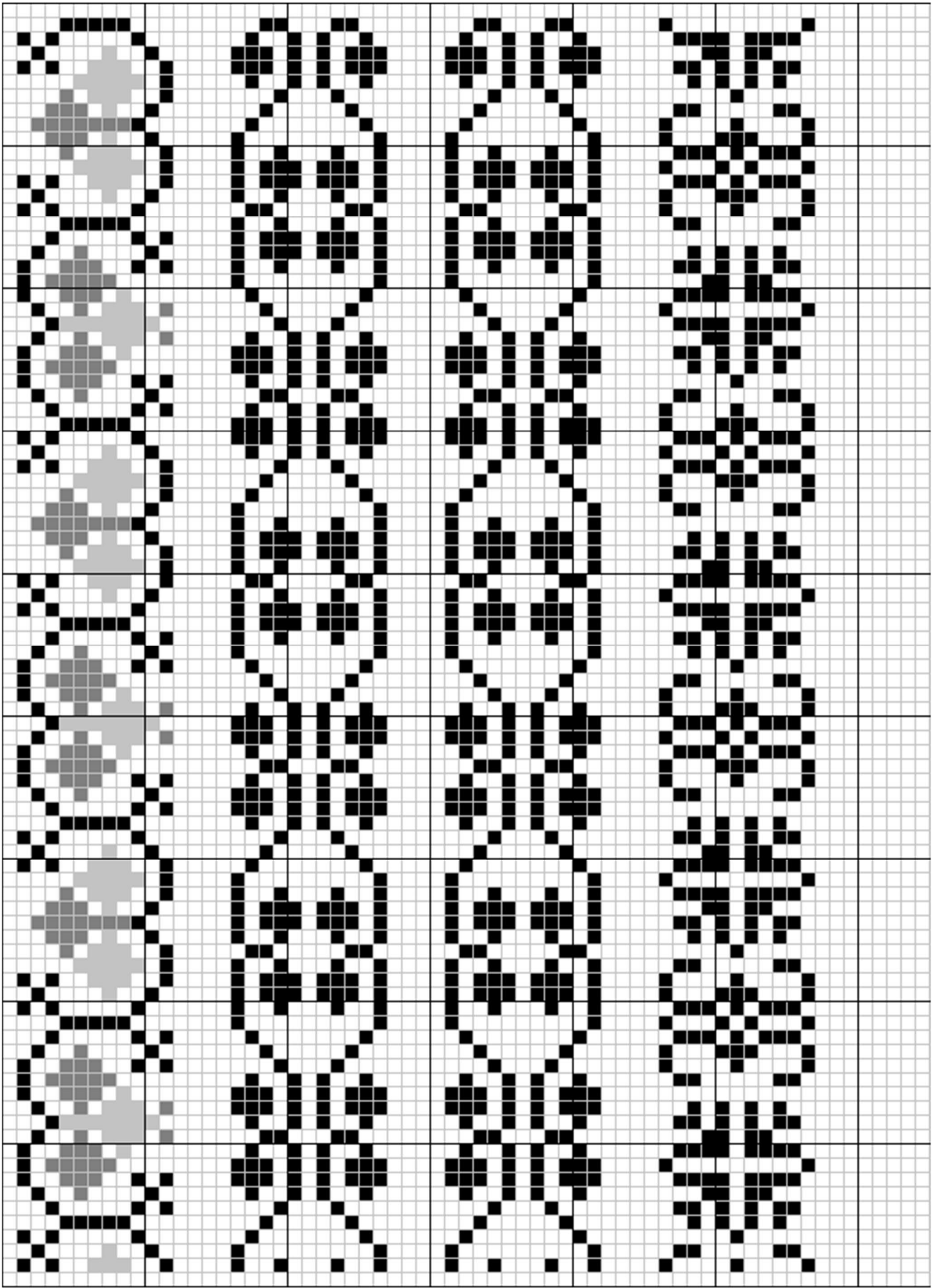

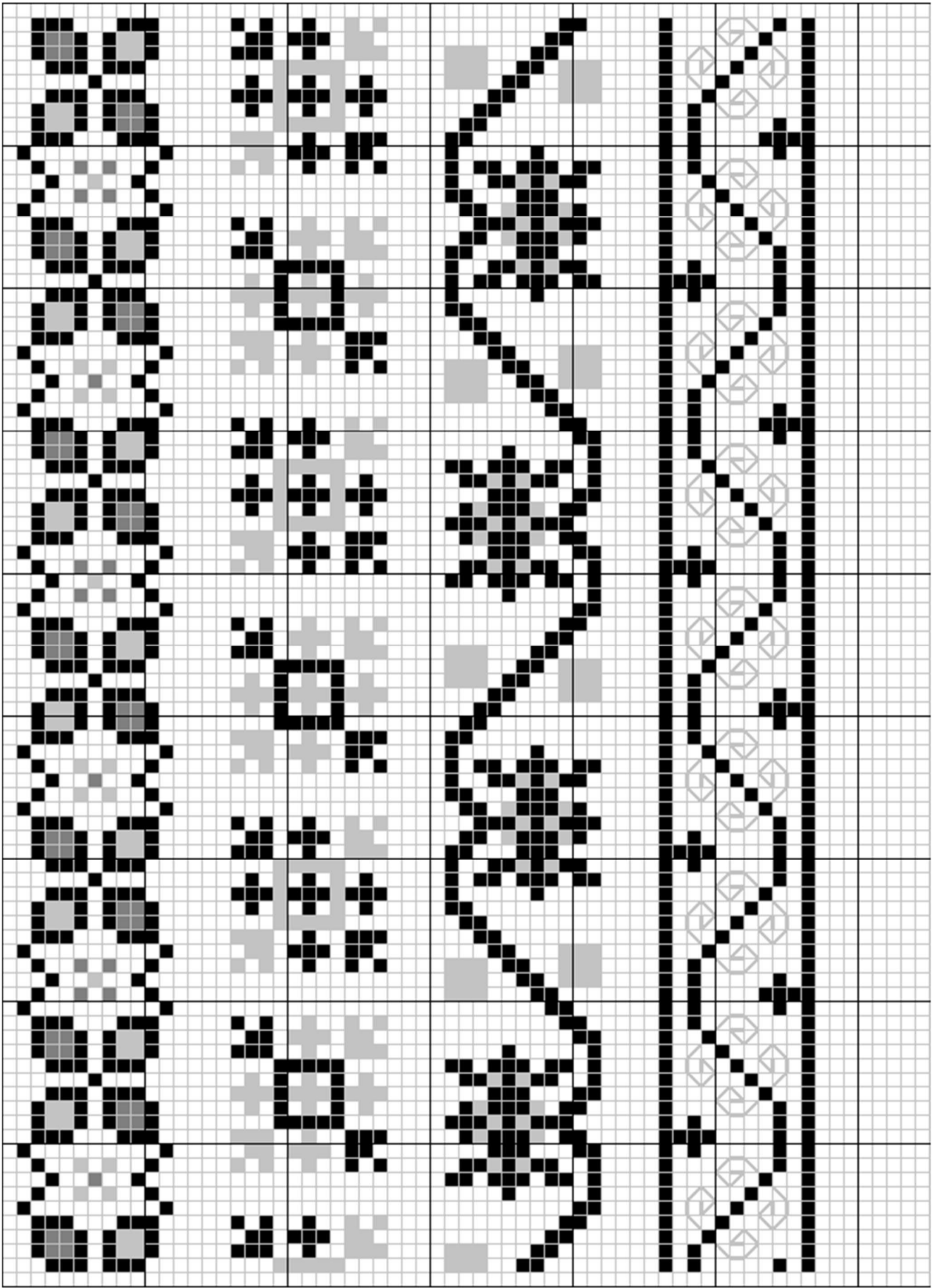

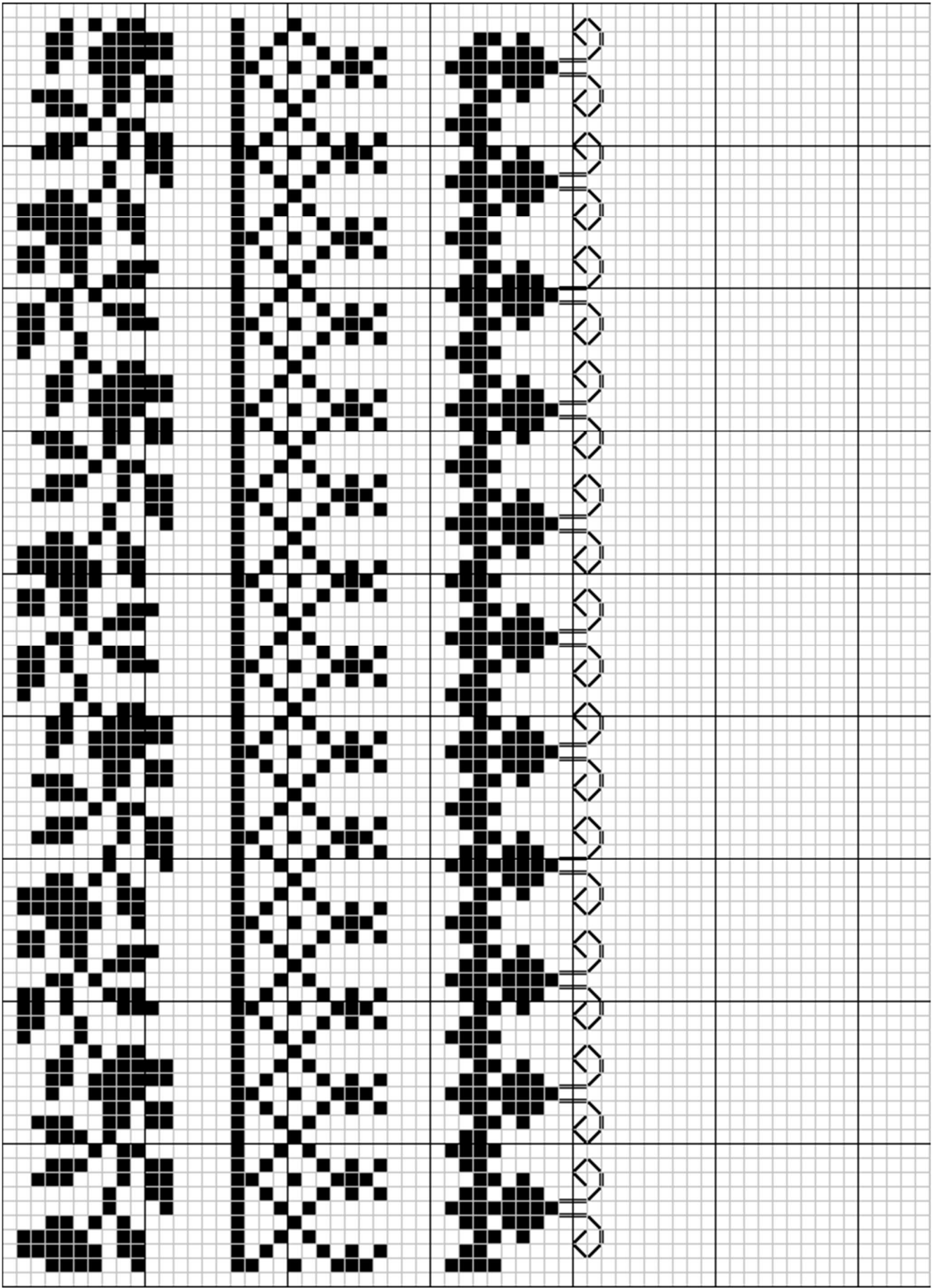

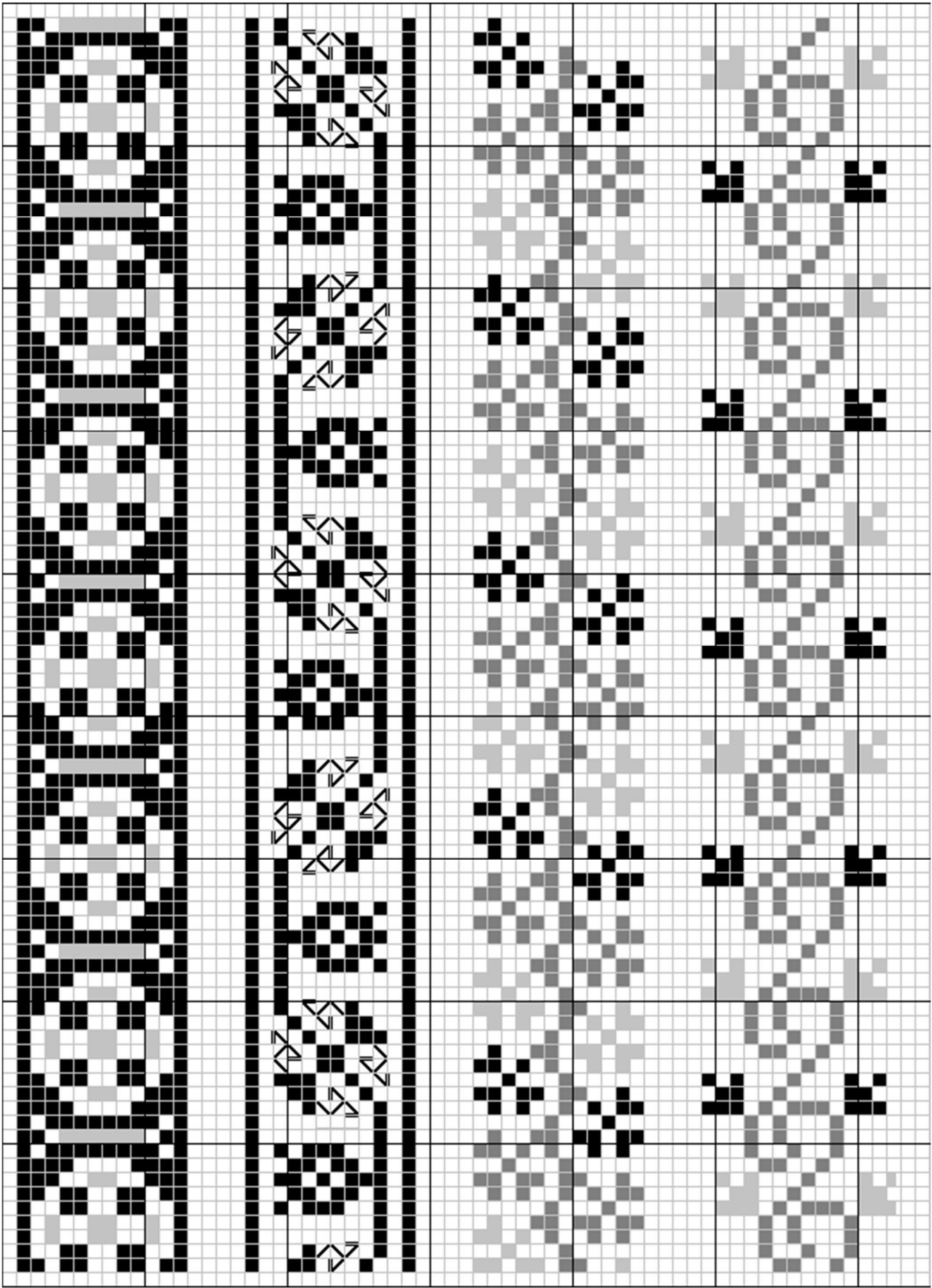

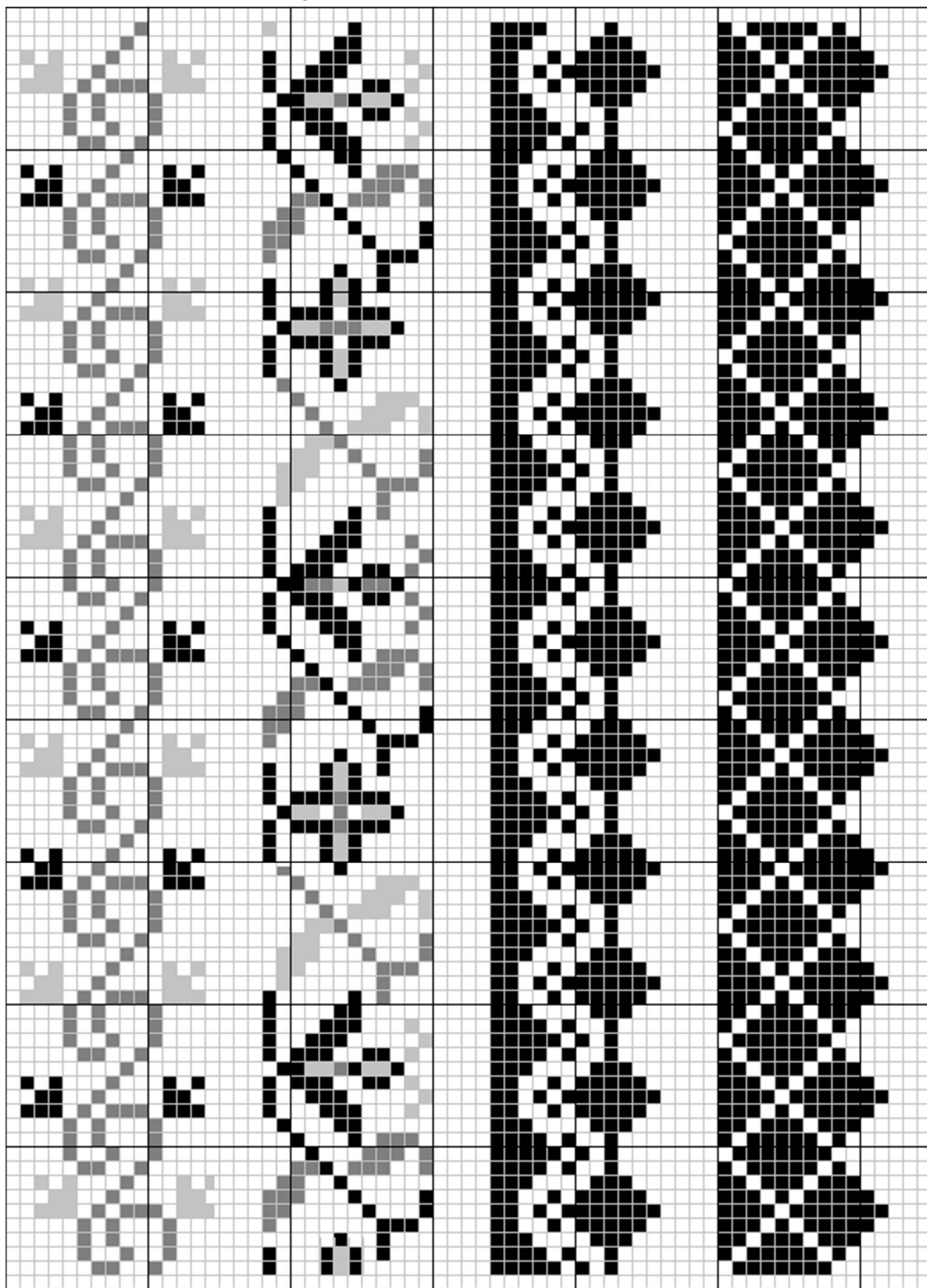

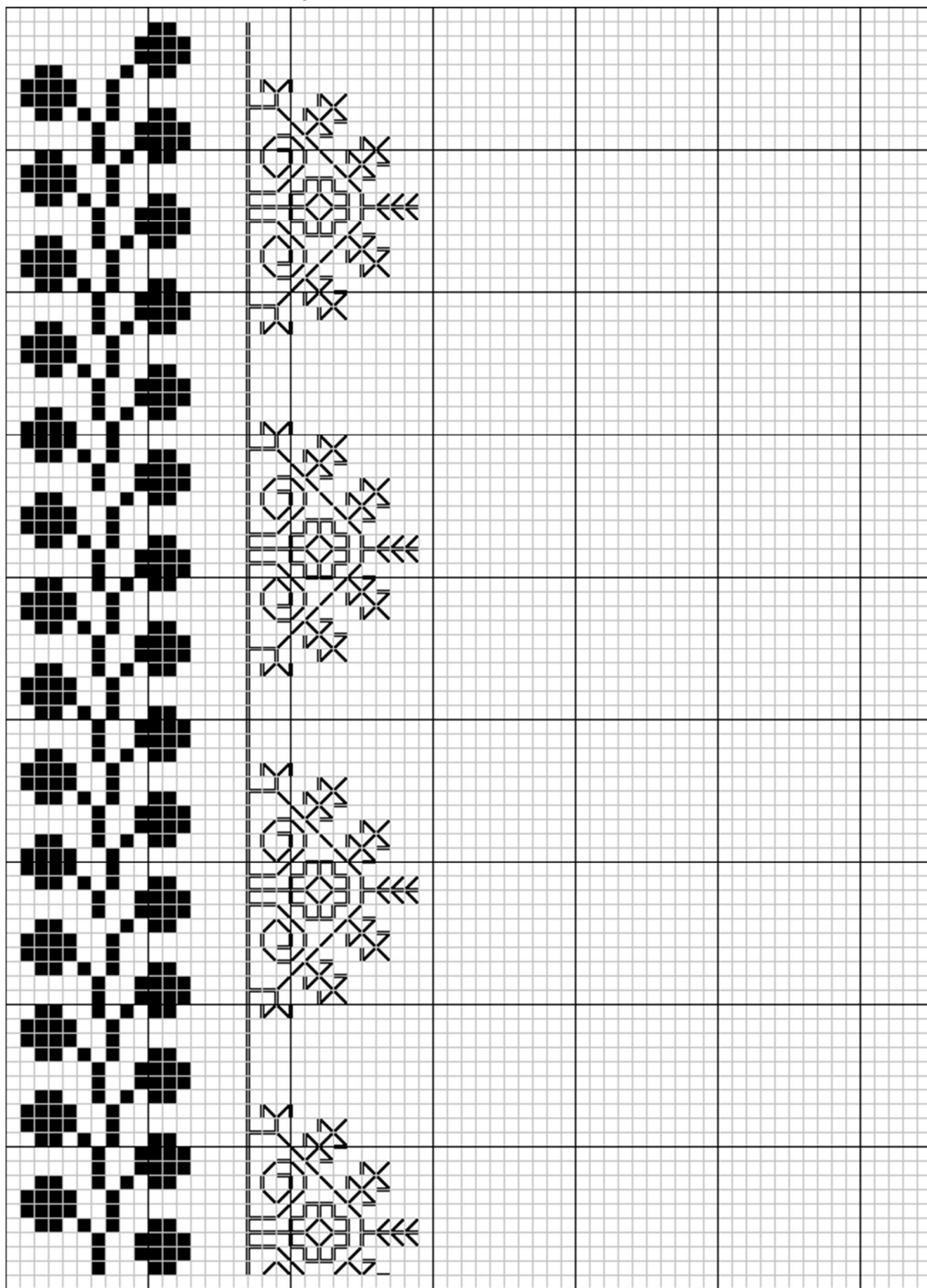

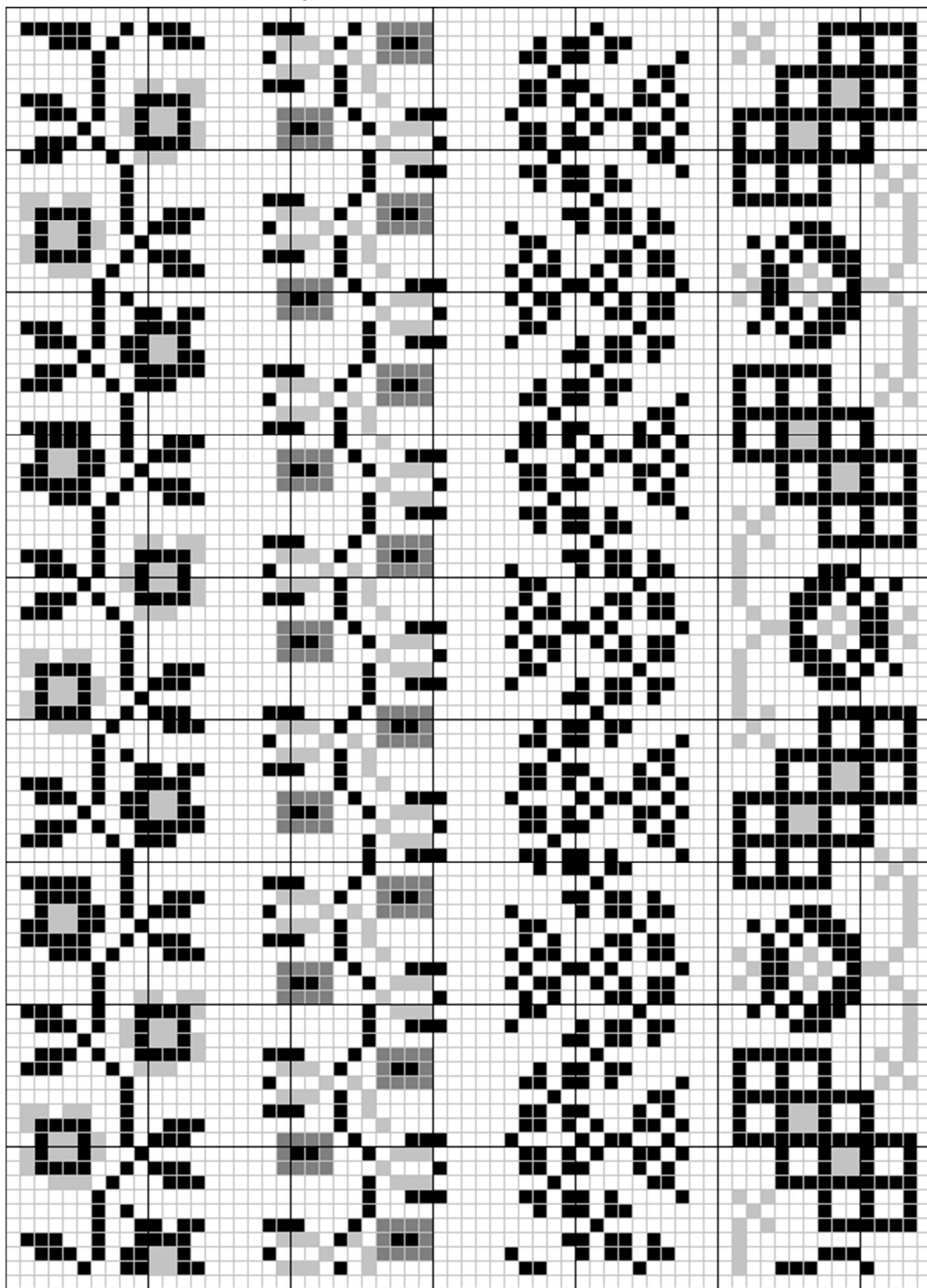

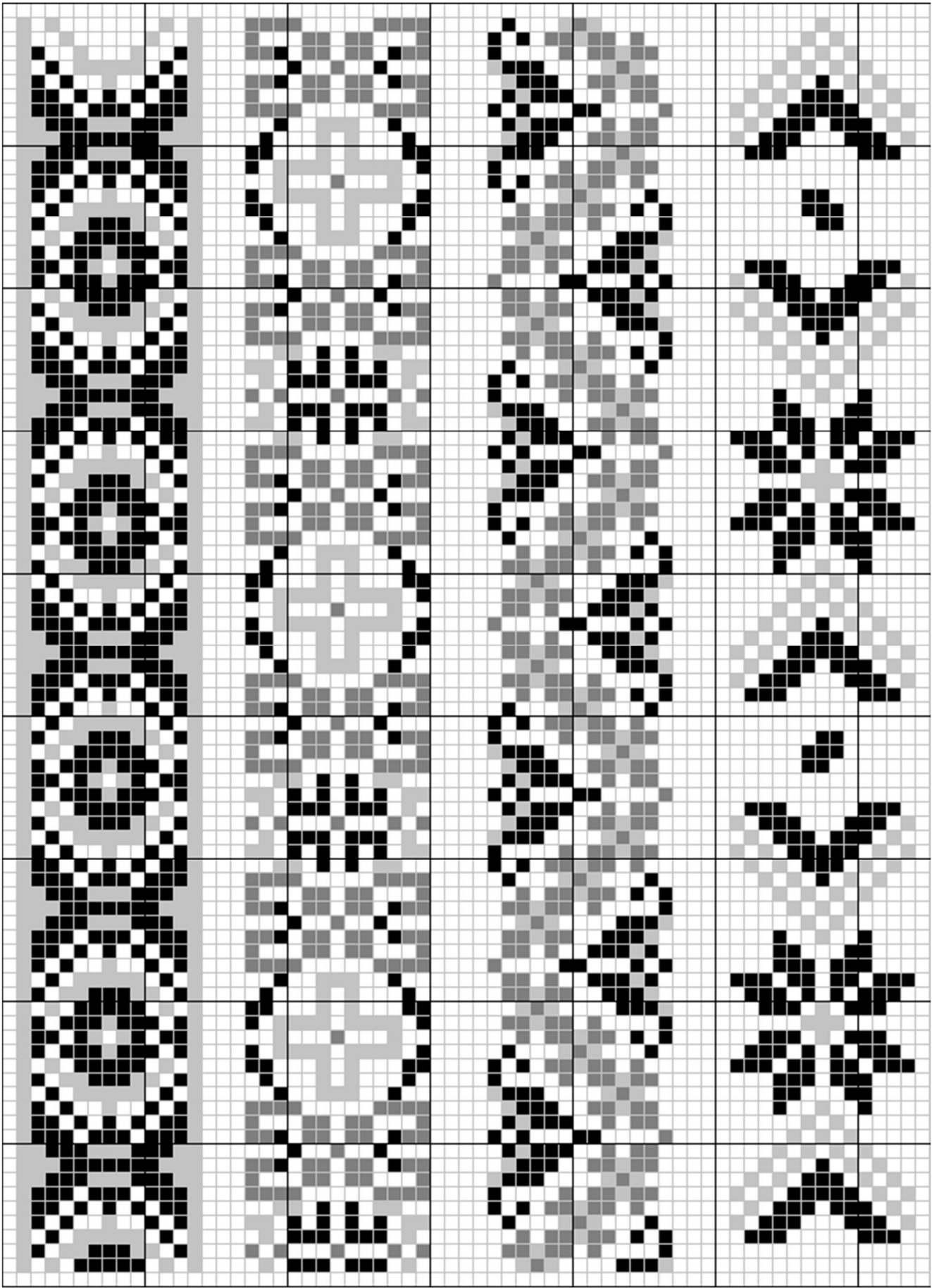

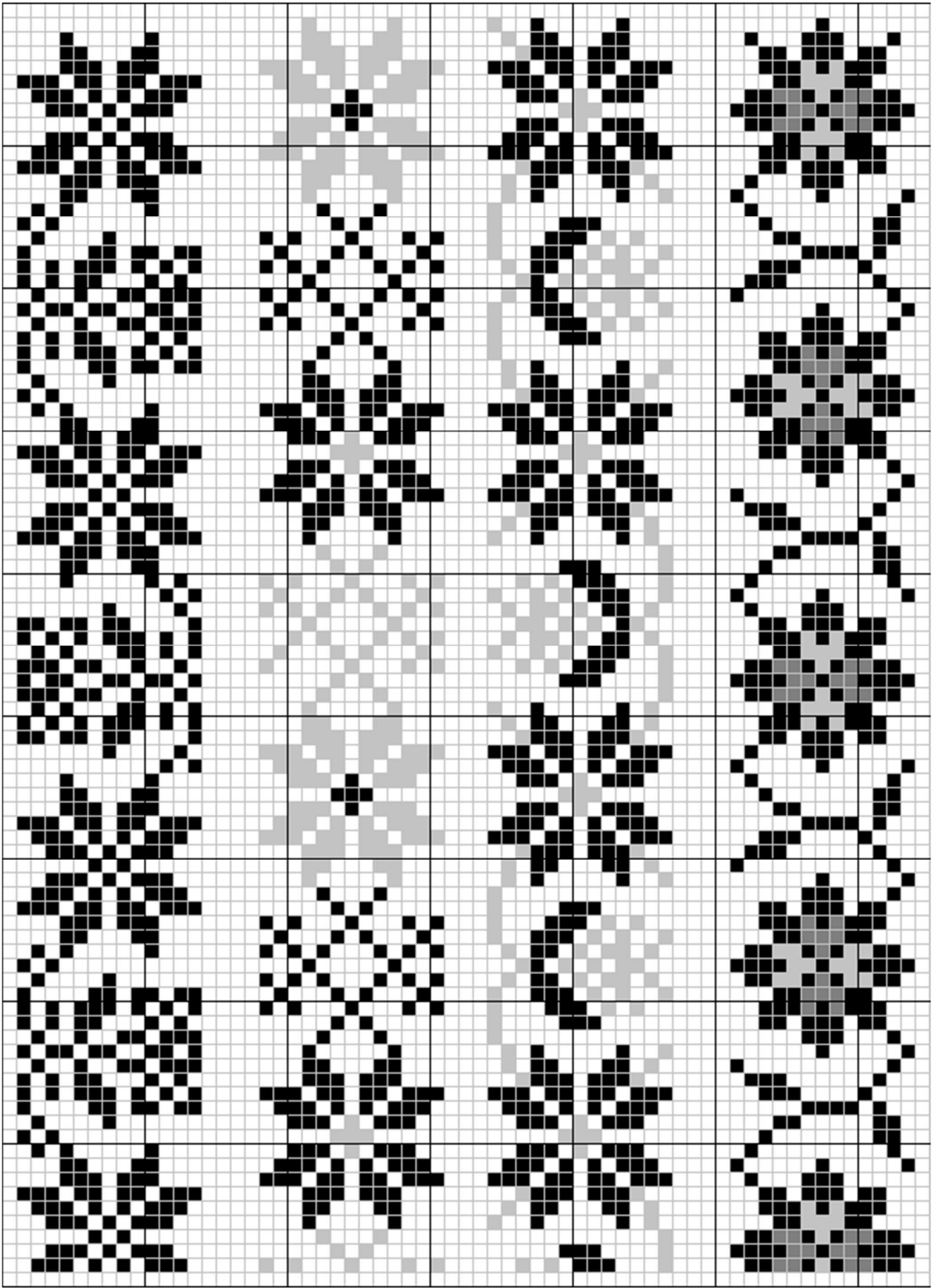

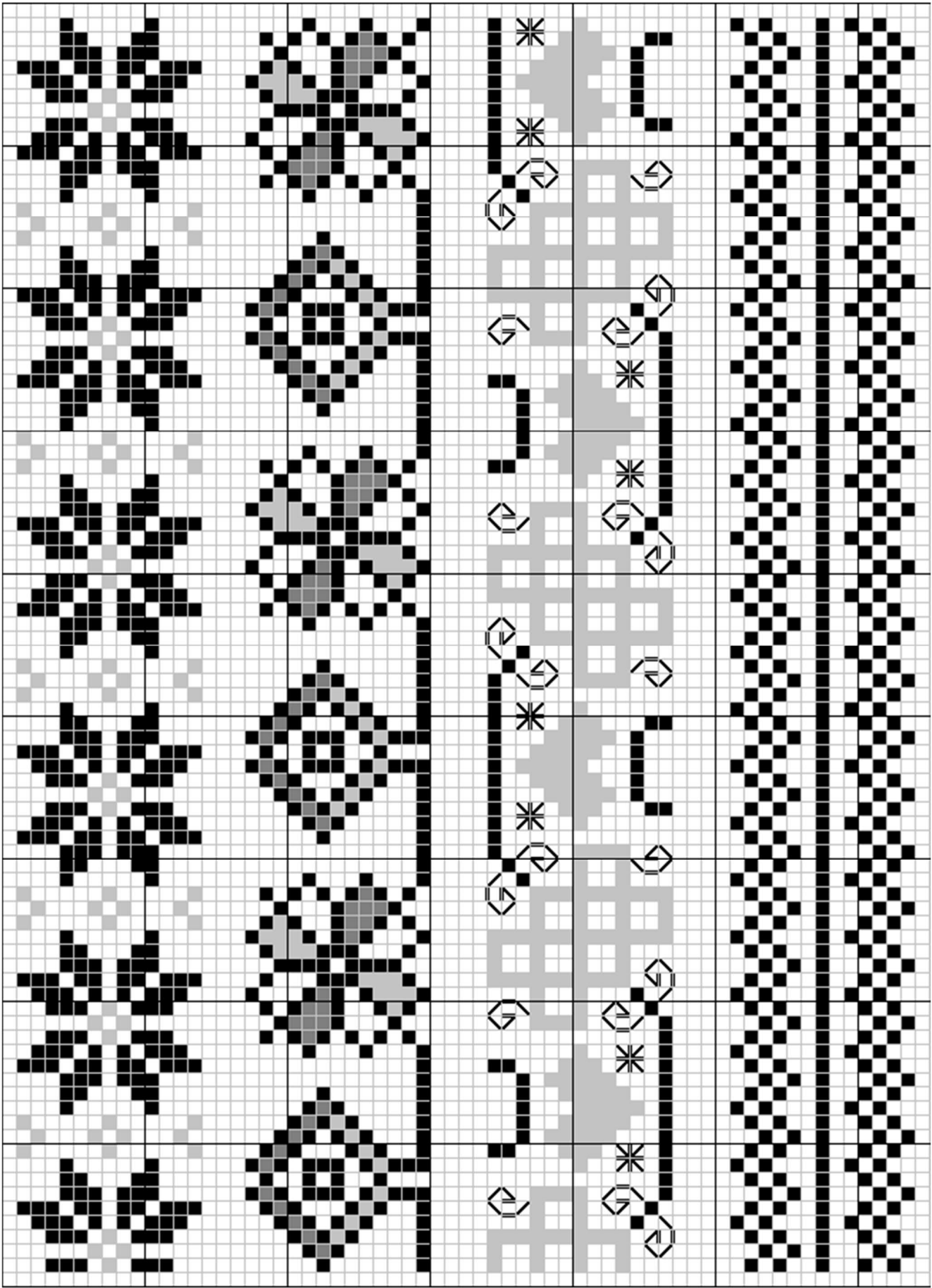

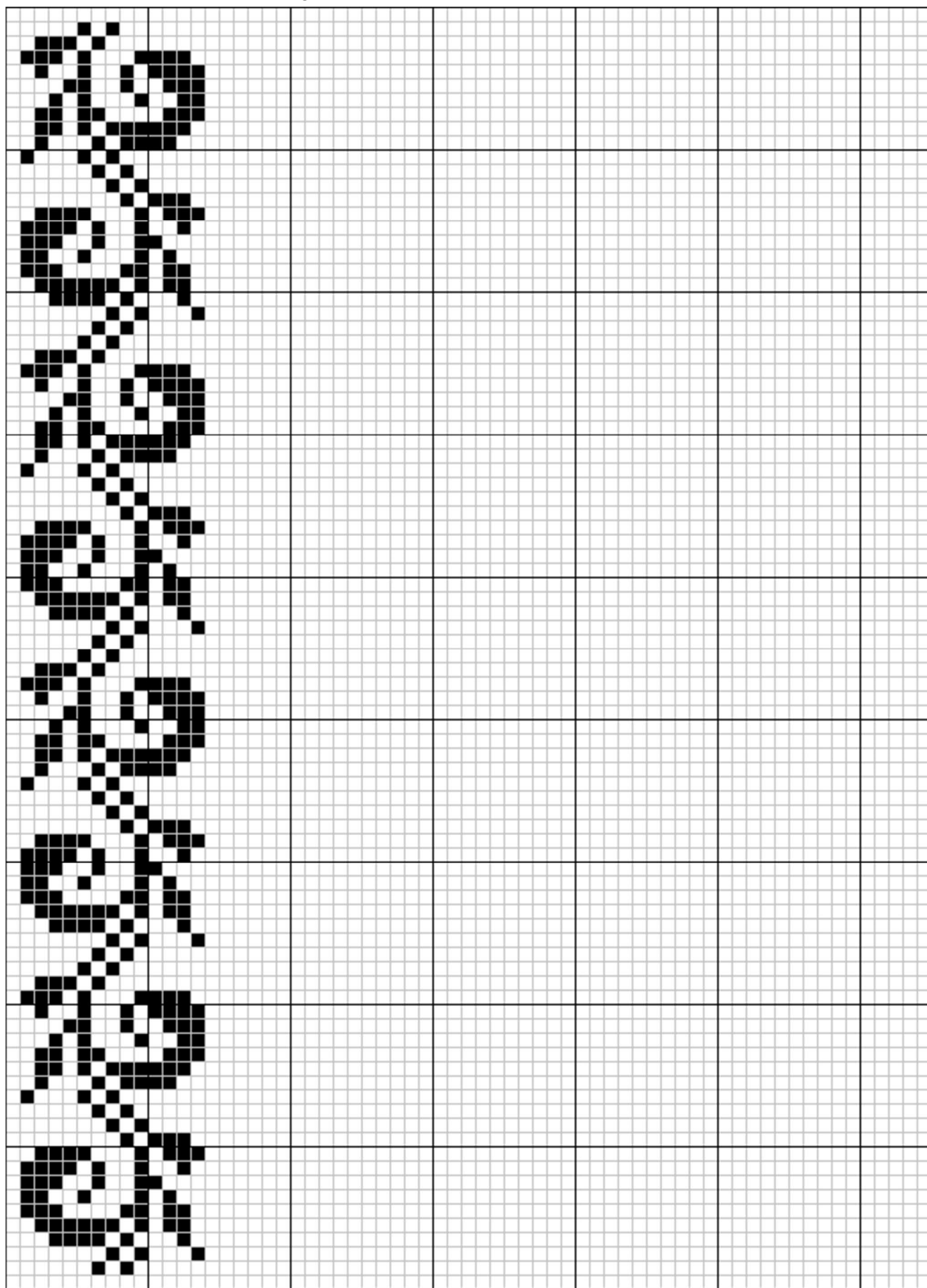

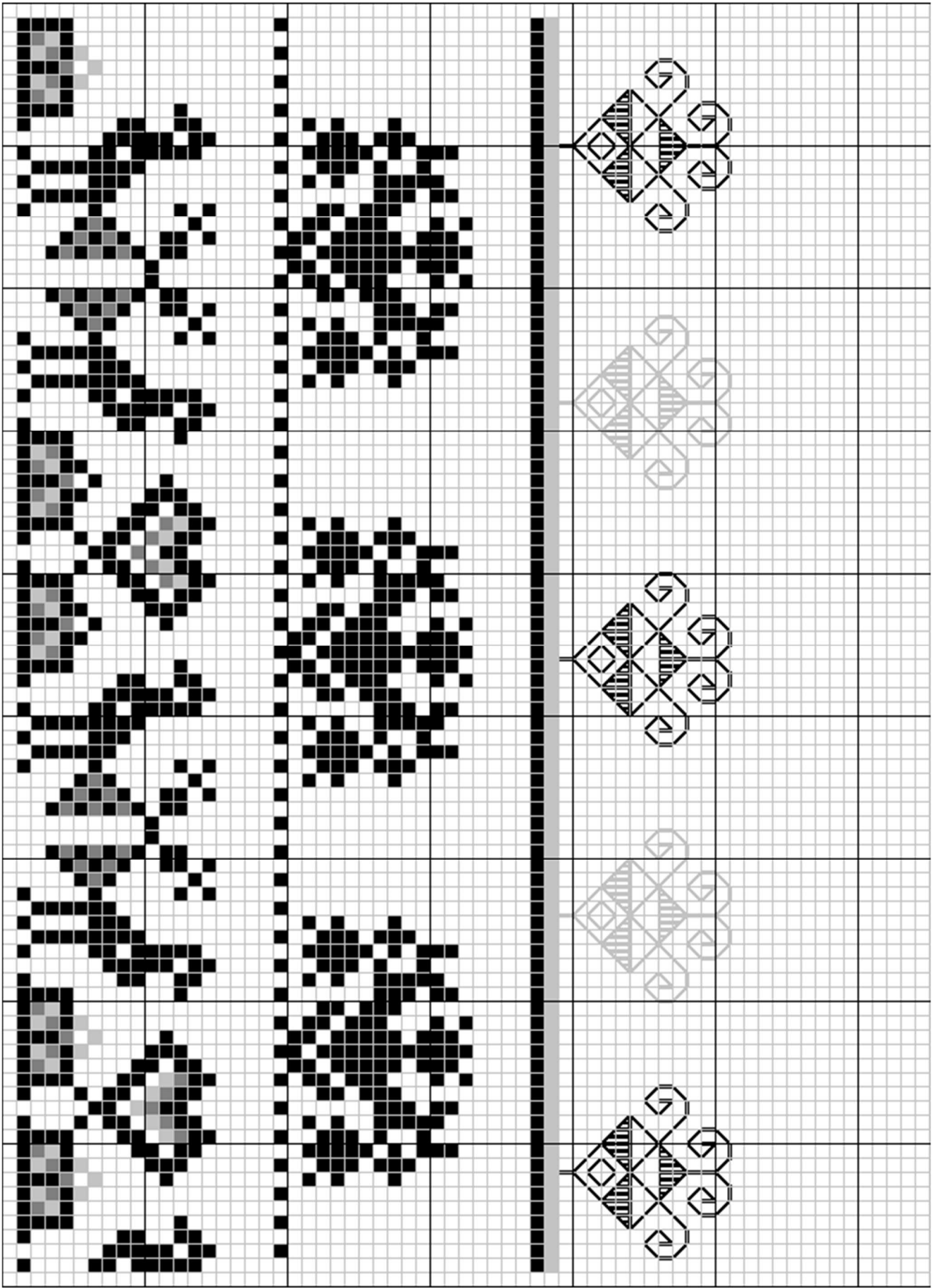

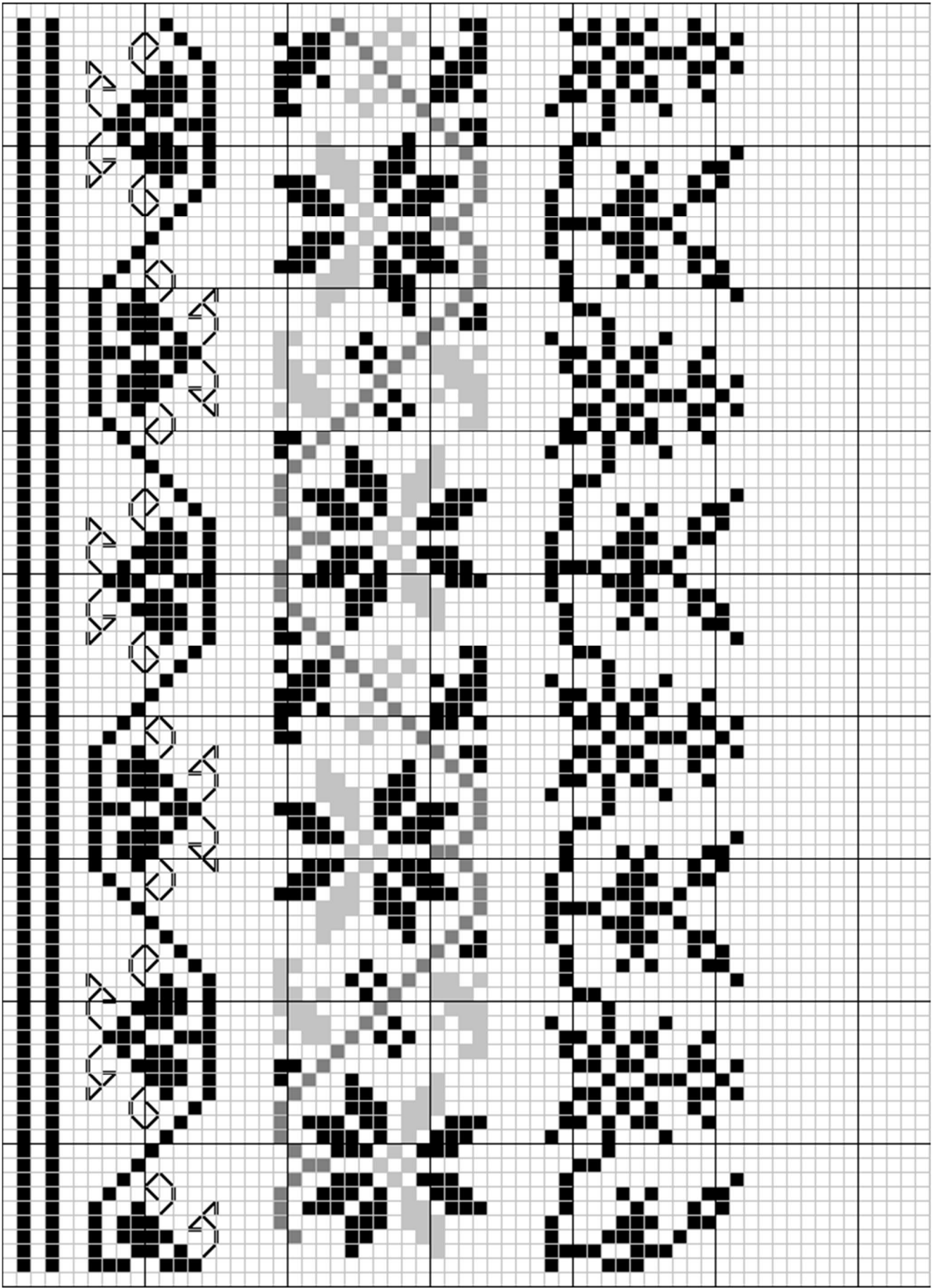

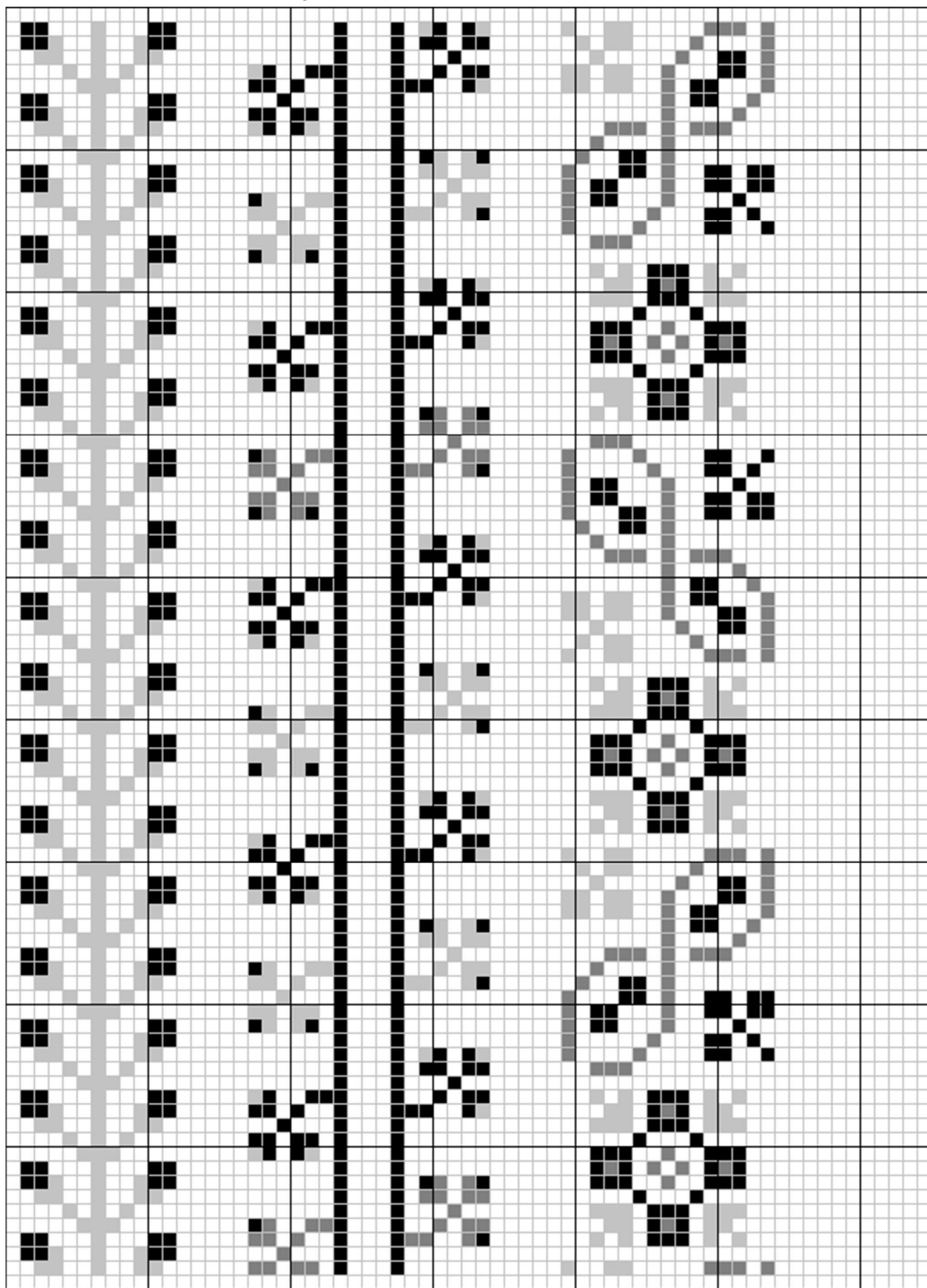

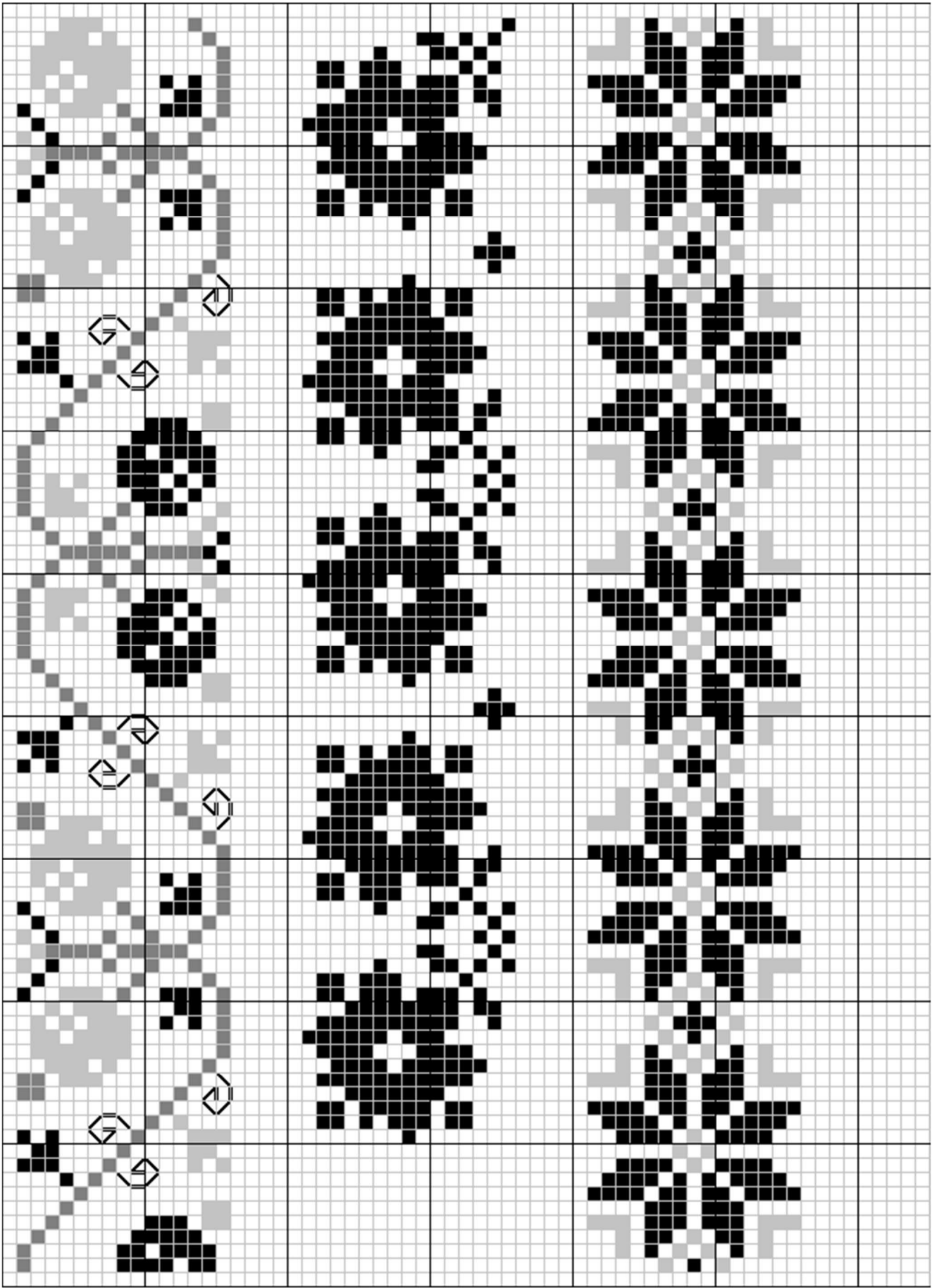

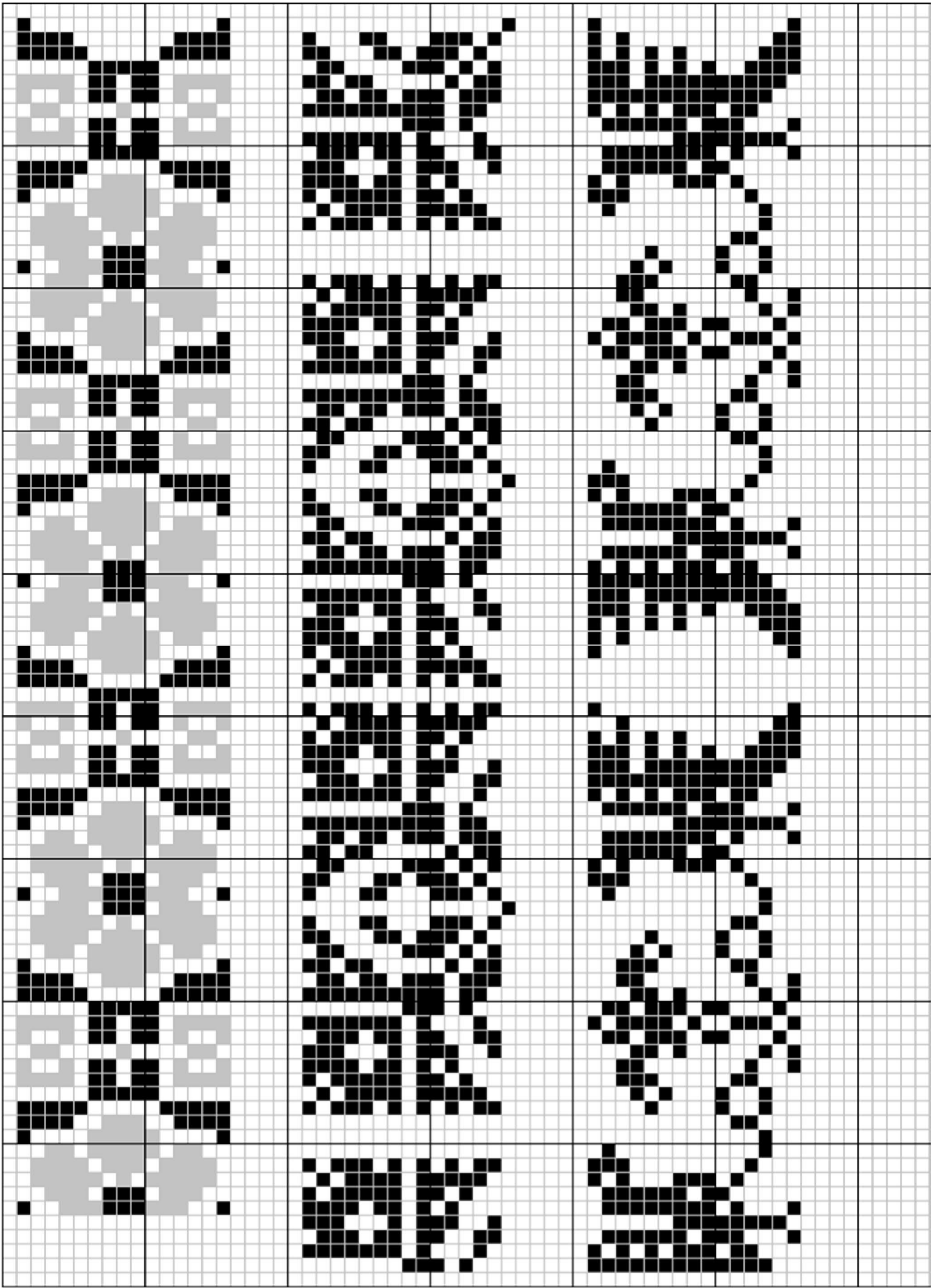

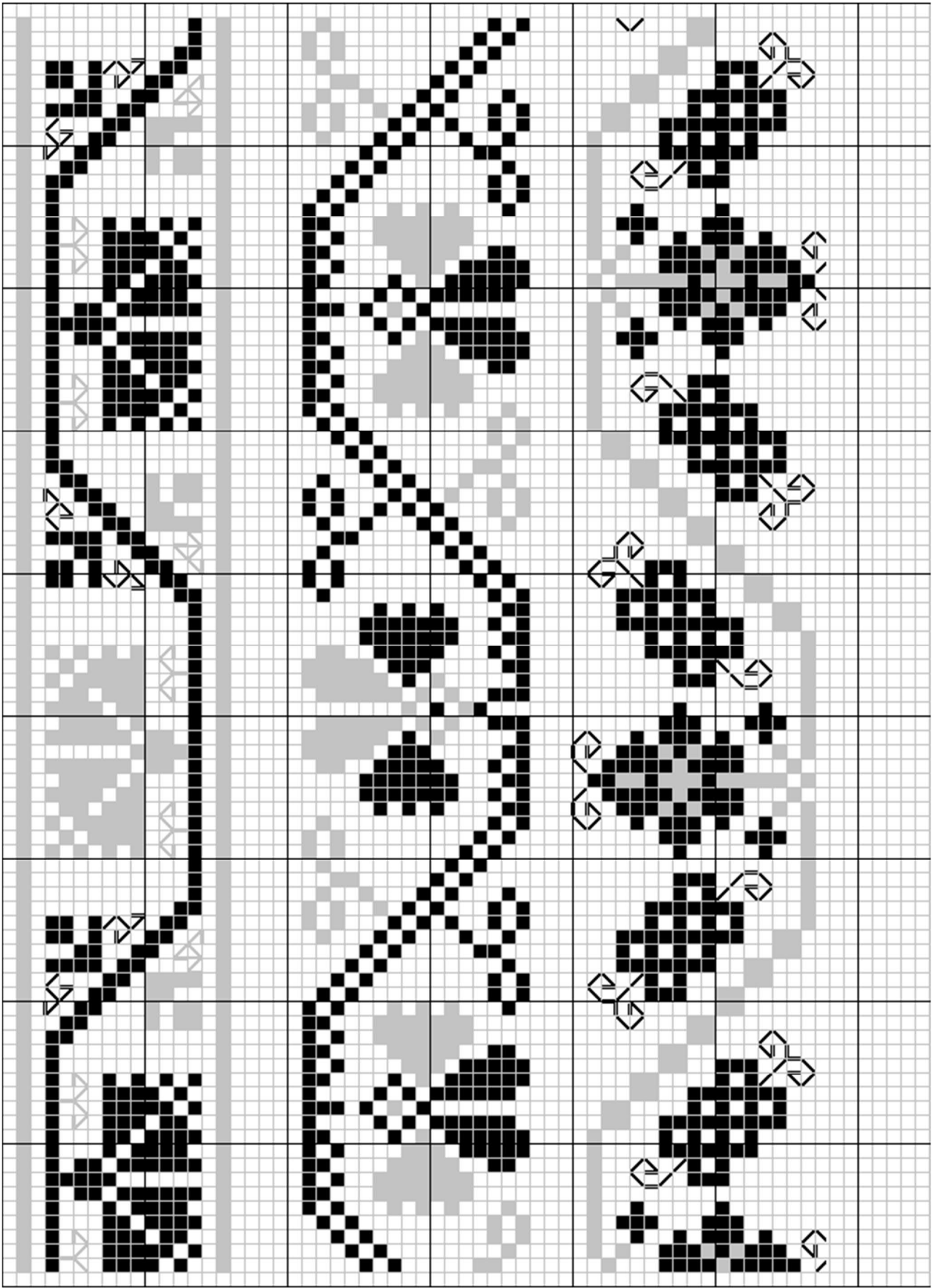

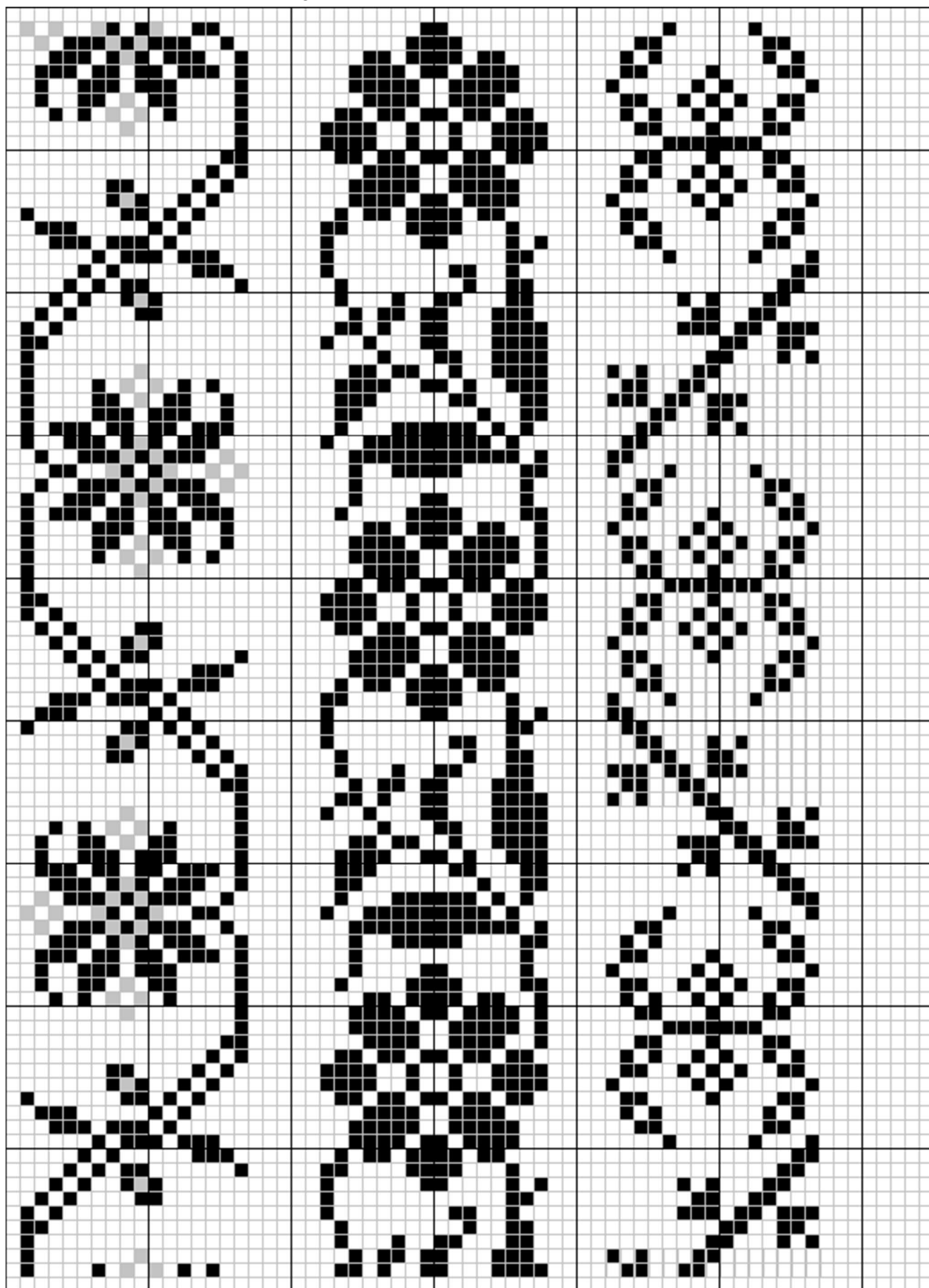

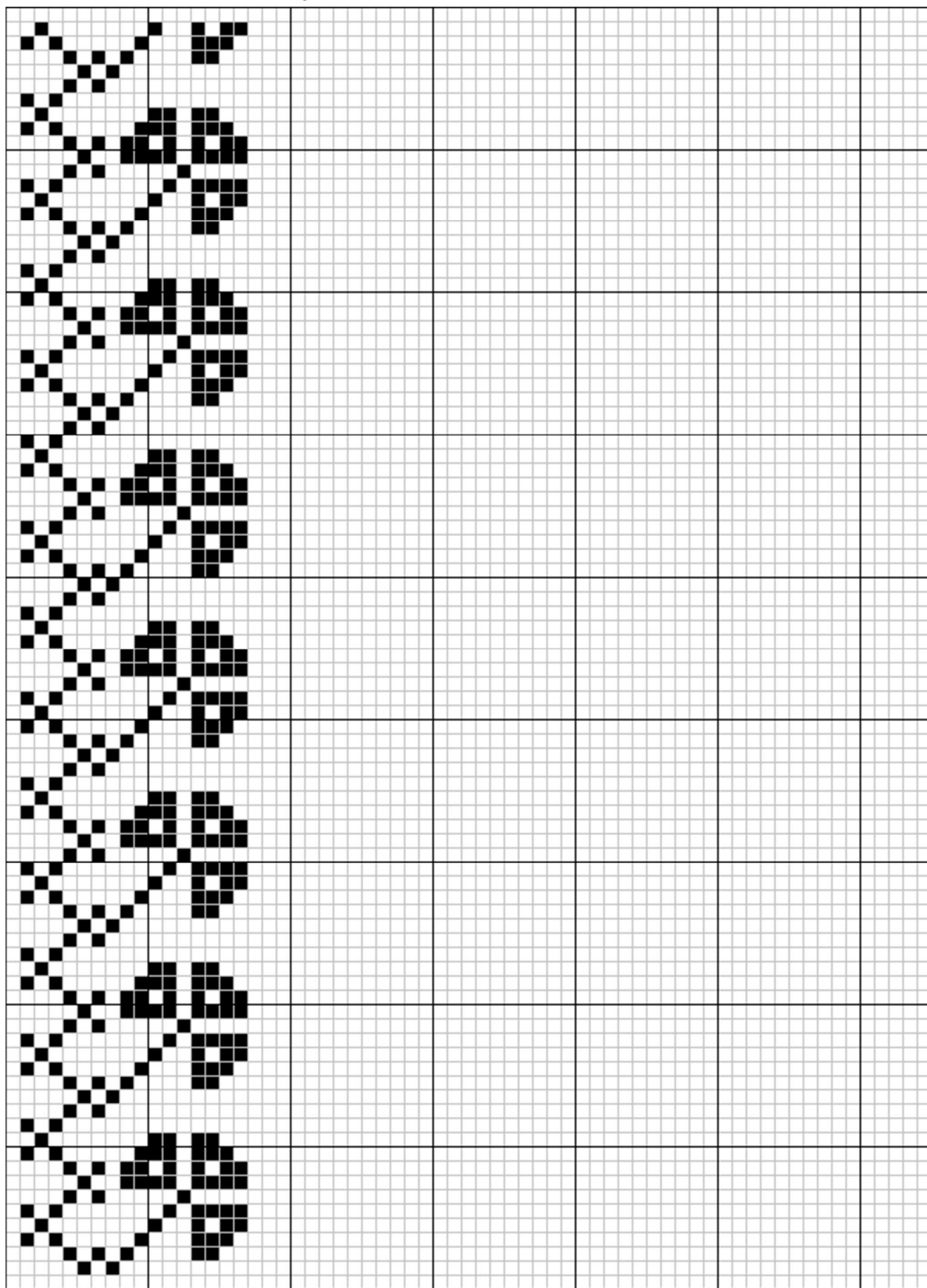

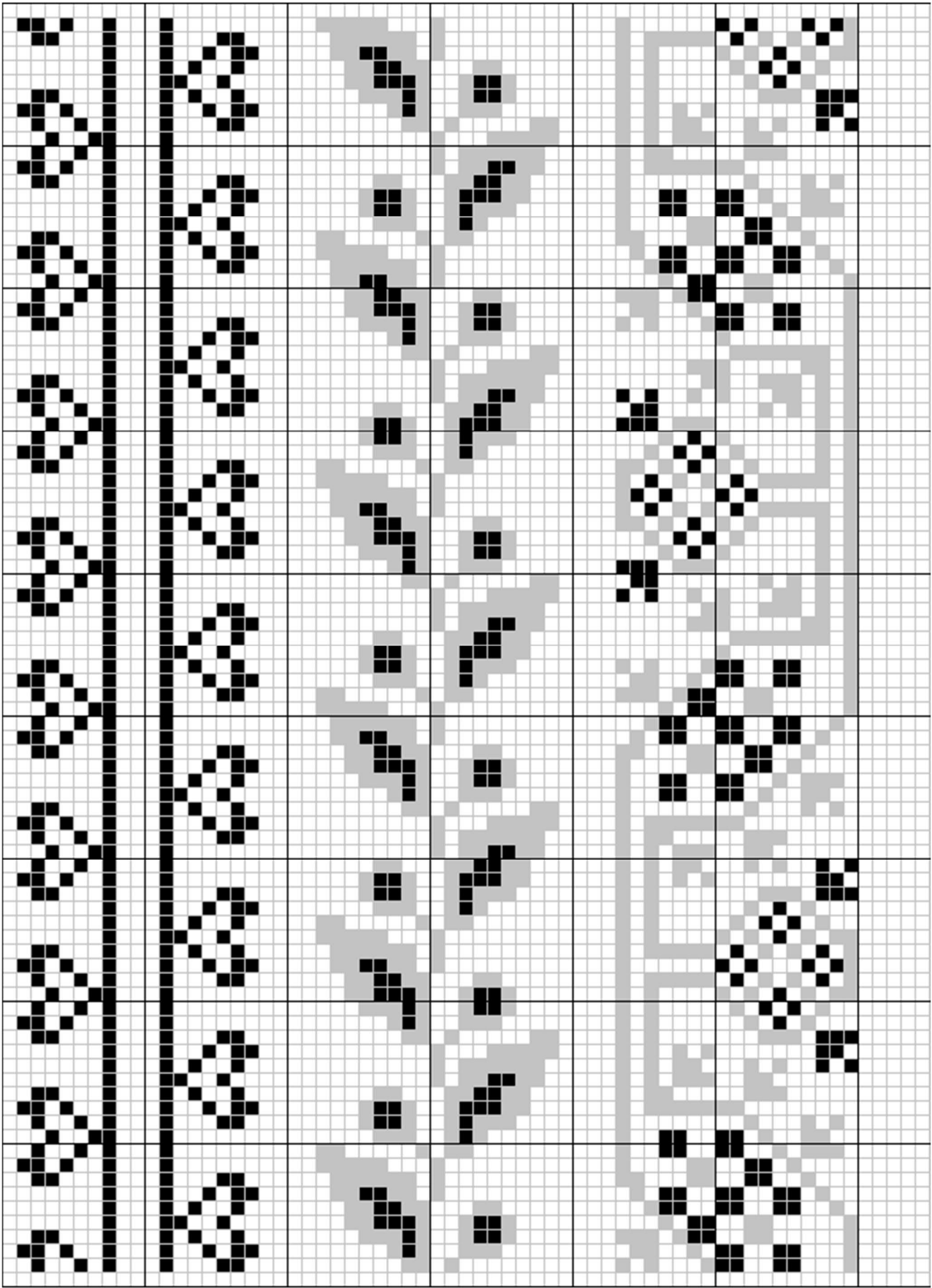

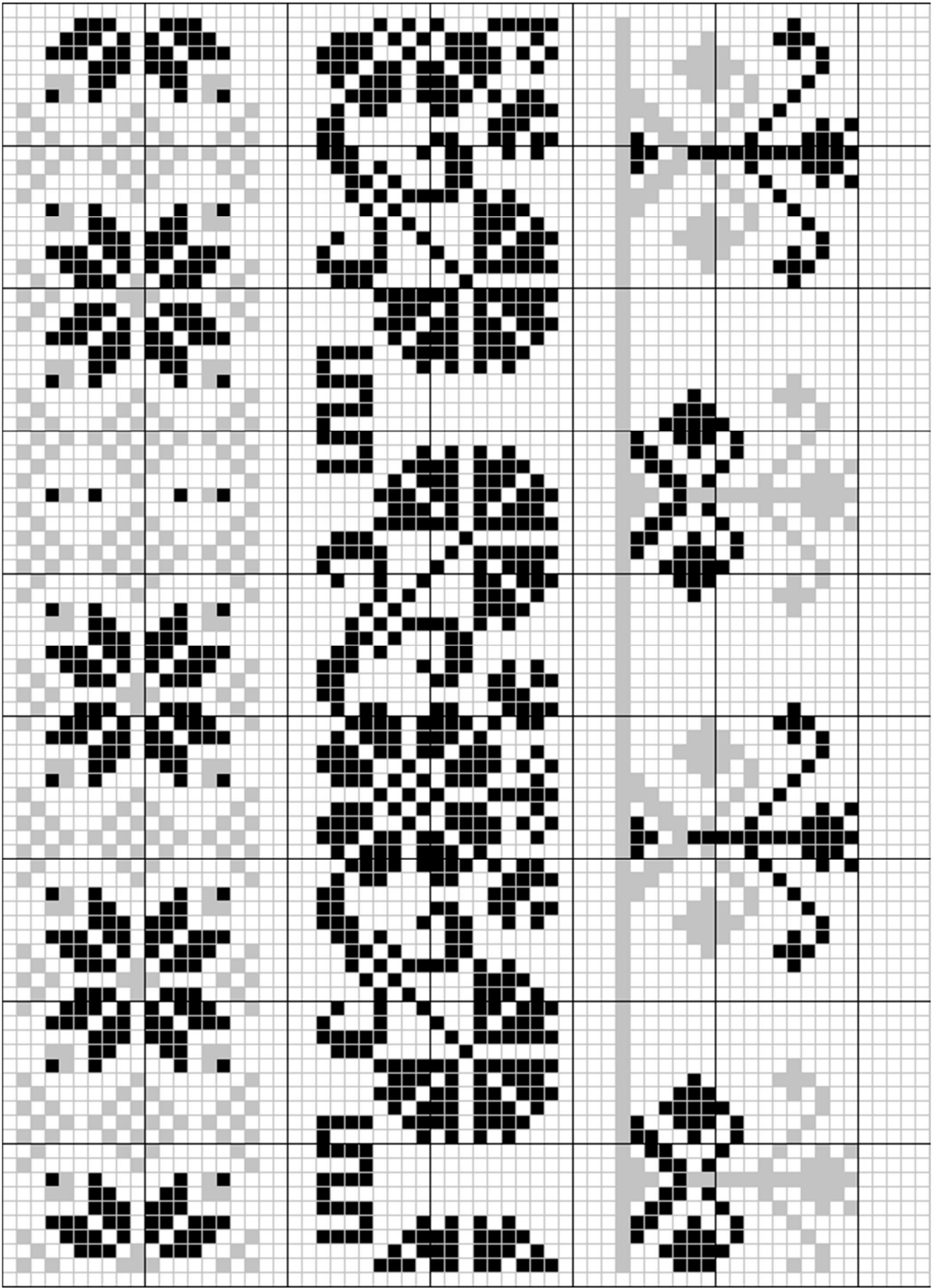

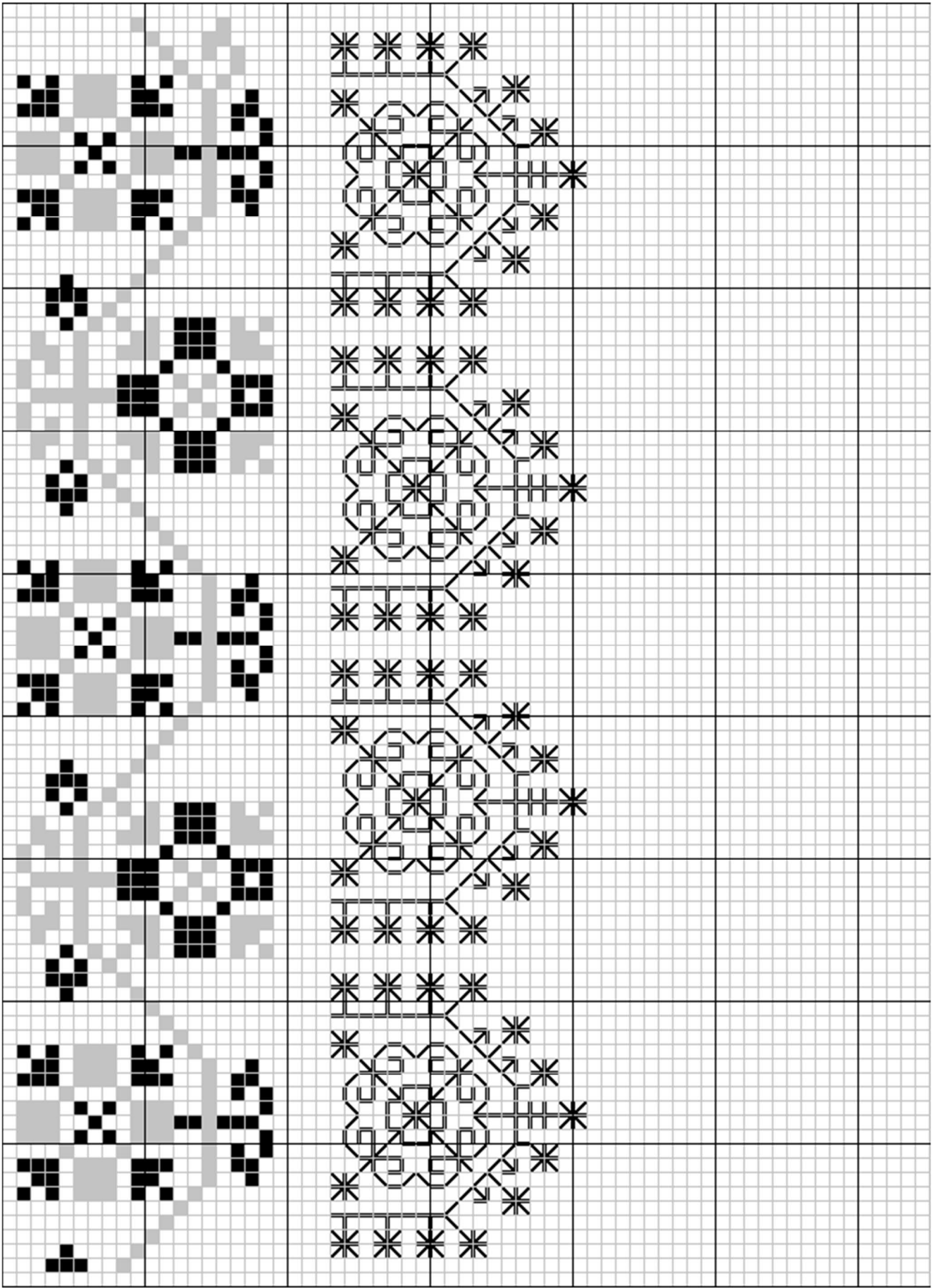

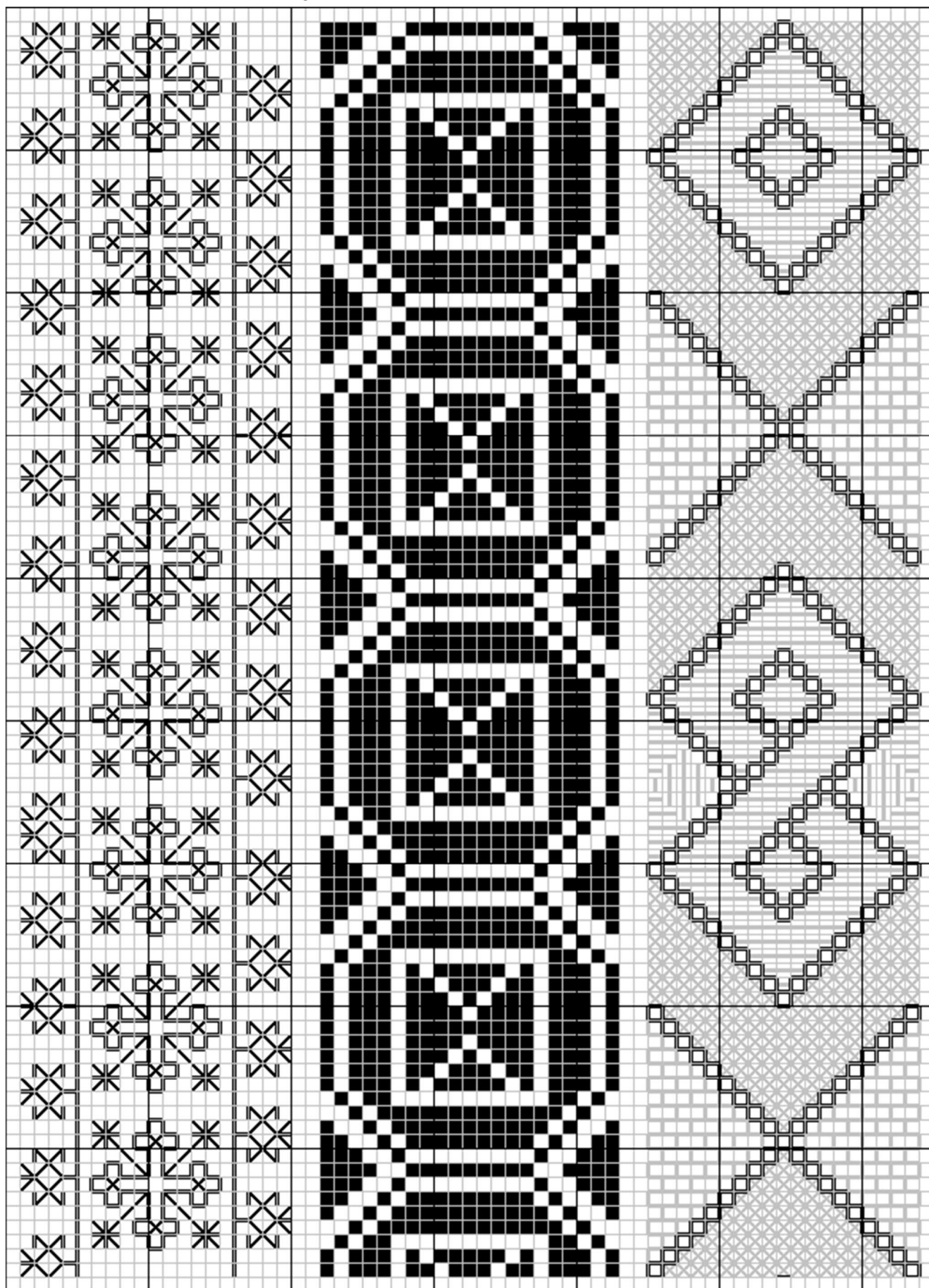

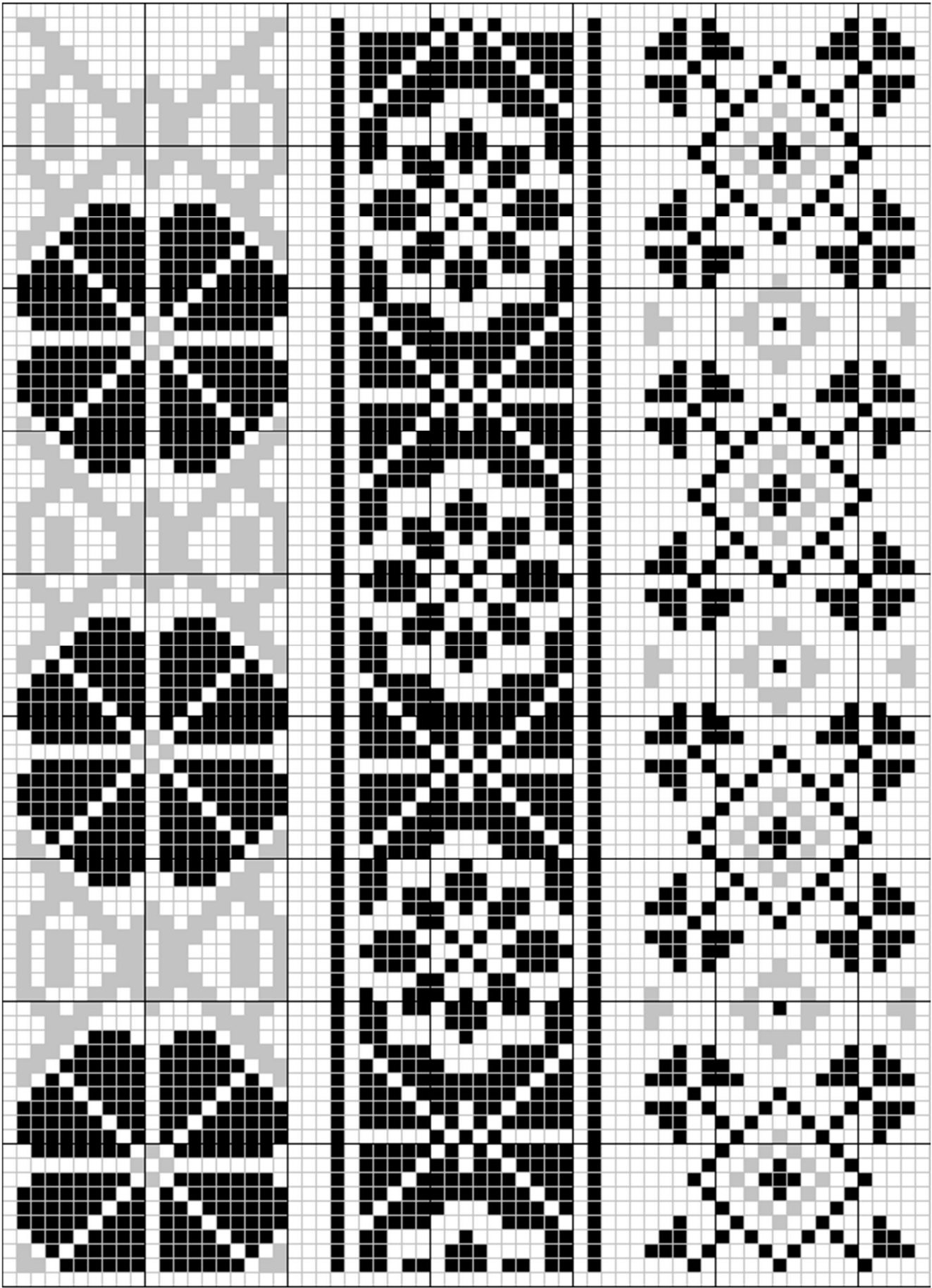

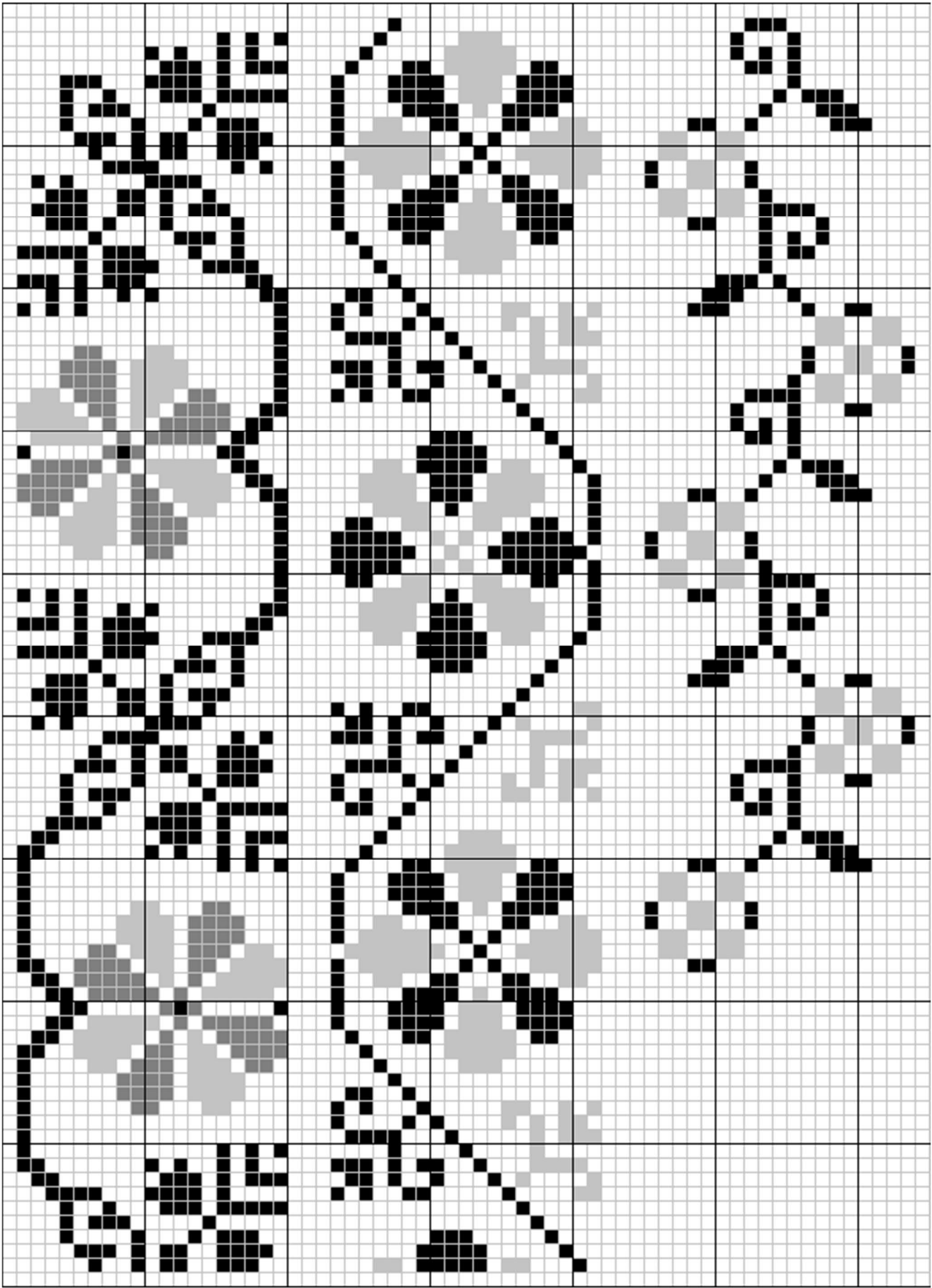

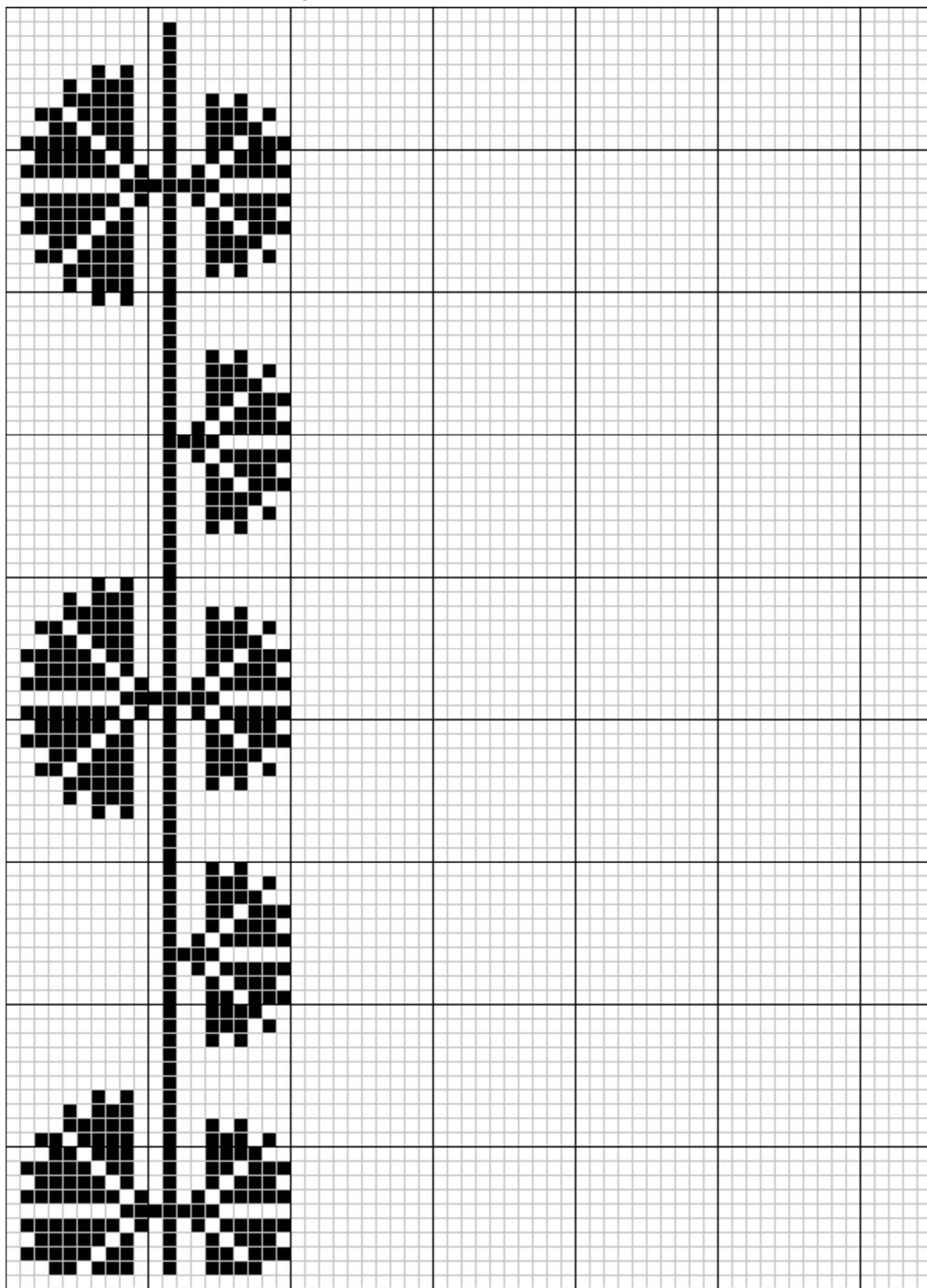

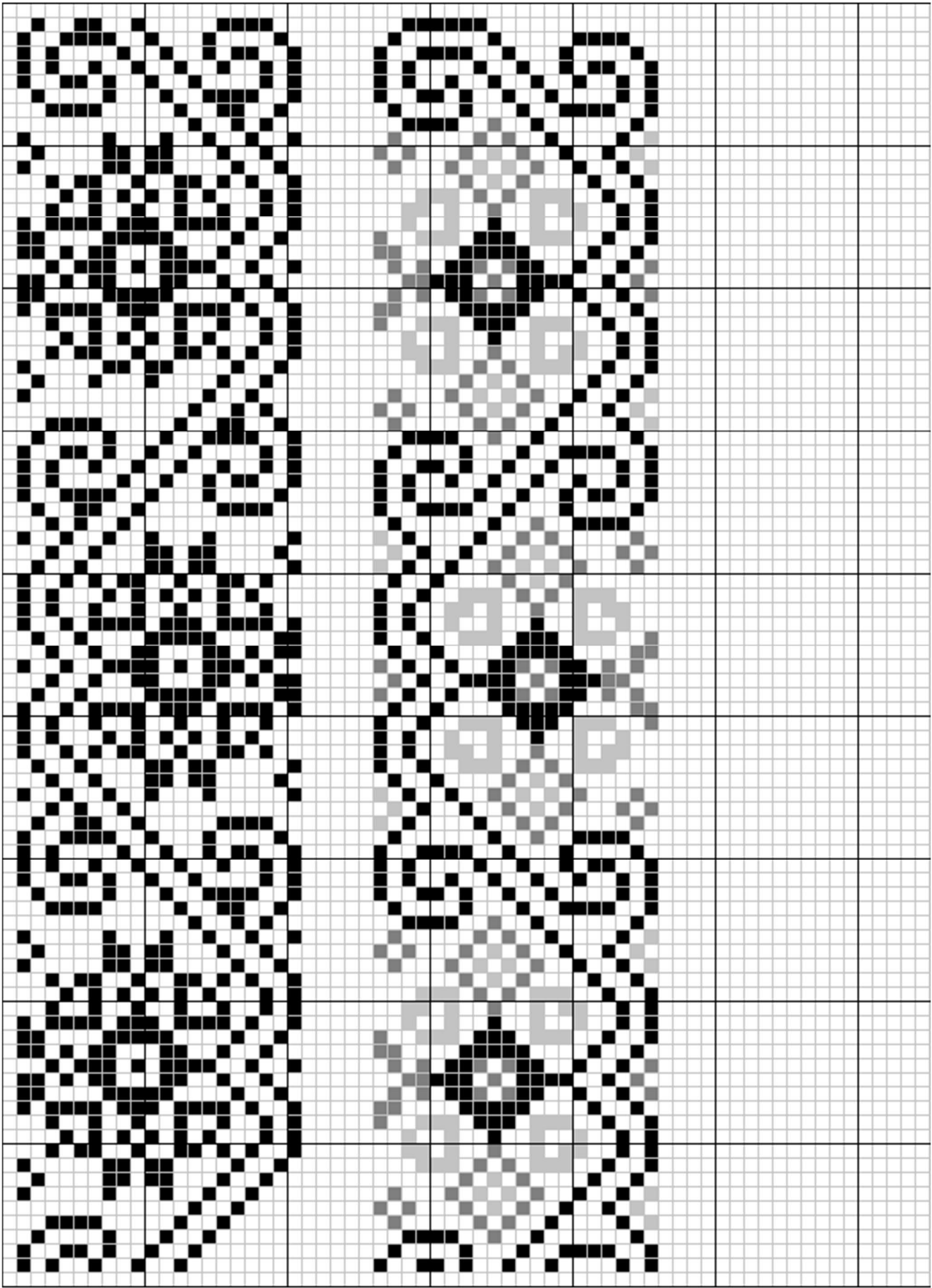

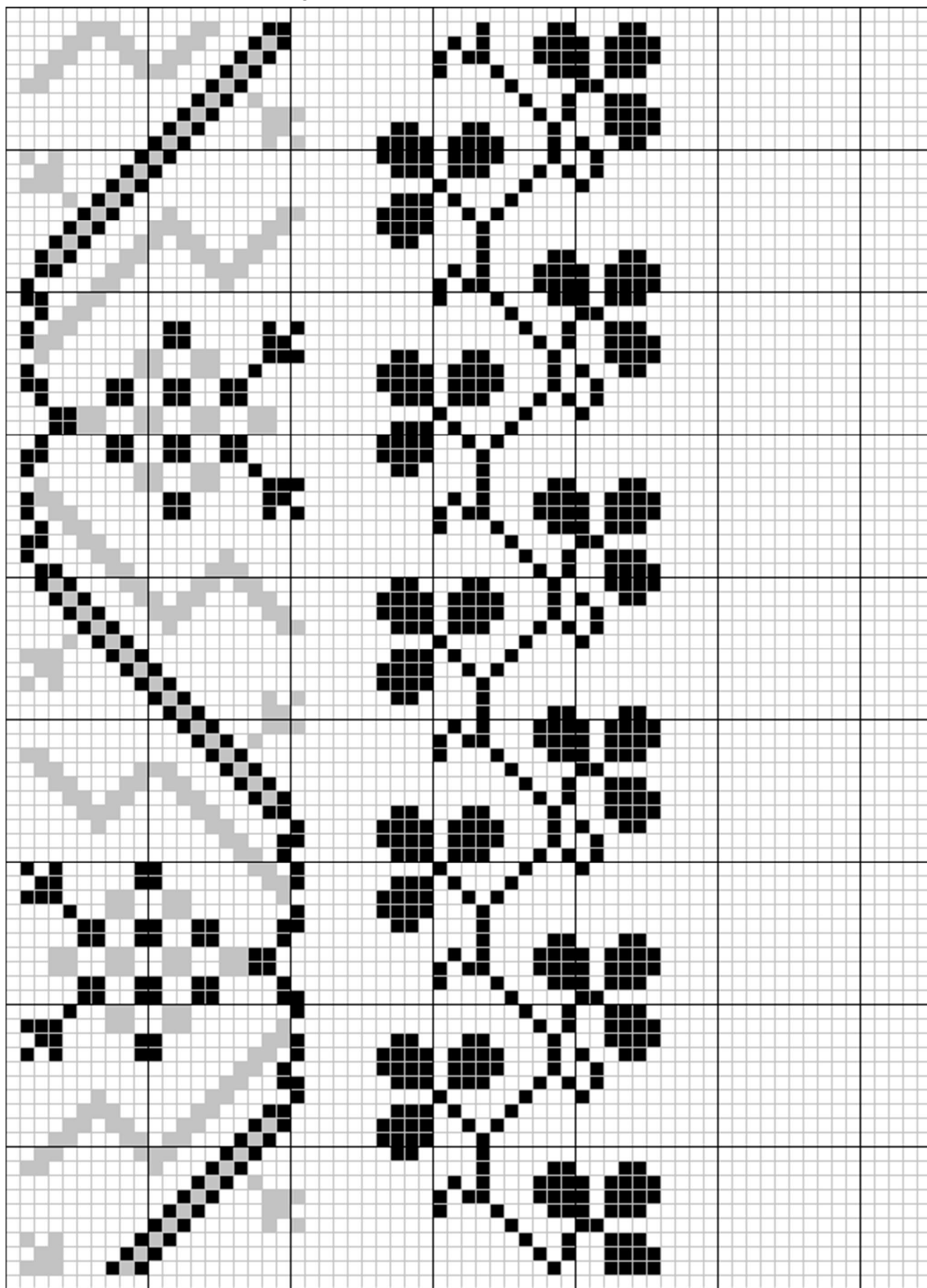

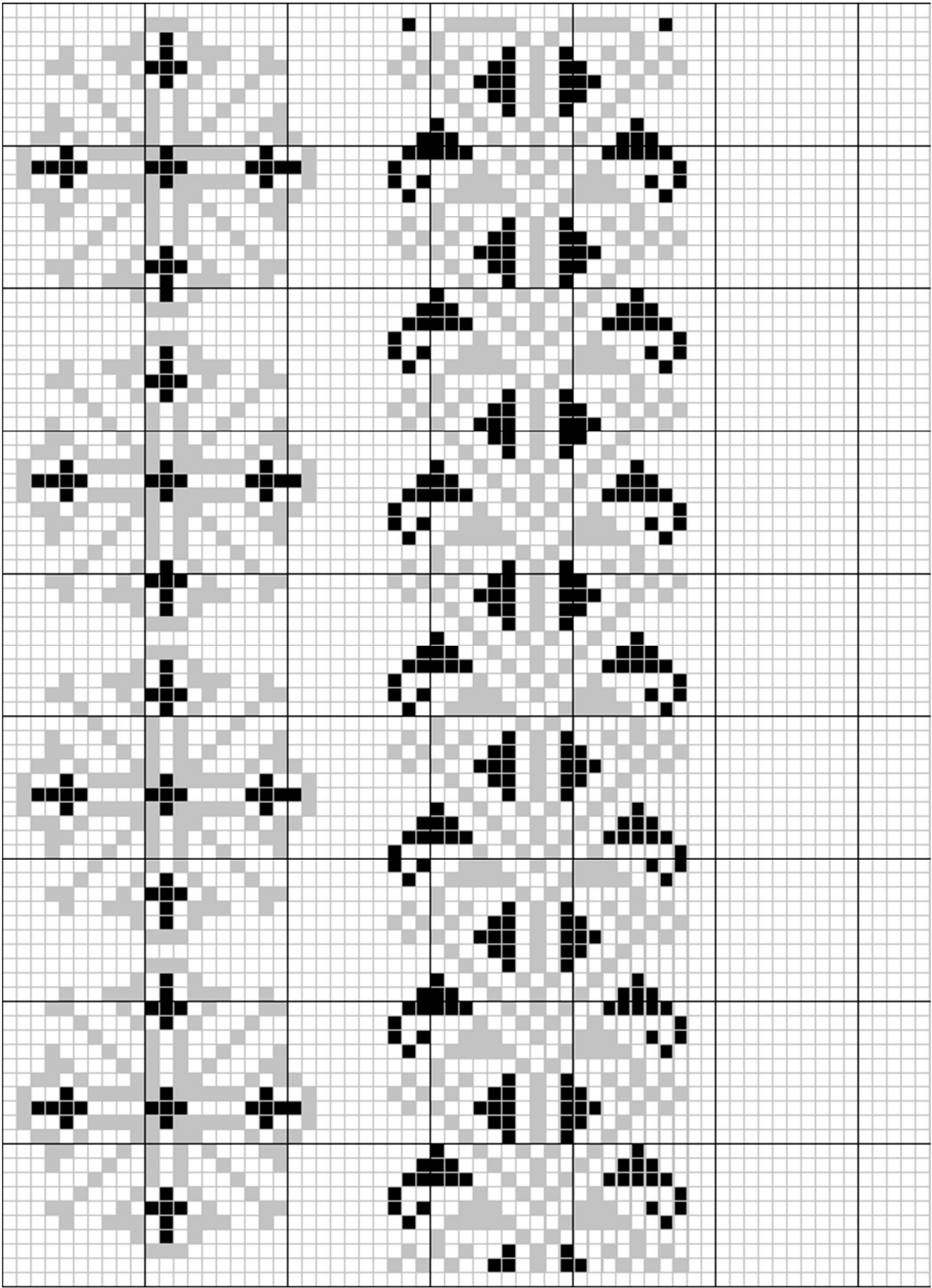

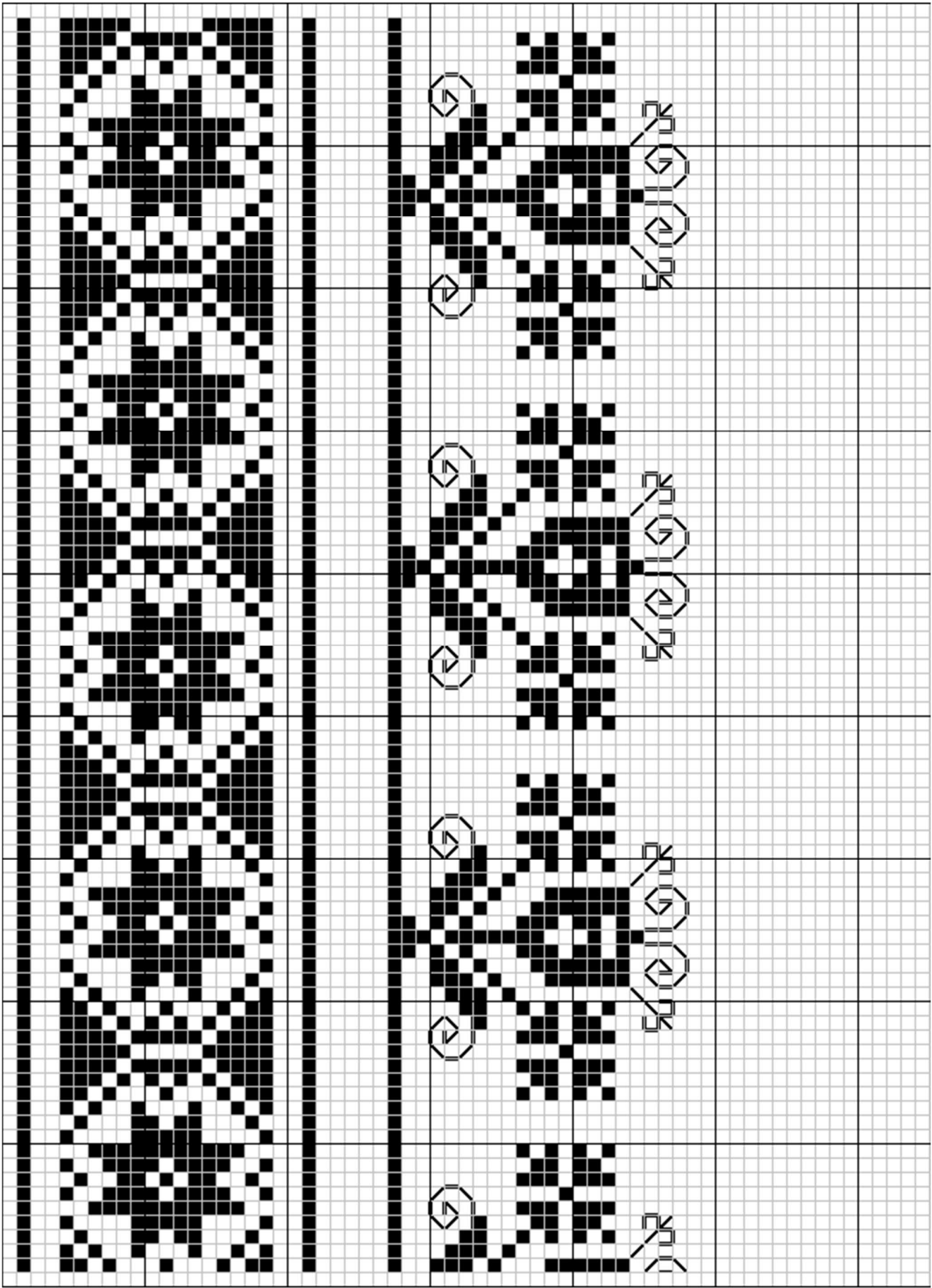

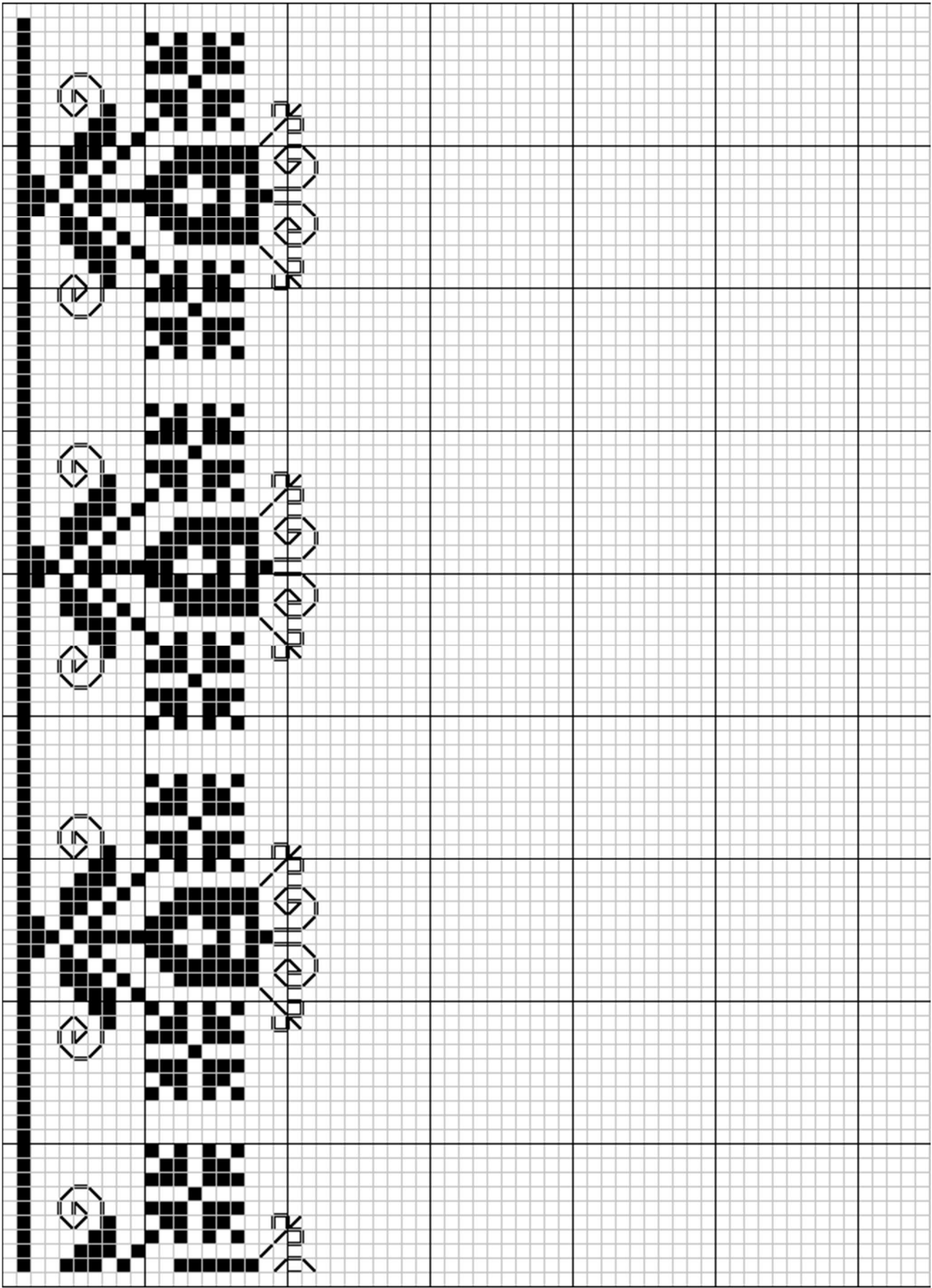

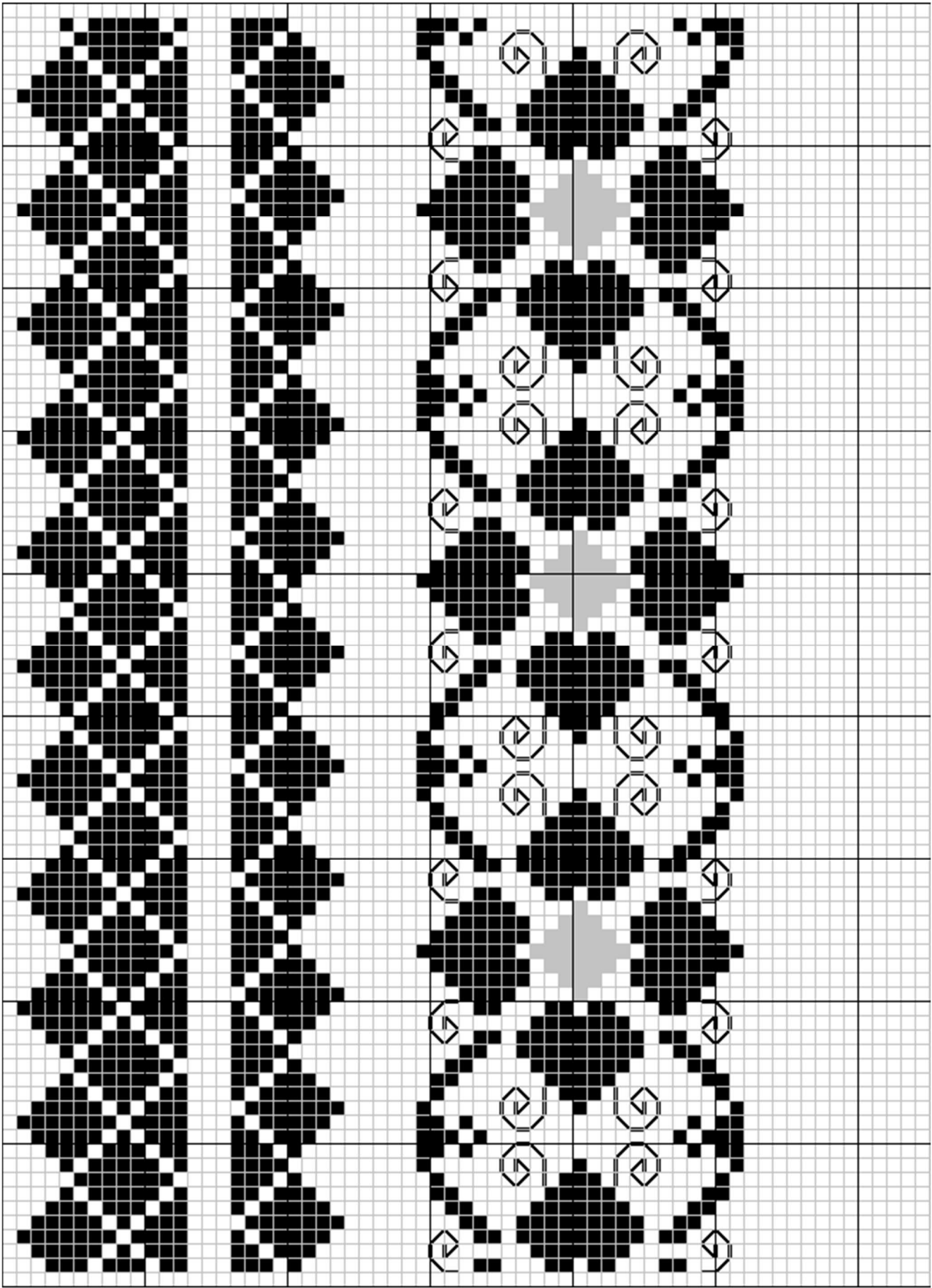

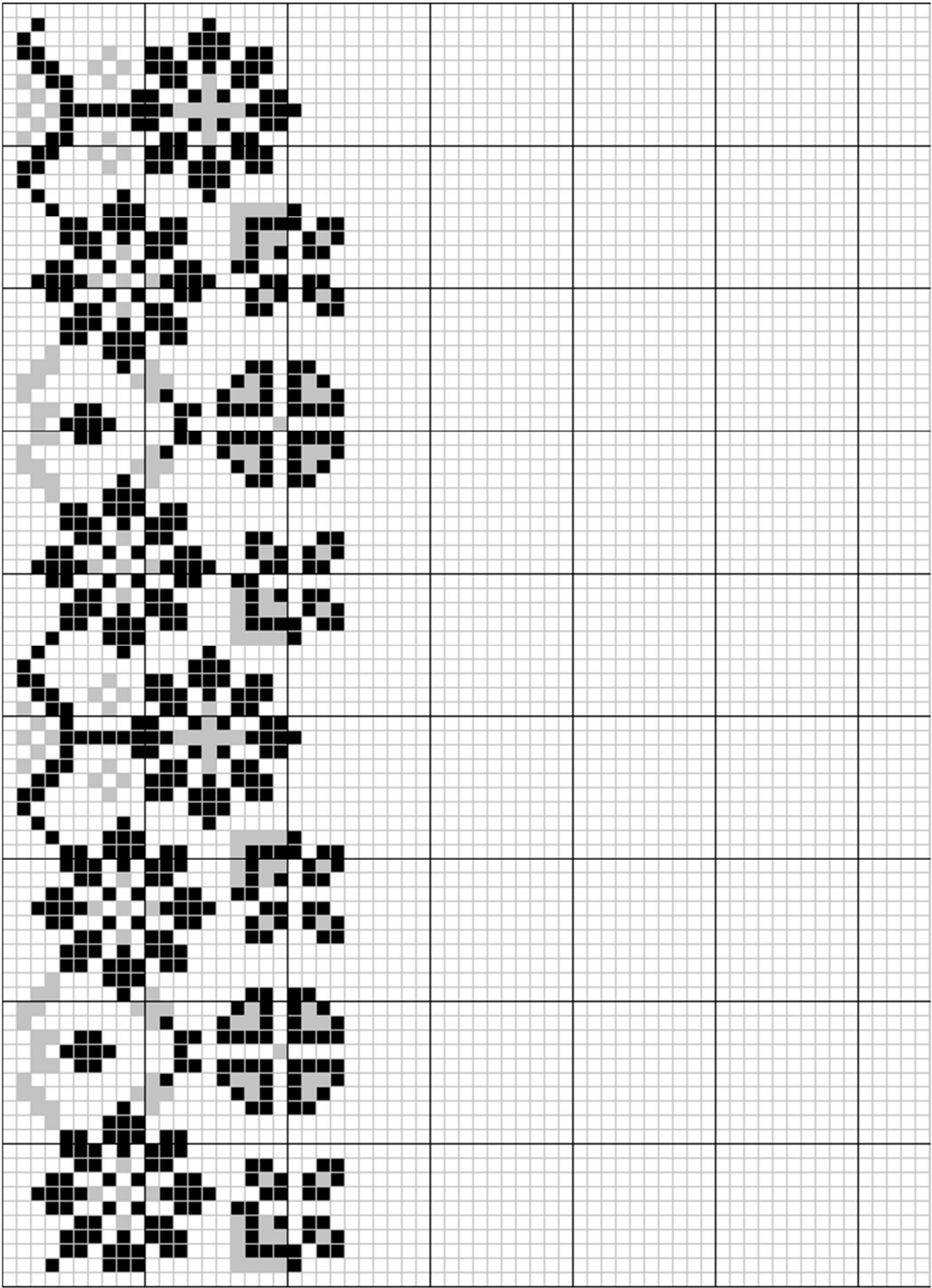

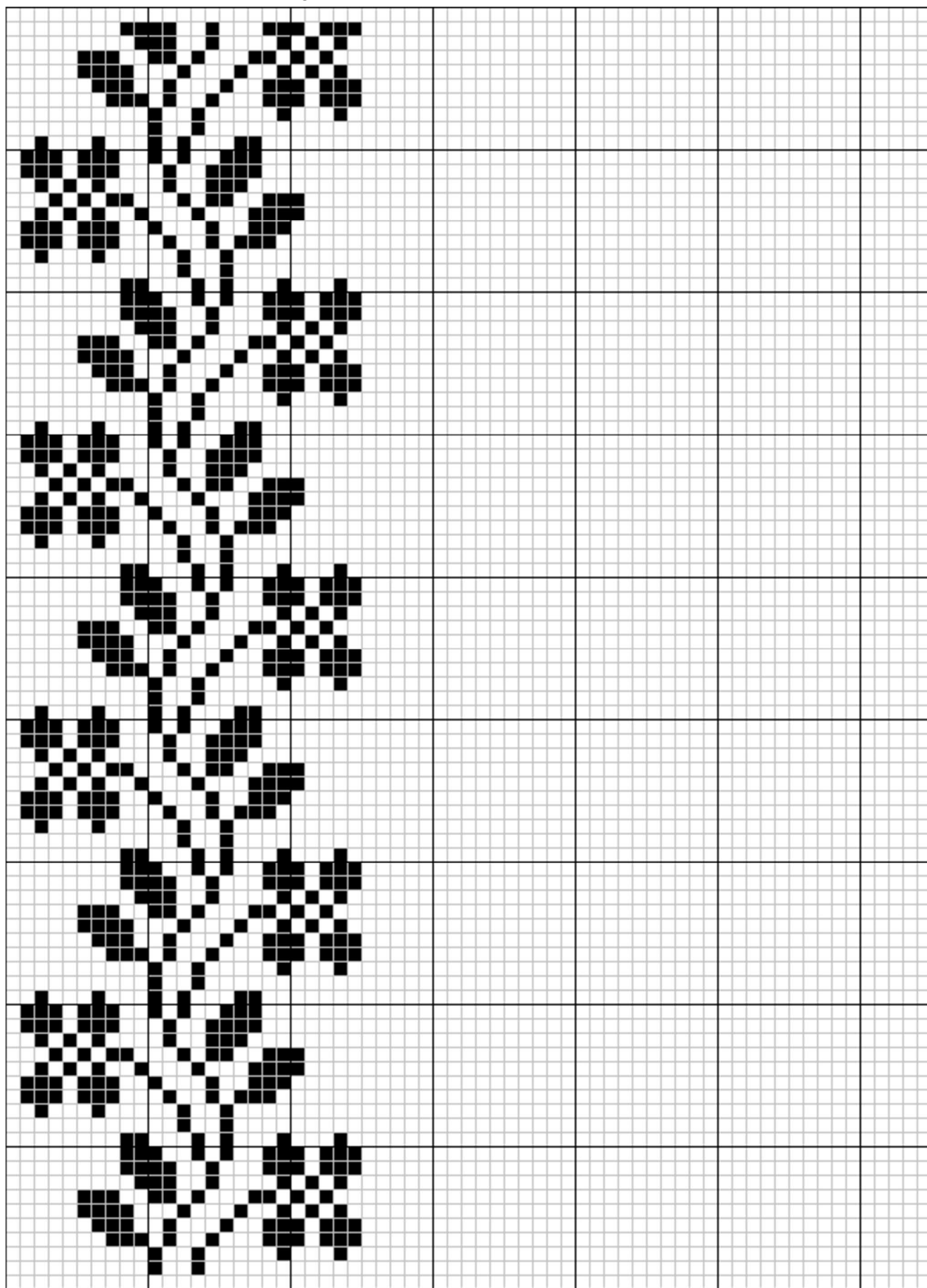

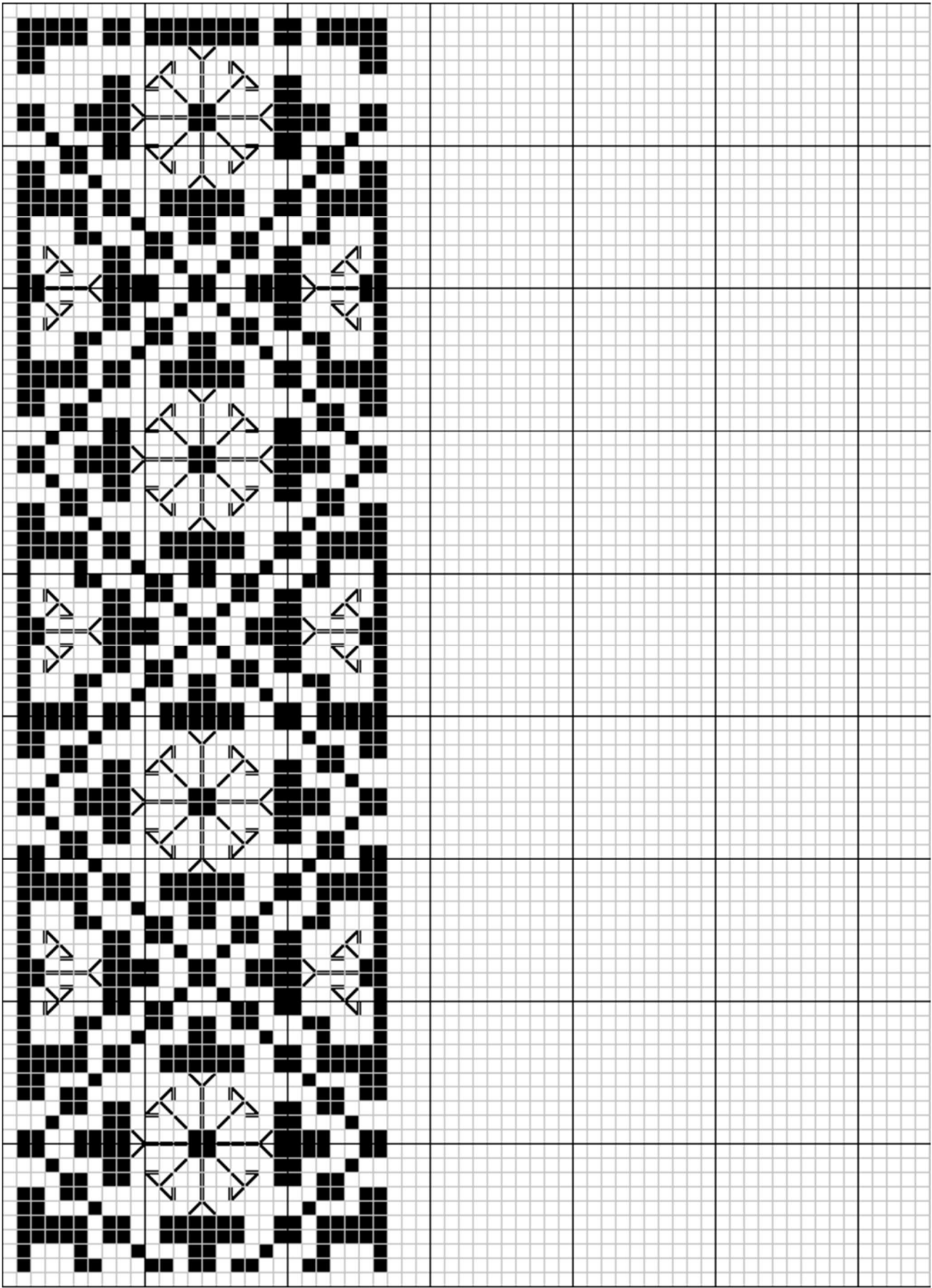

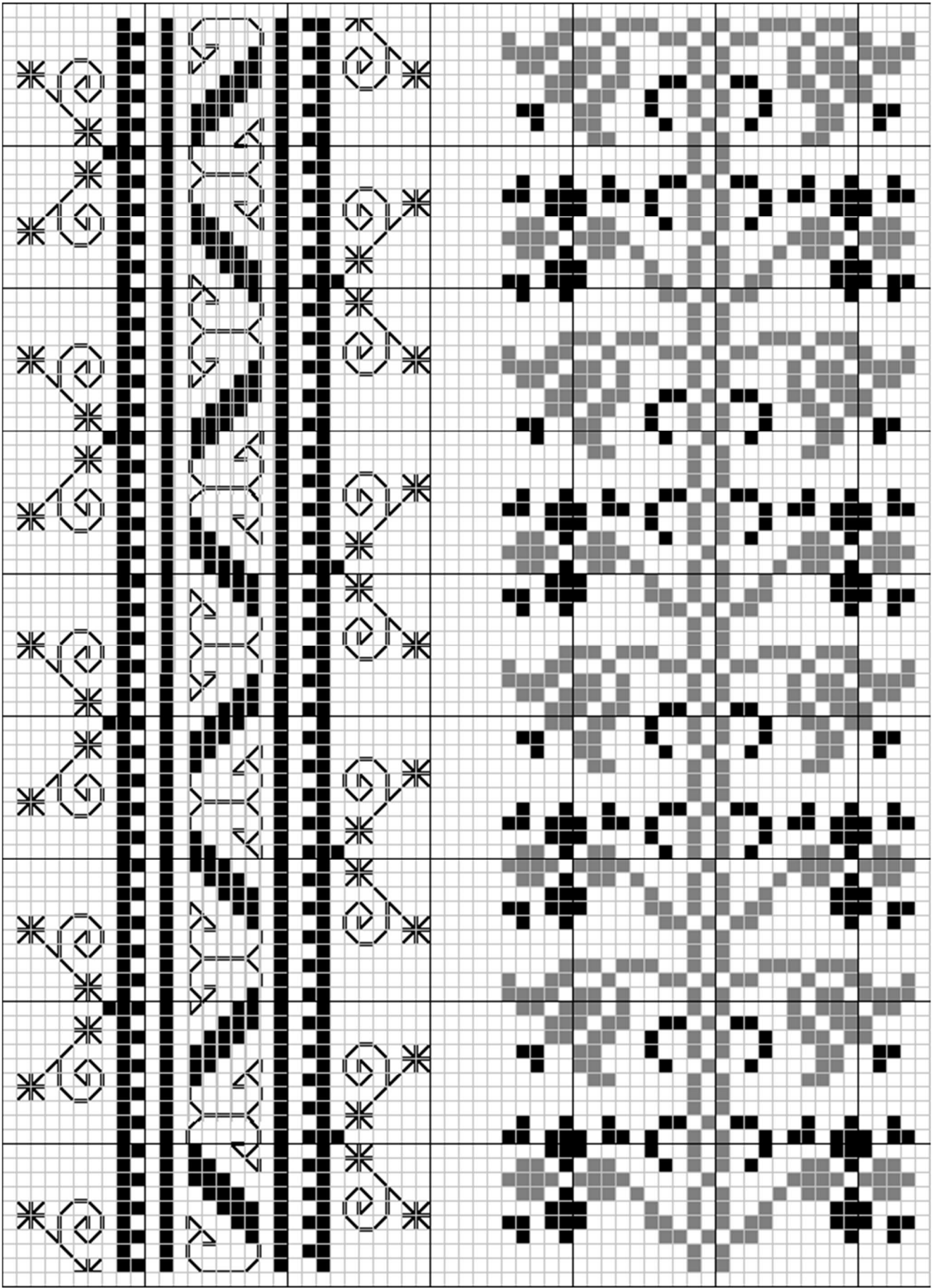

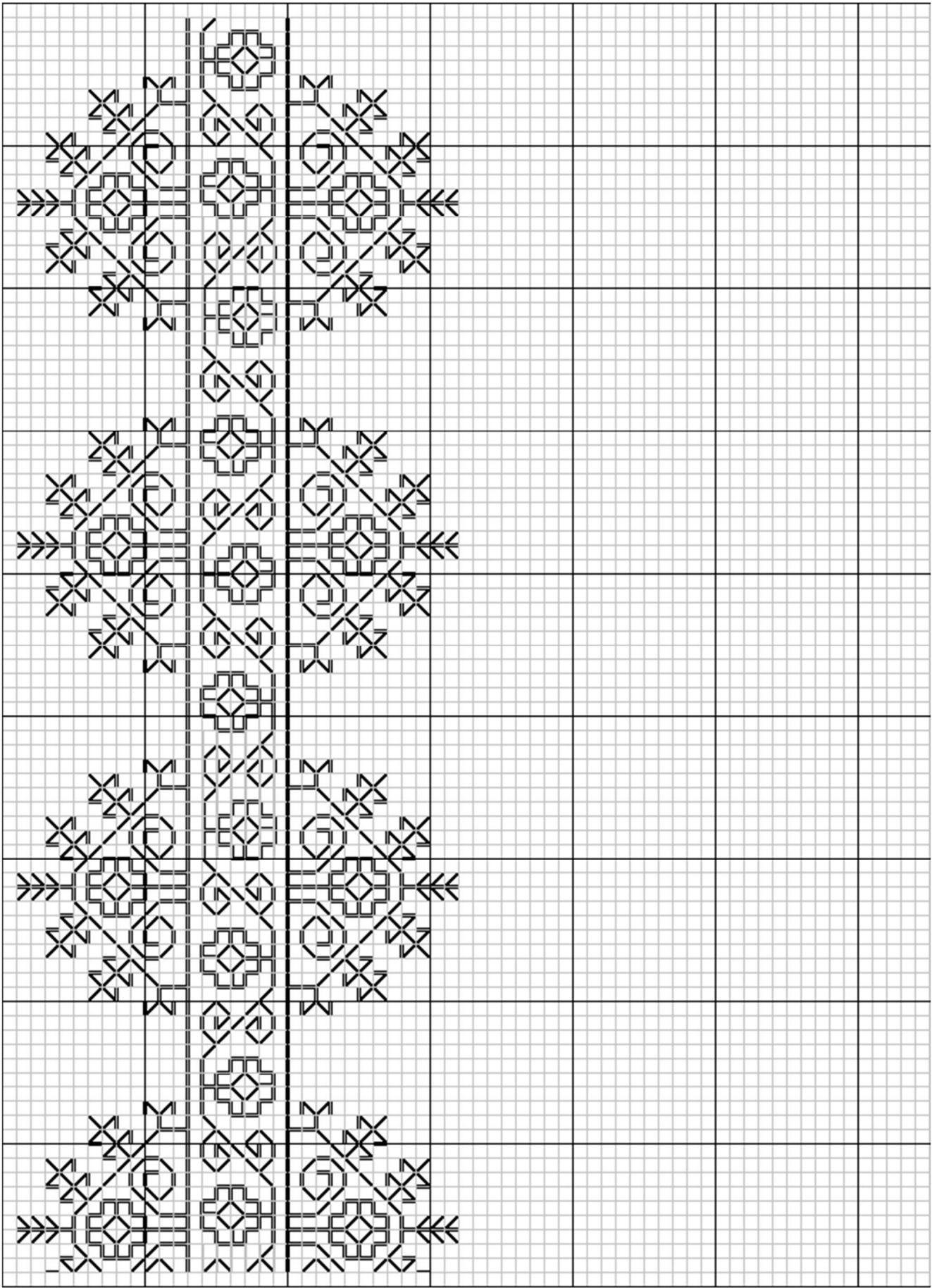

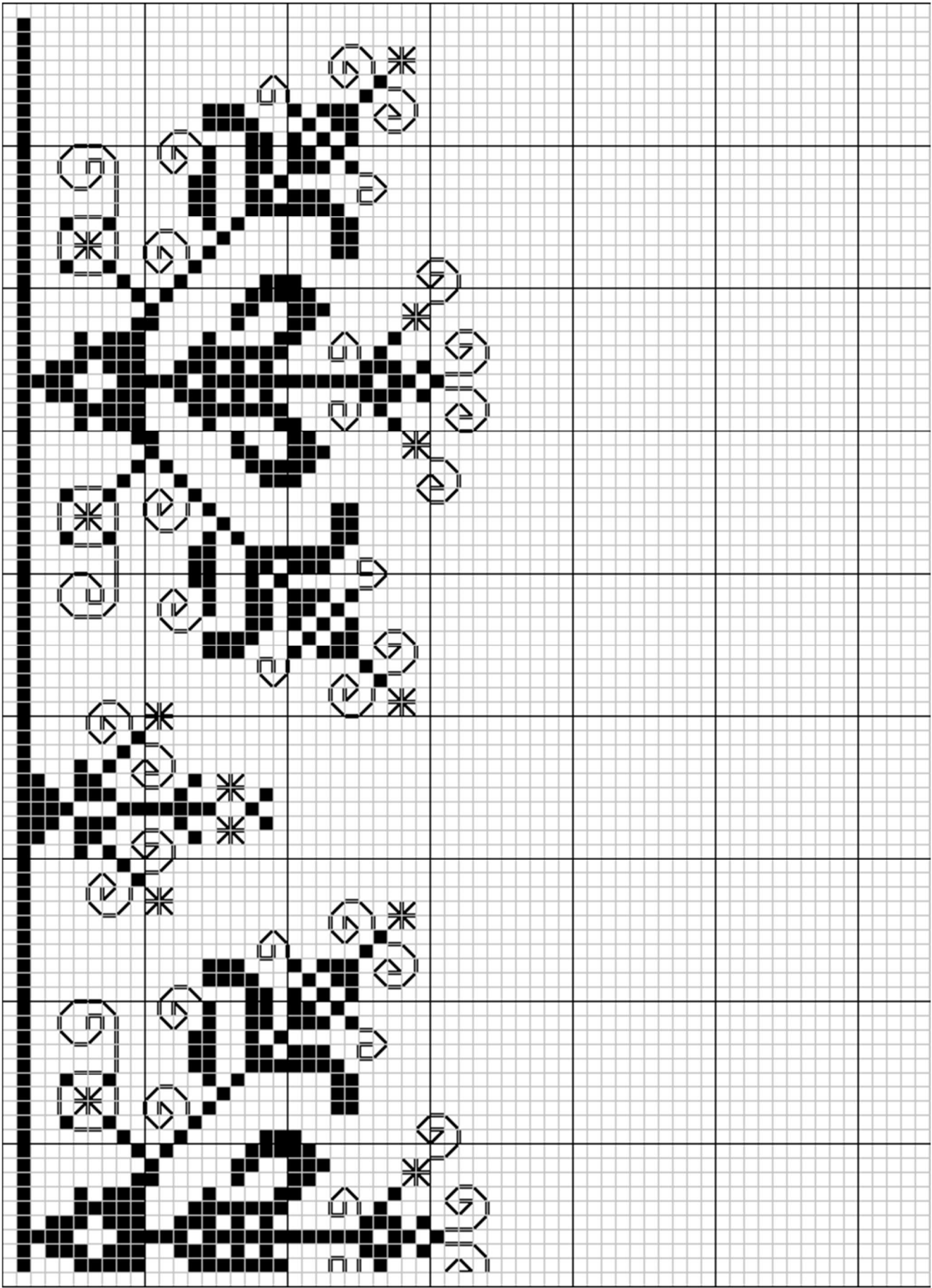

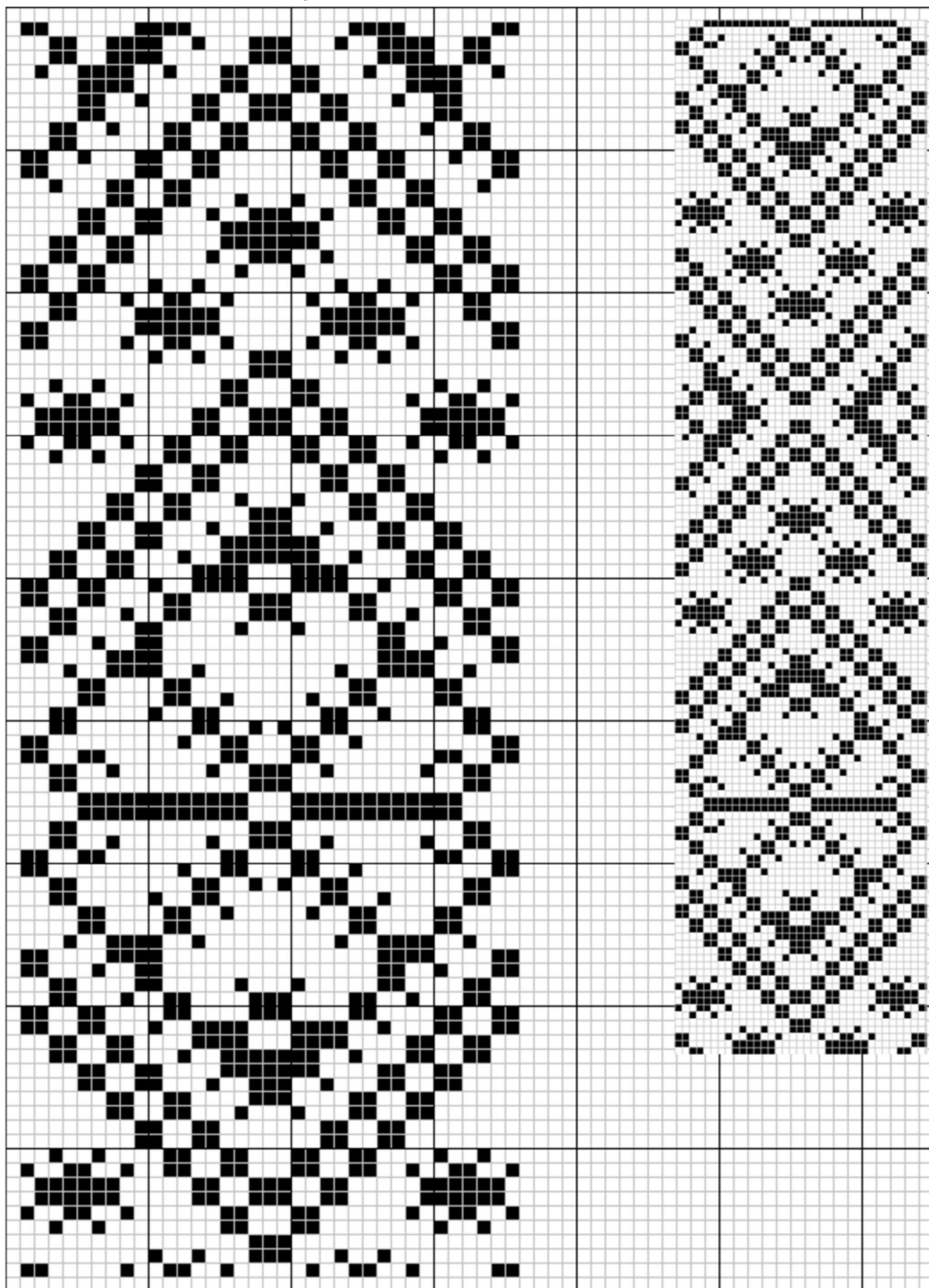

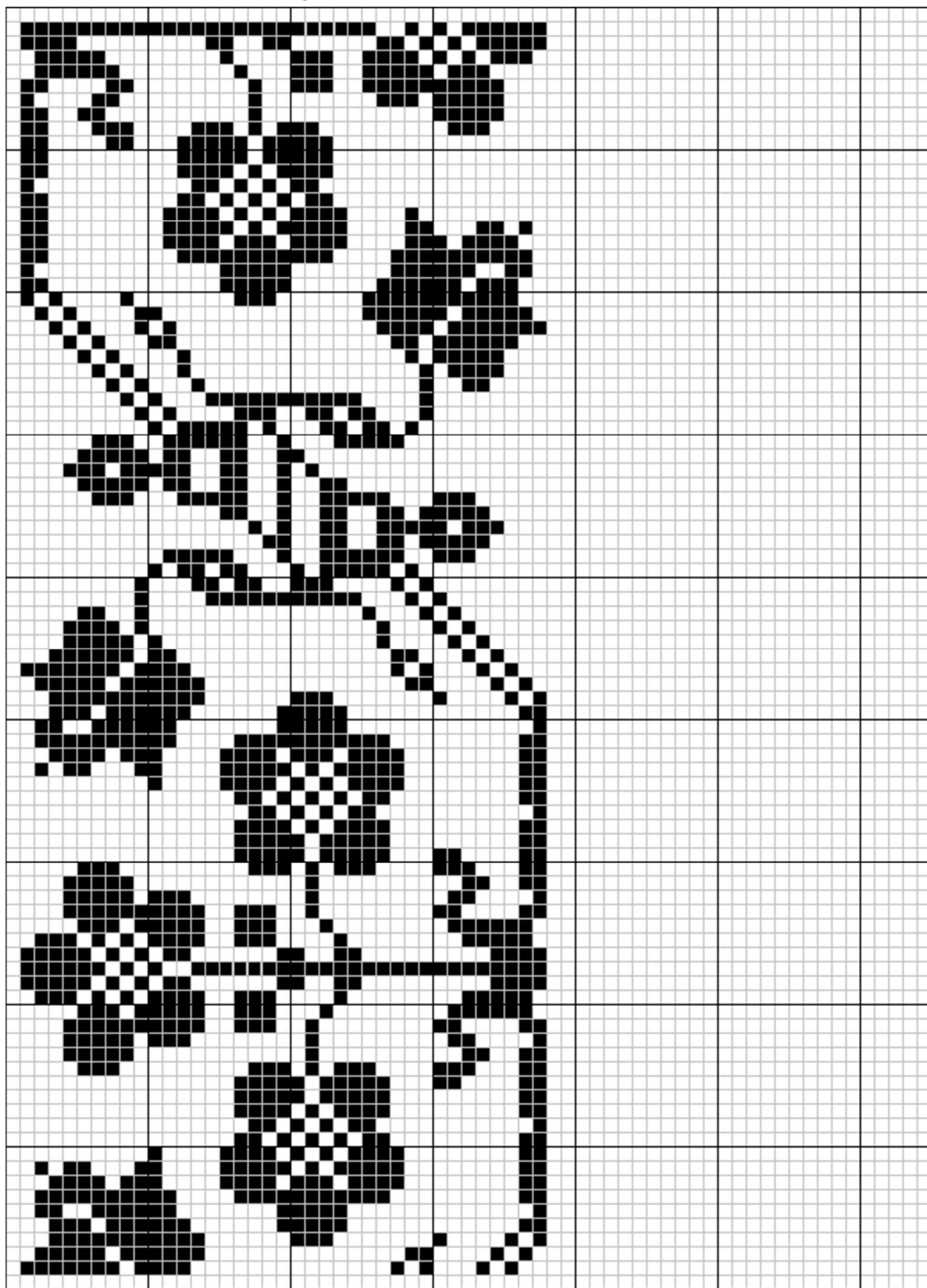

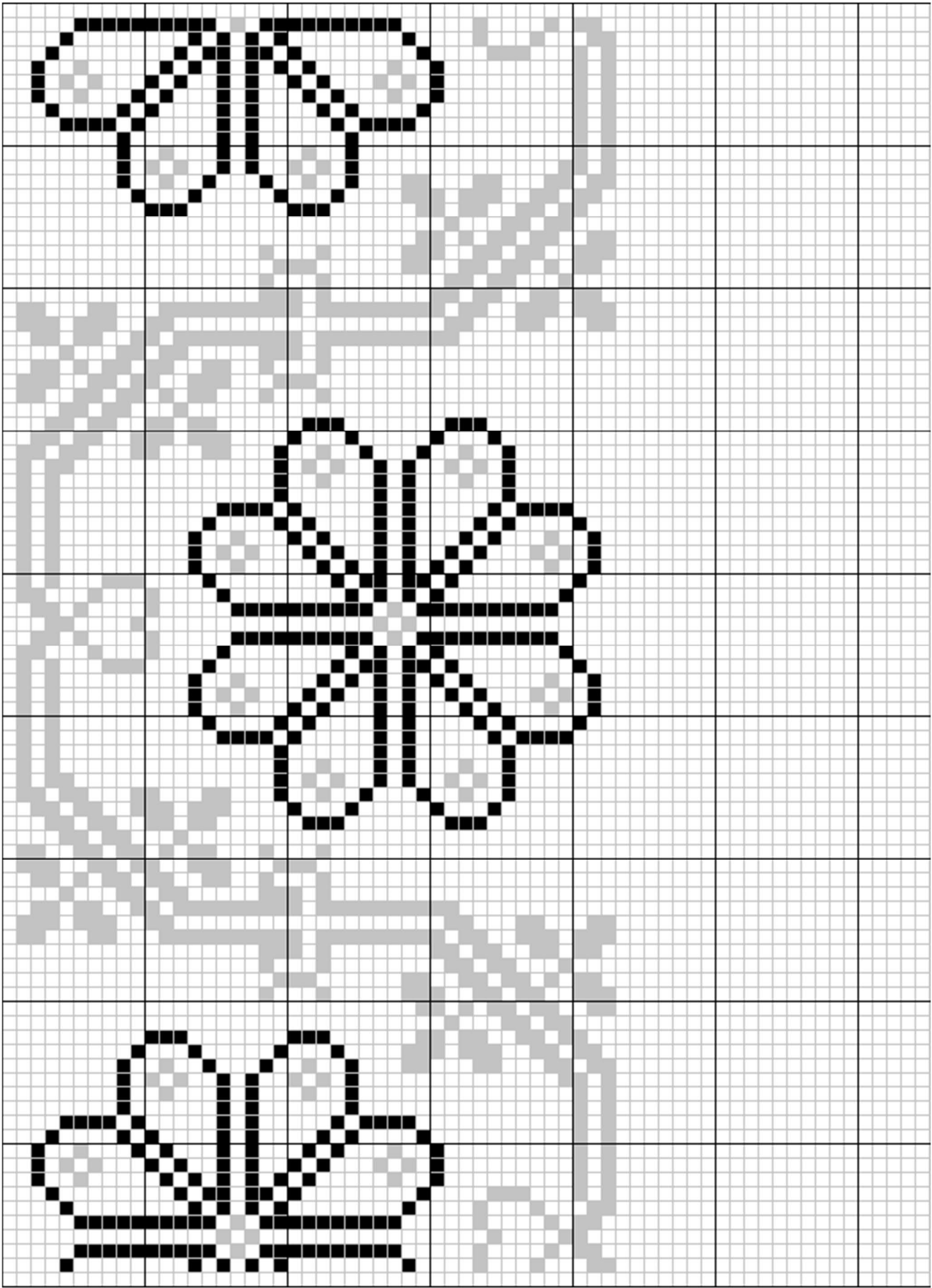

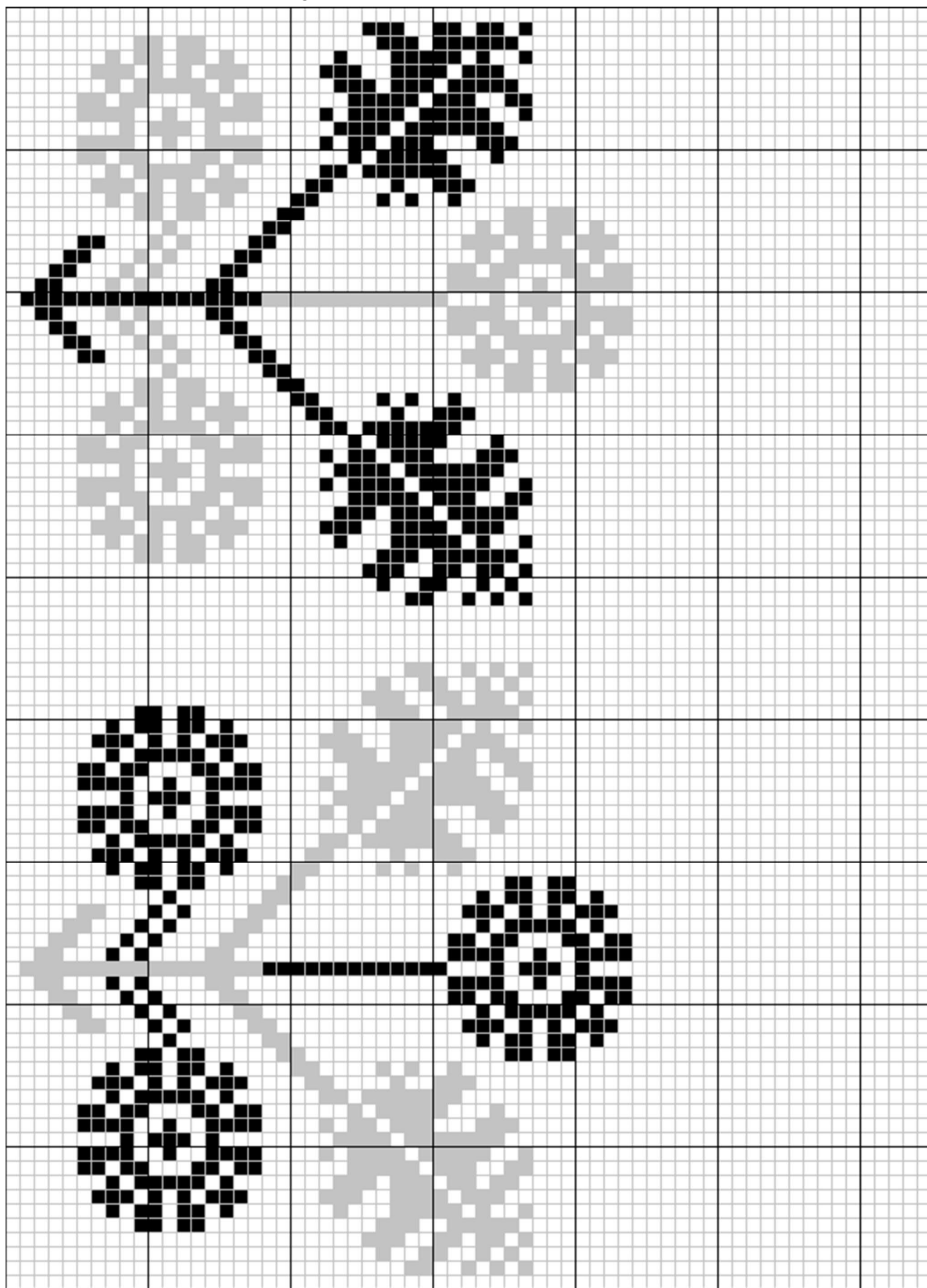

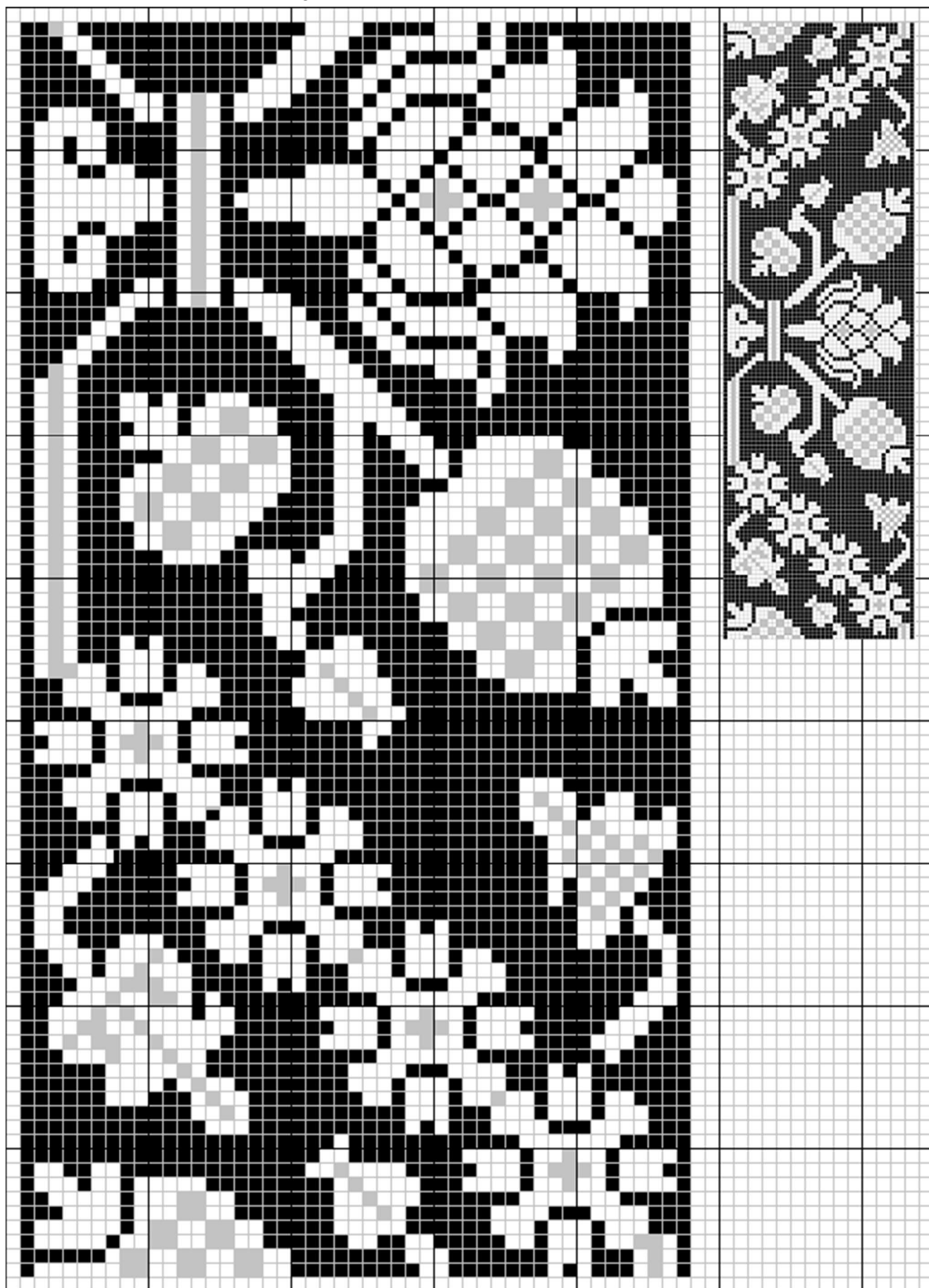

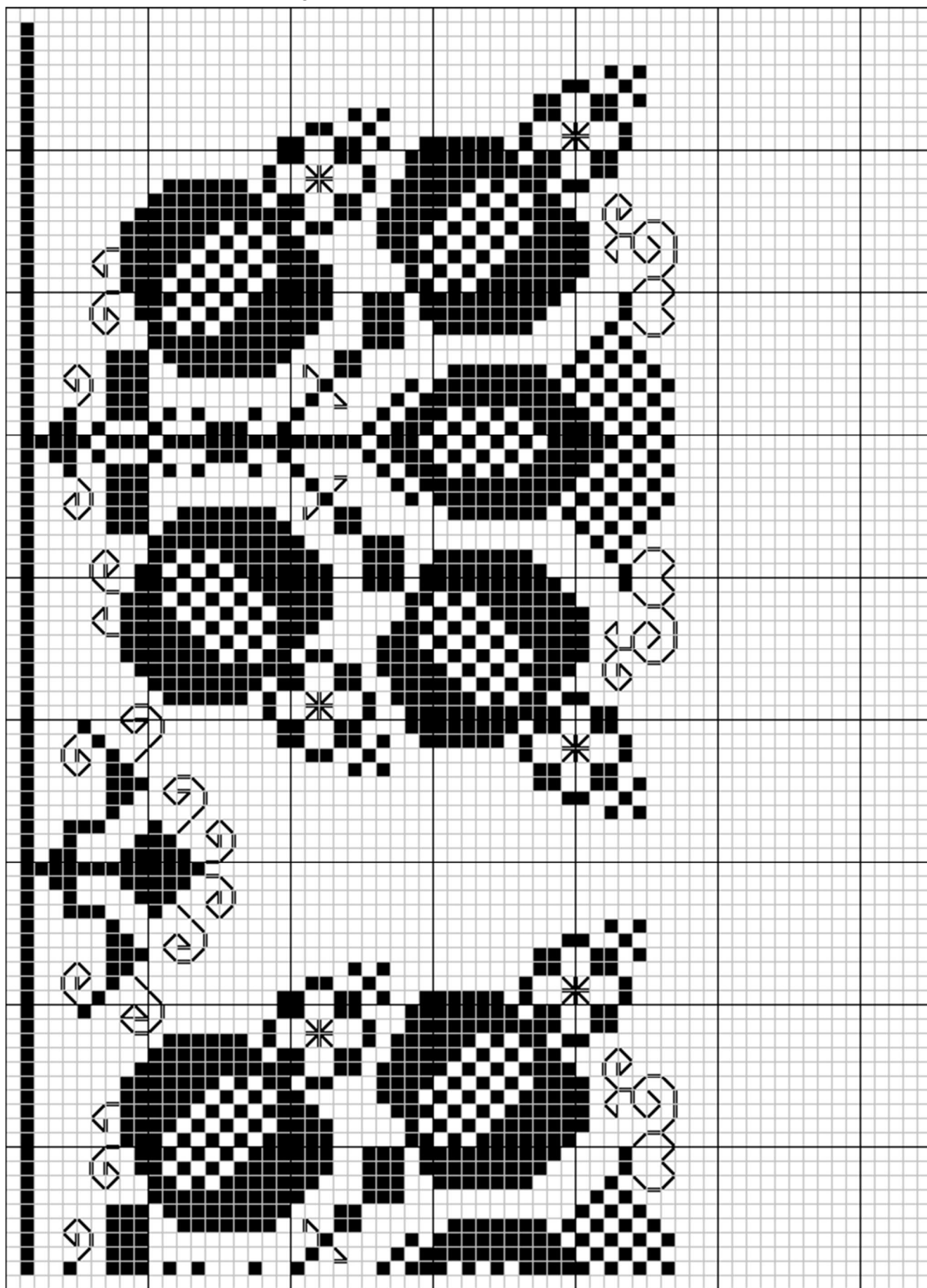

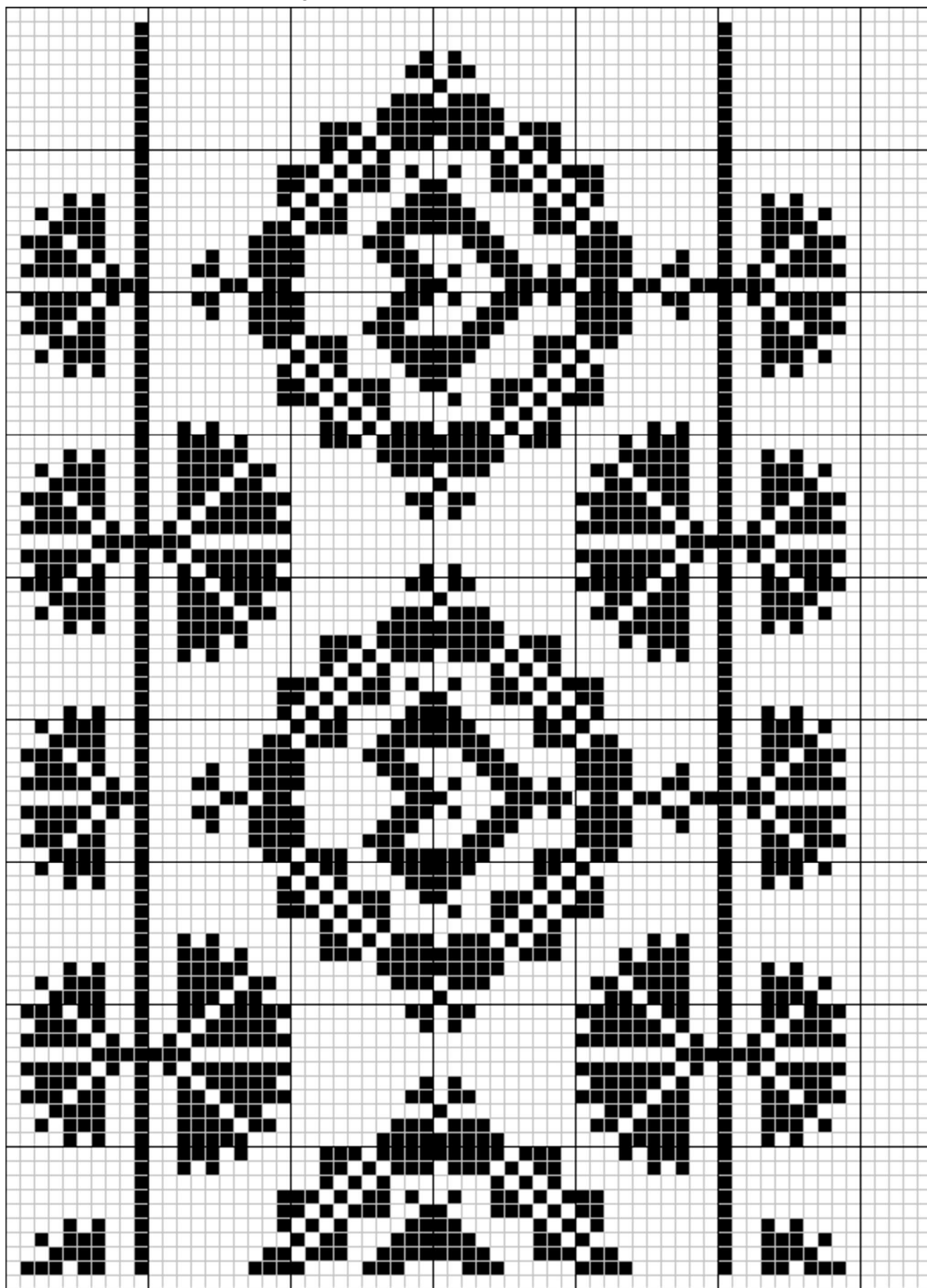

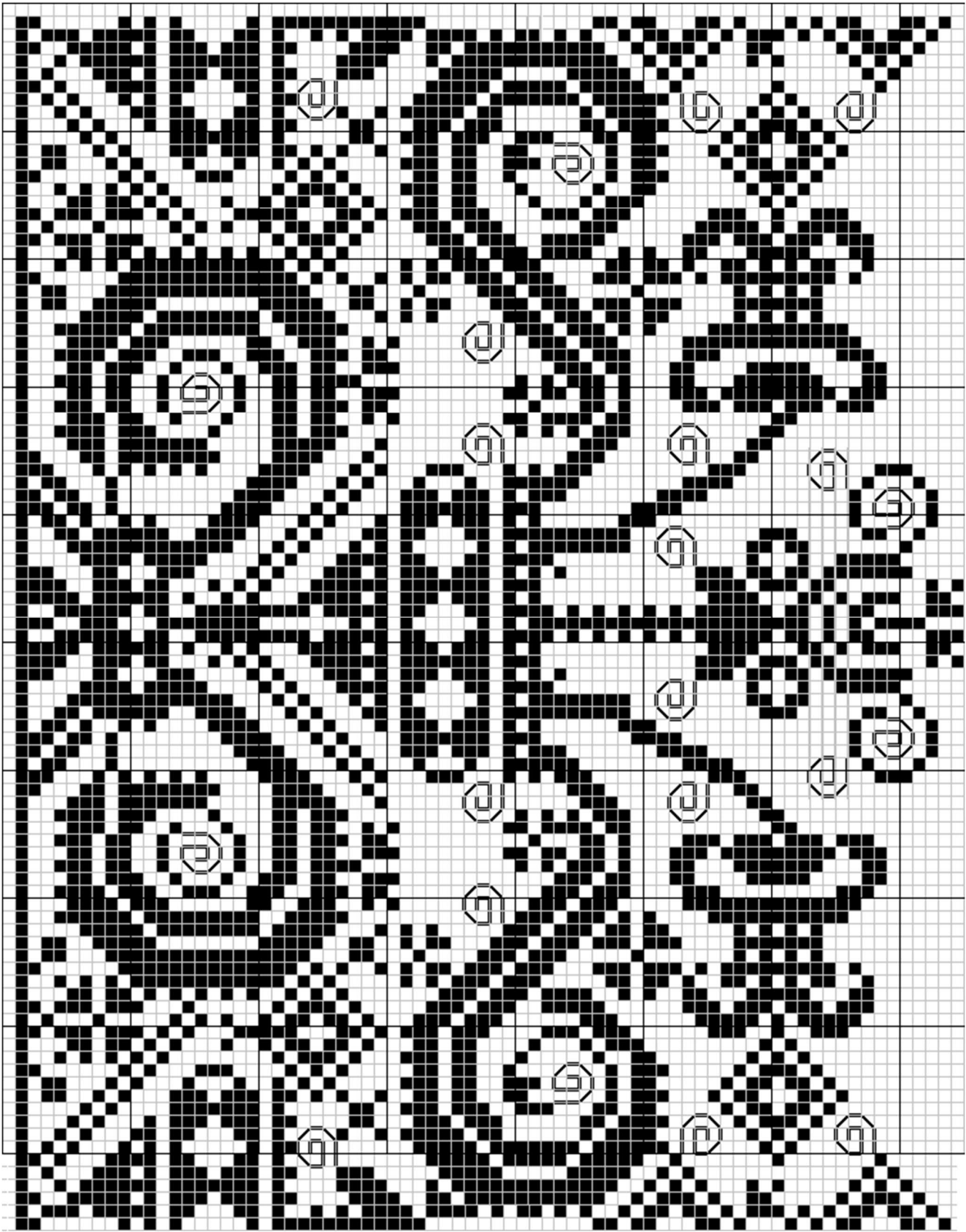

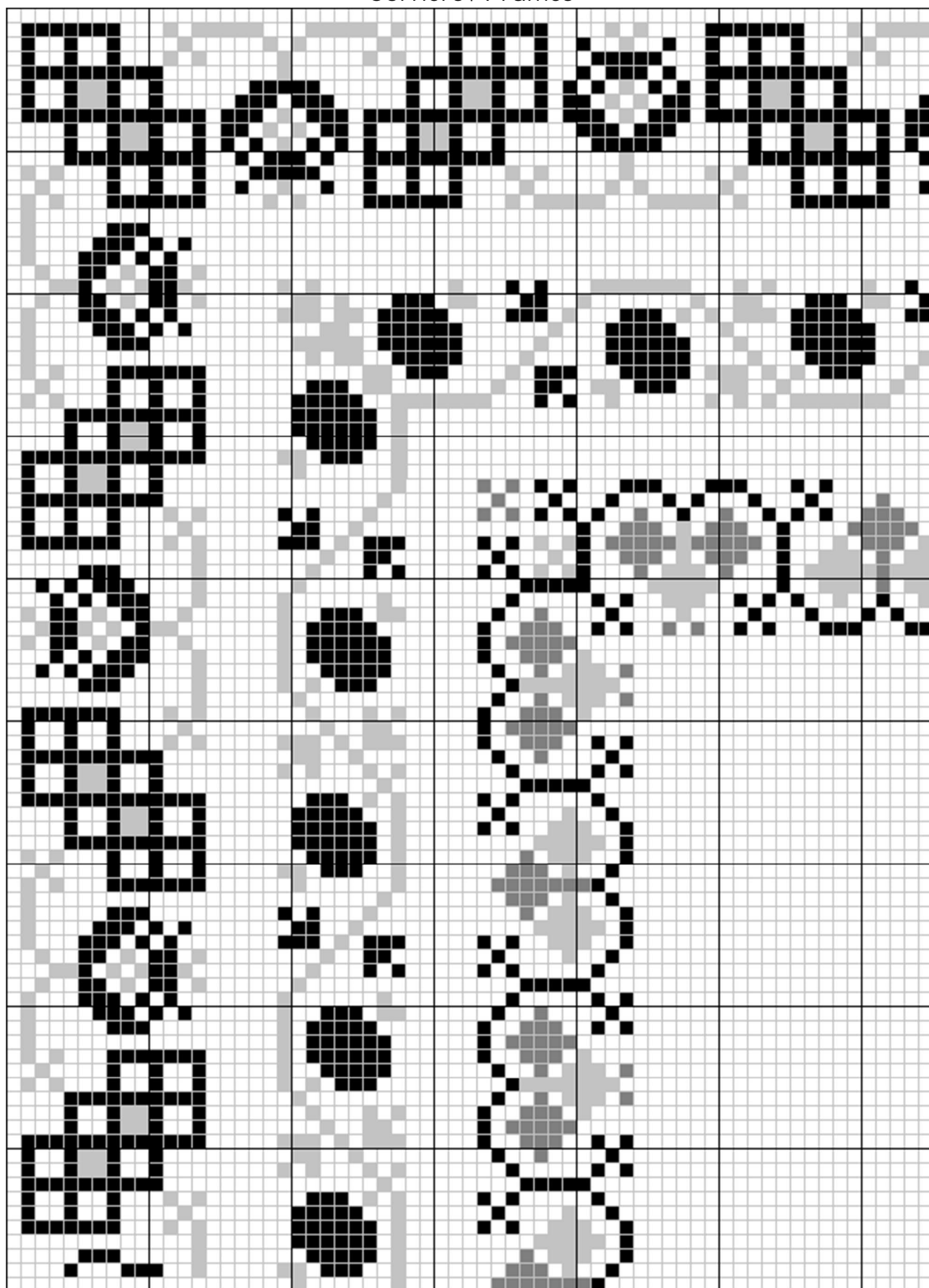

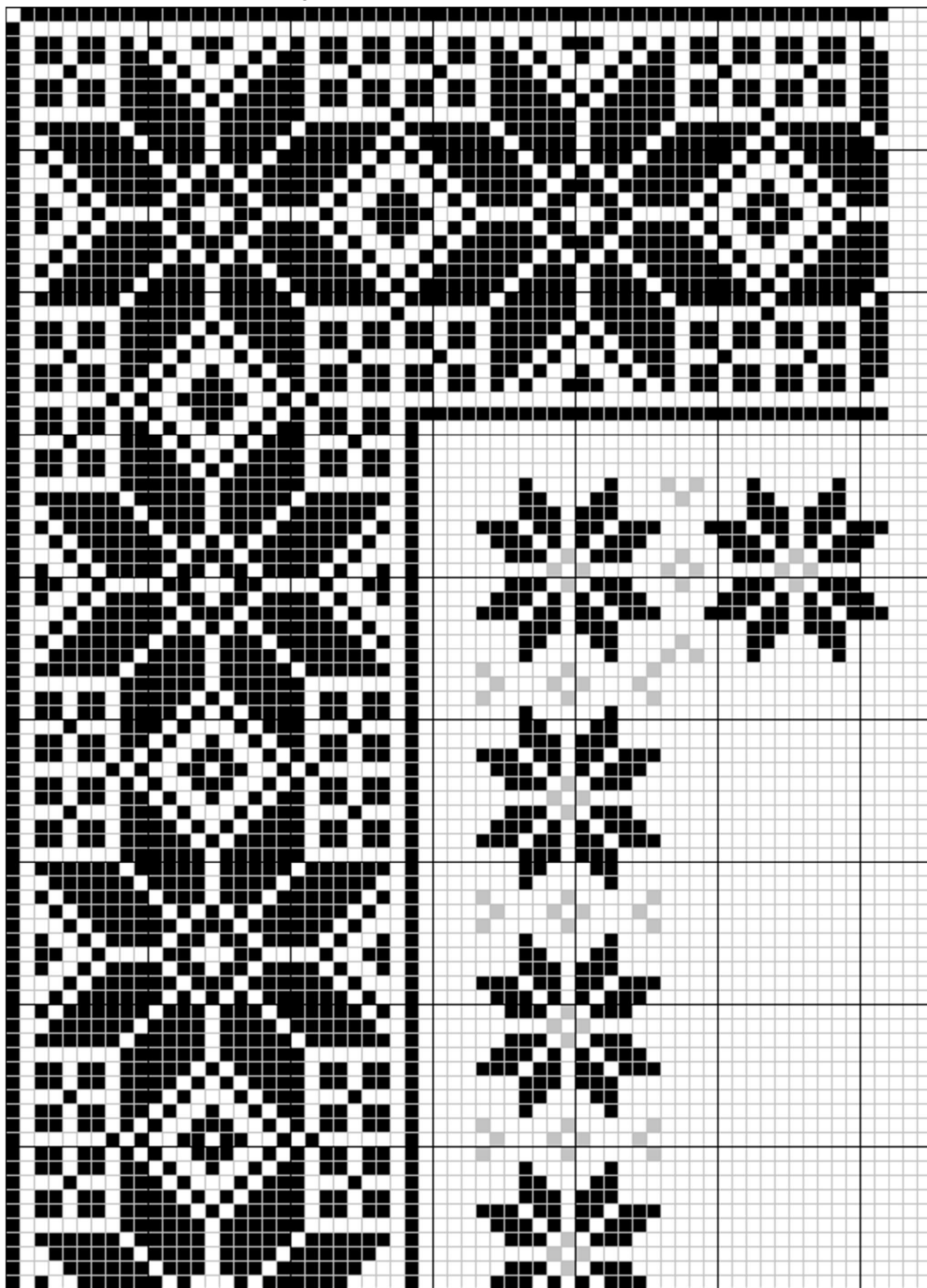

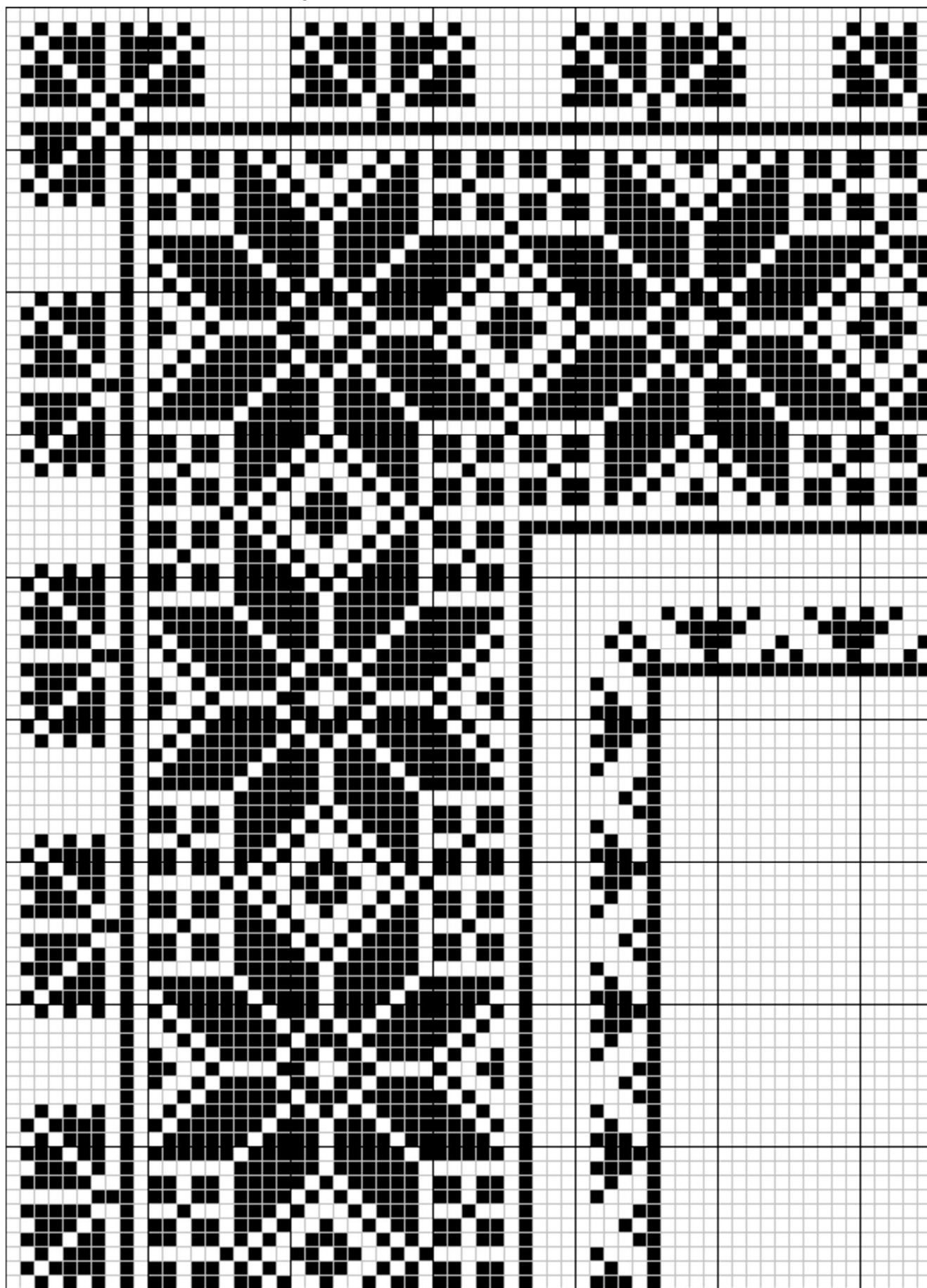

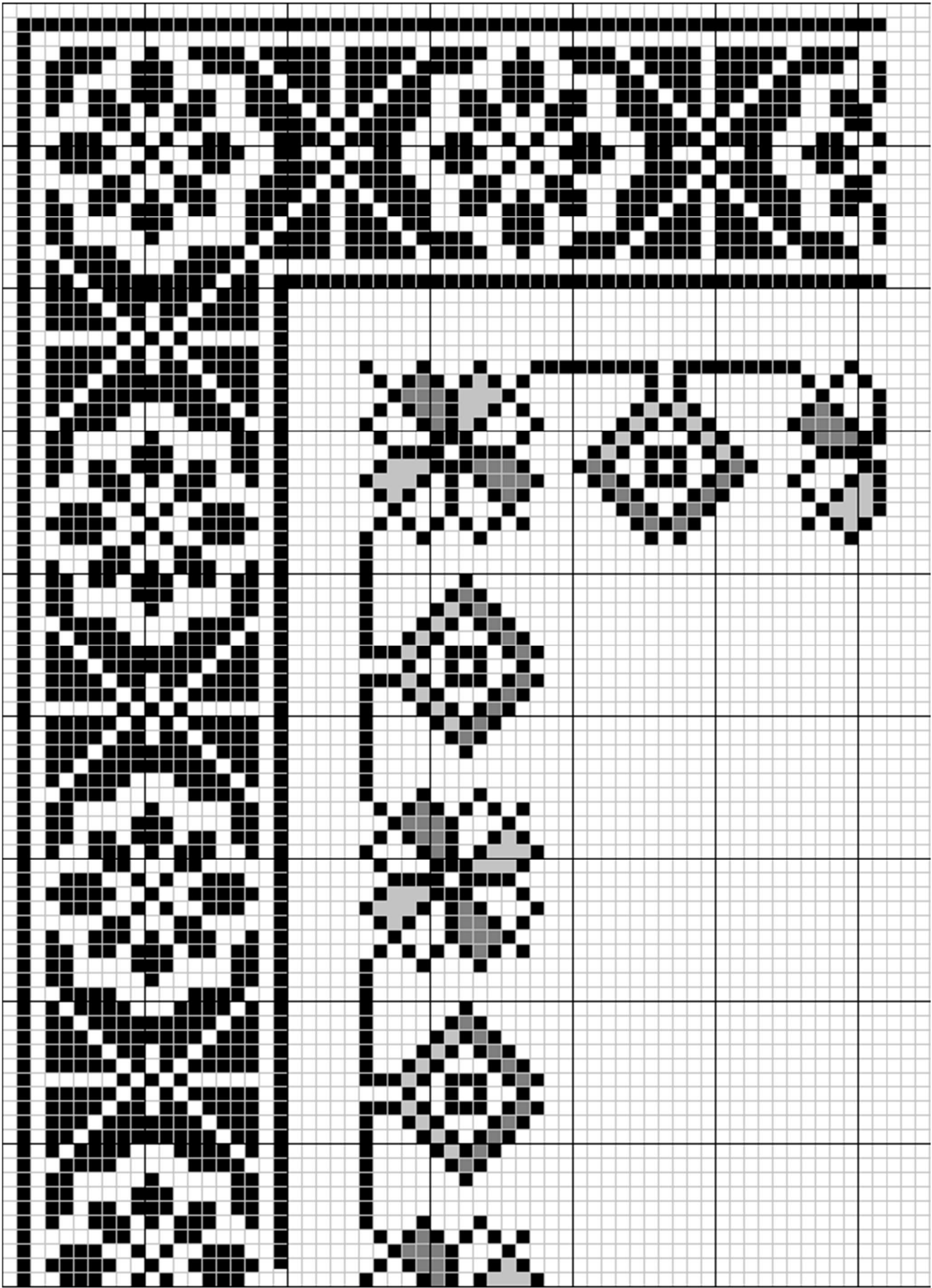

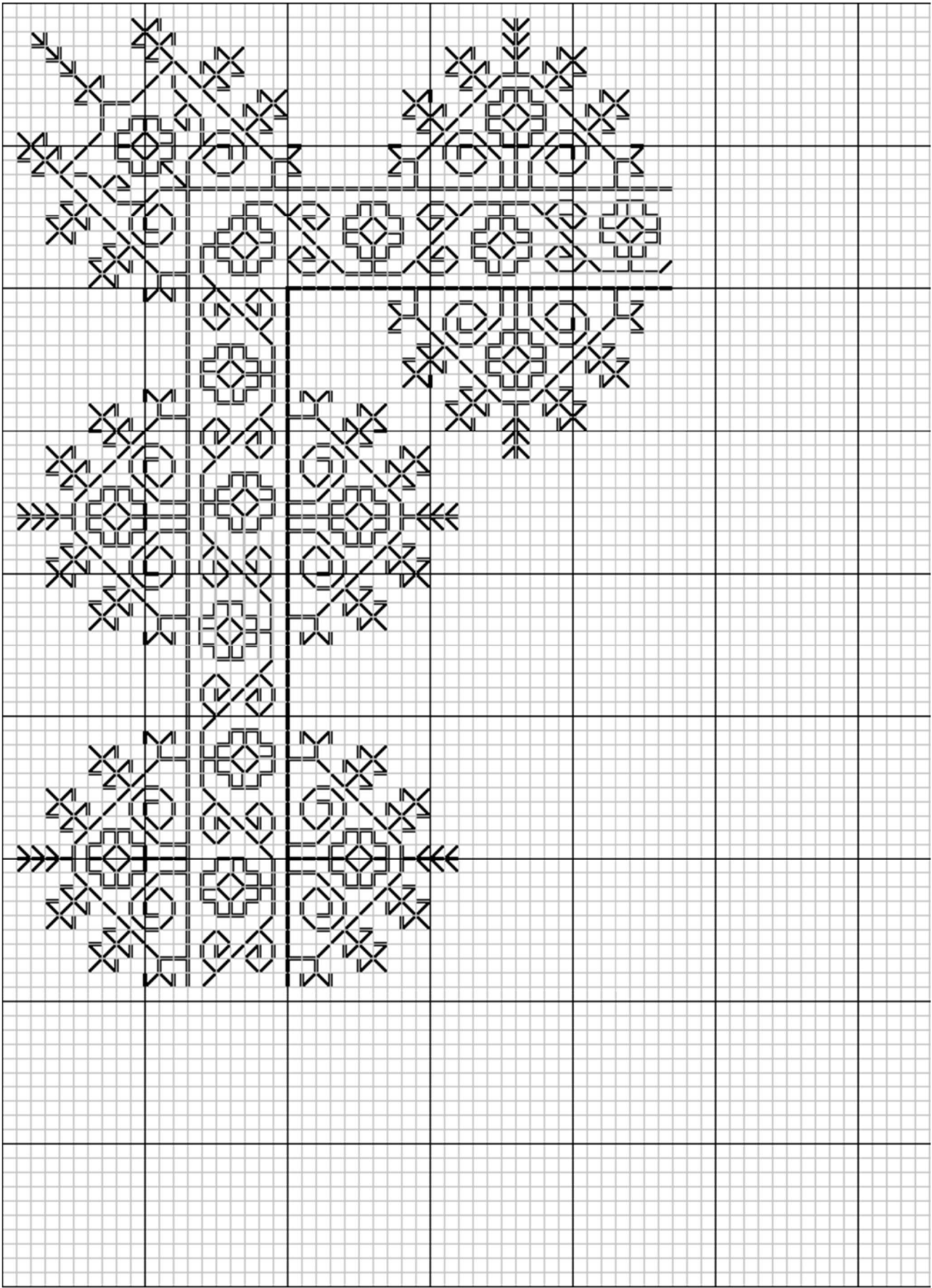
Corners / Frames

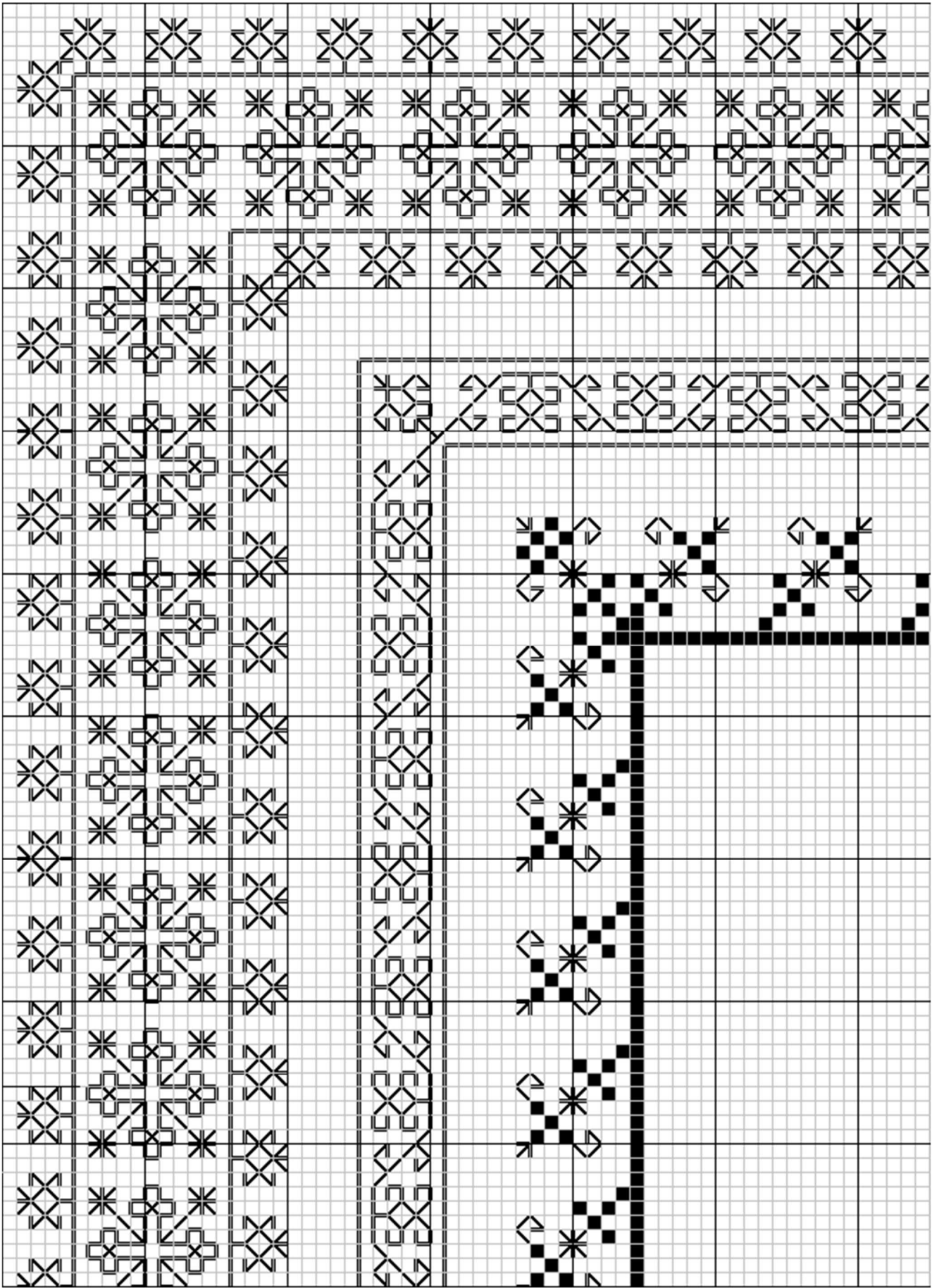

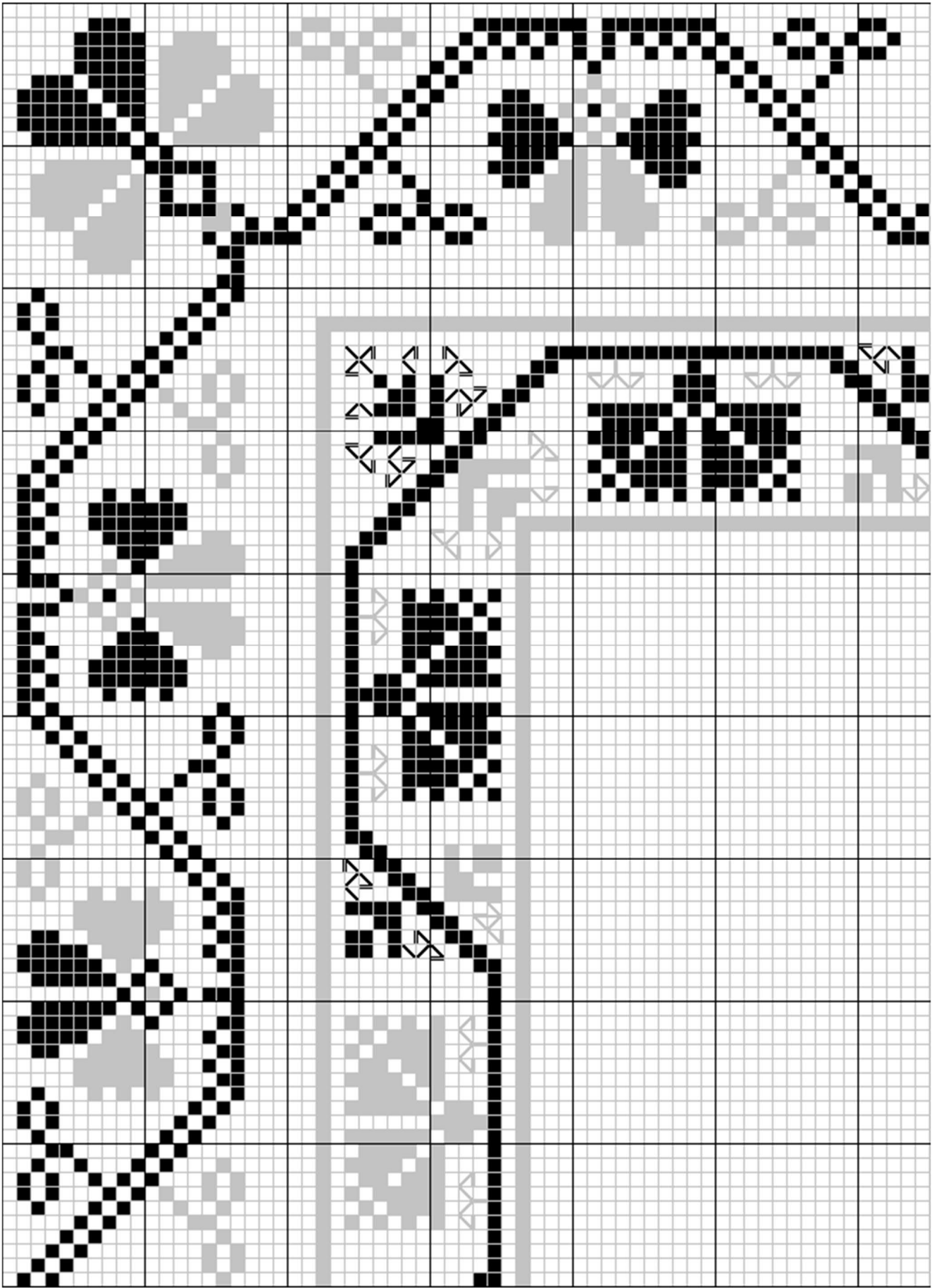

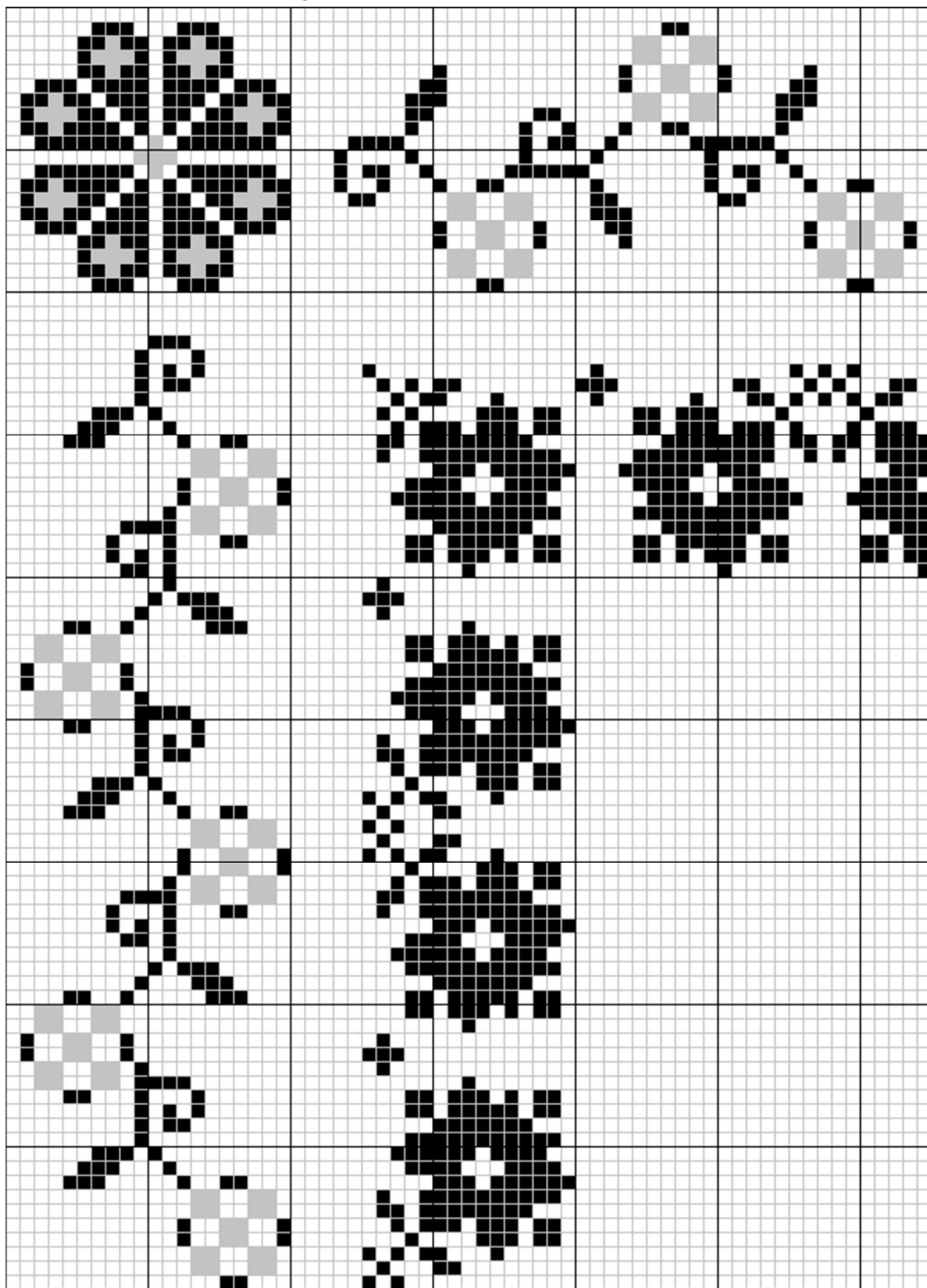

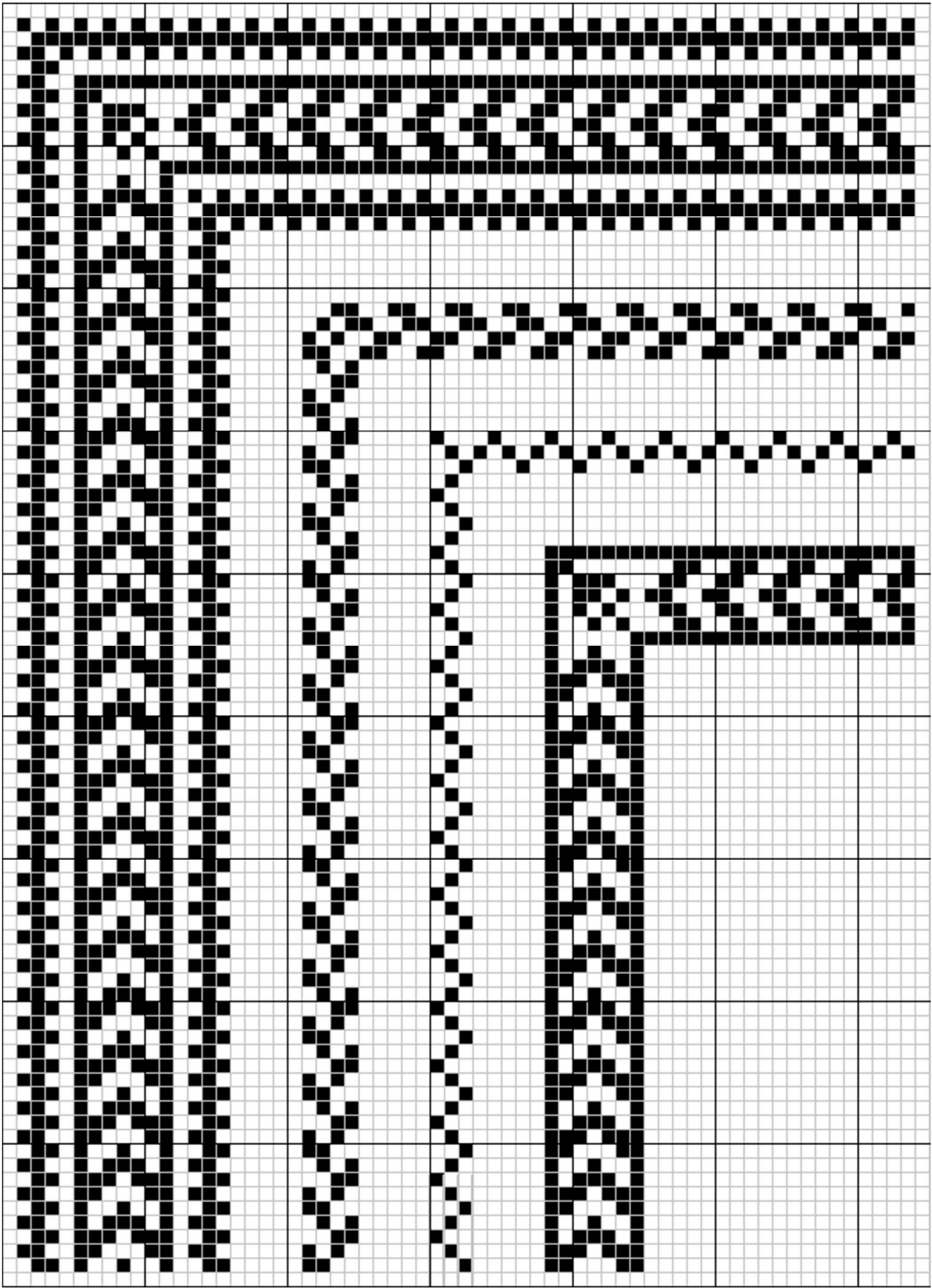

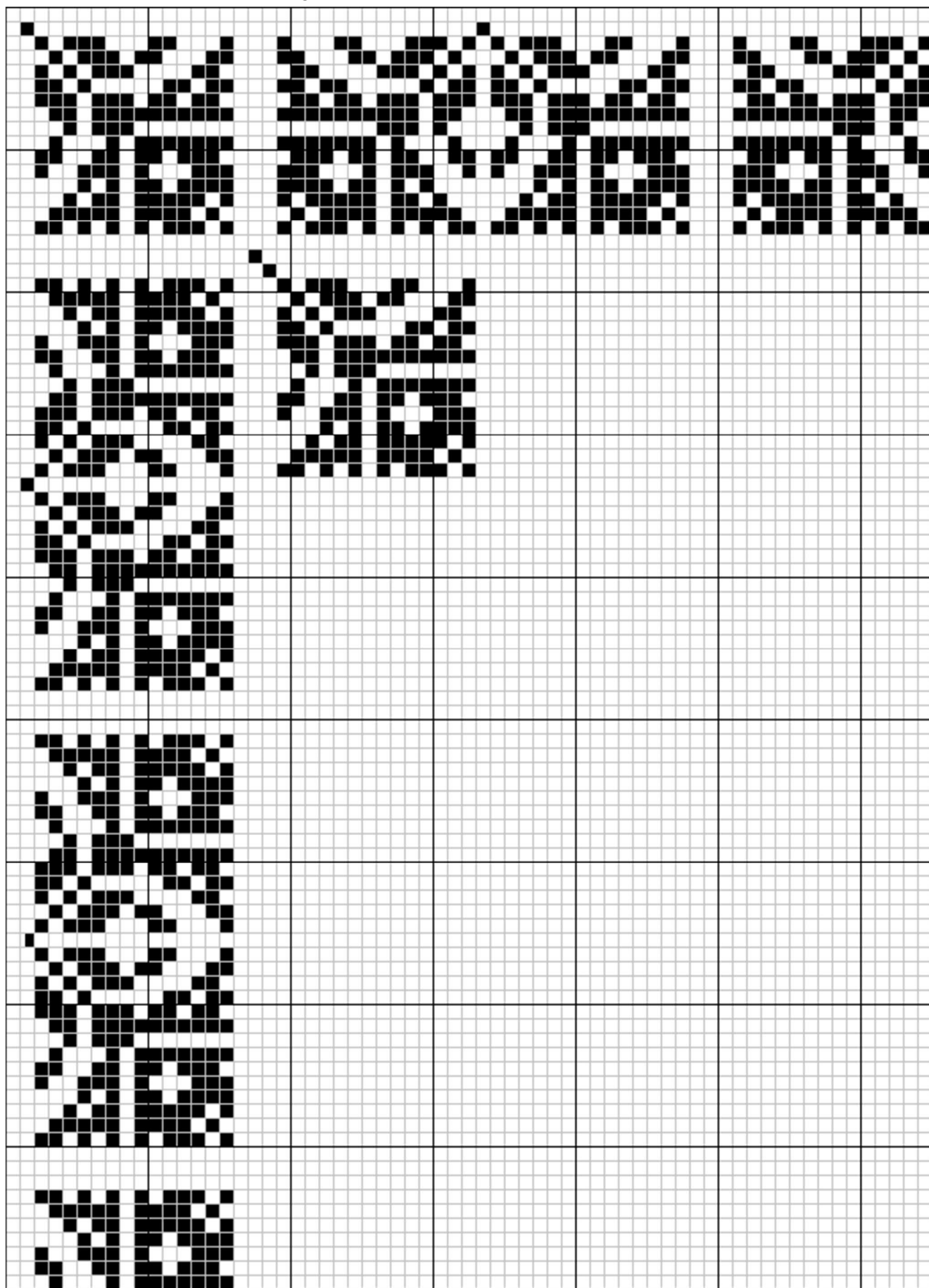

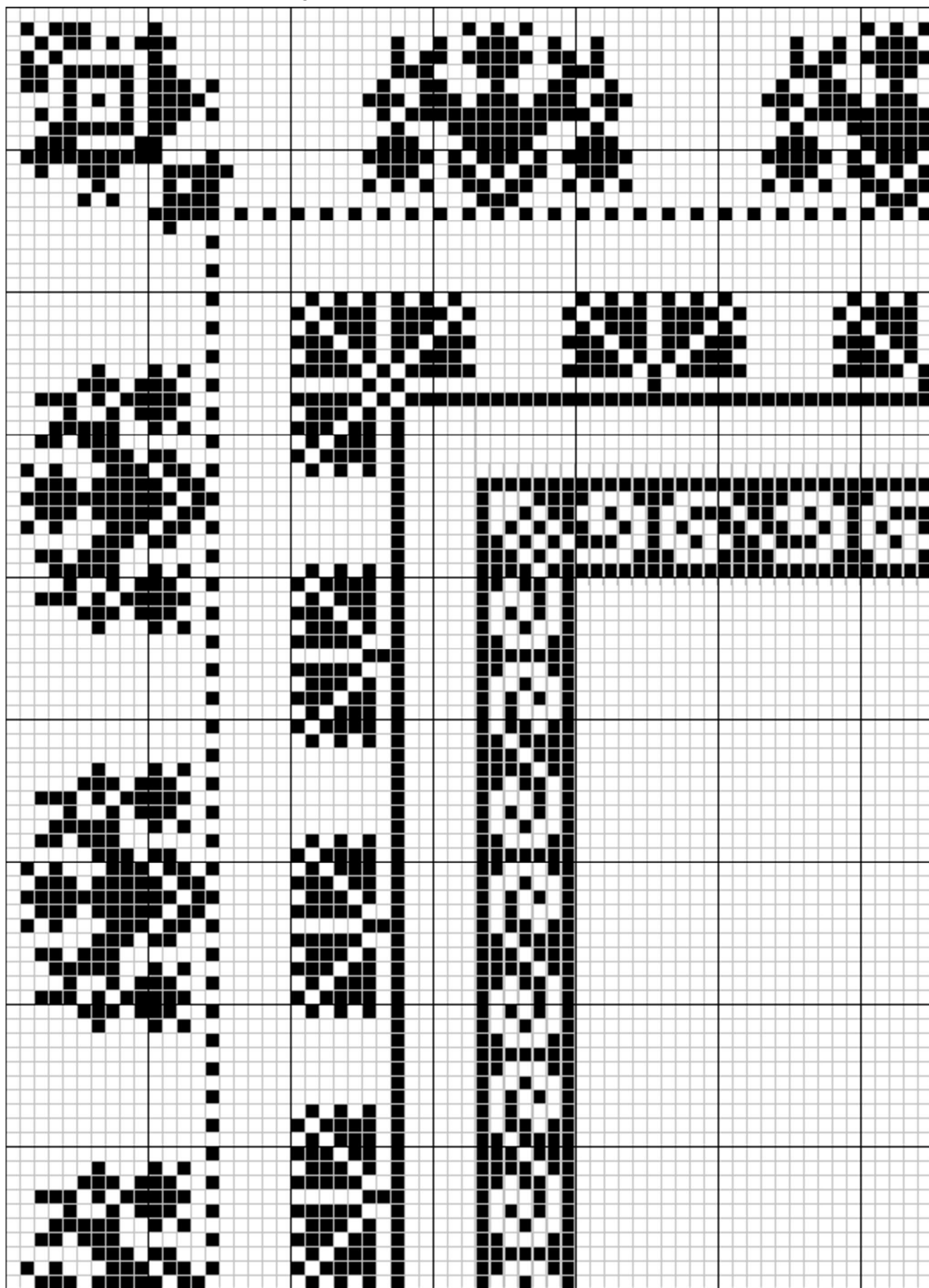

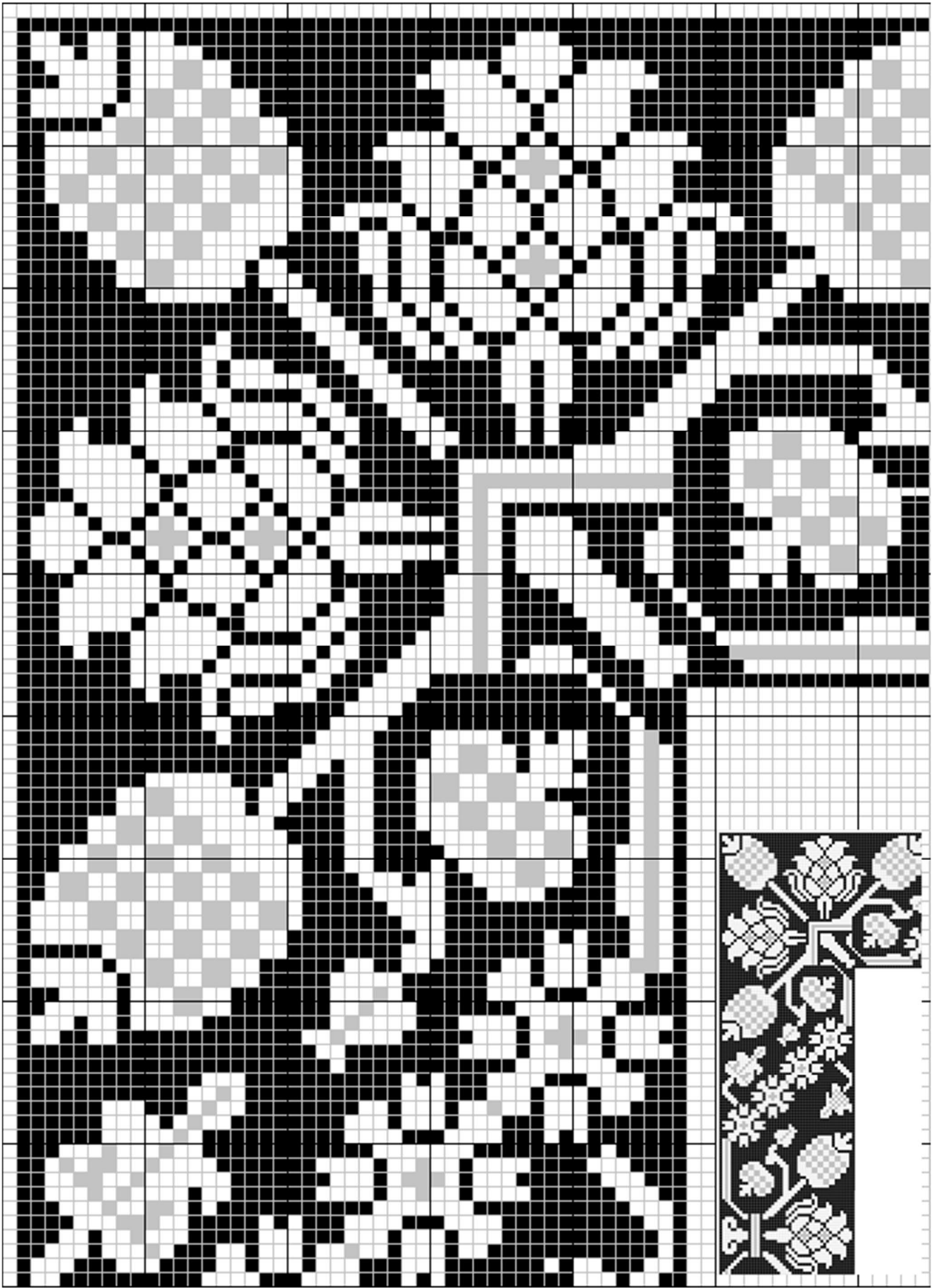

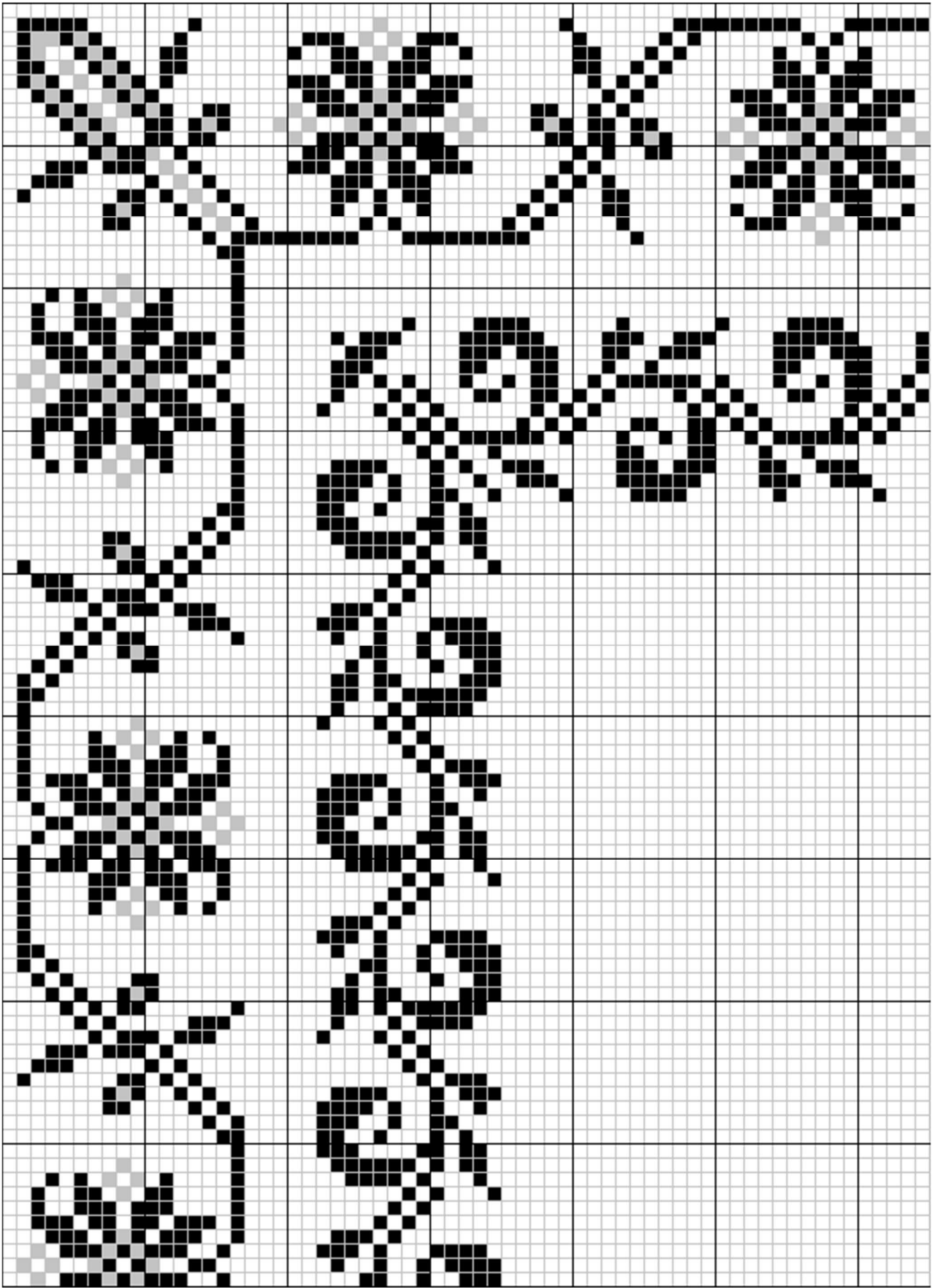

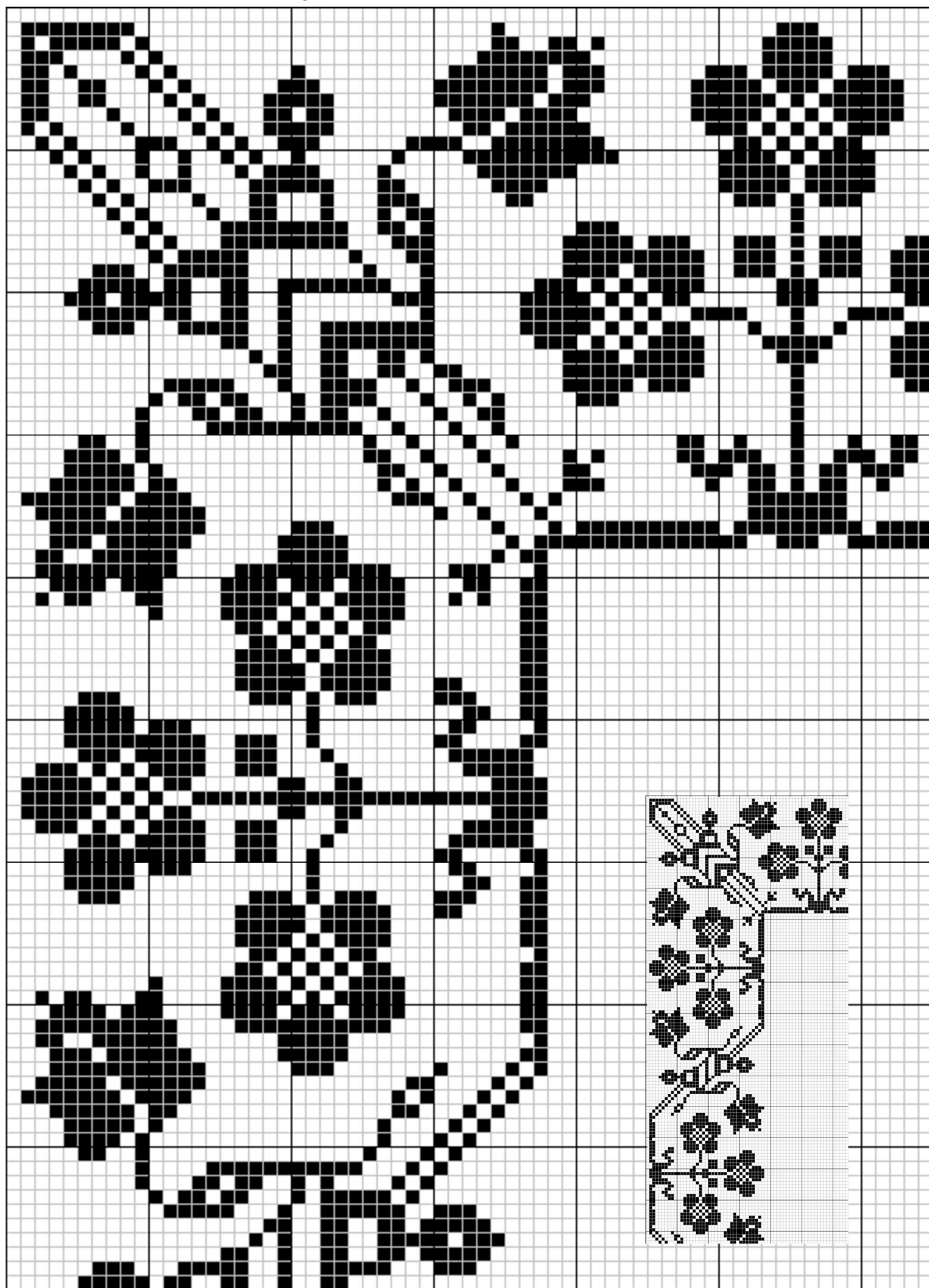

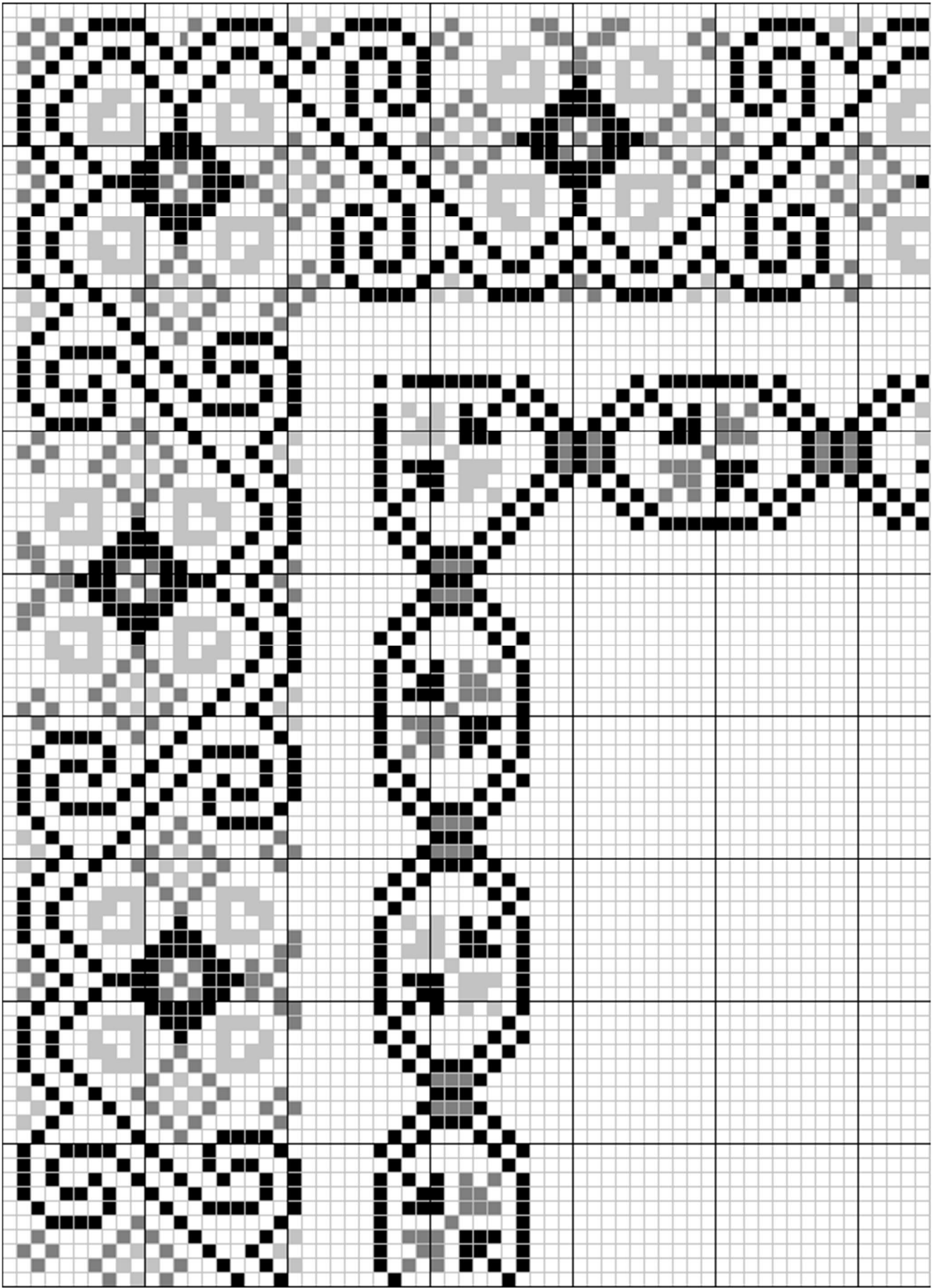

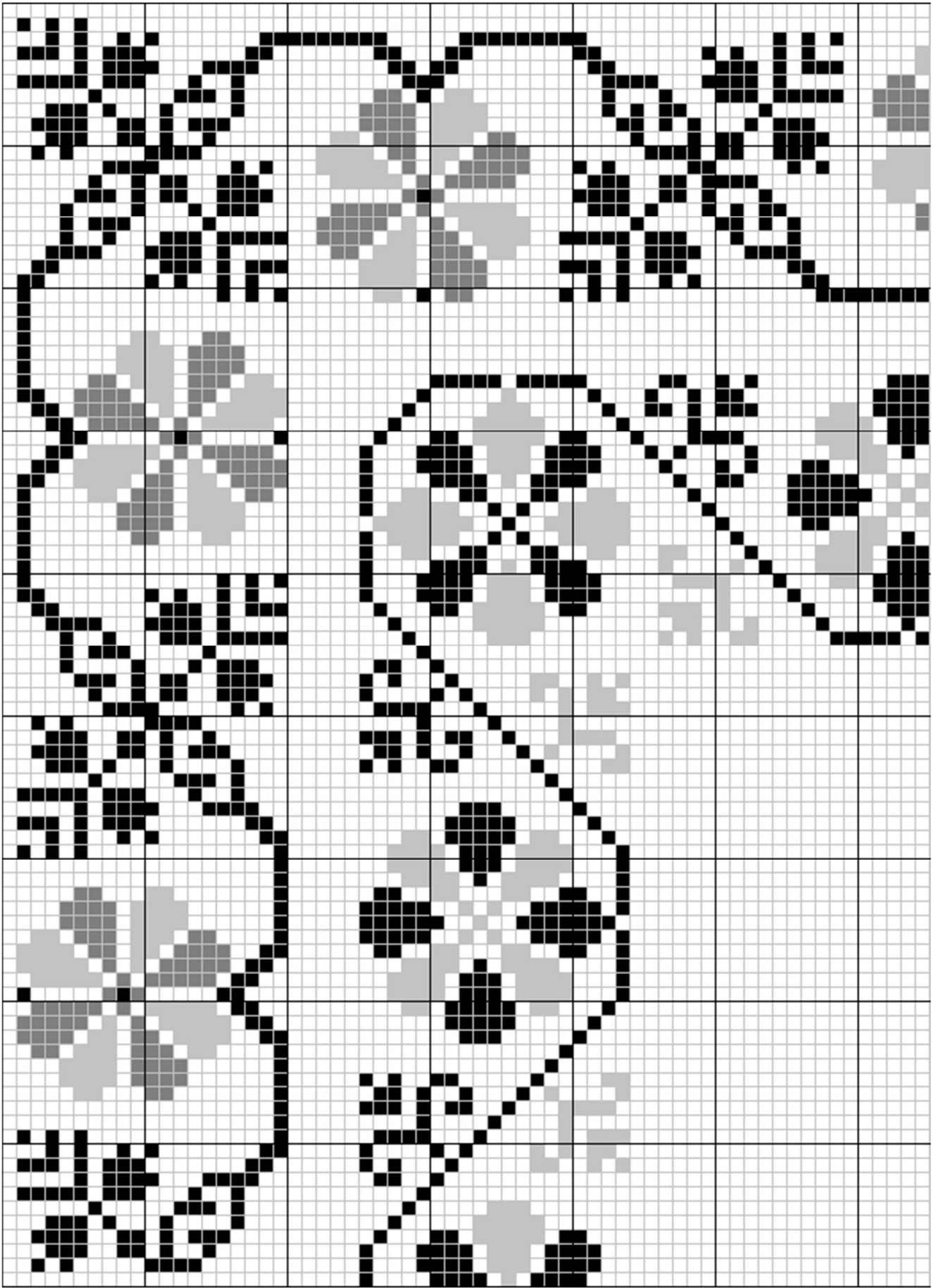

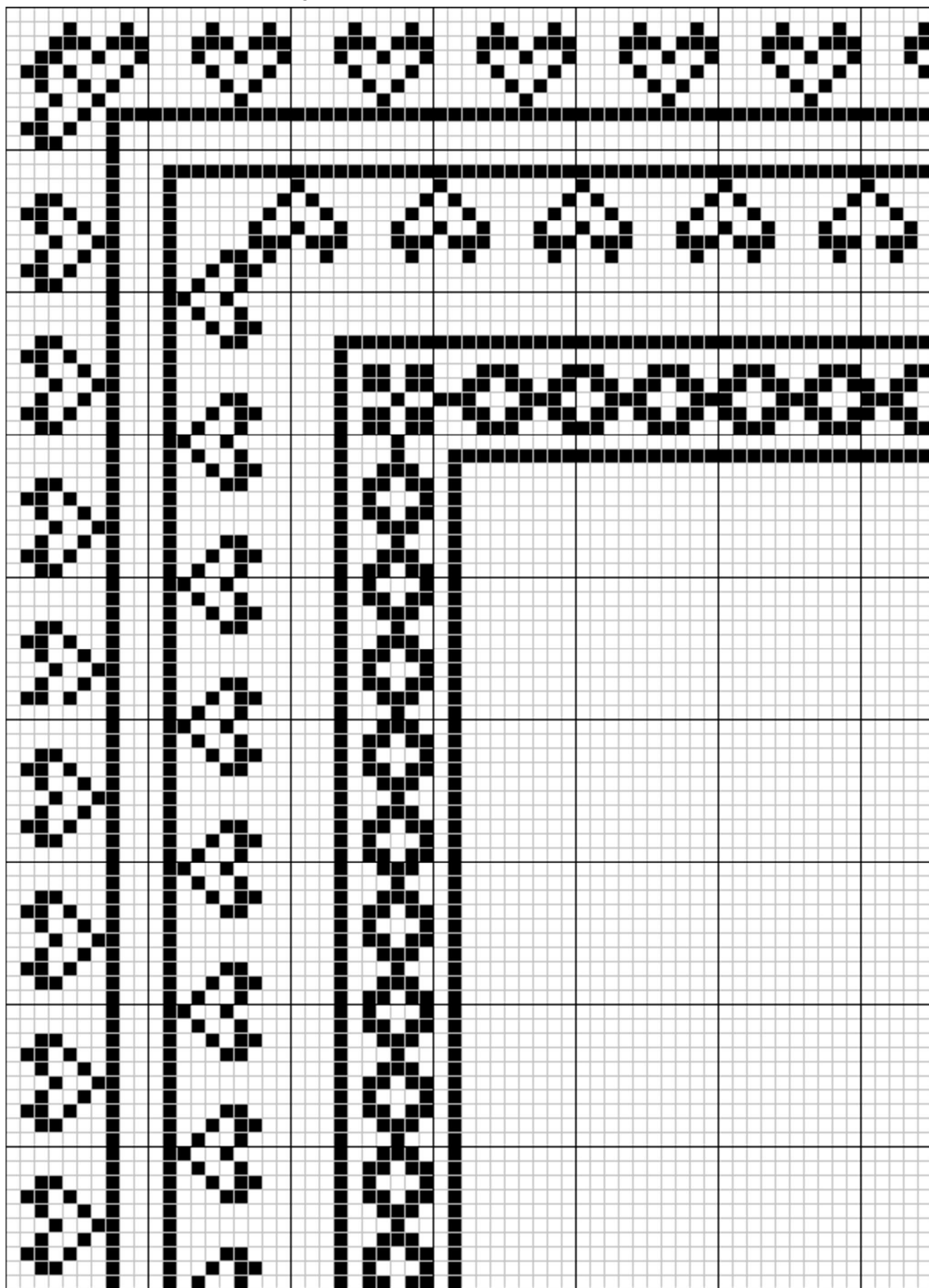

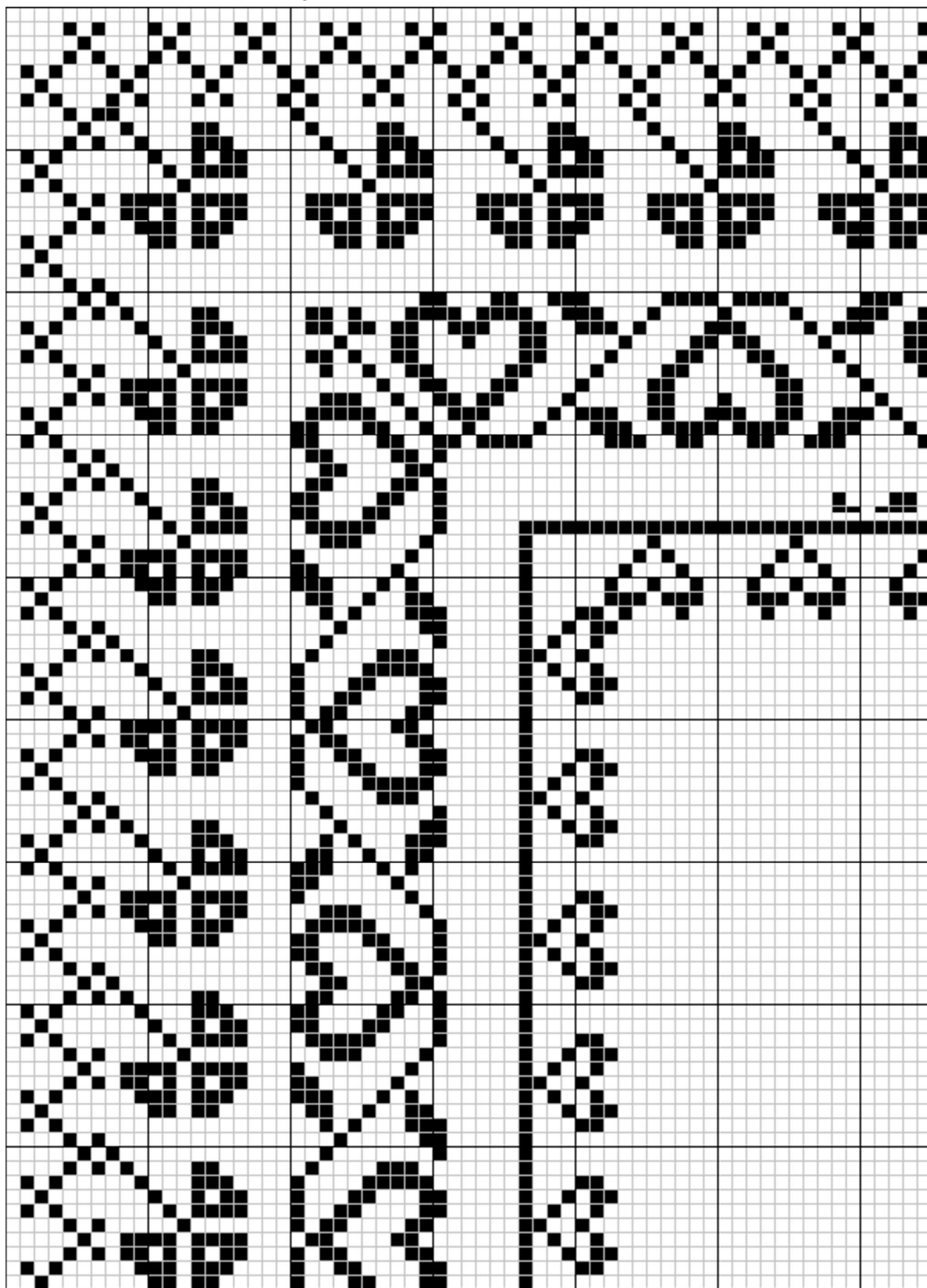

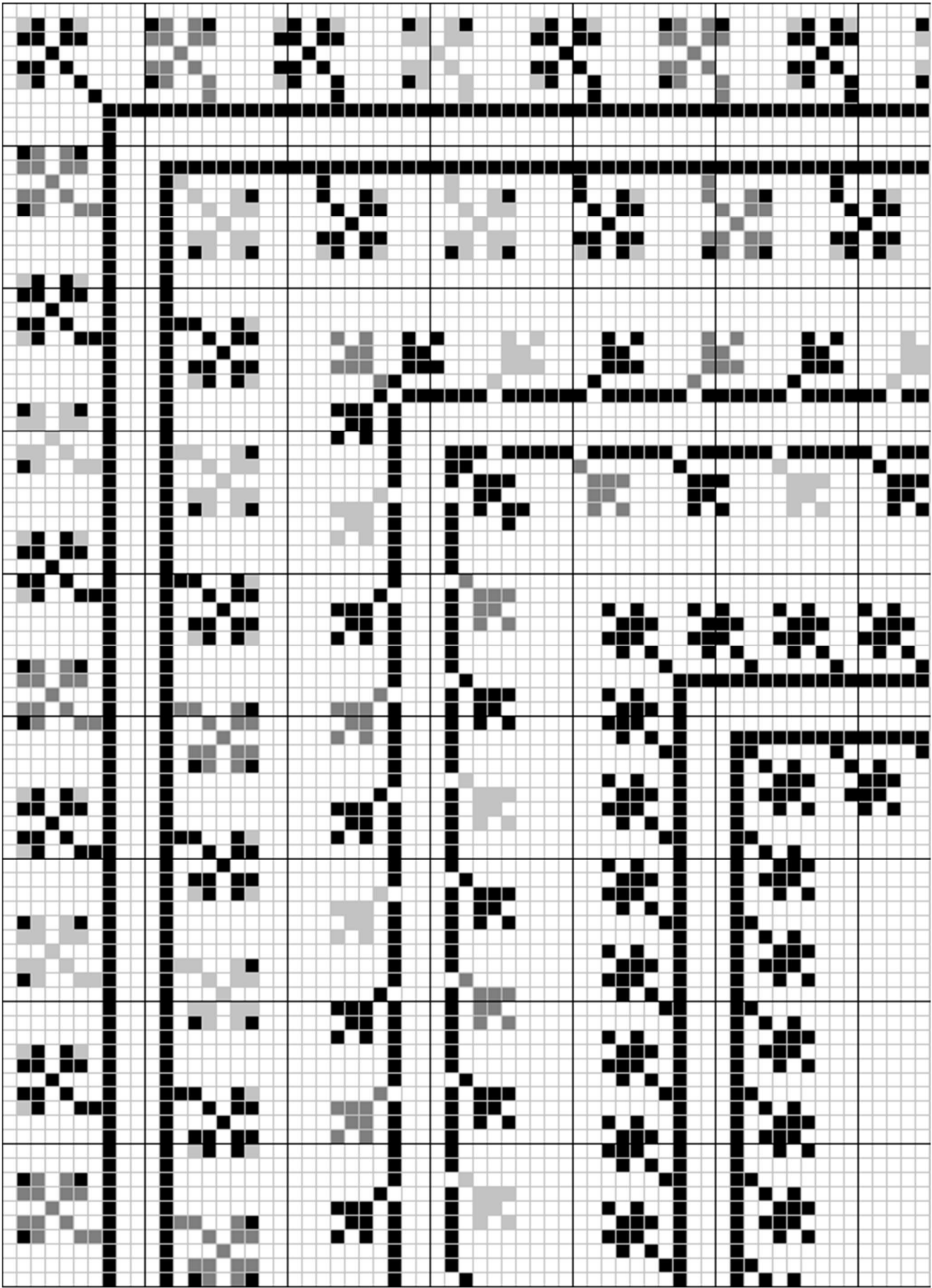

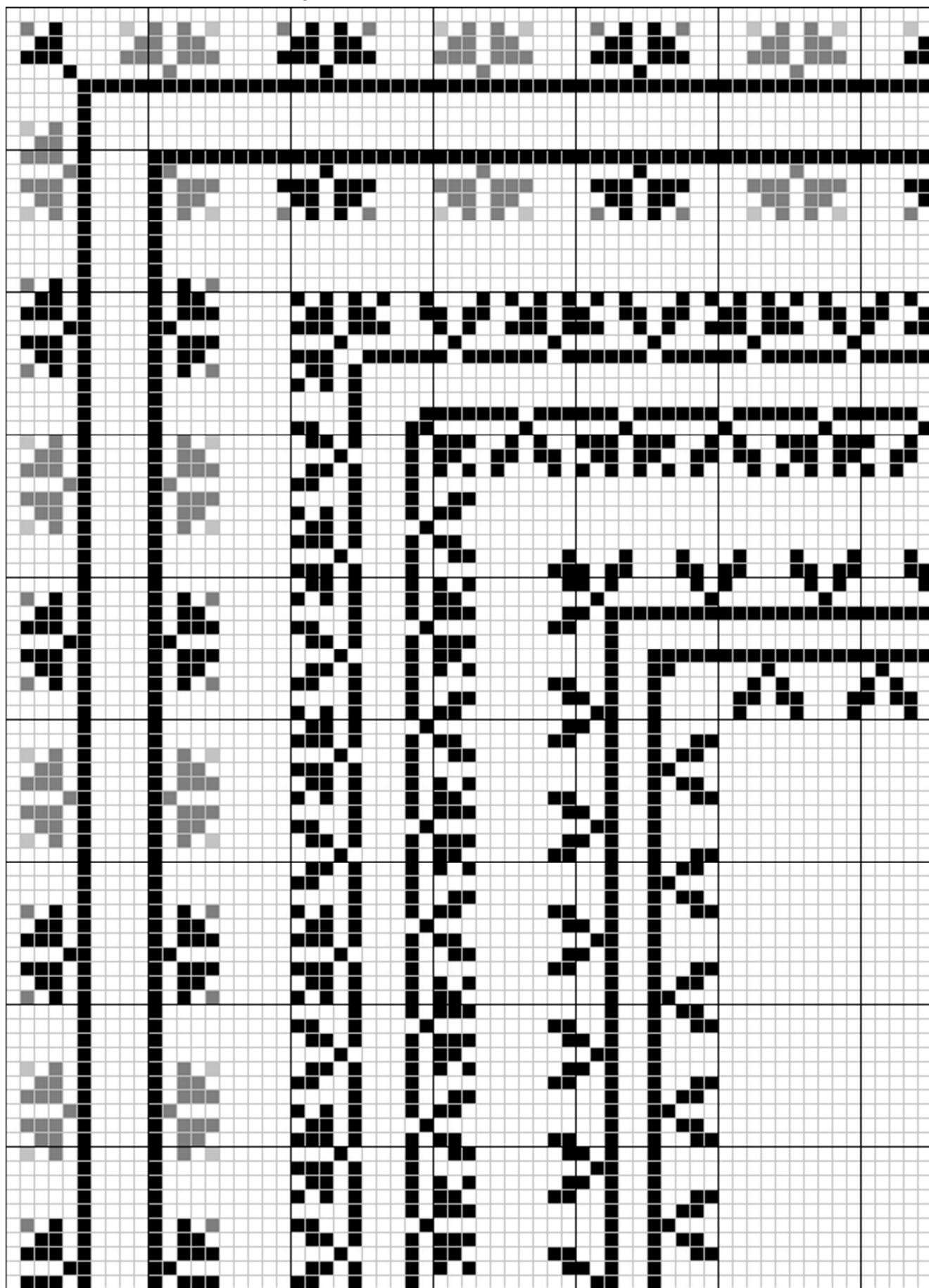

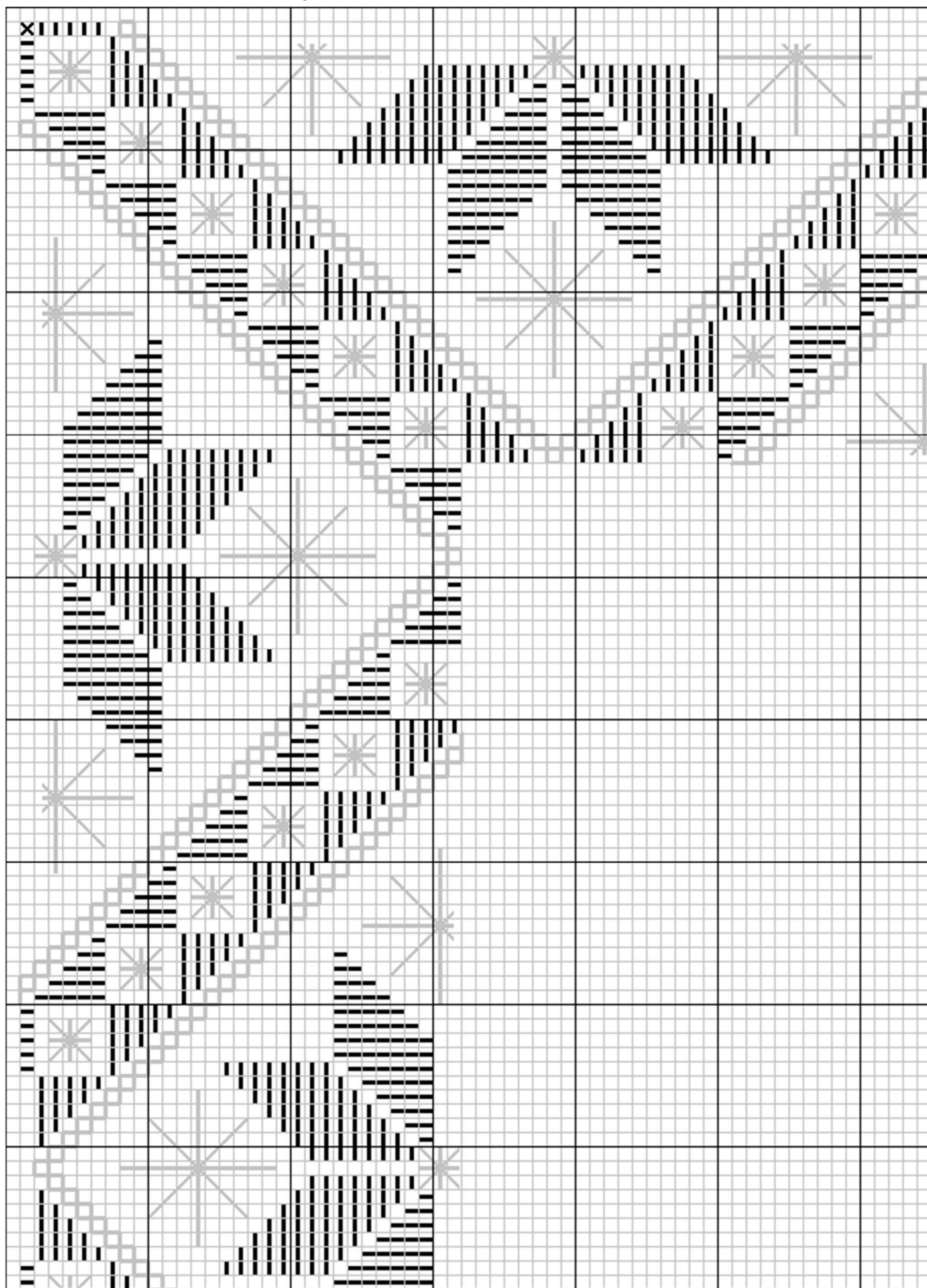

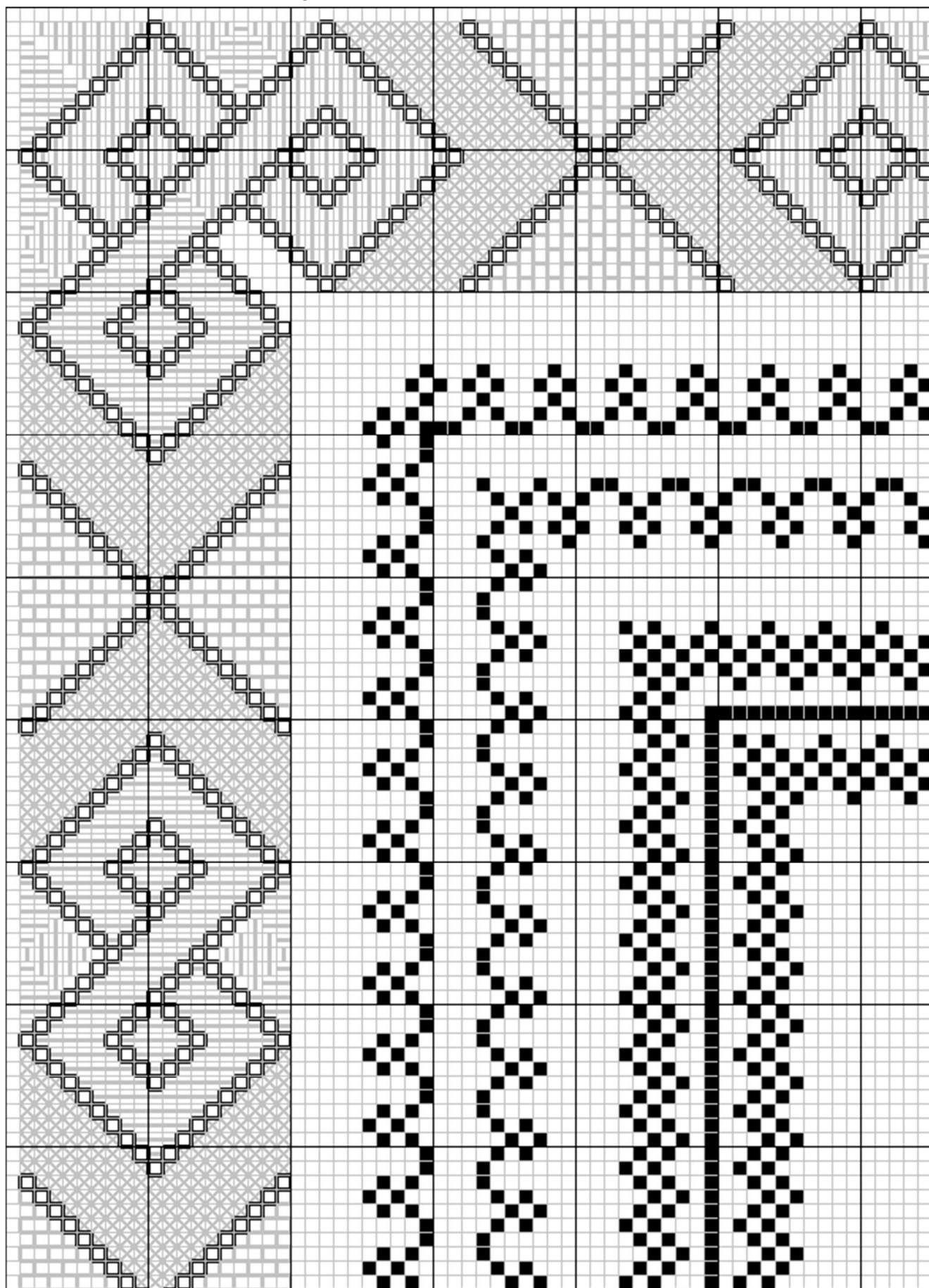

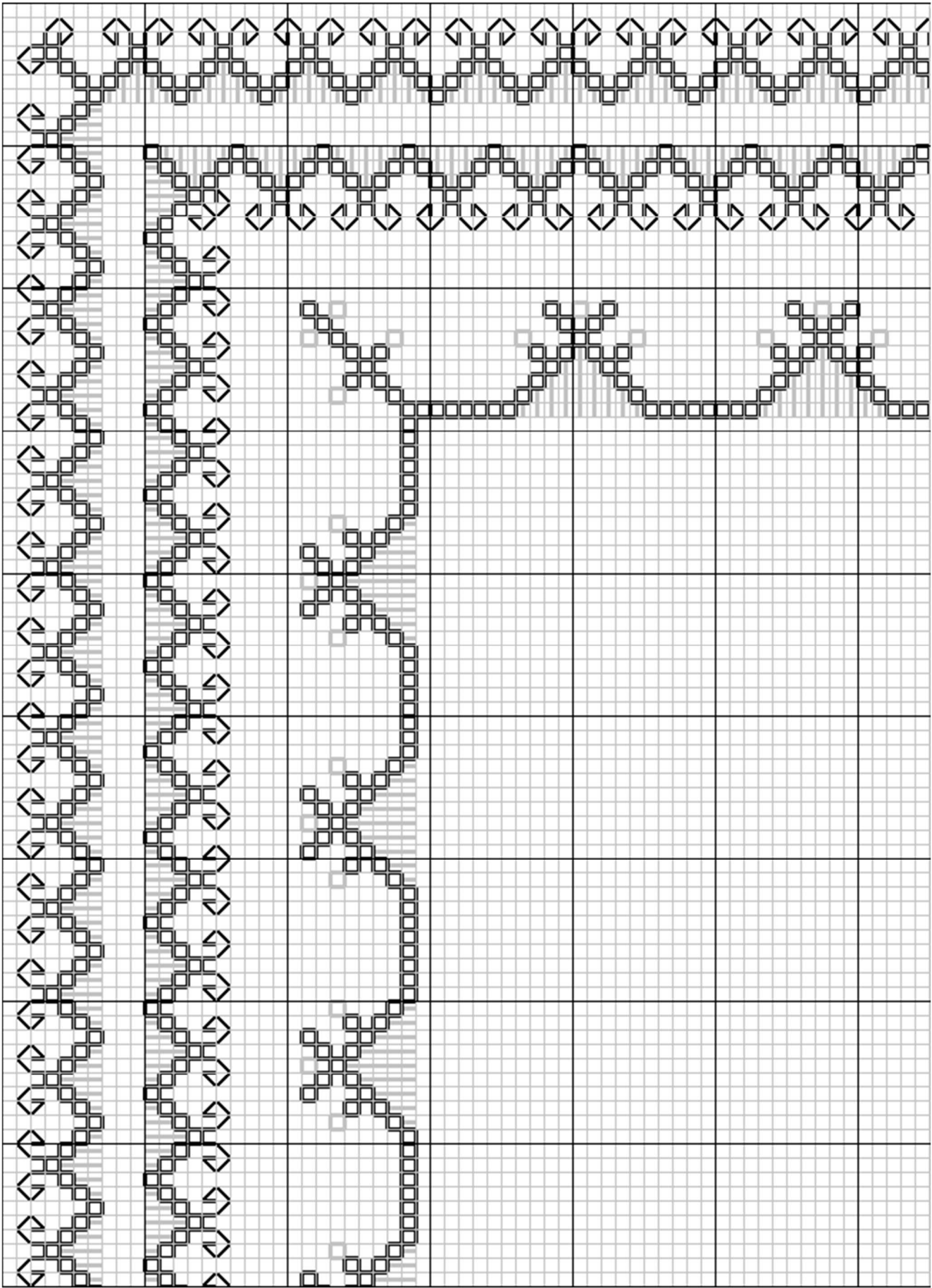

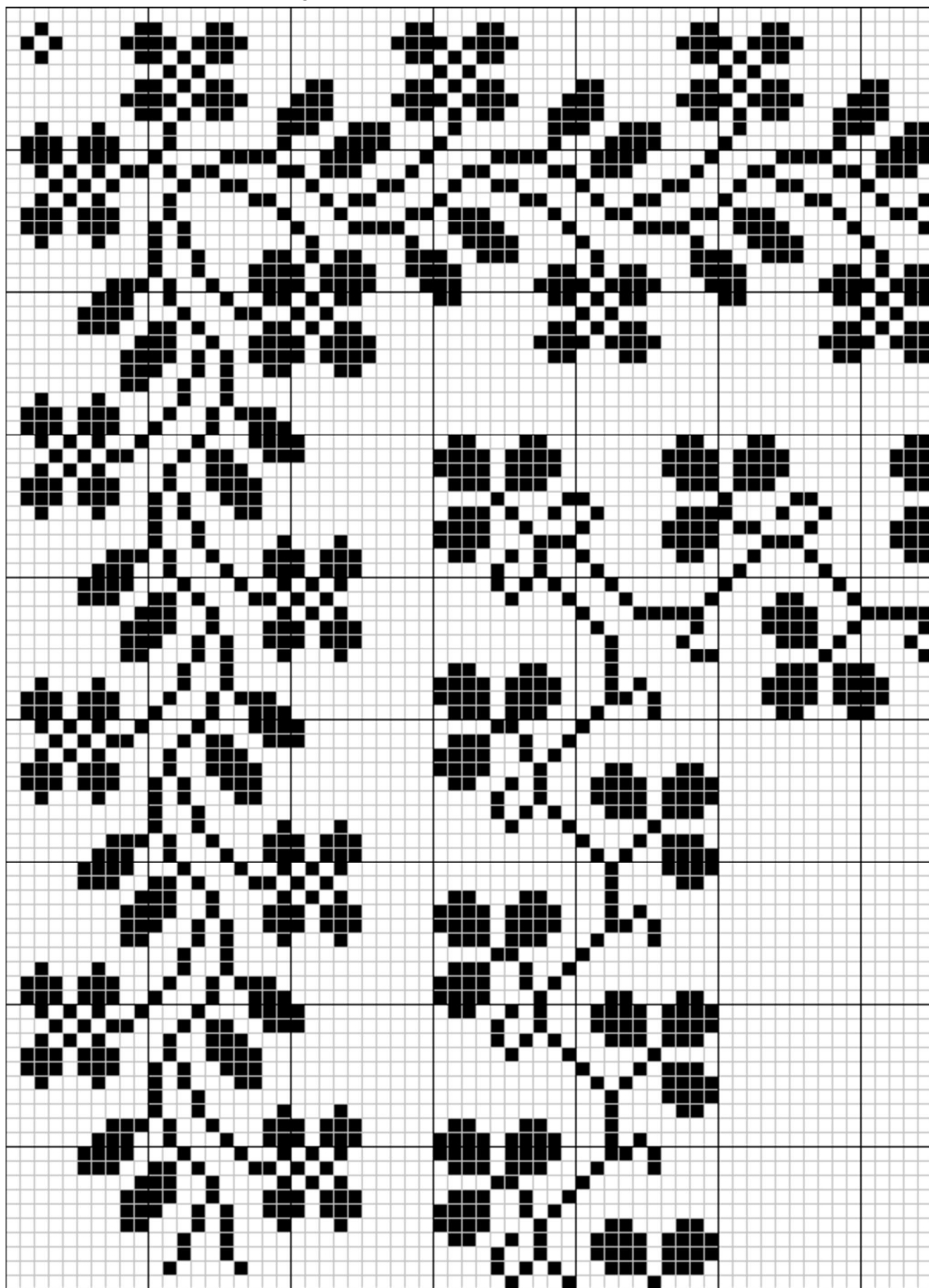

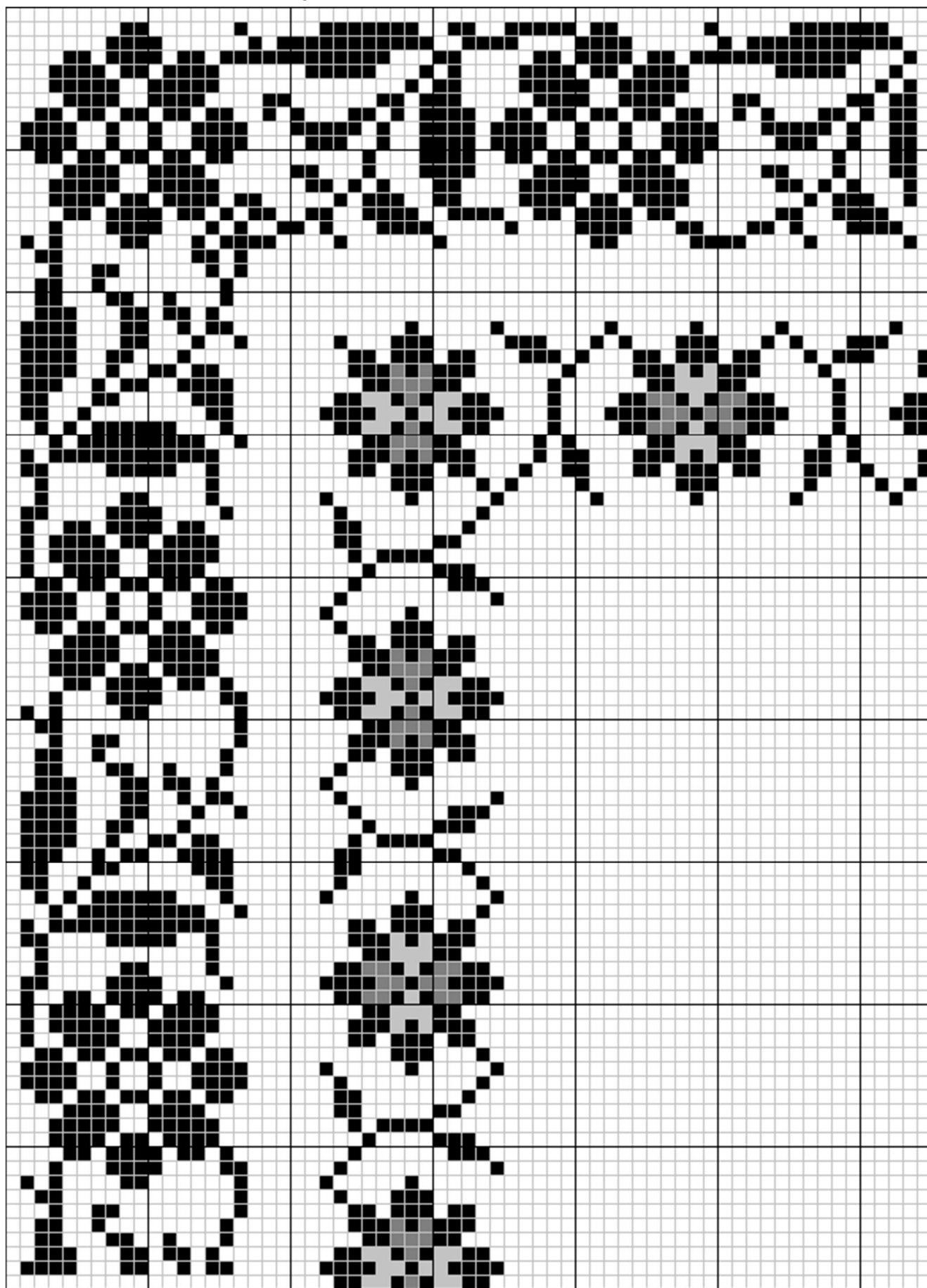

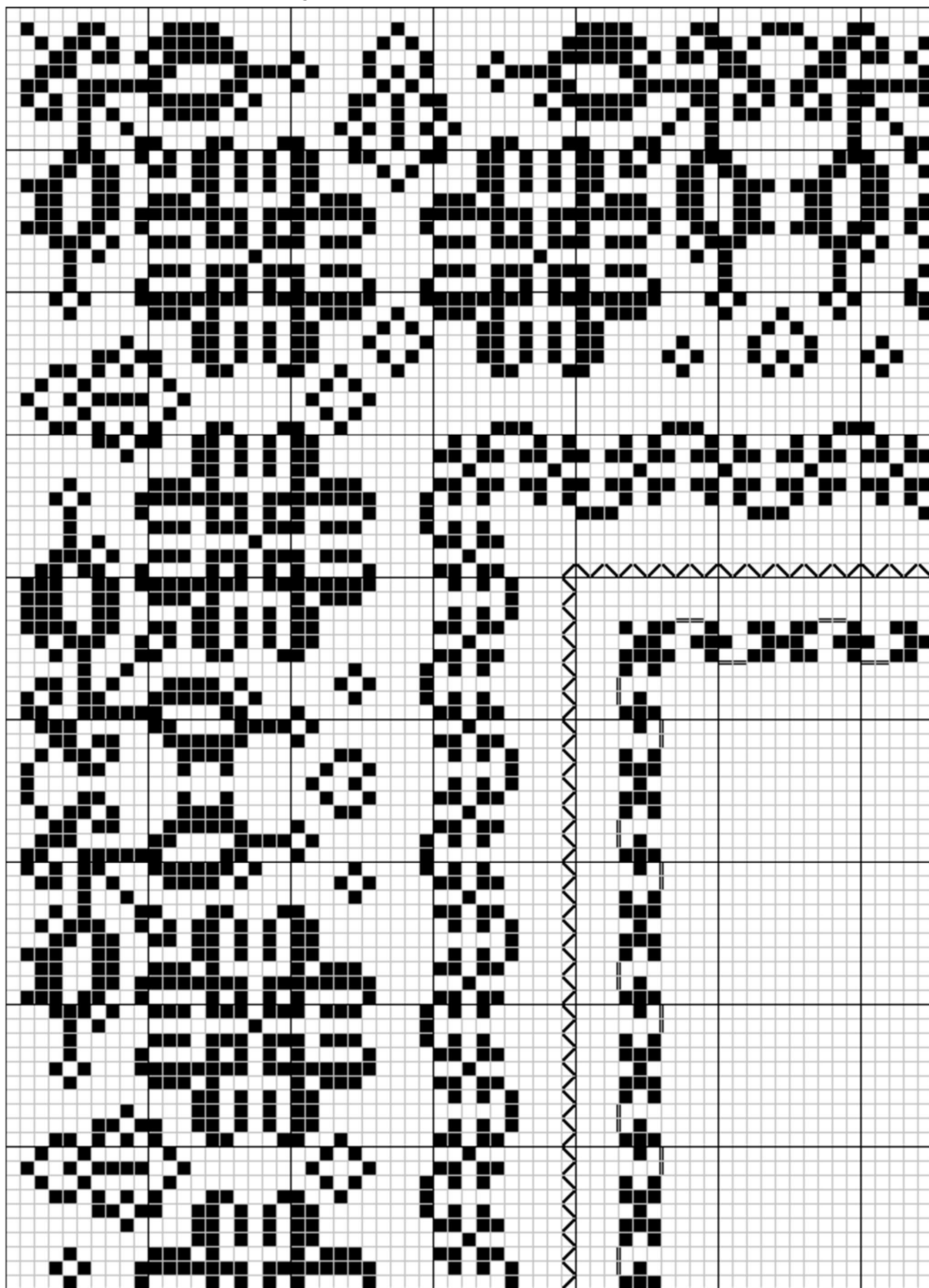

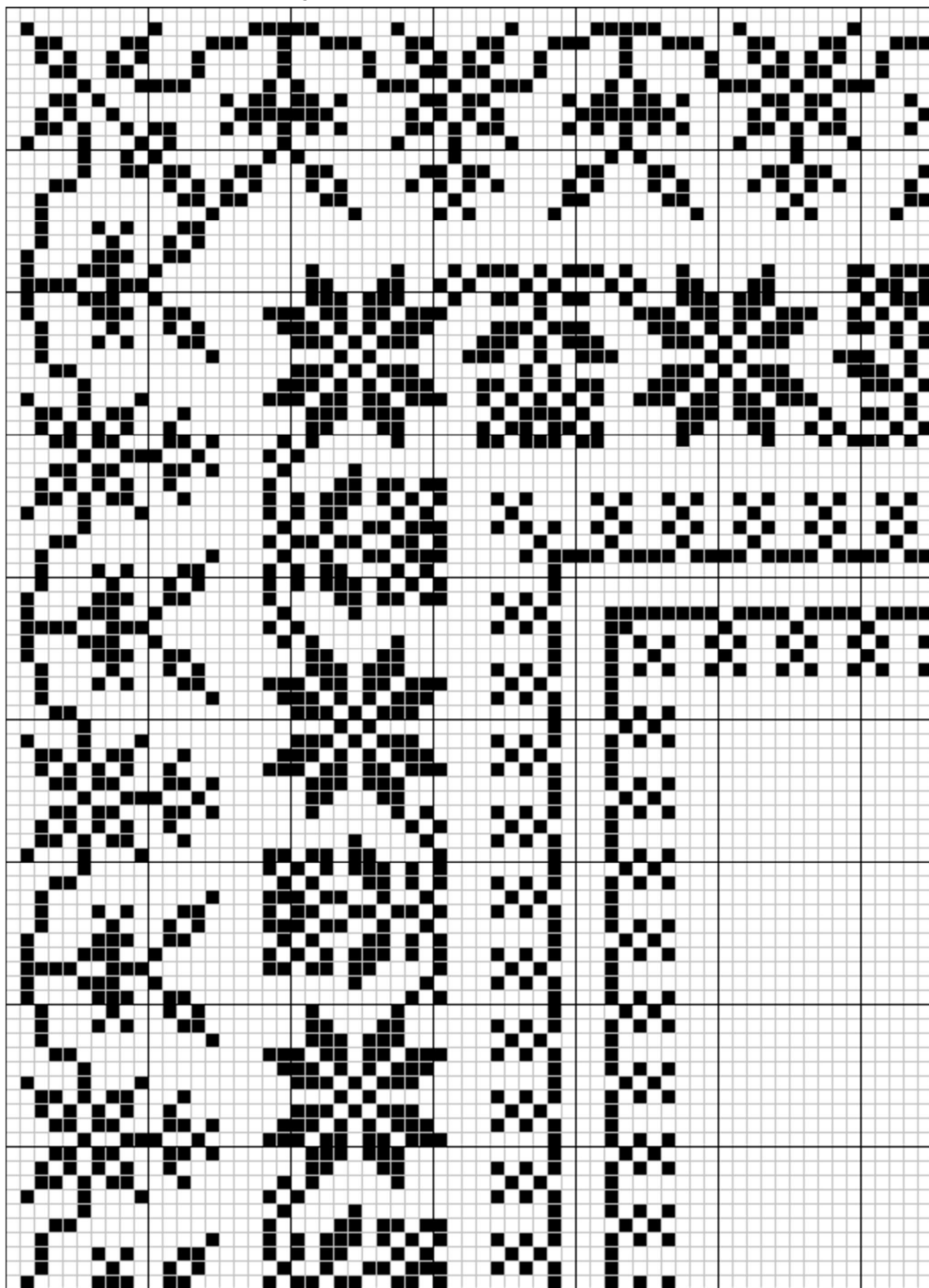

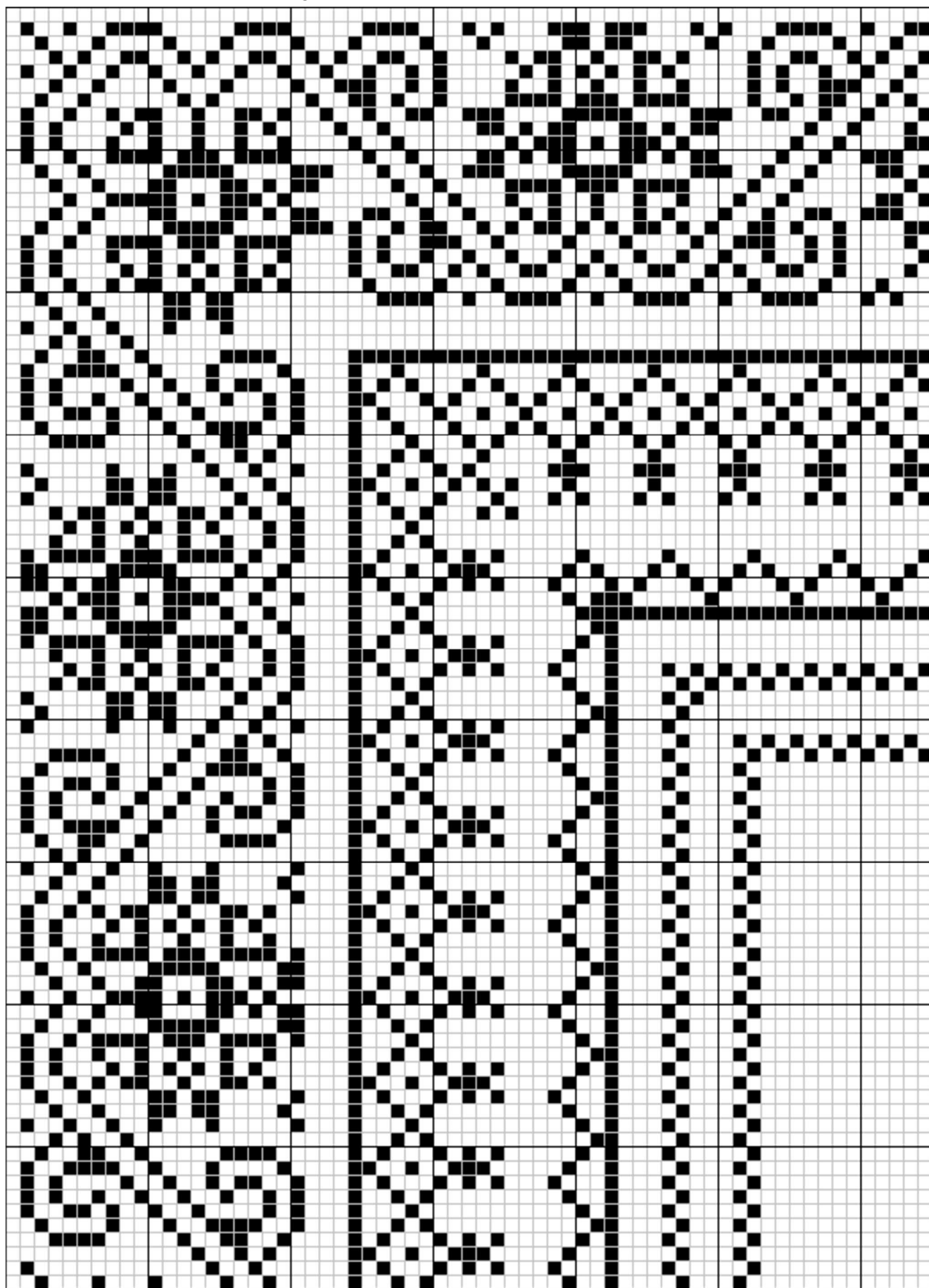

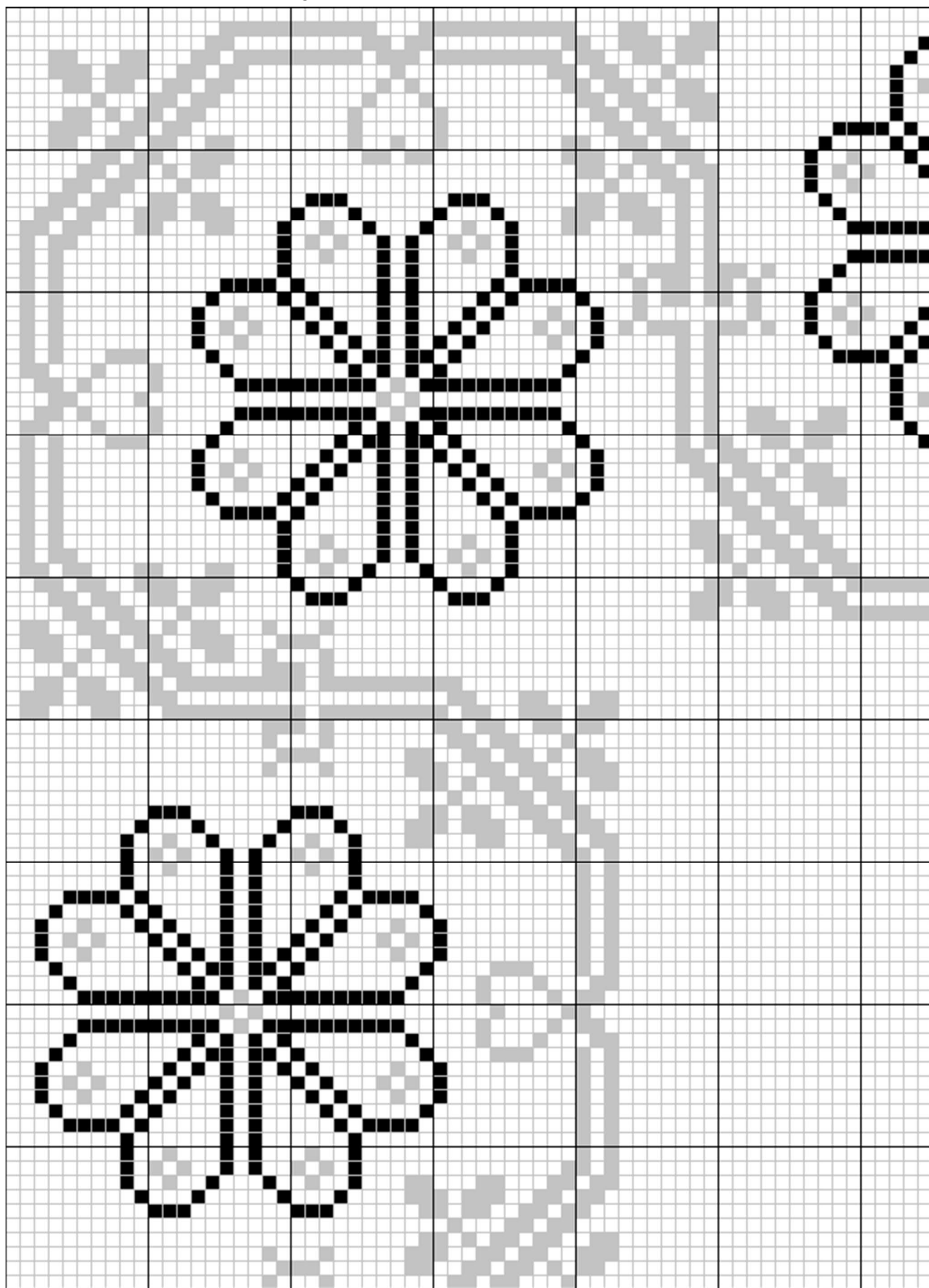

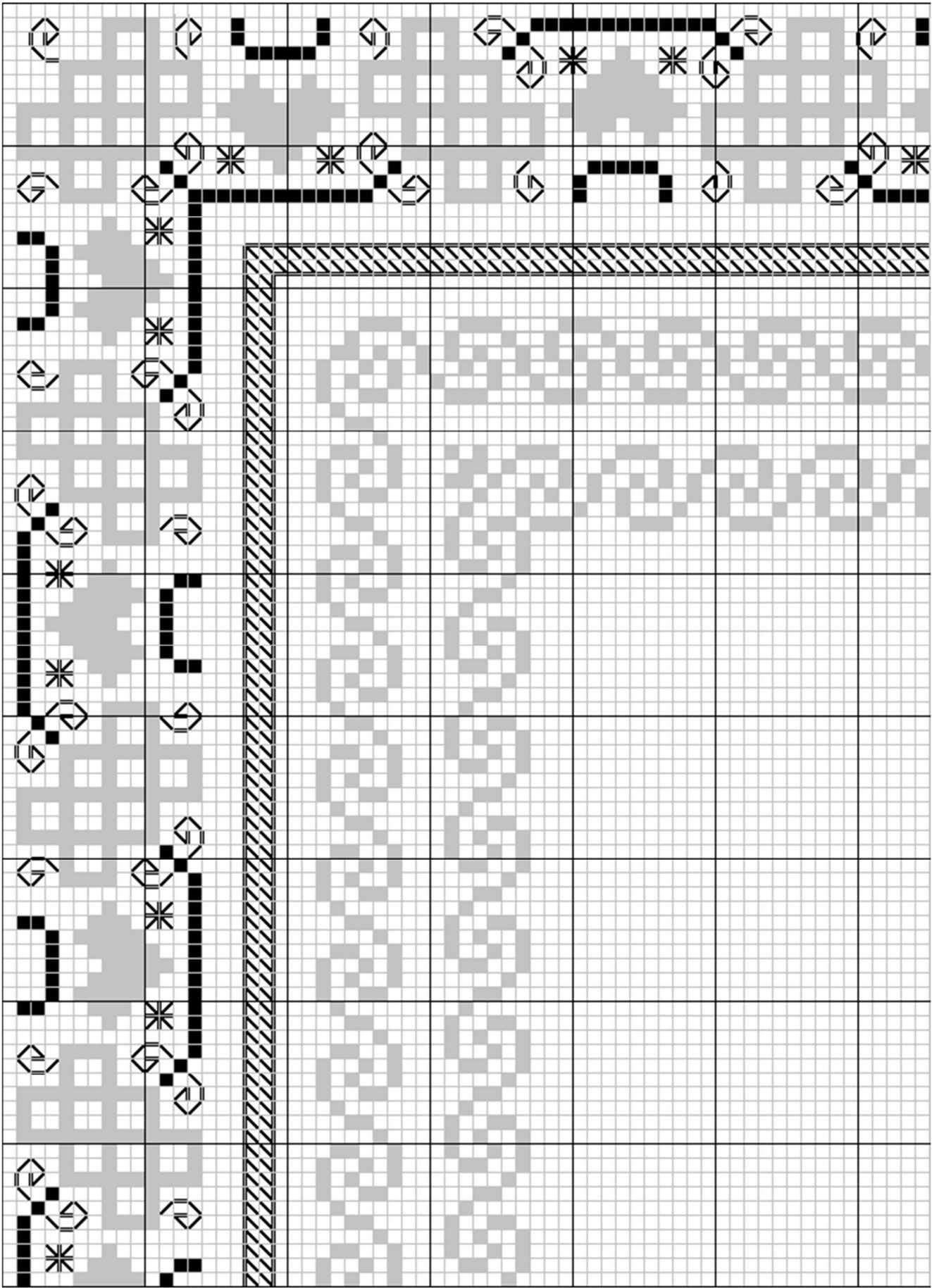

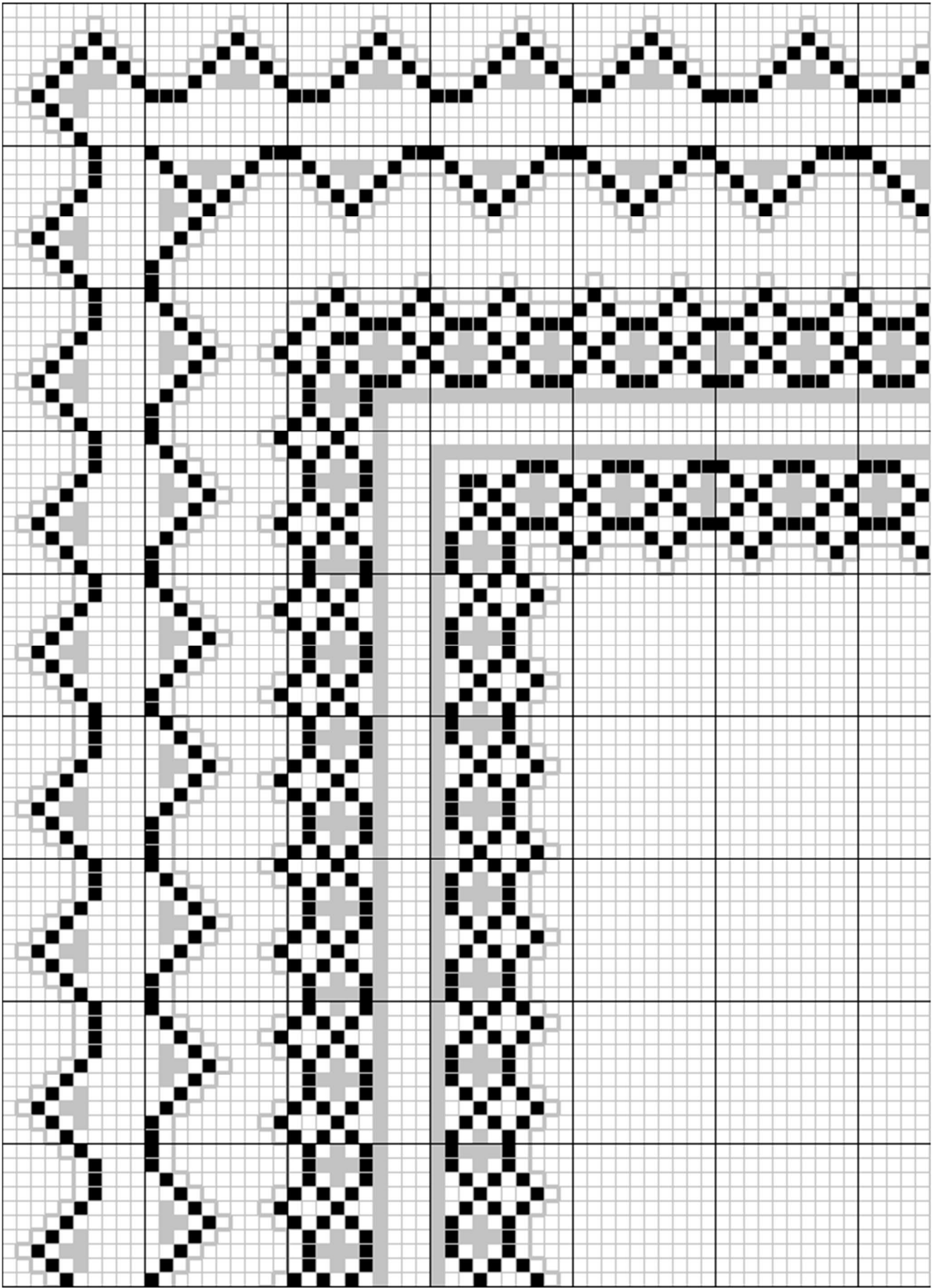

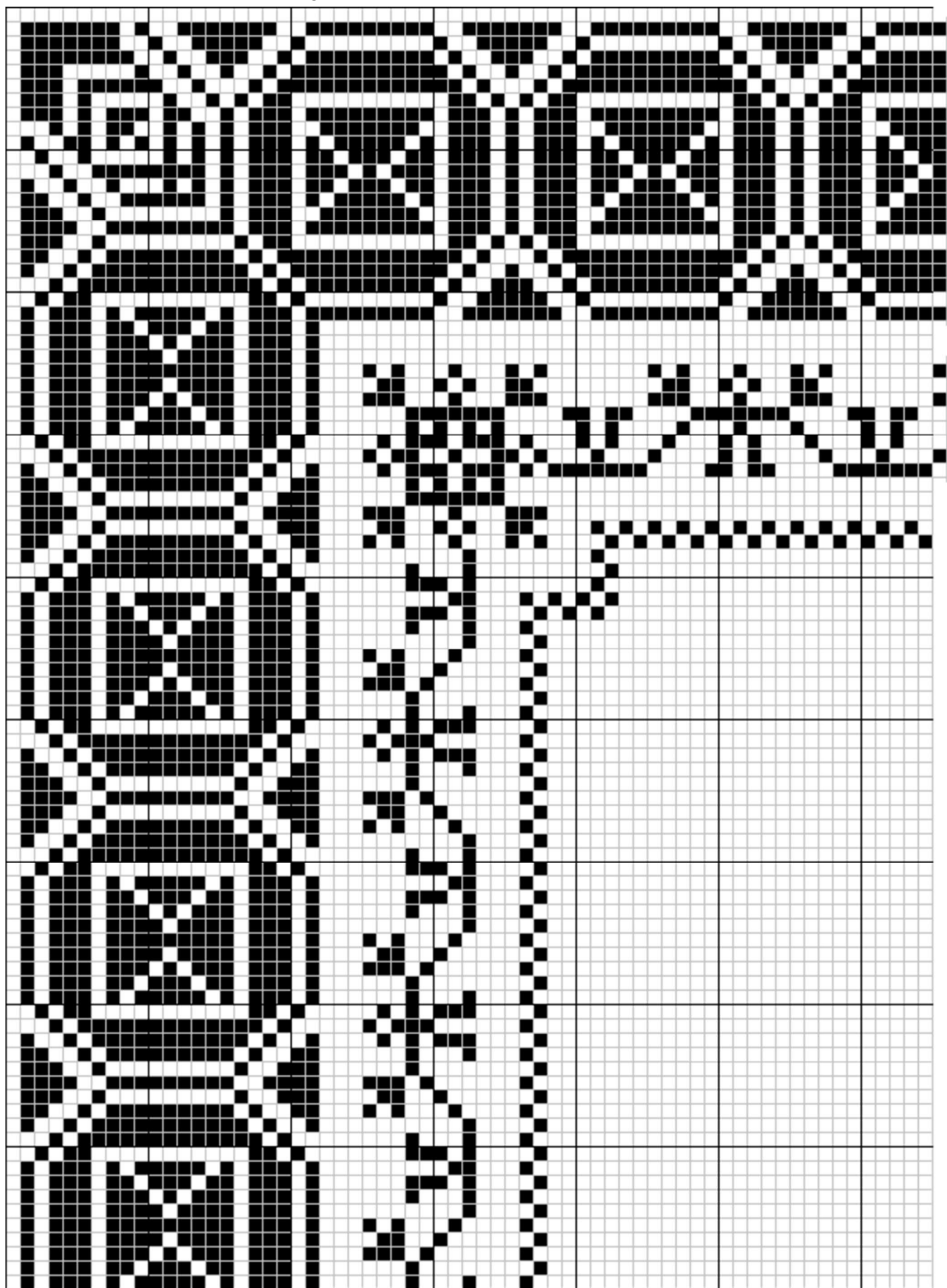

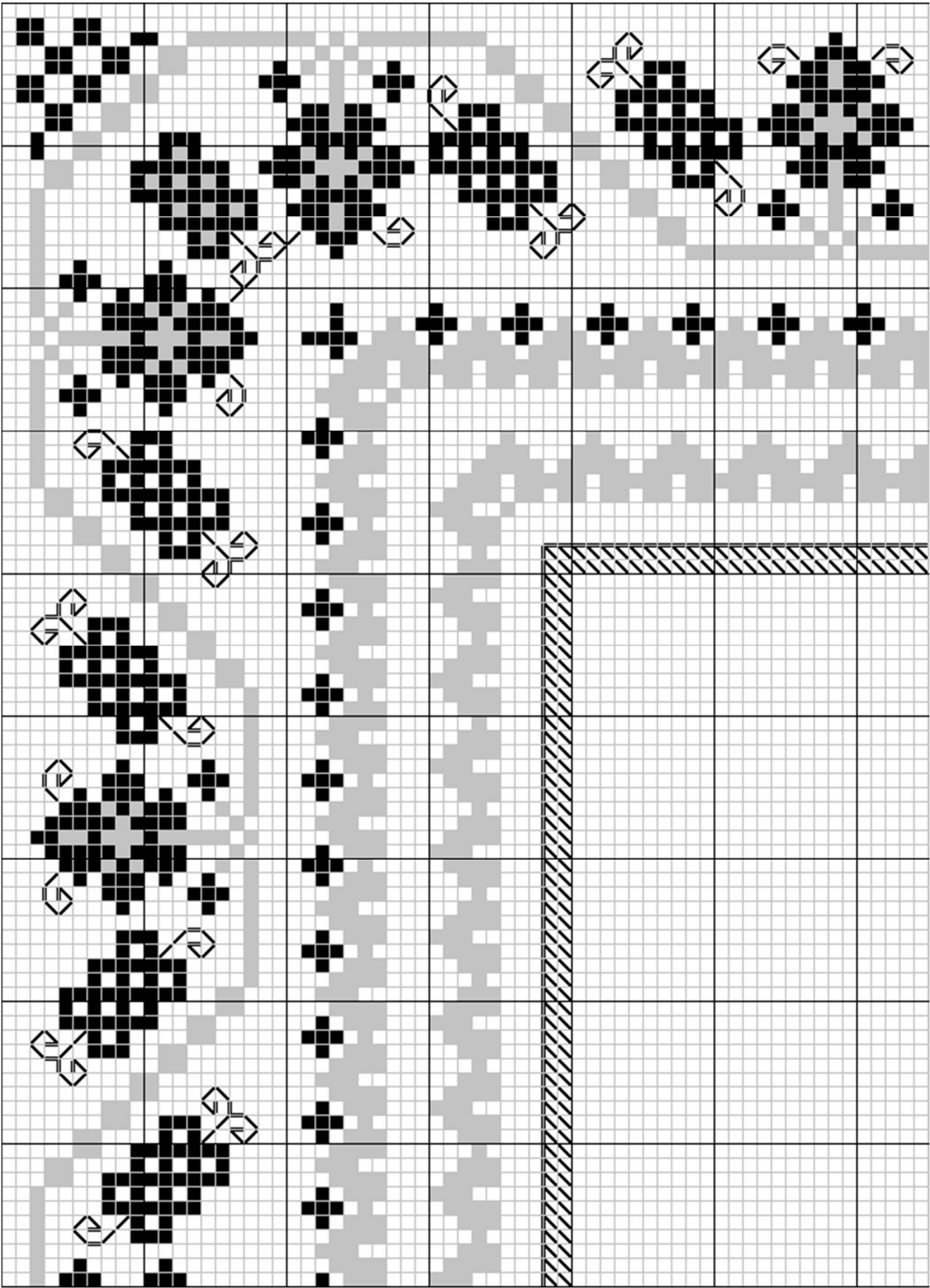

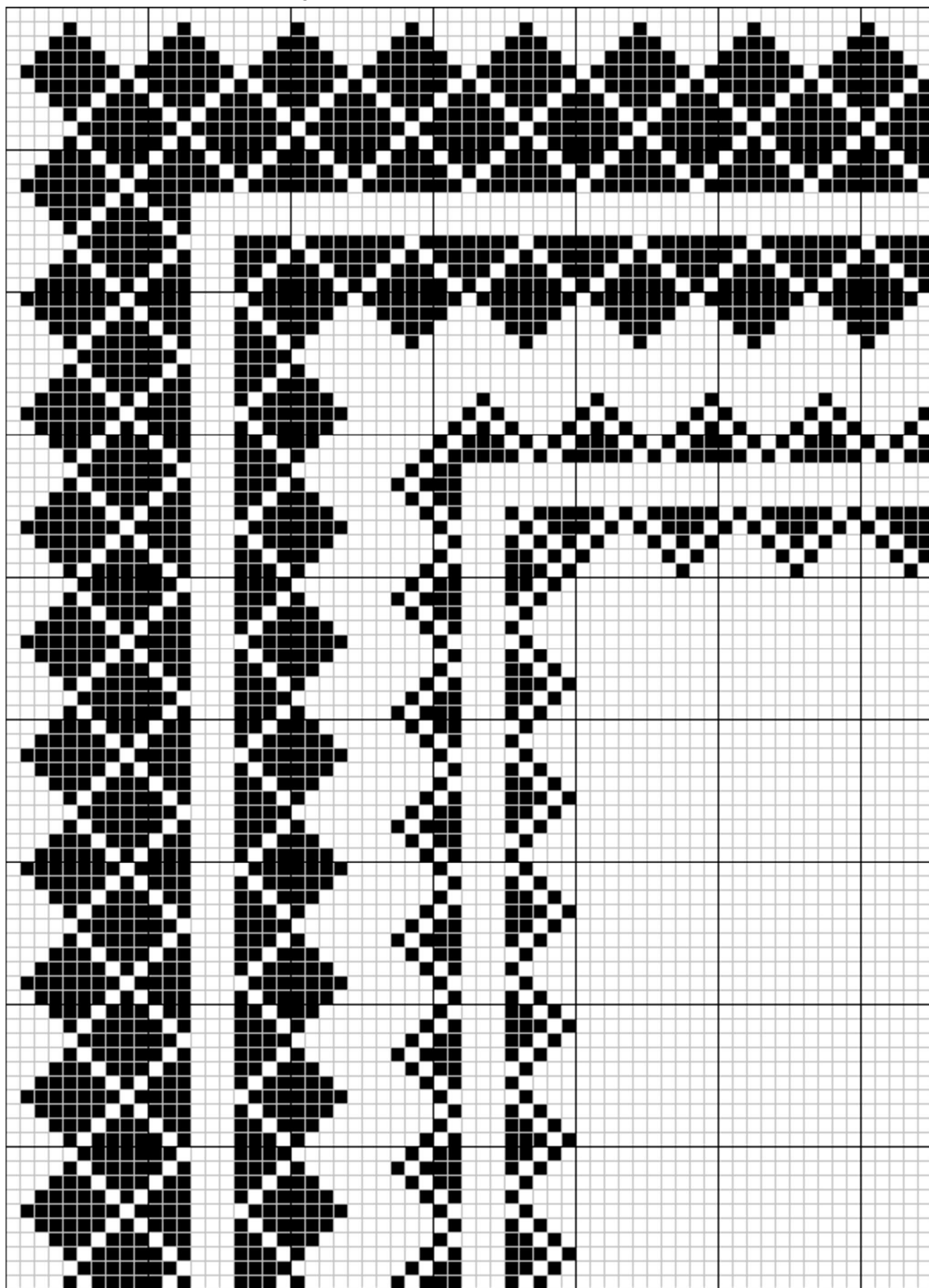

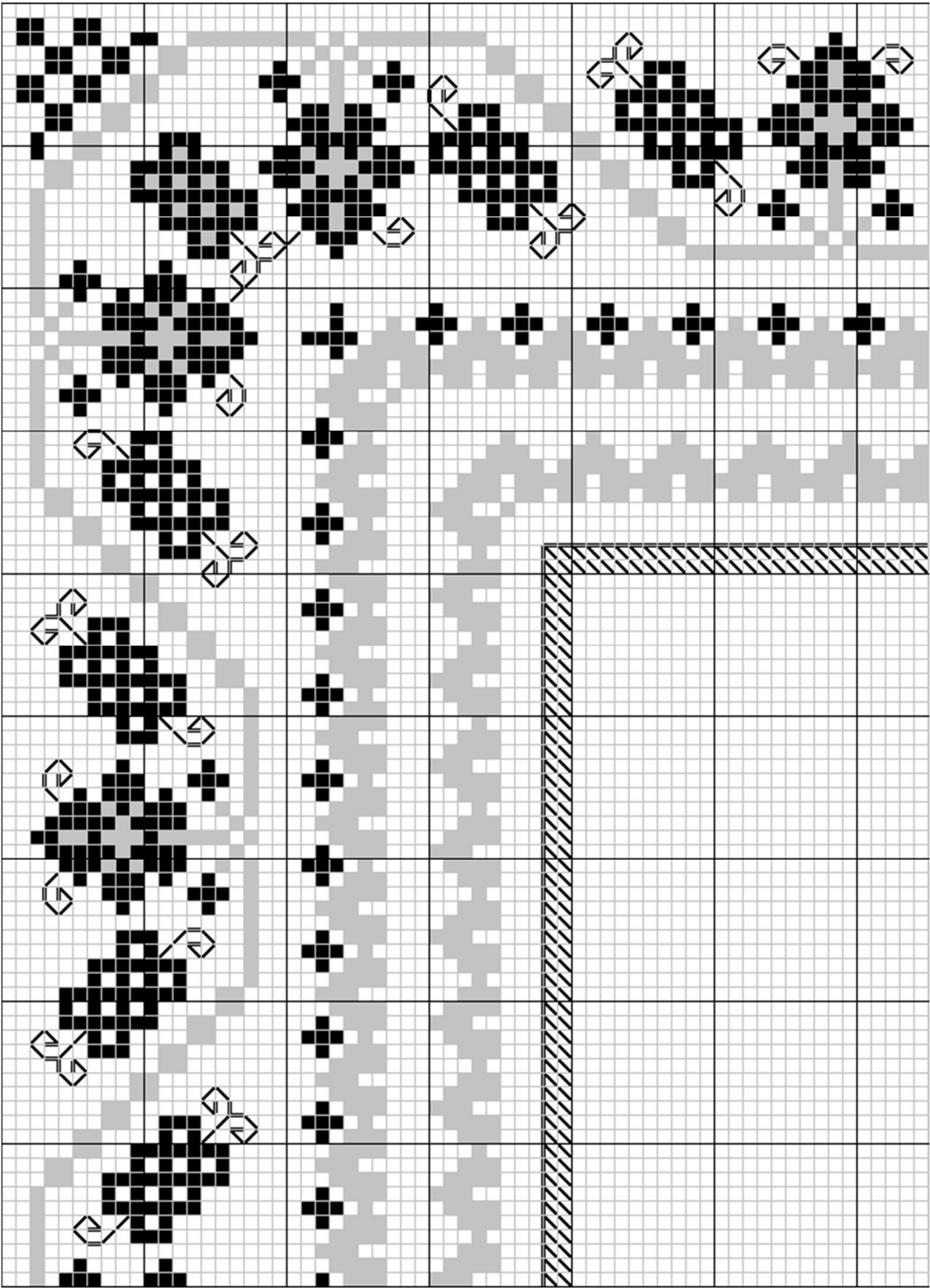

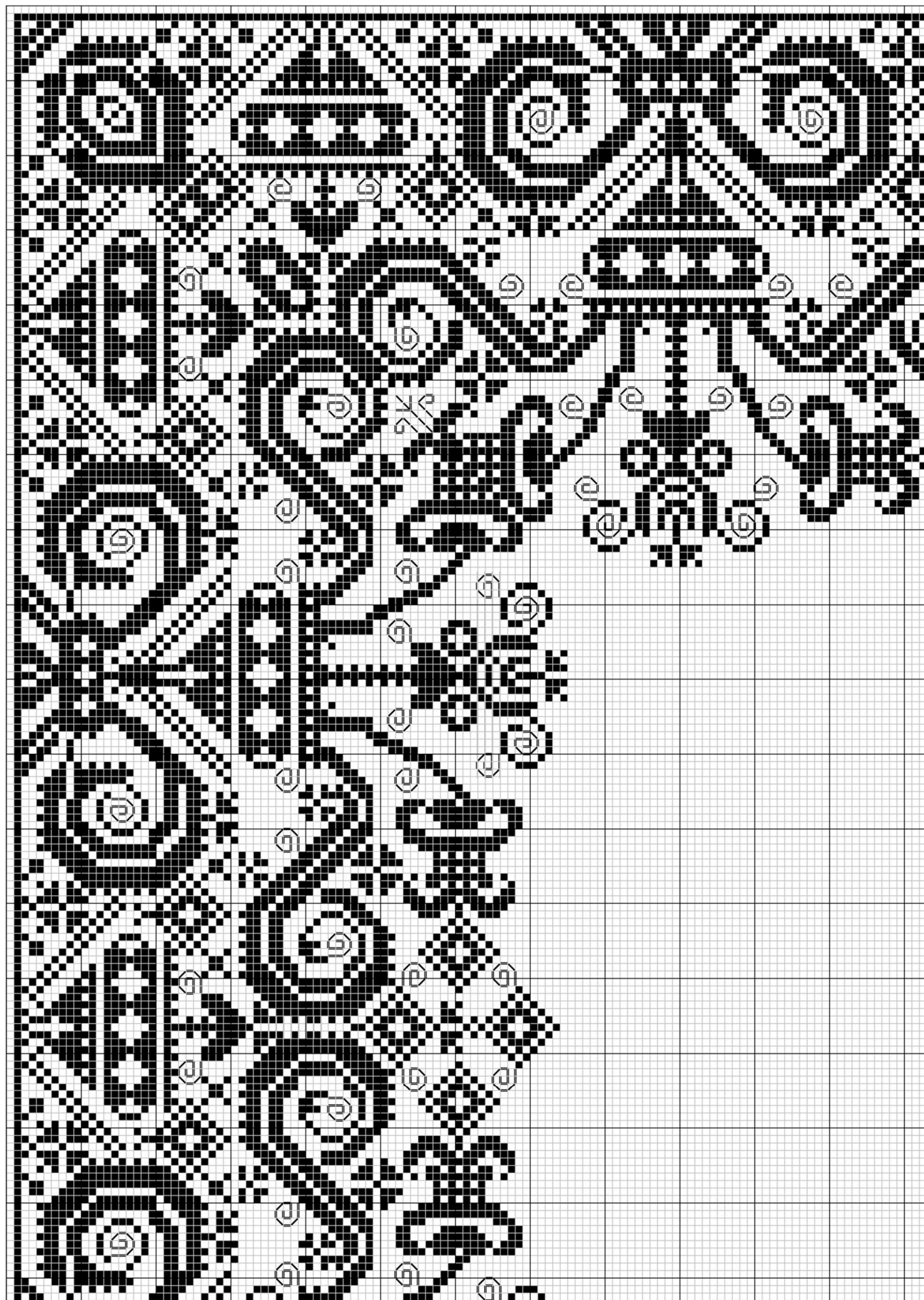

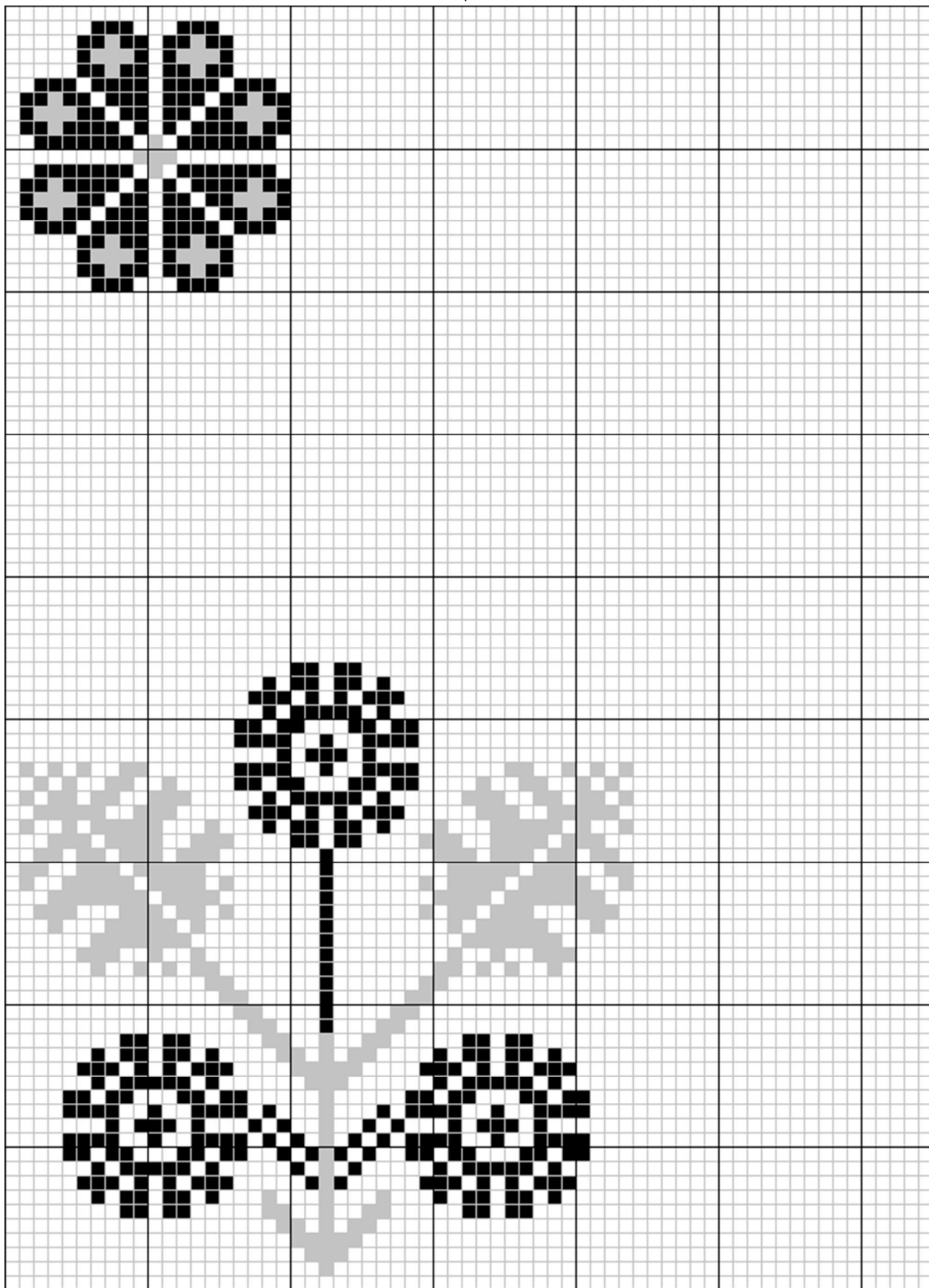

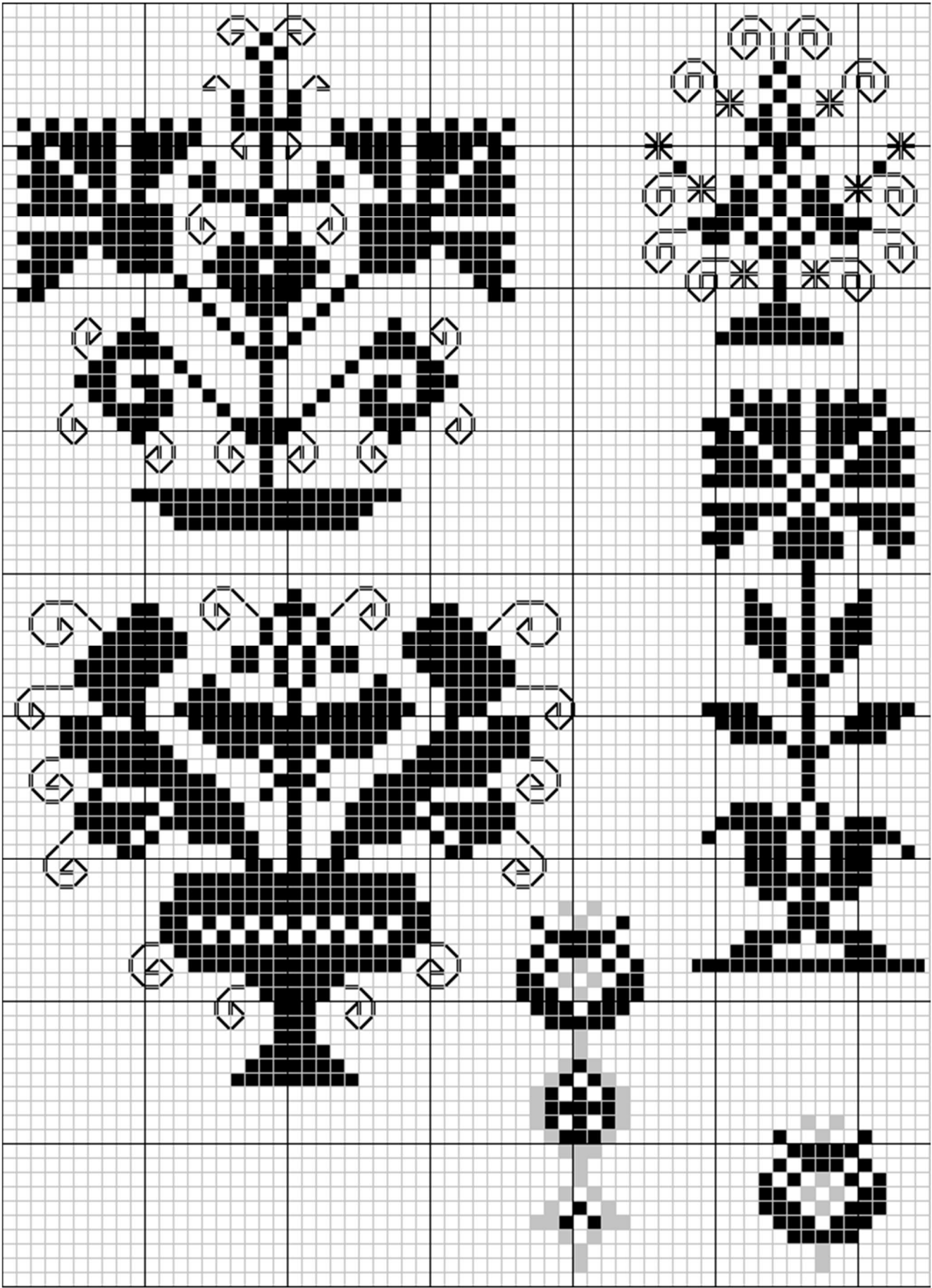

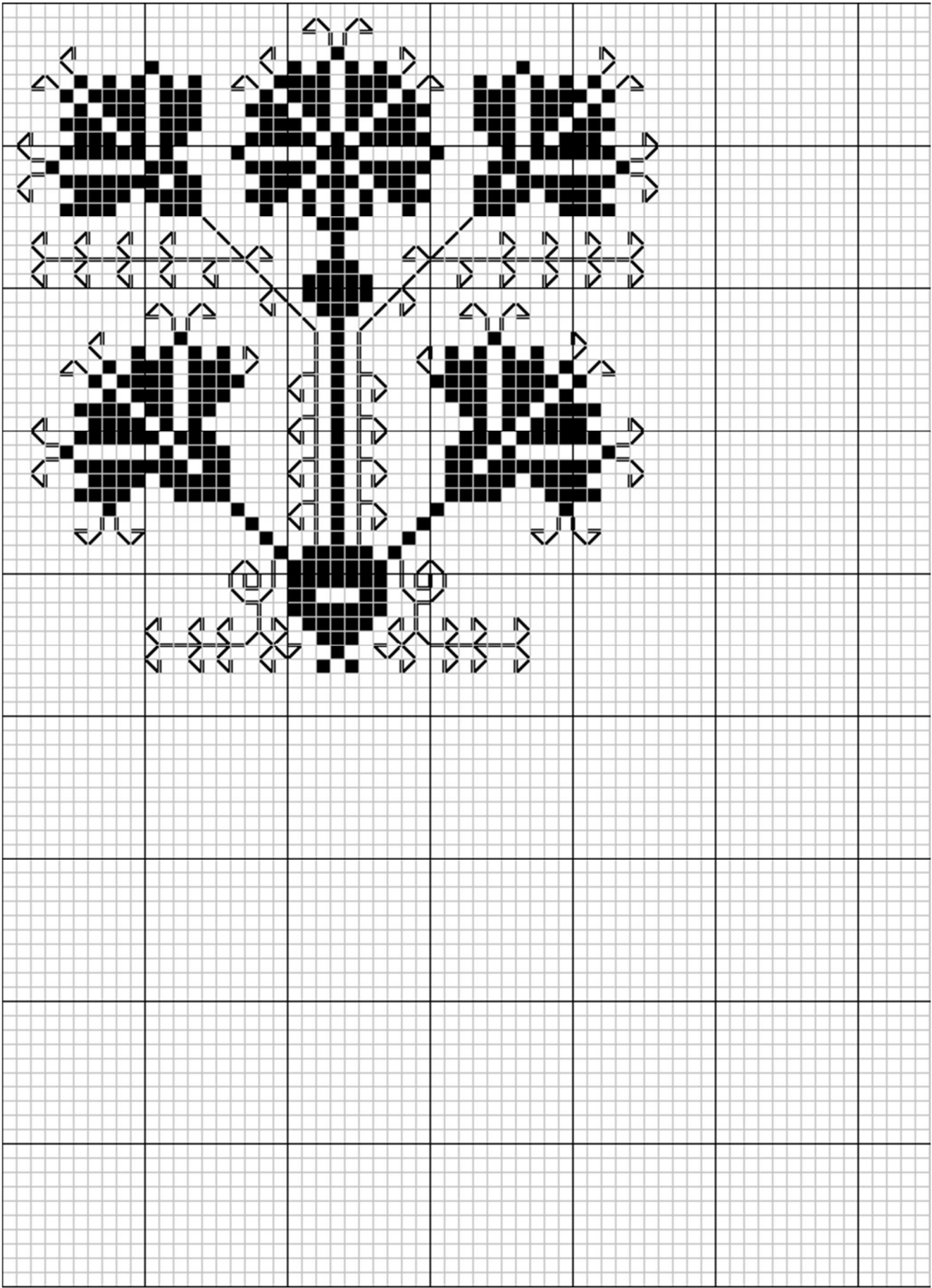

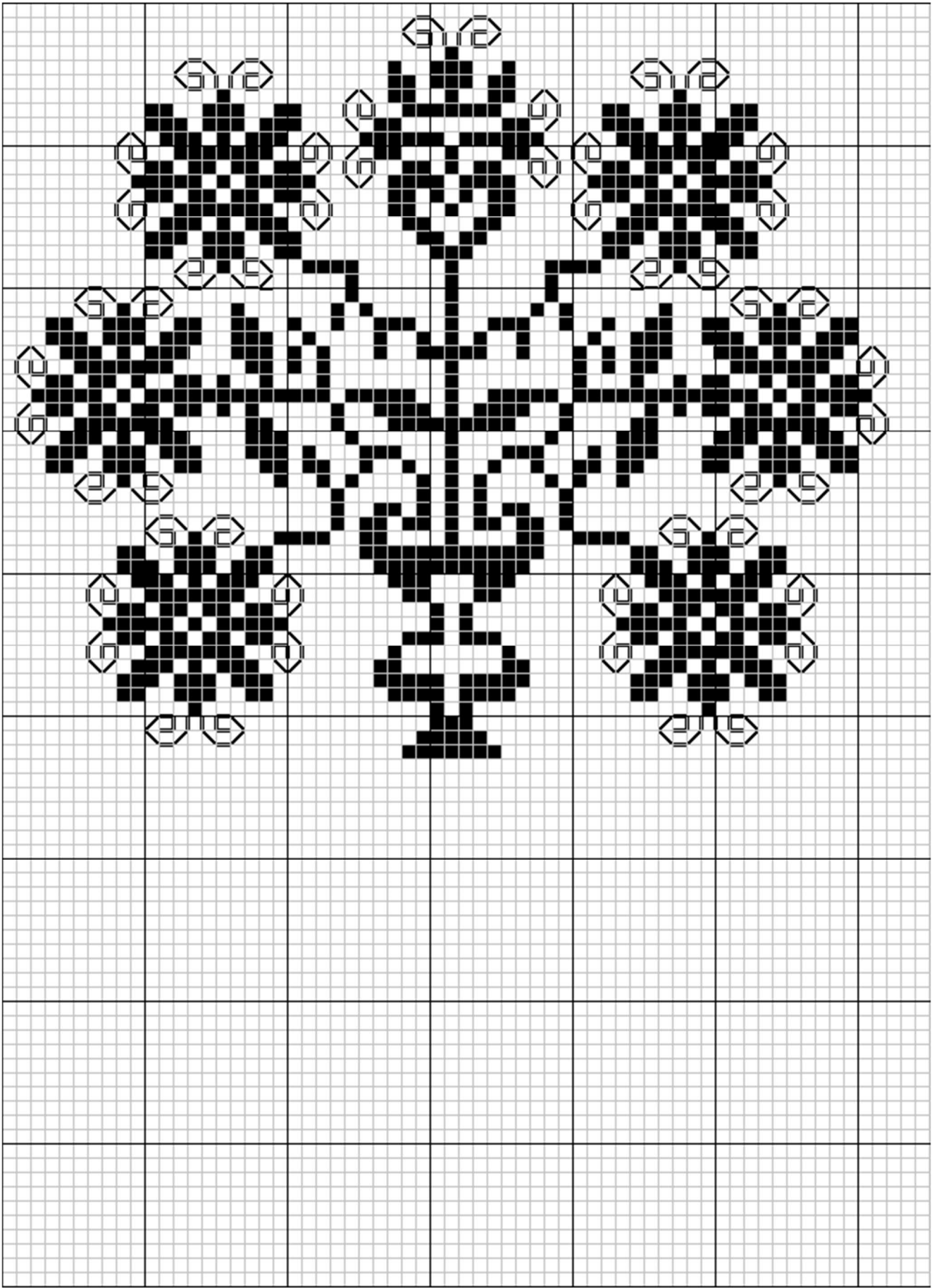

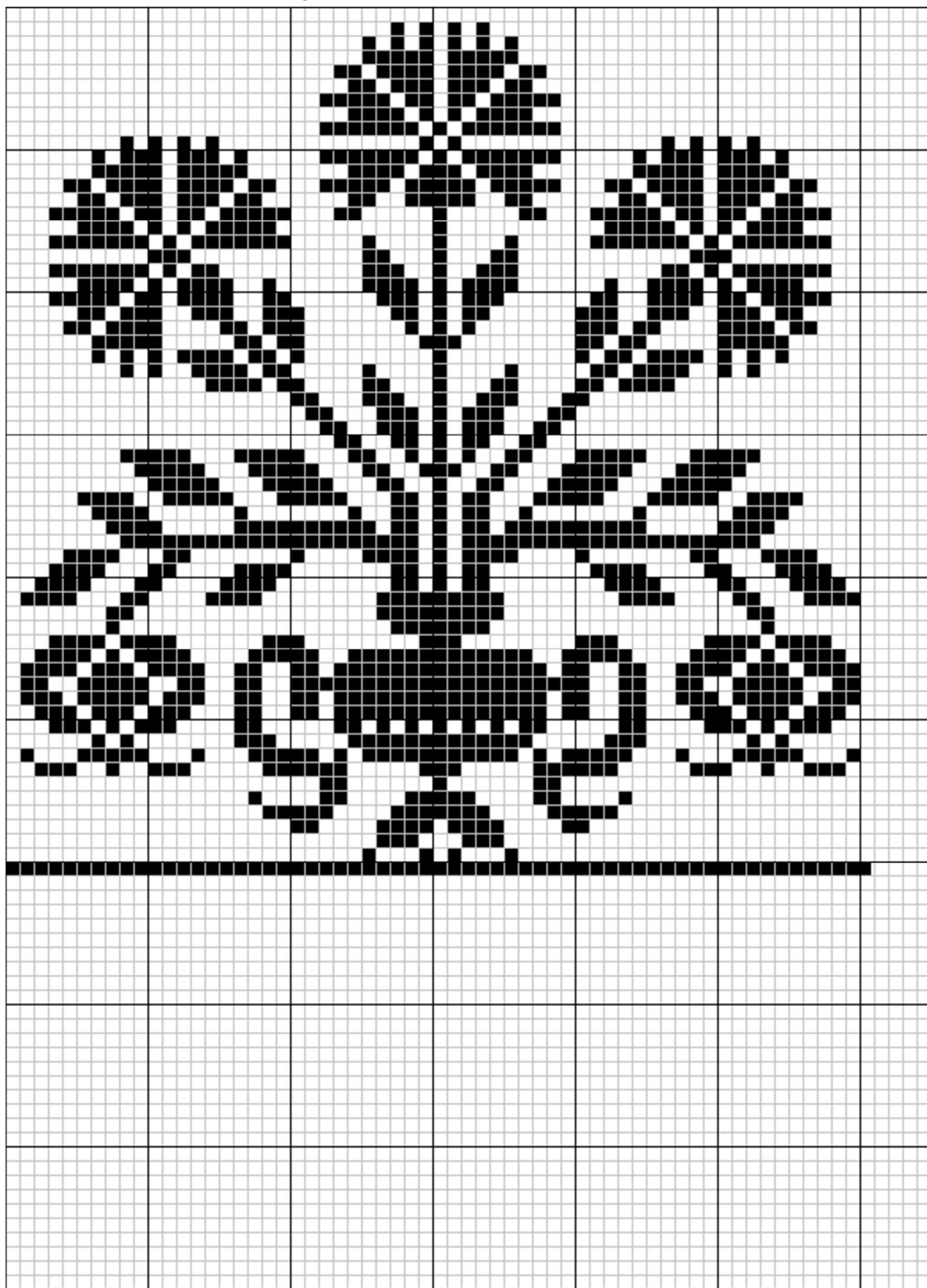
Flowers, Vertical

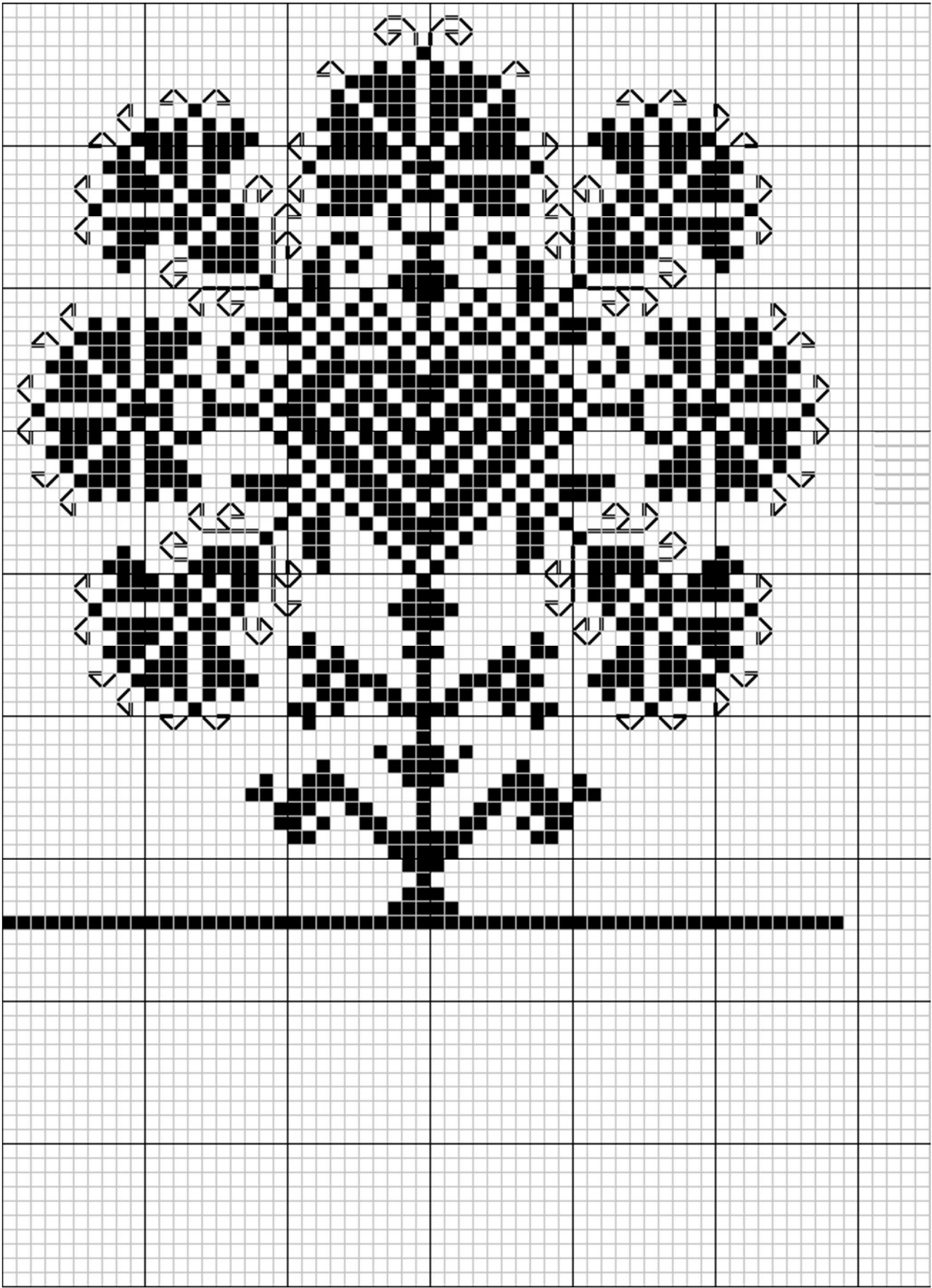

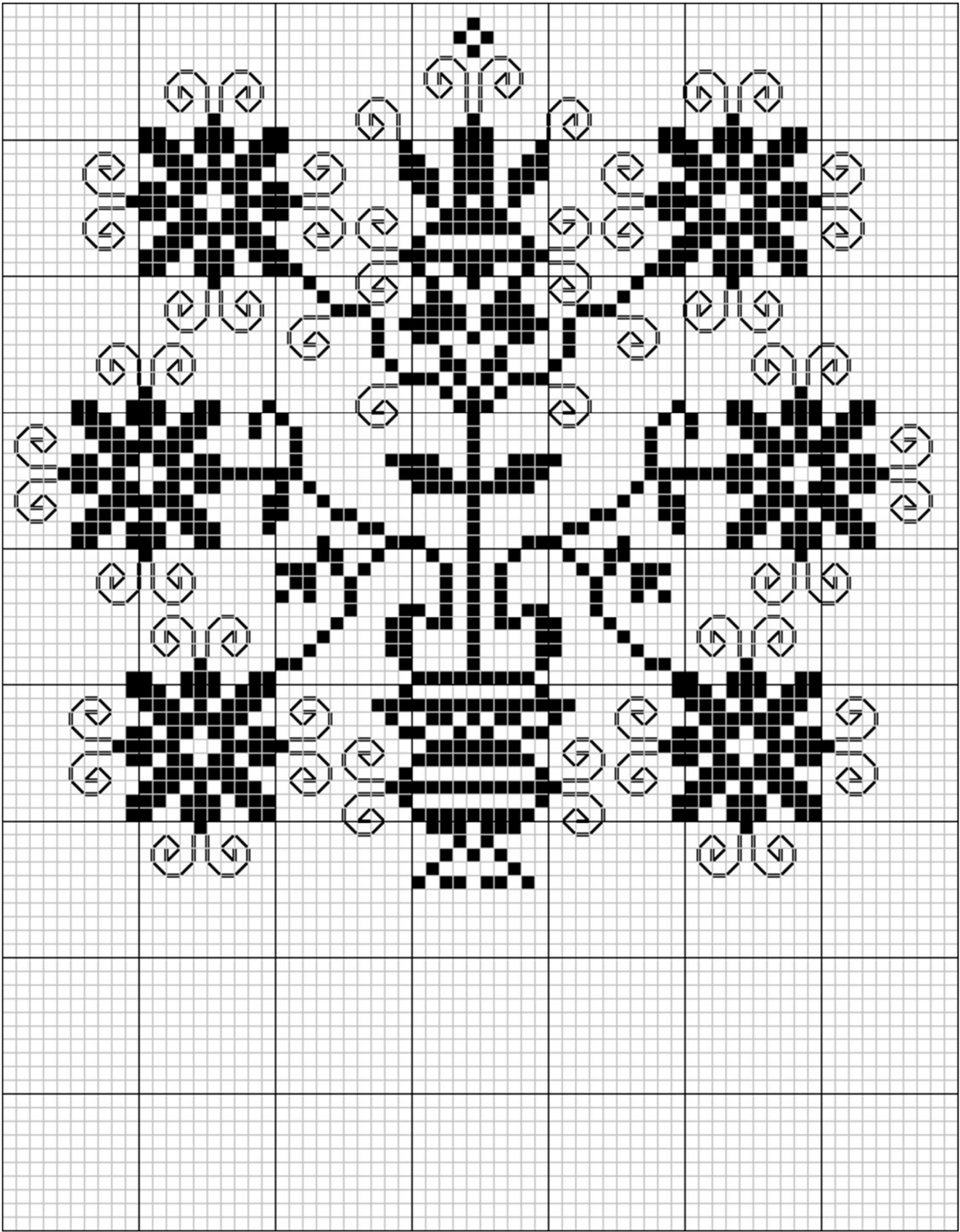

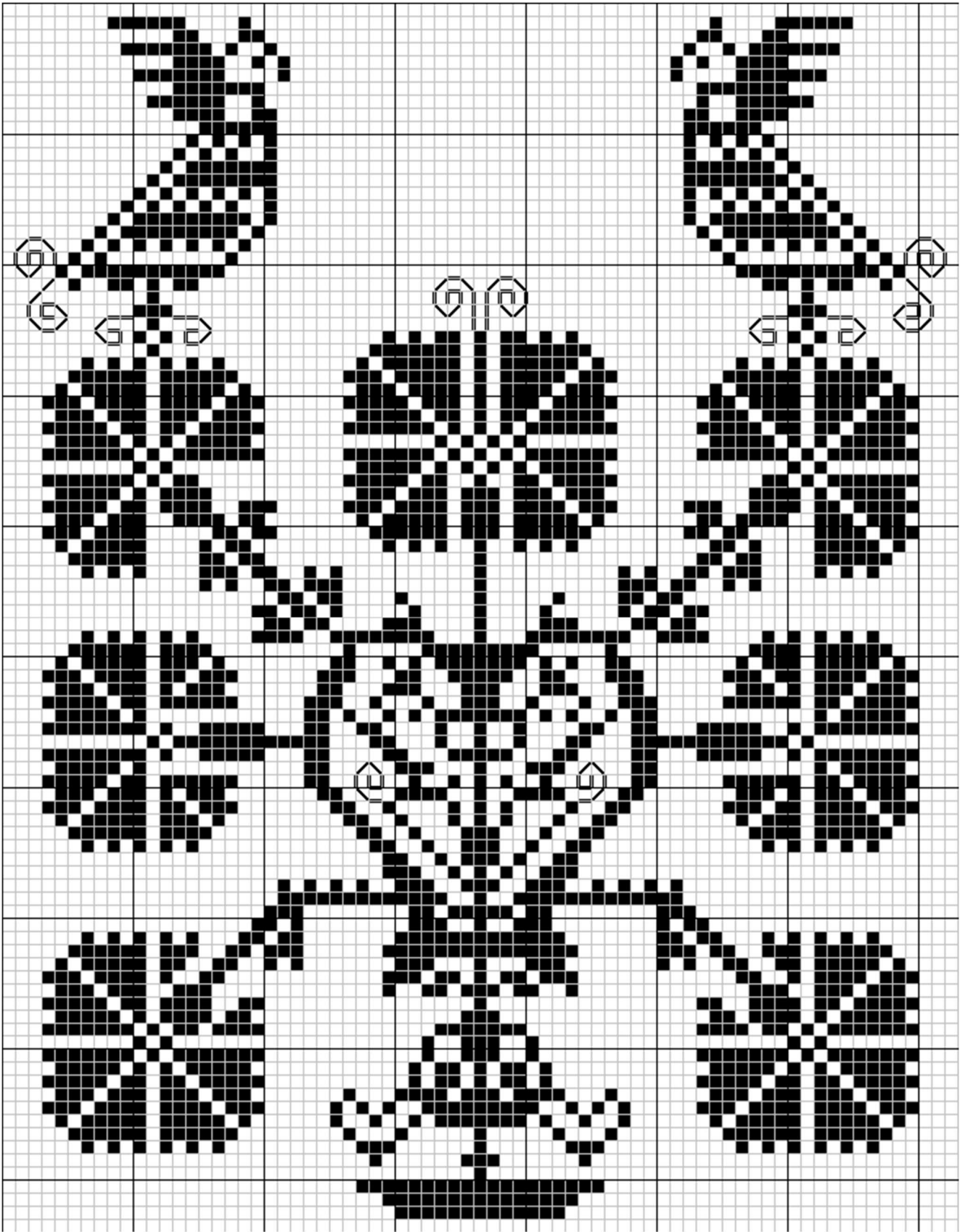

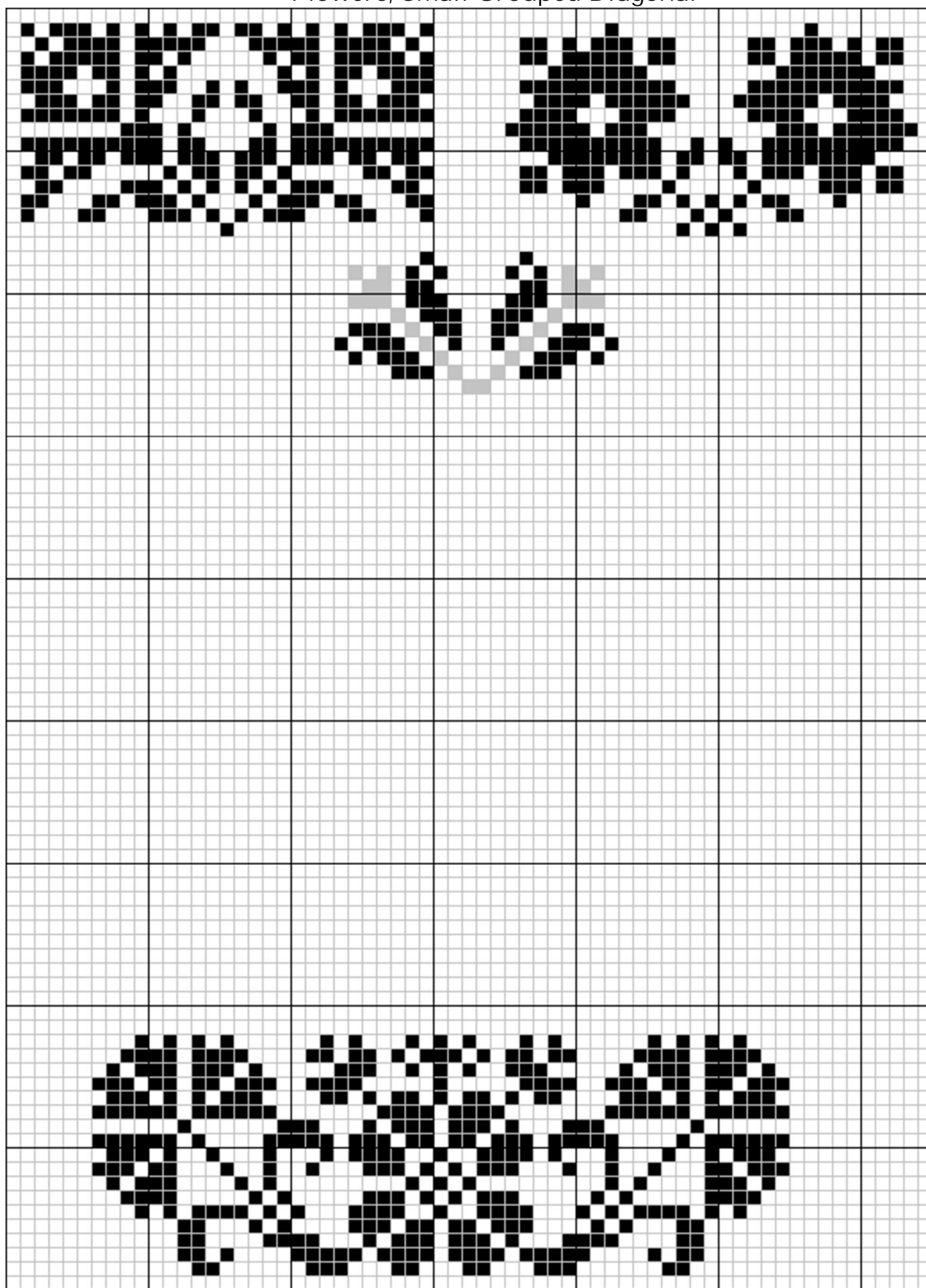

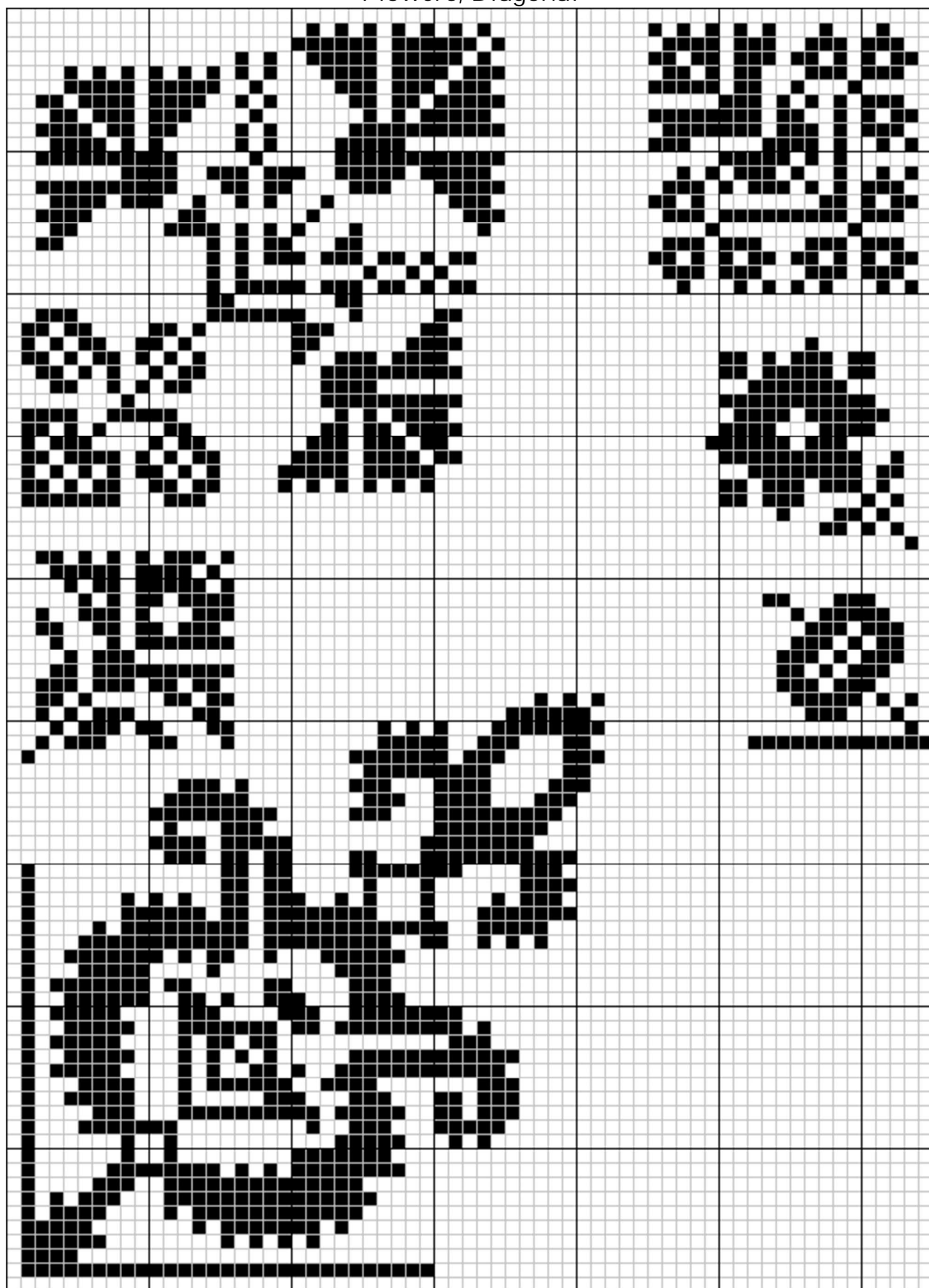

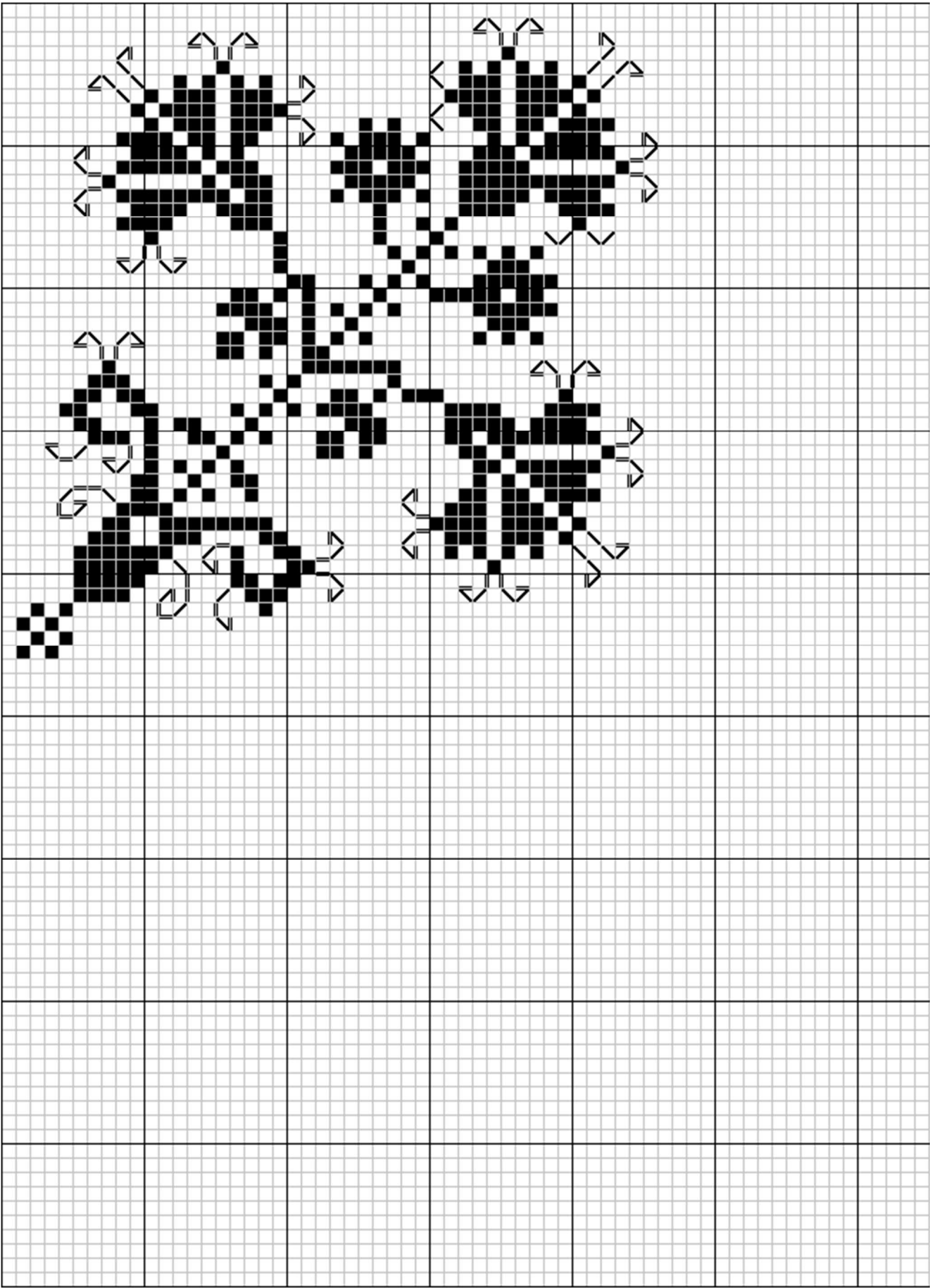

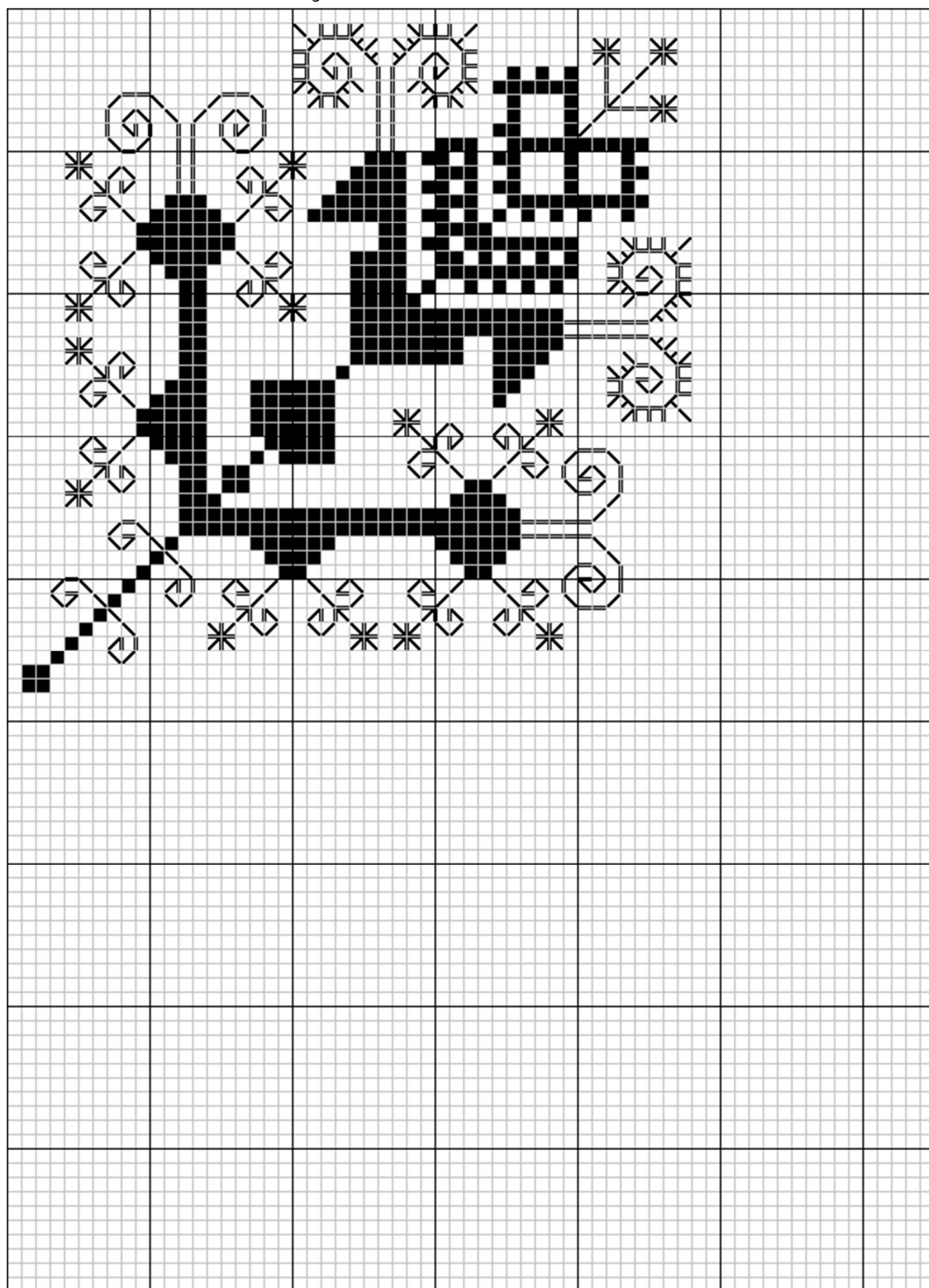
Flowers, Small Grouped Diagonal

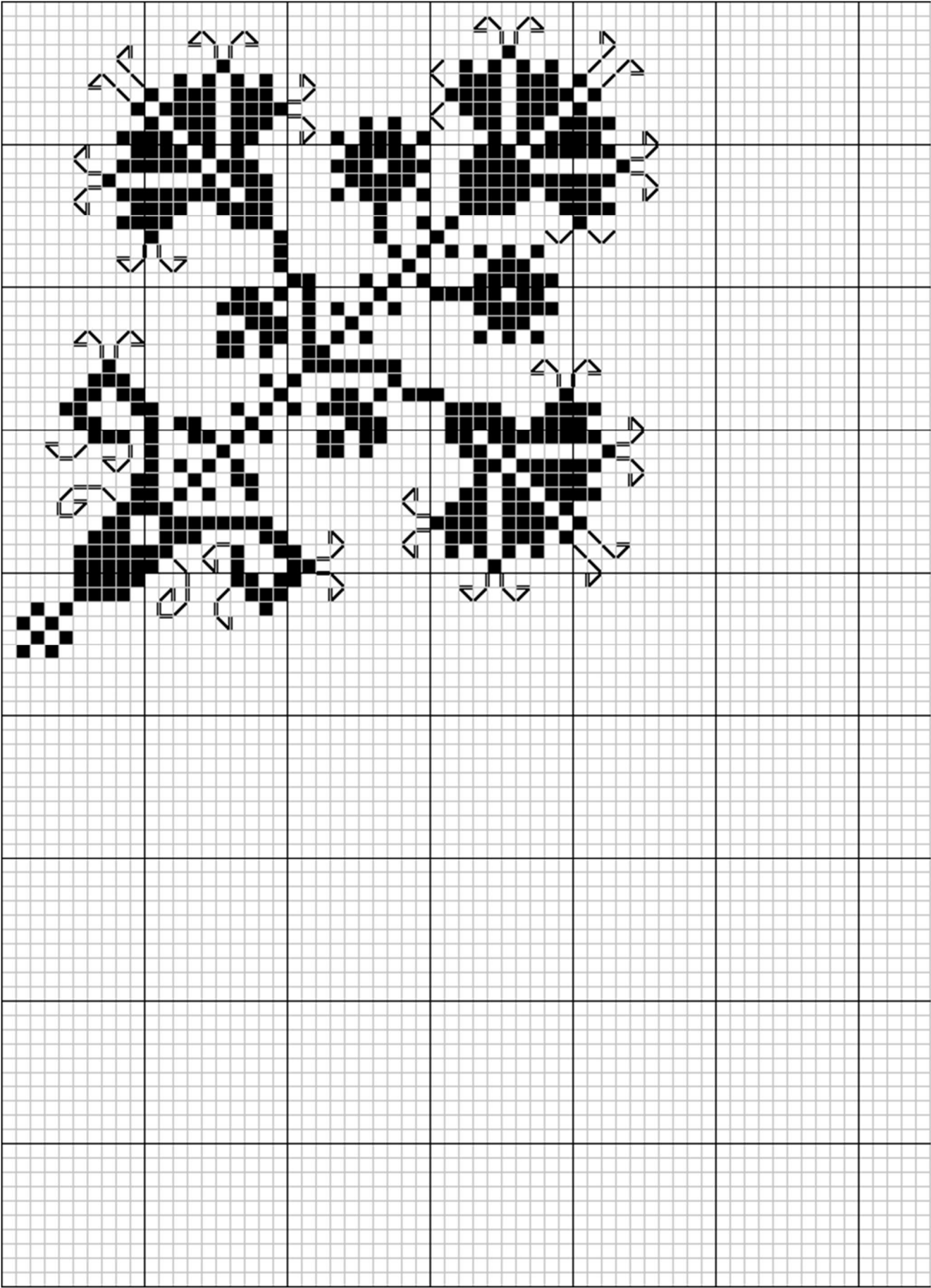

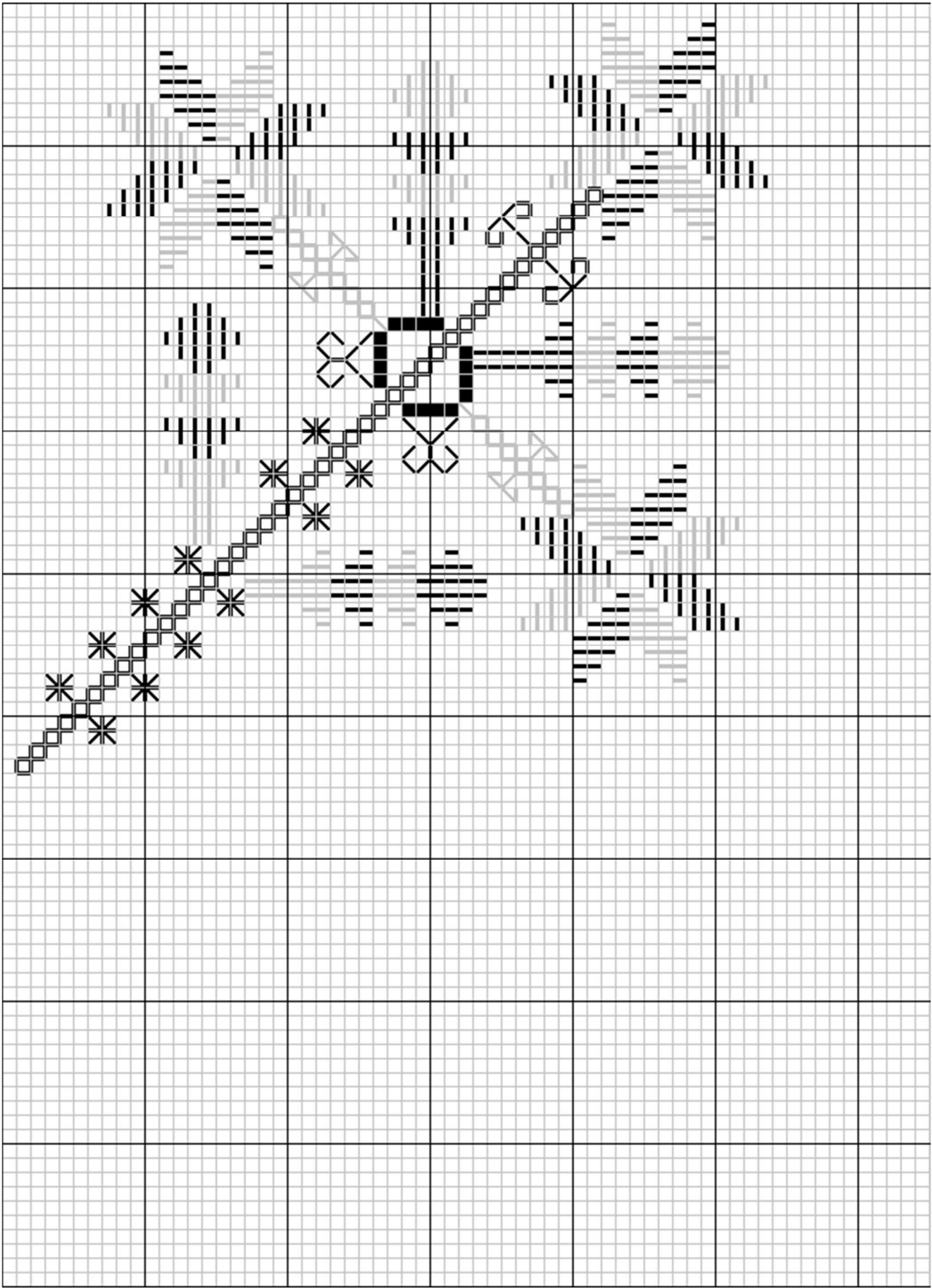
Flowers, Diagonal

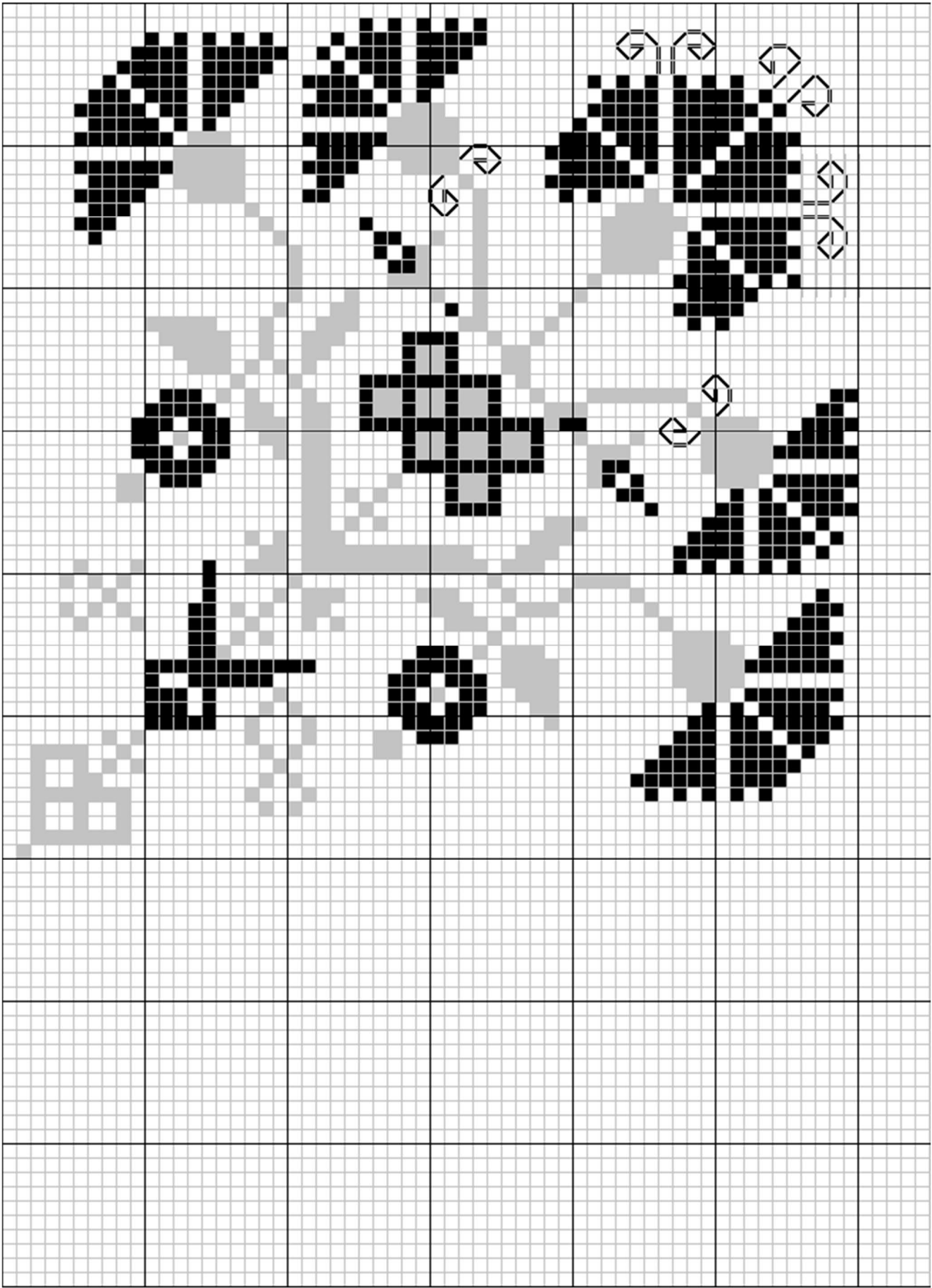

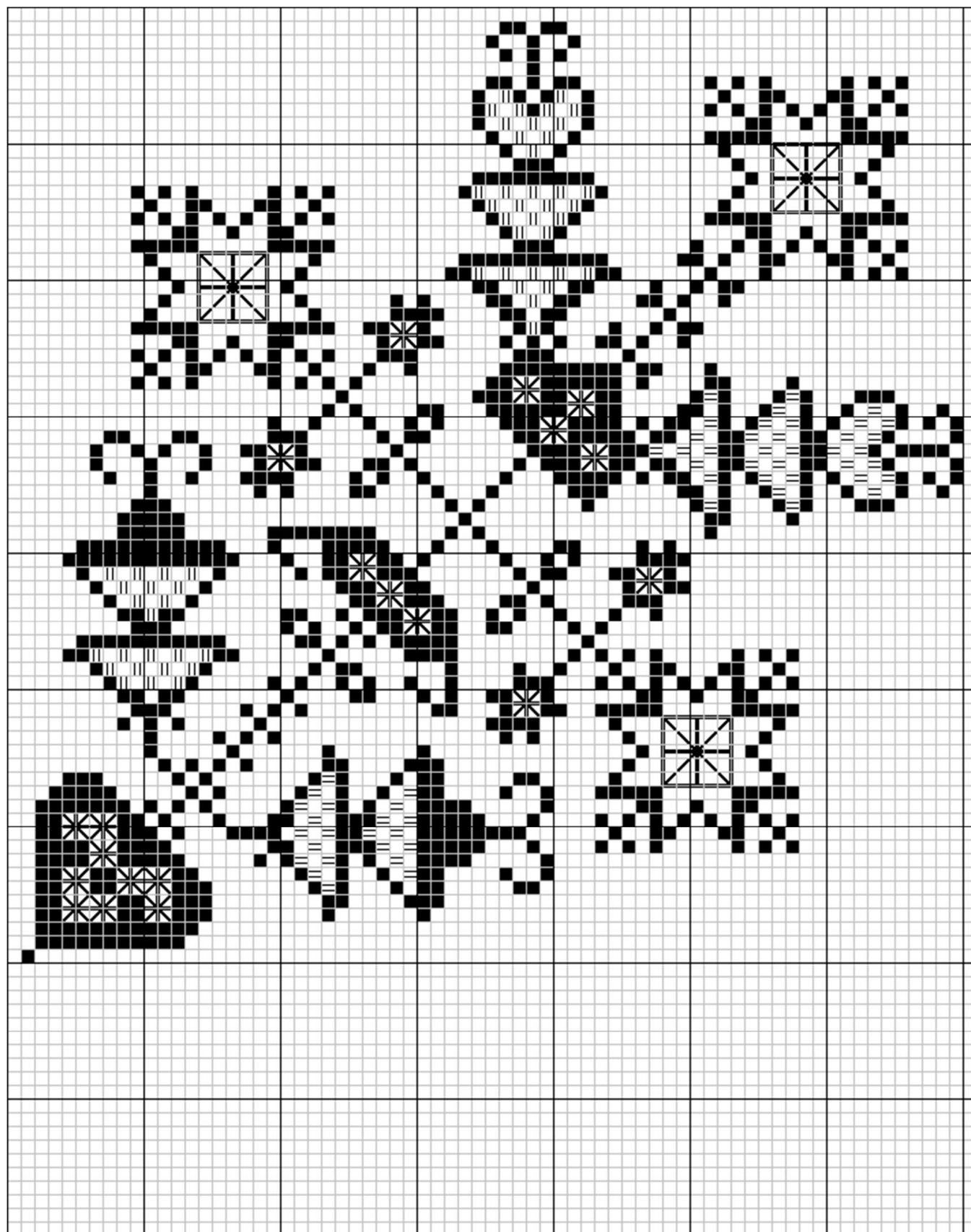

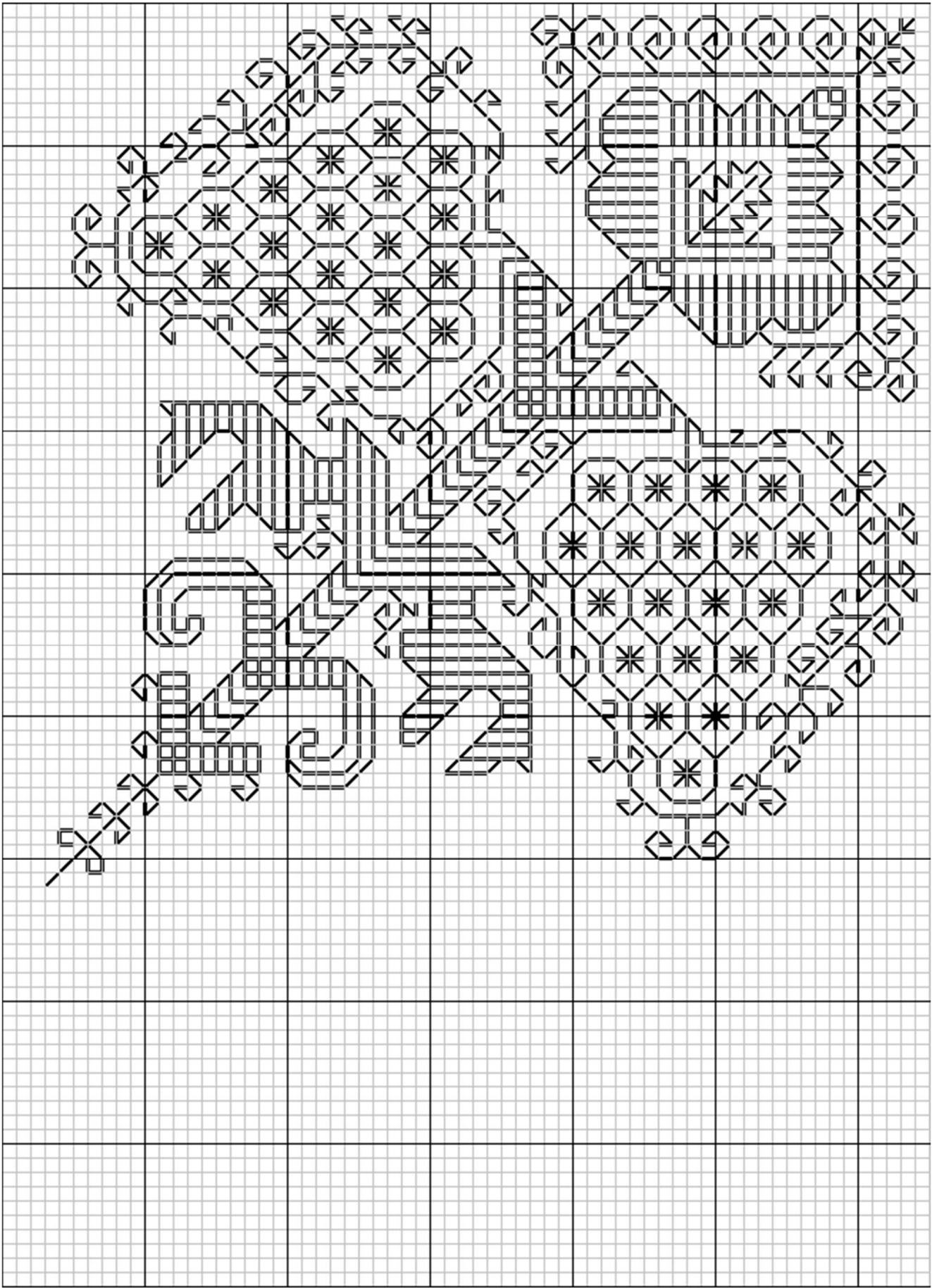

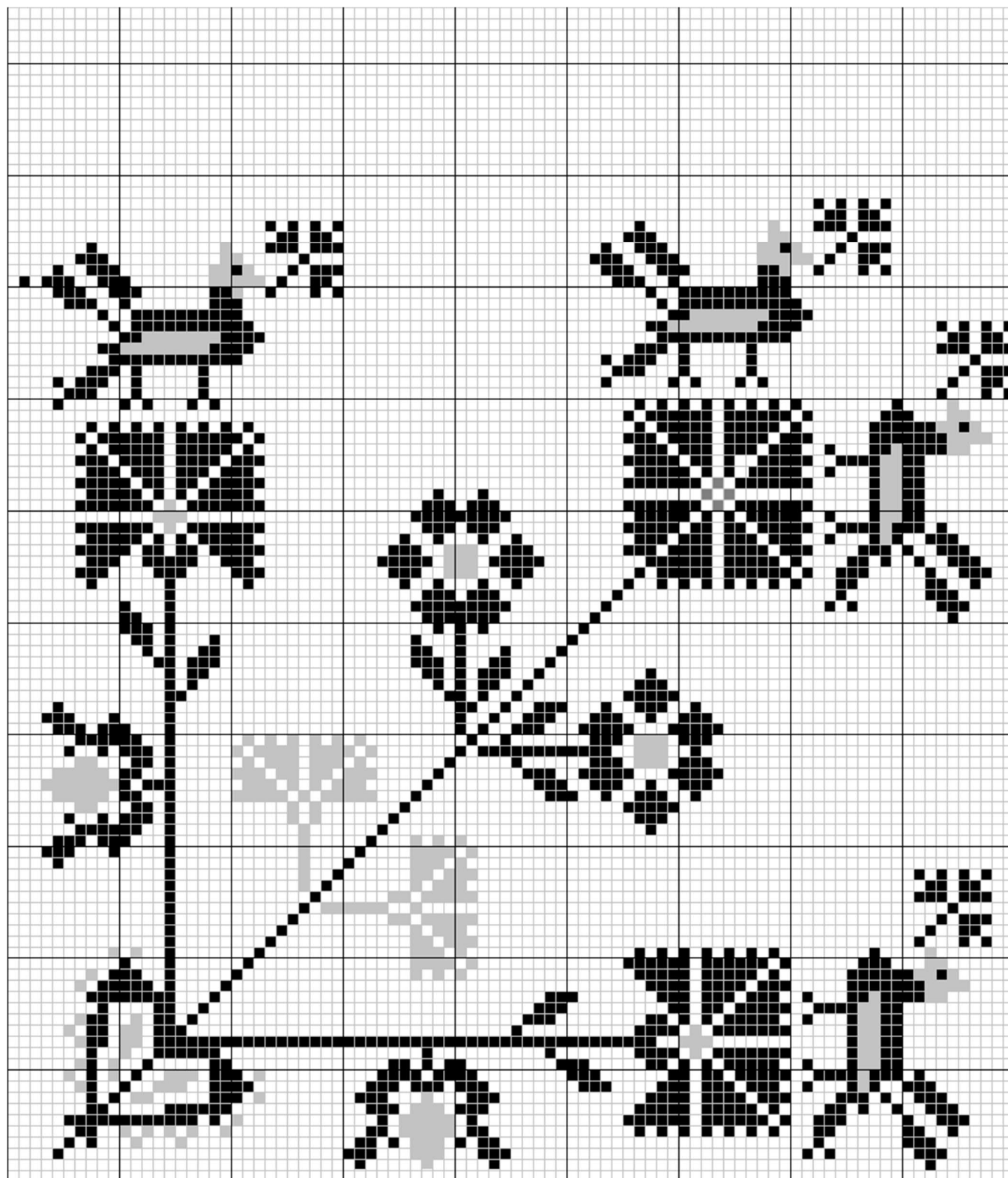

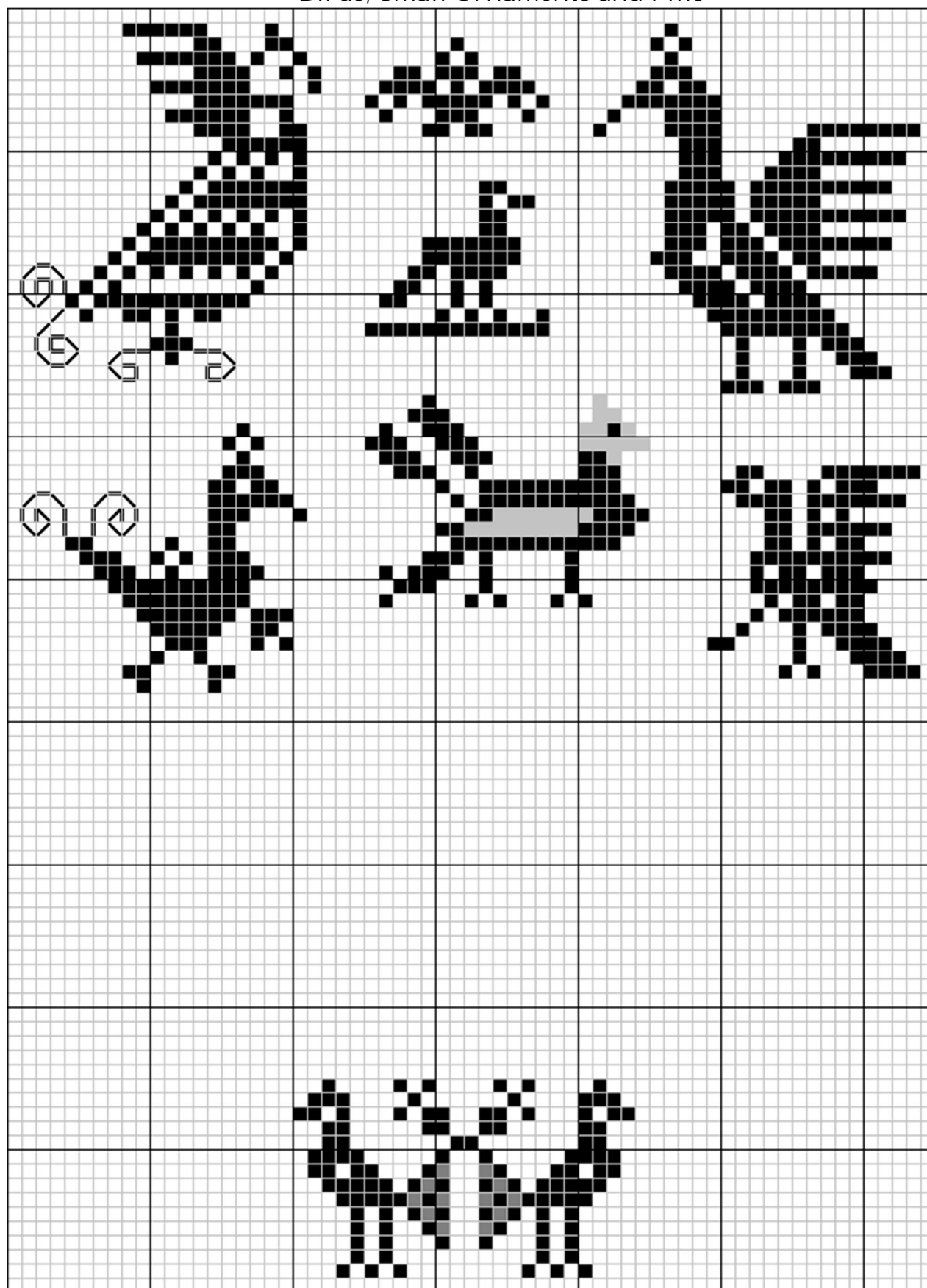

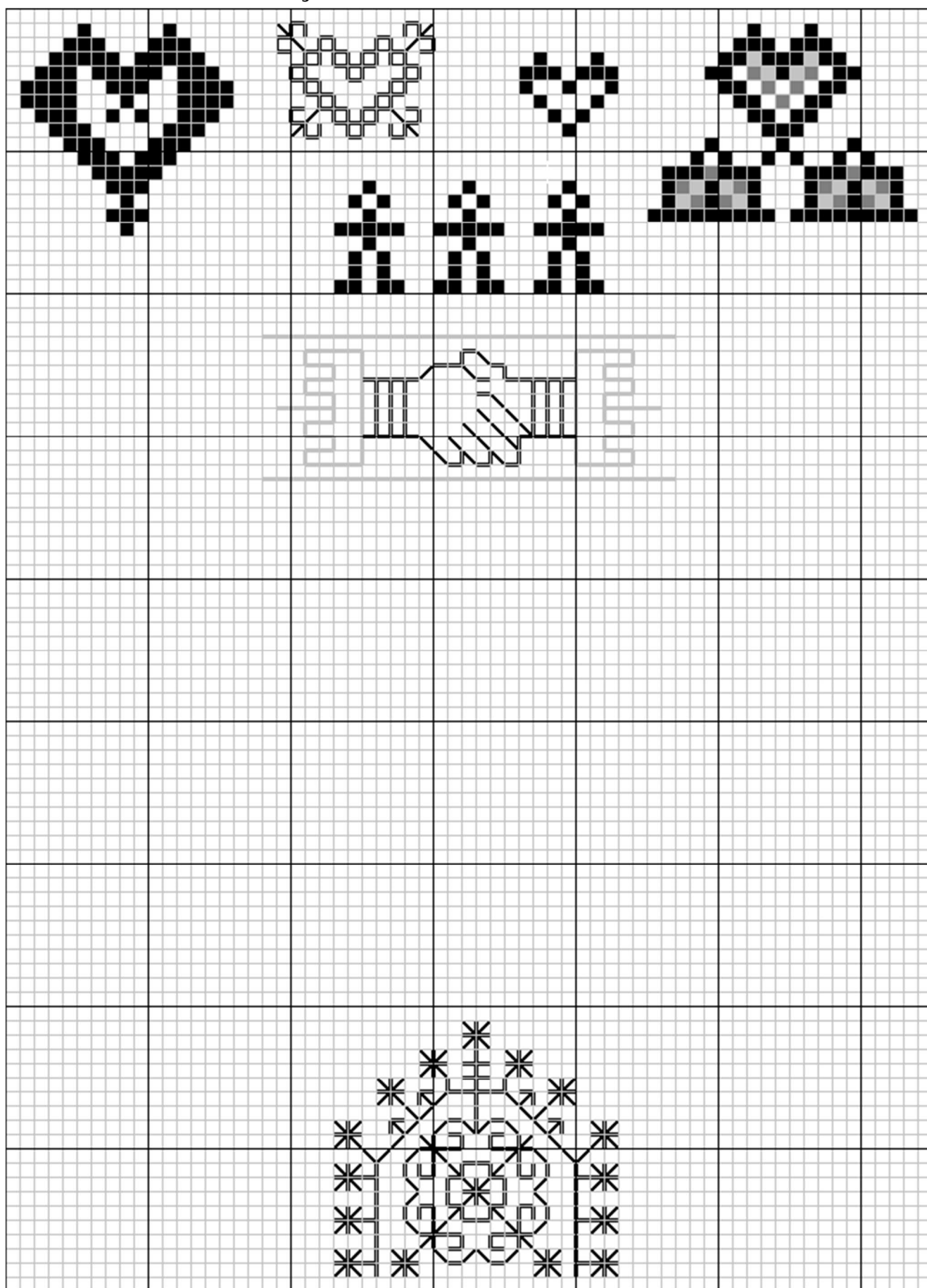

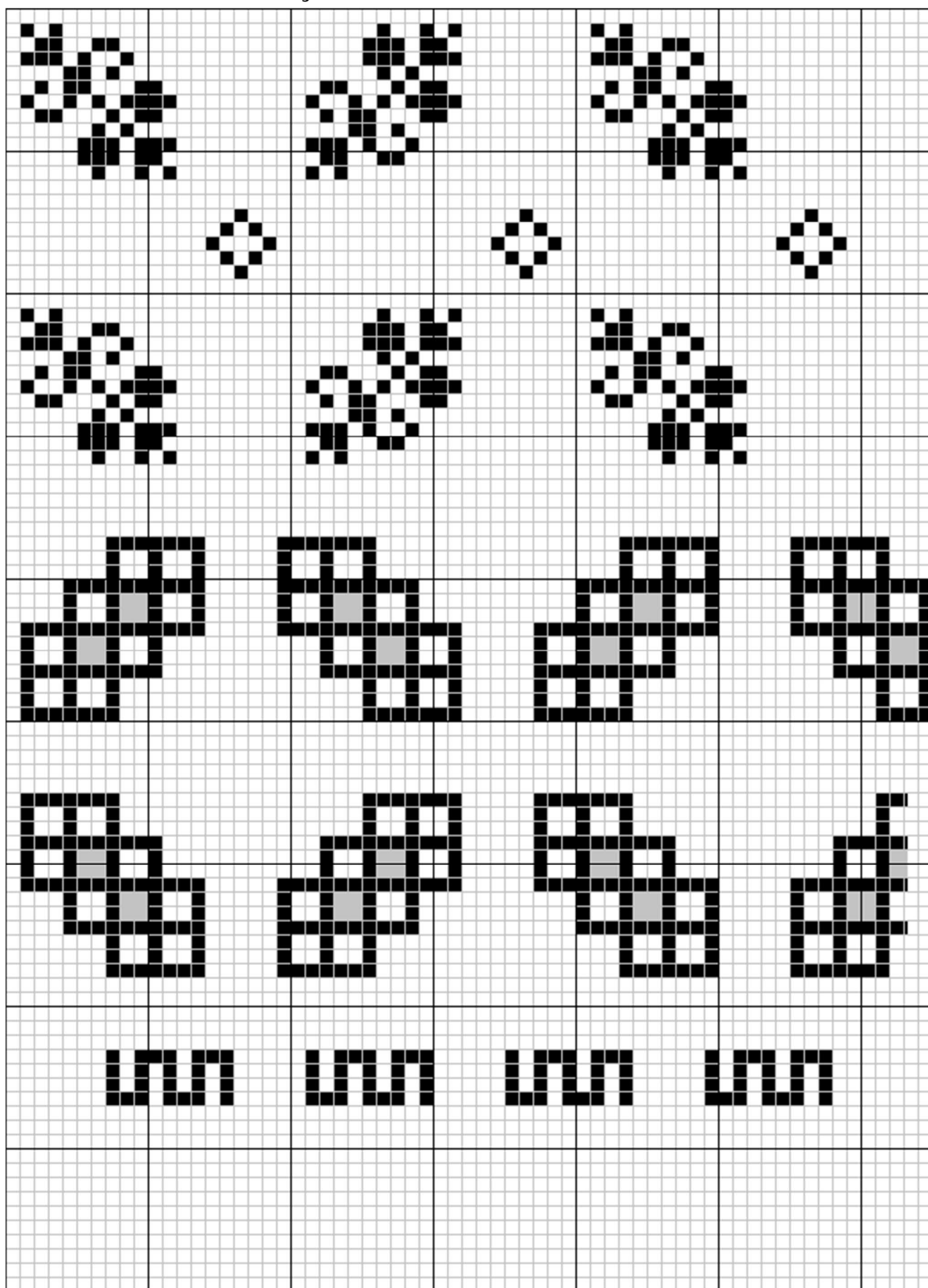

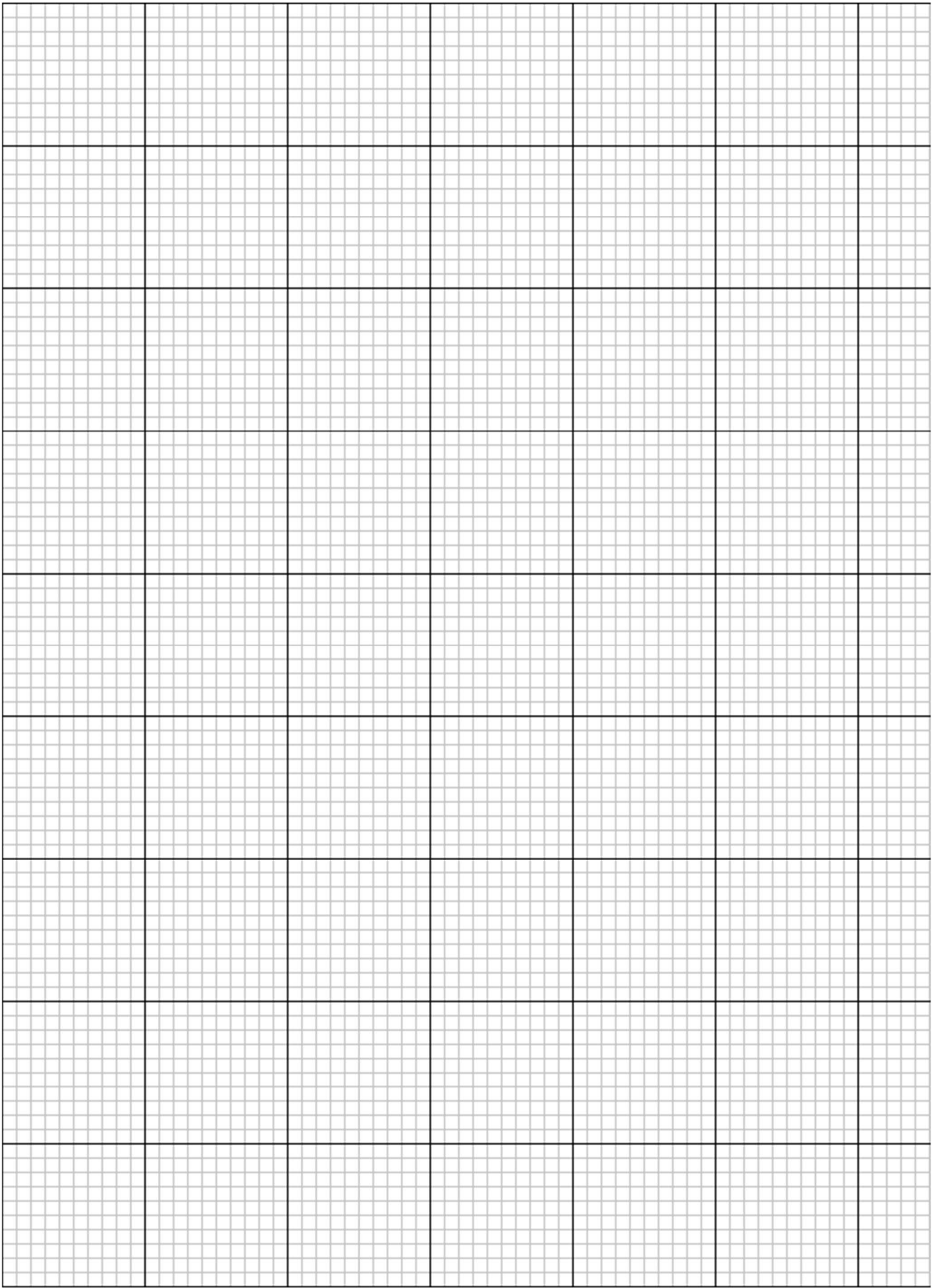

Birds, Small Ornaments and Fills

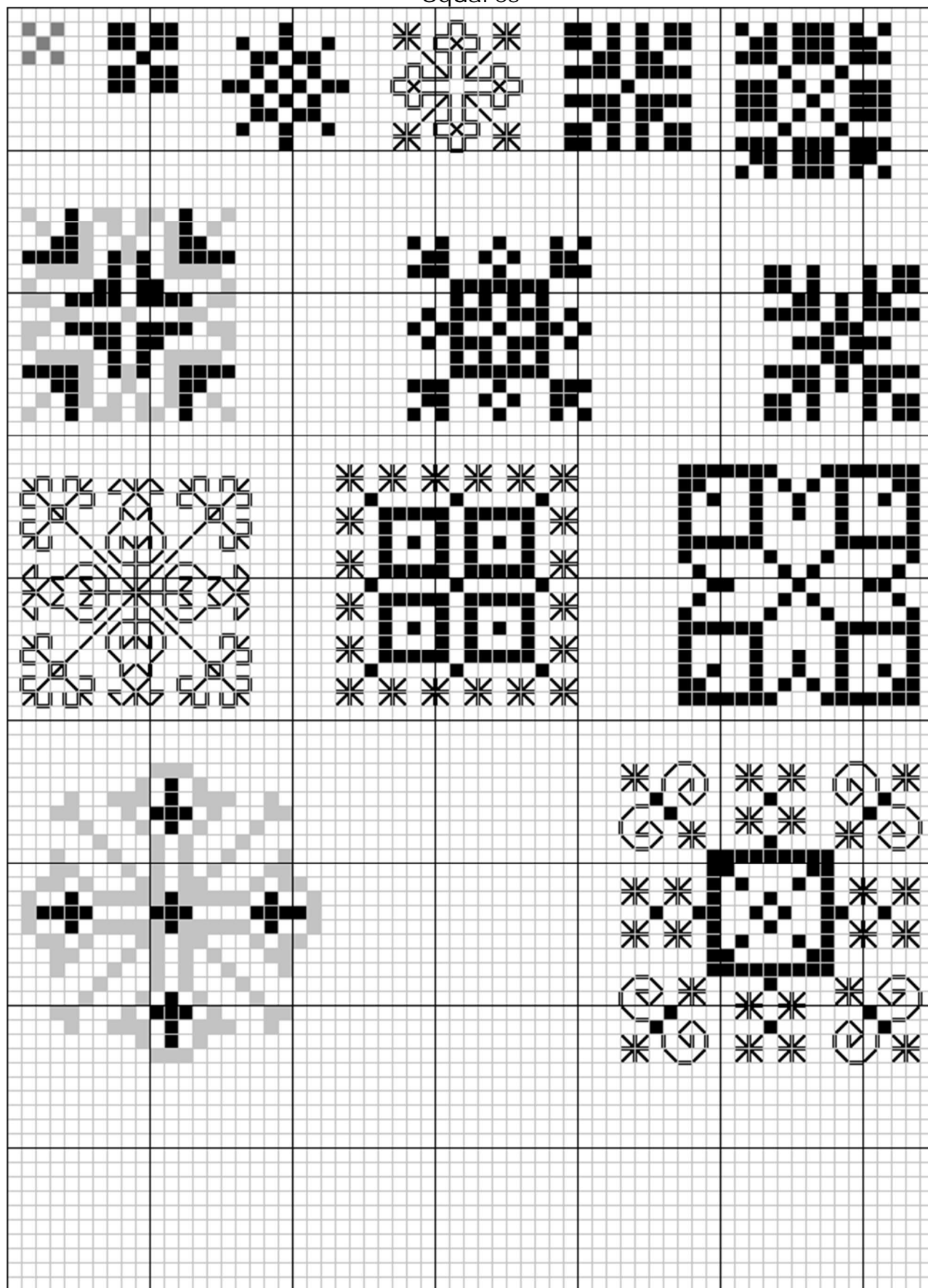

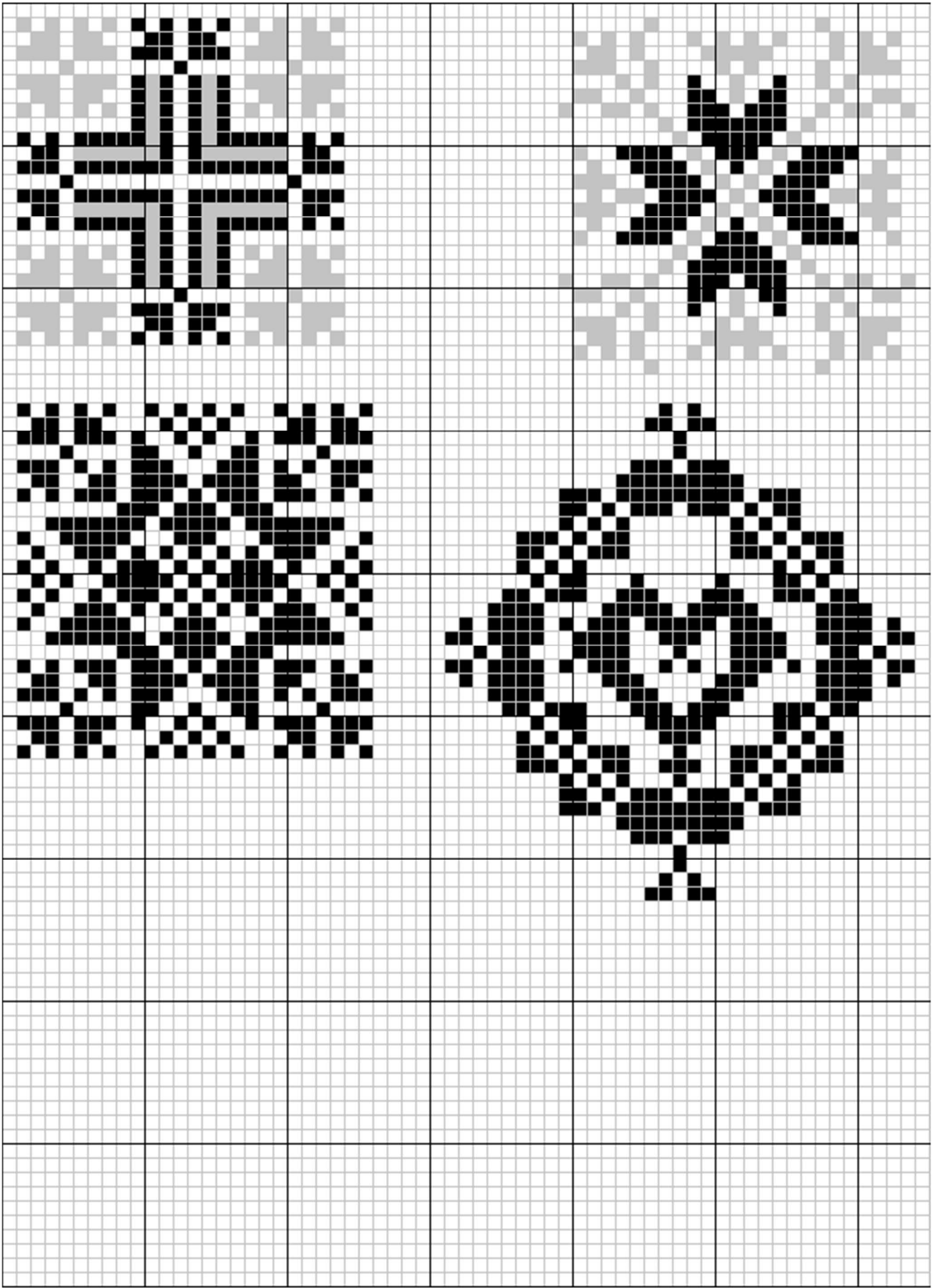

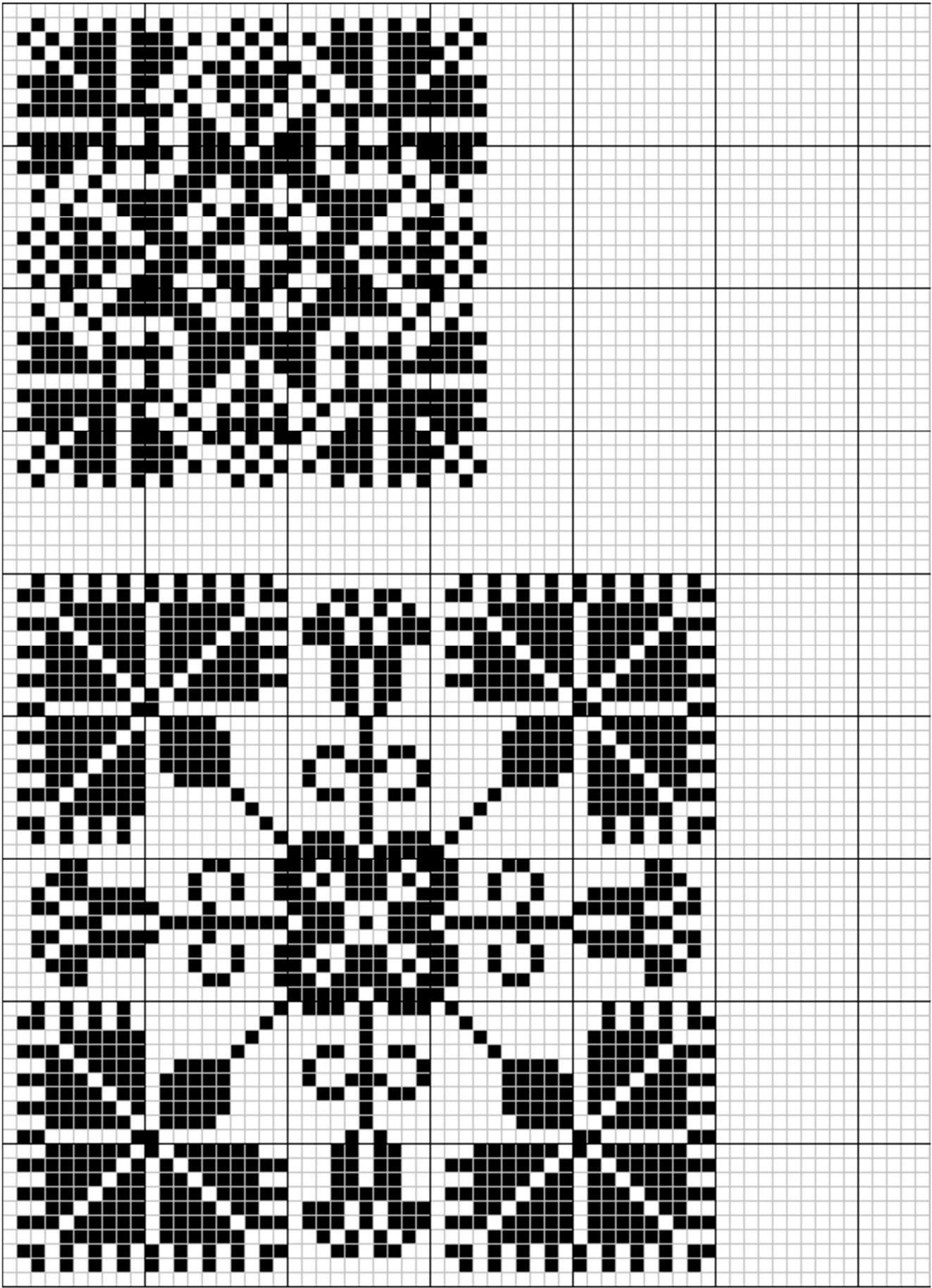

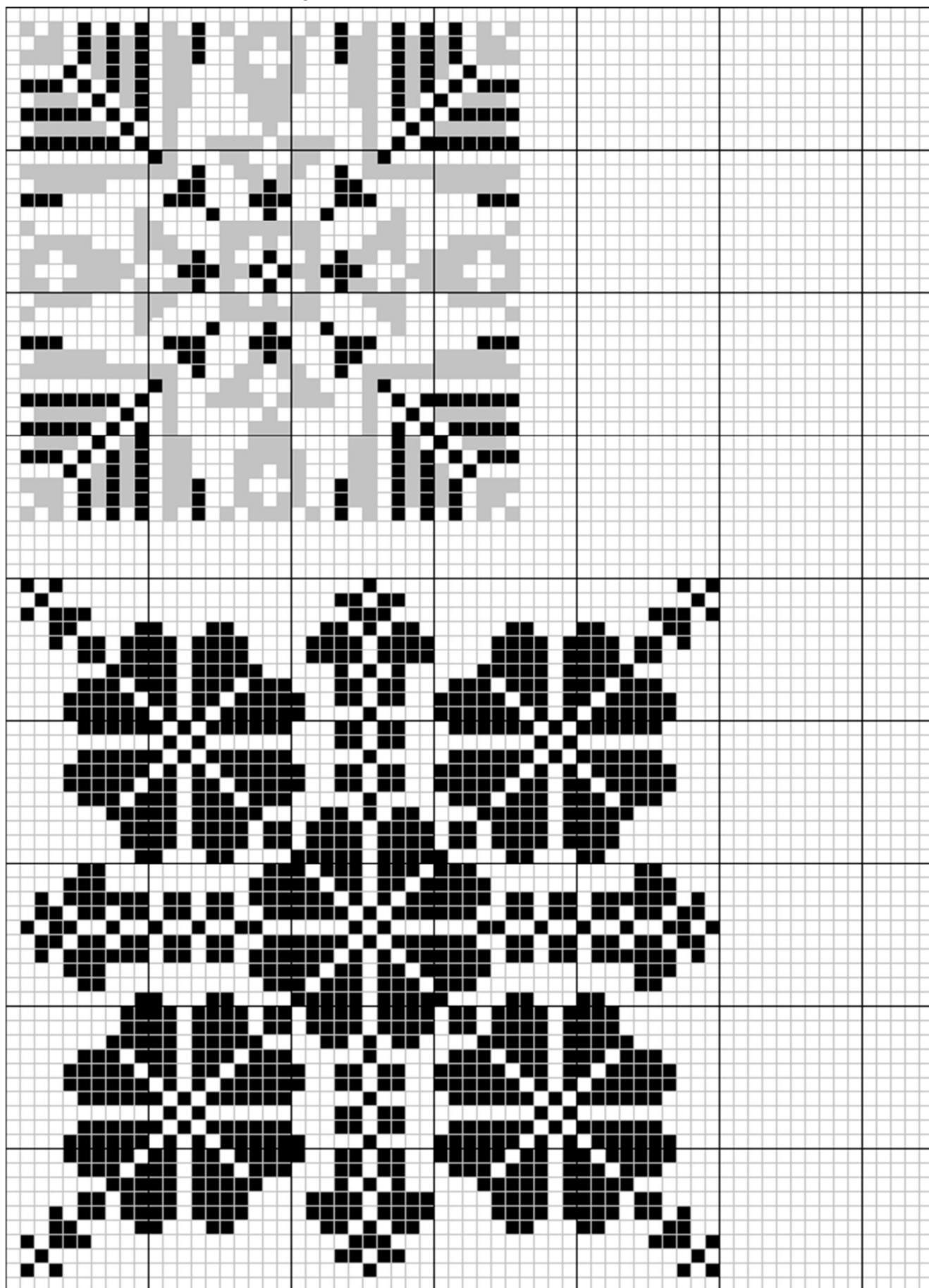

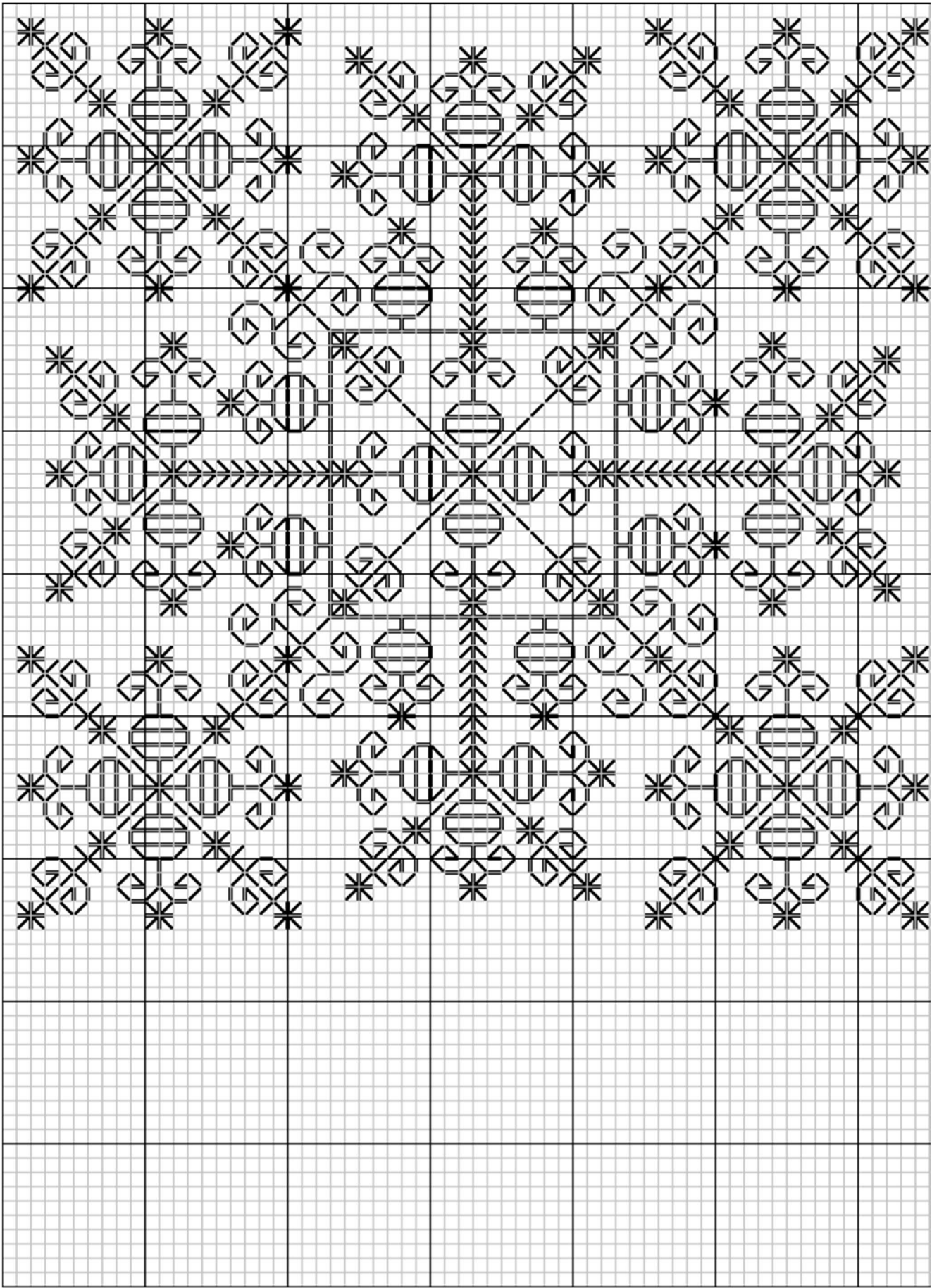
Squares

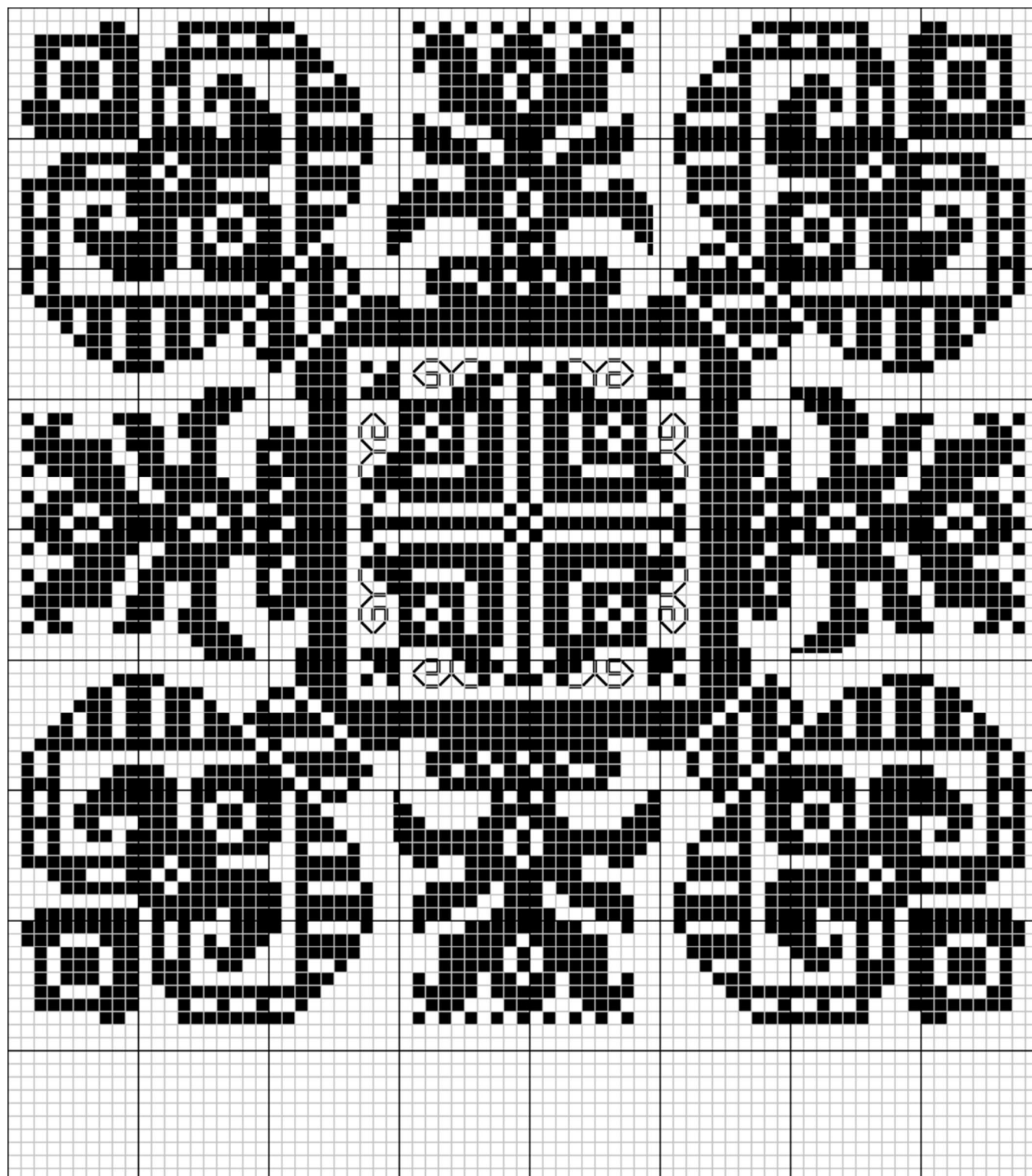

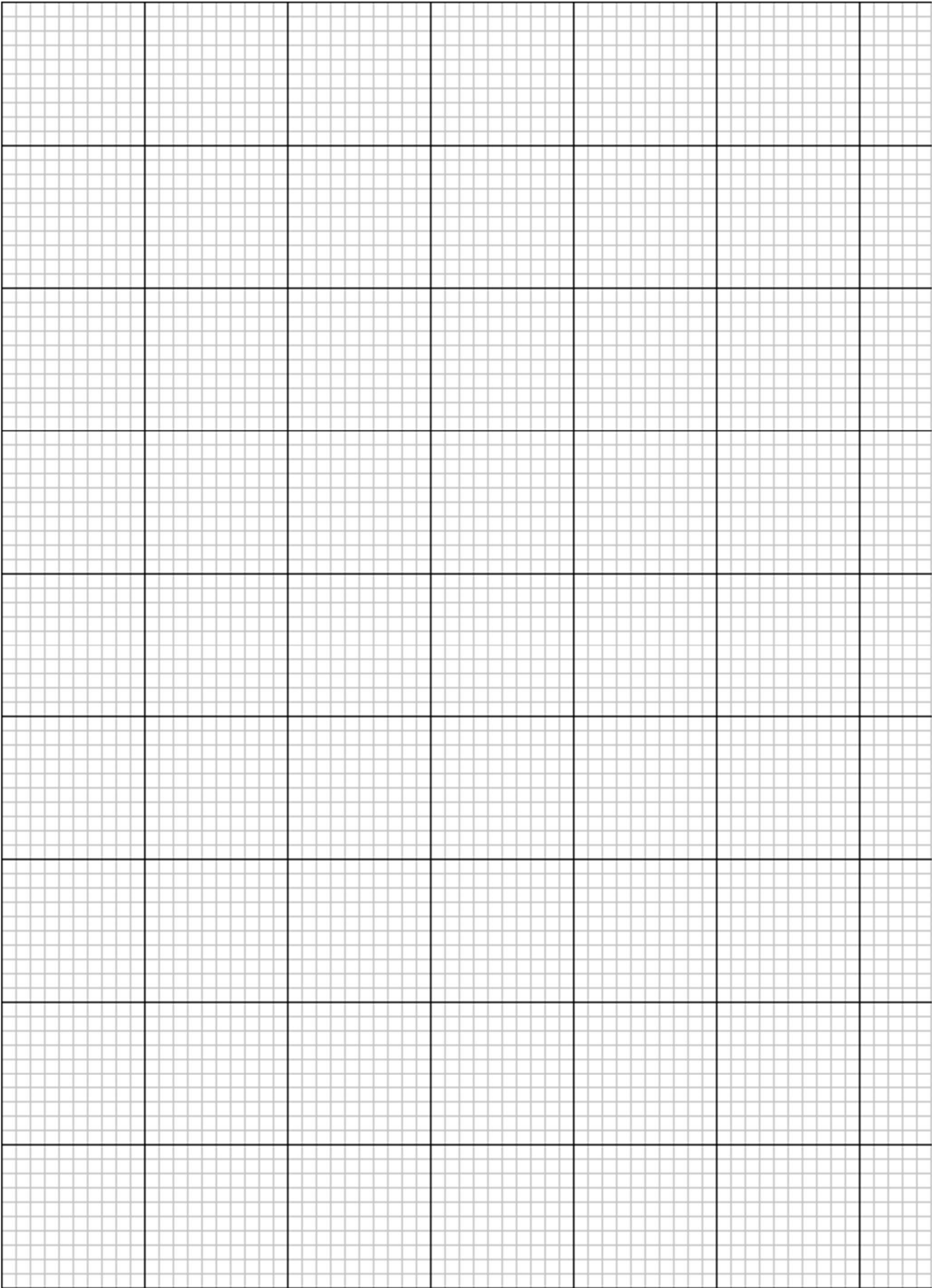

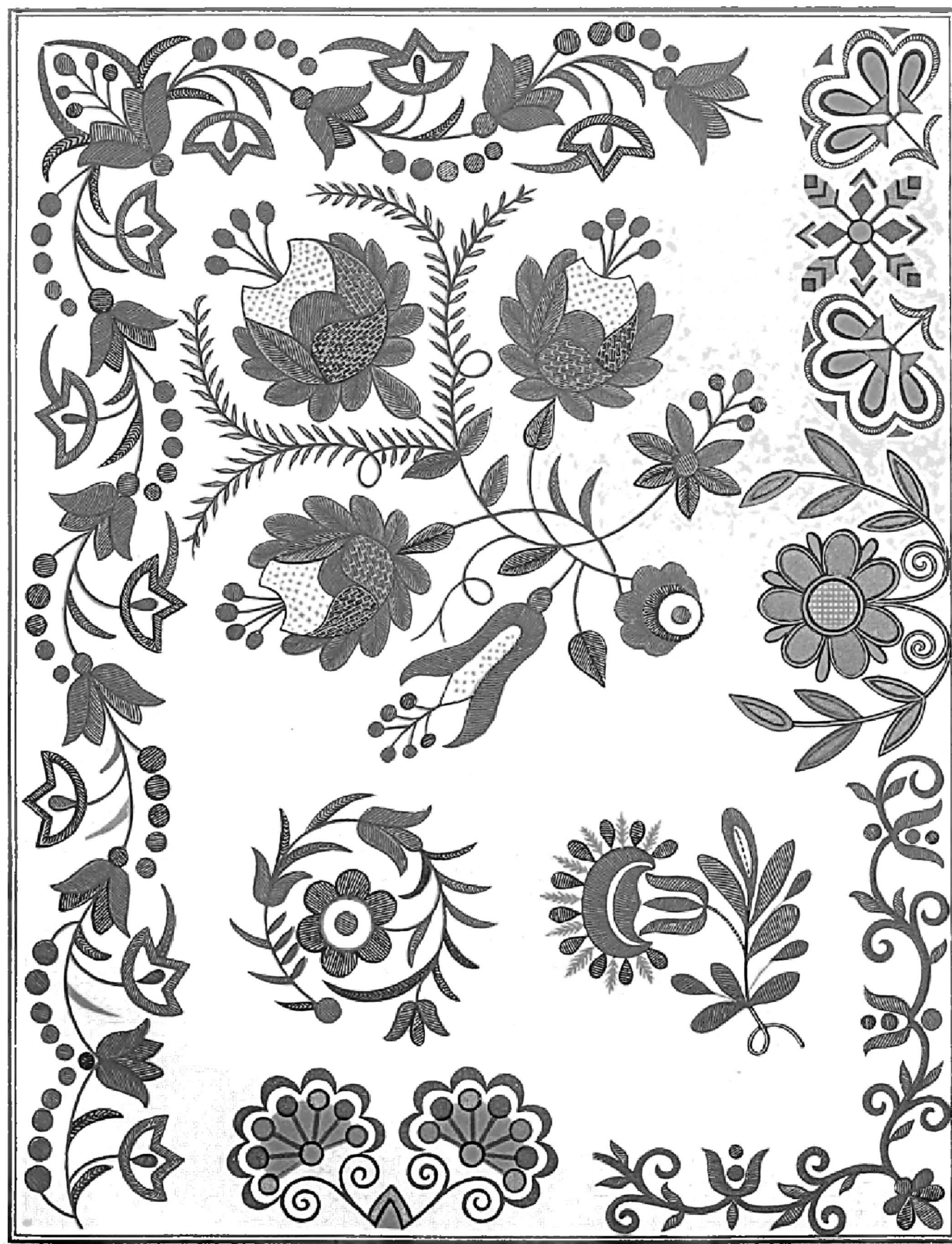

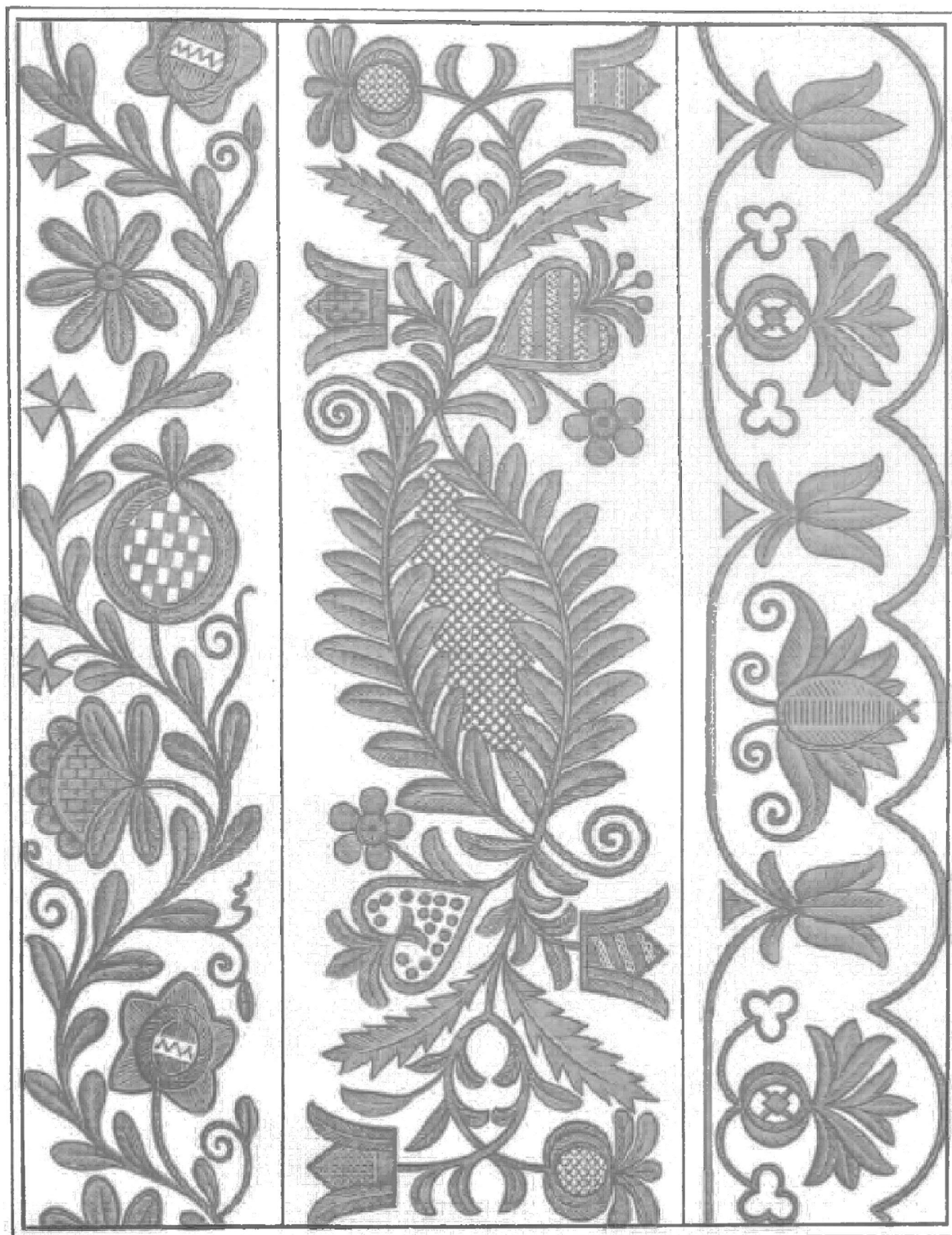

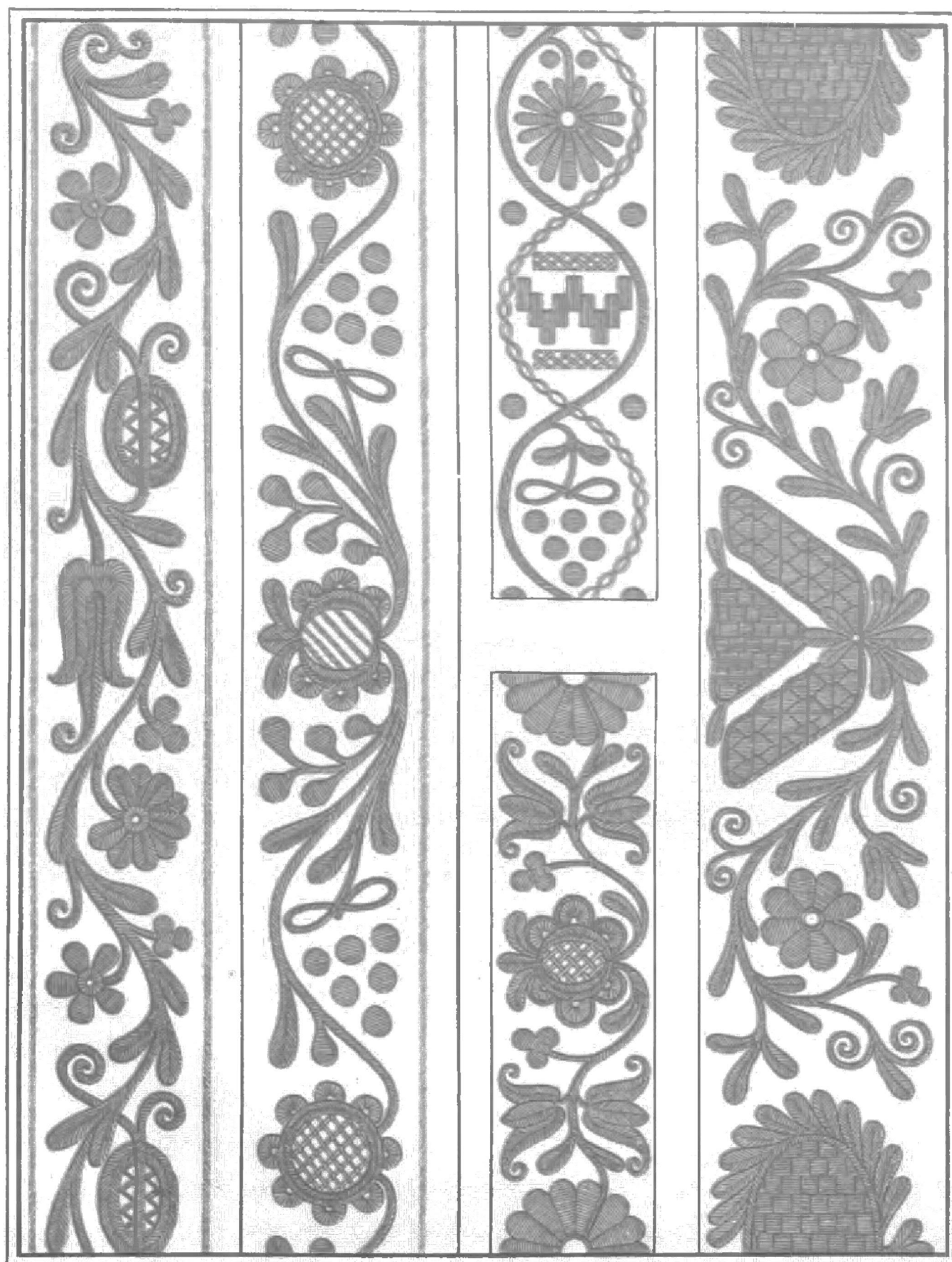

Satin Stitch

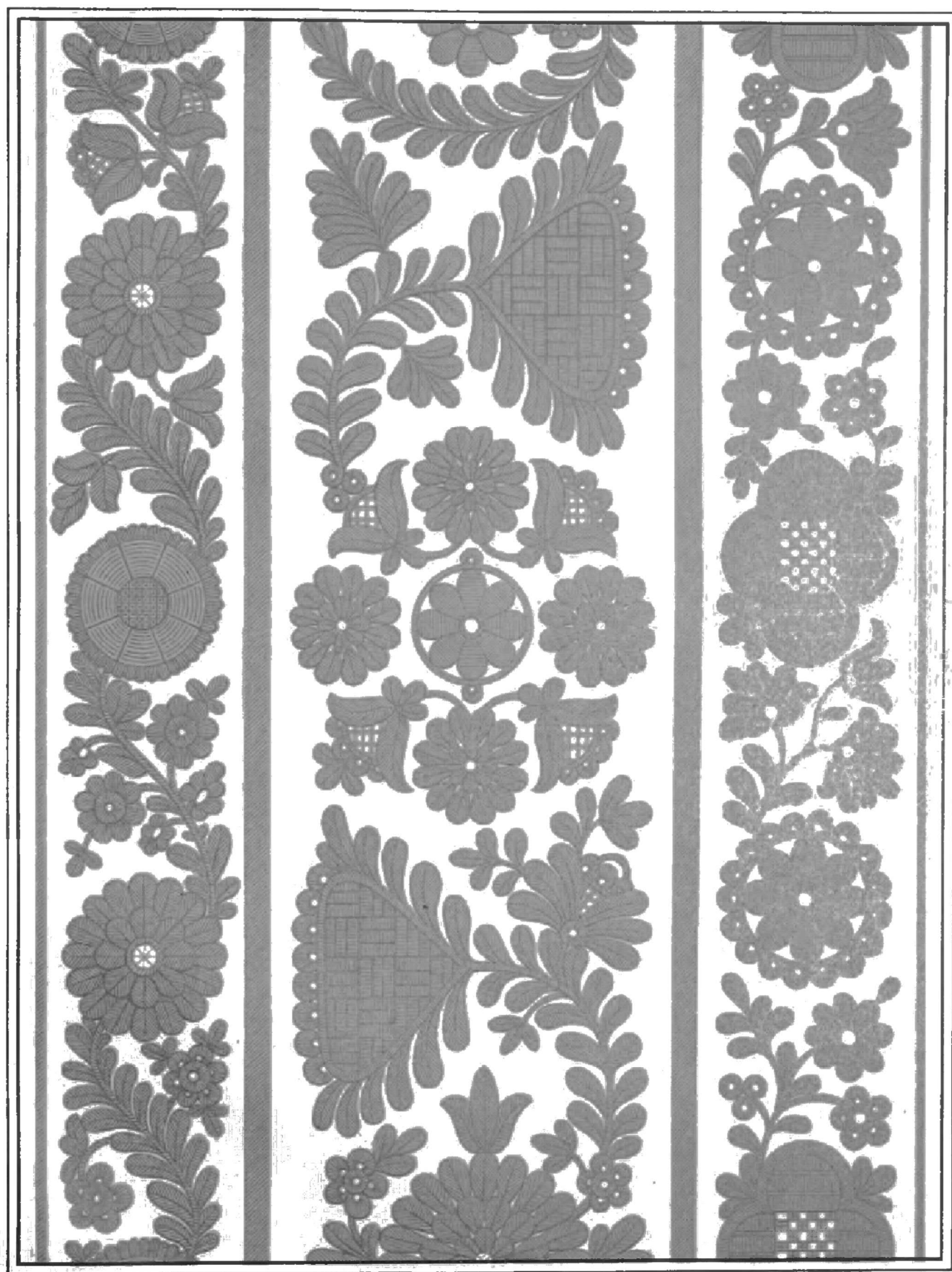

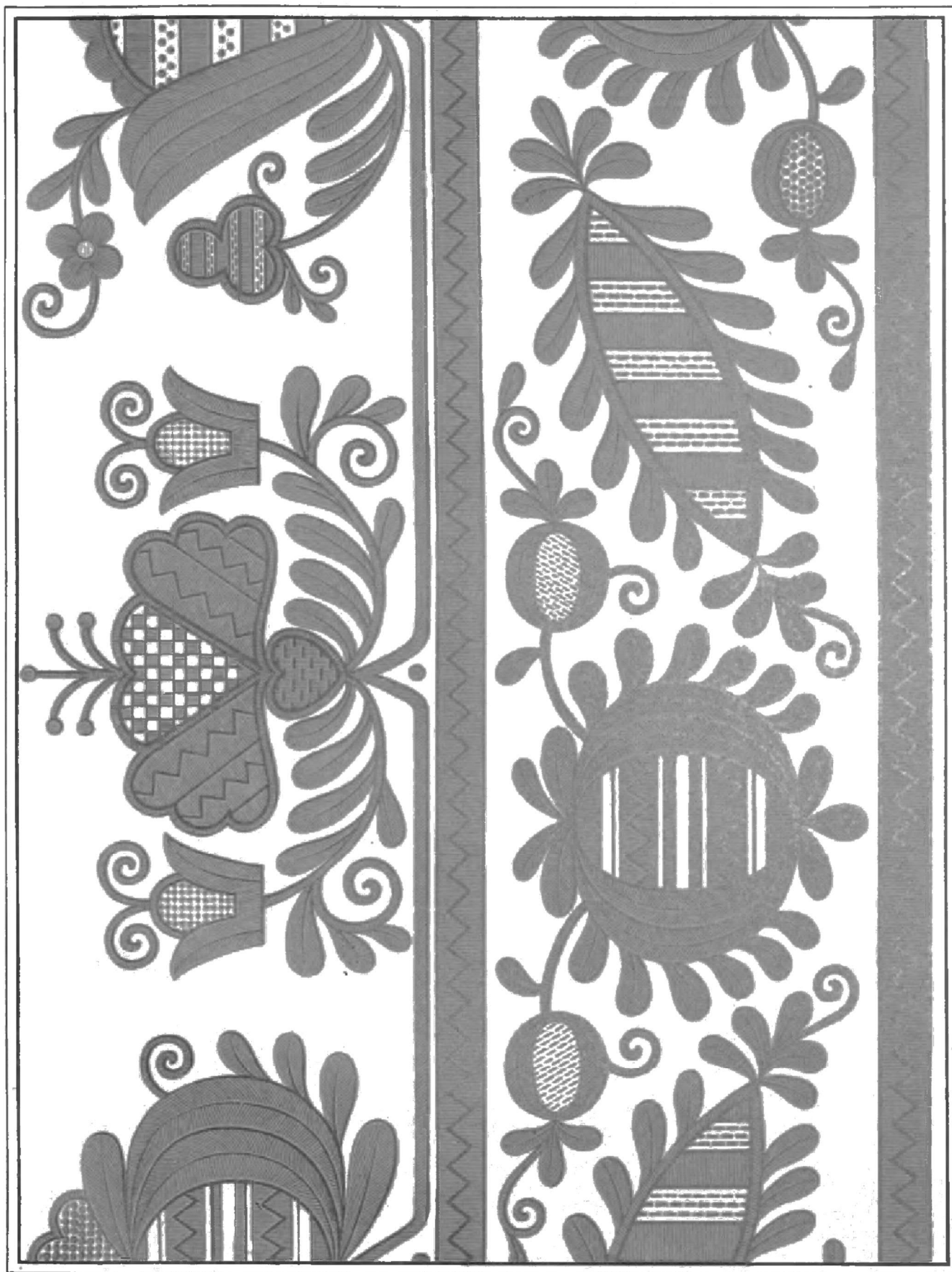

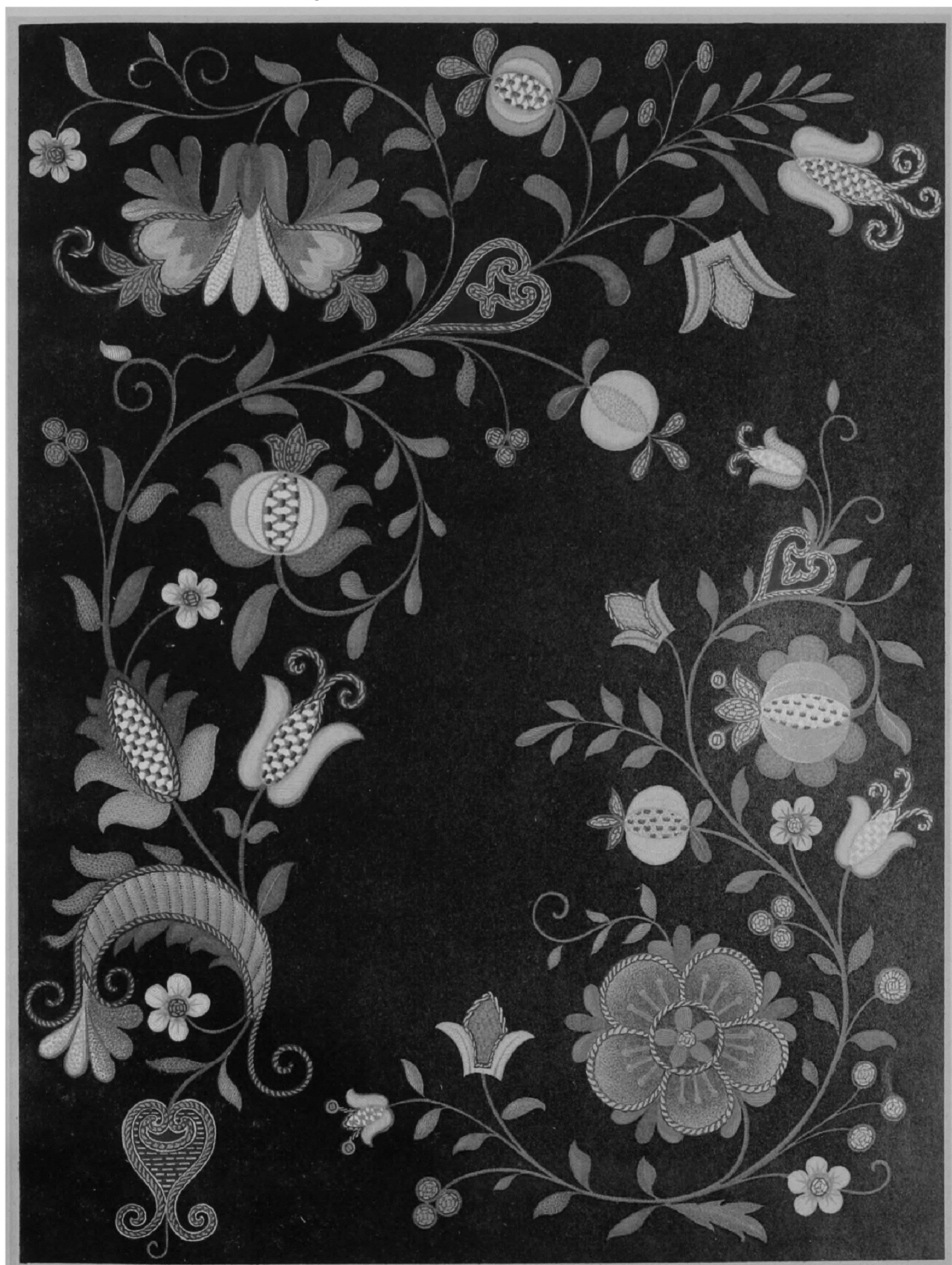

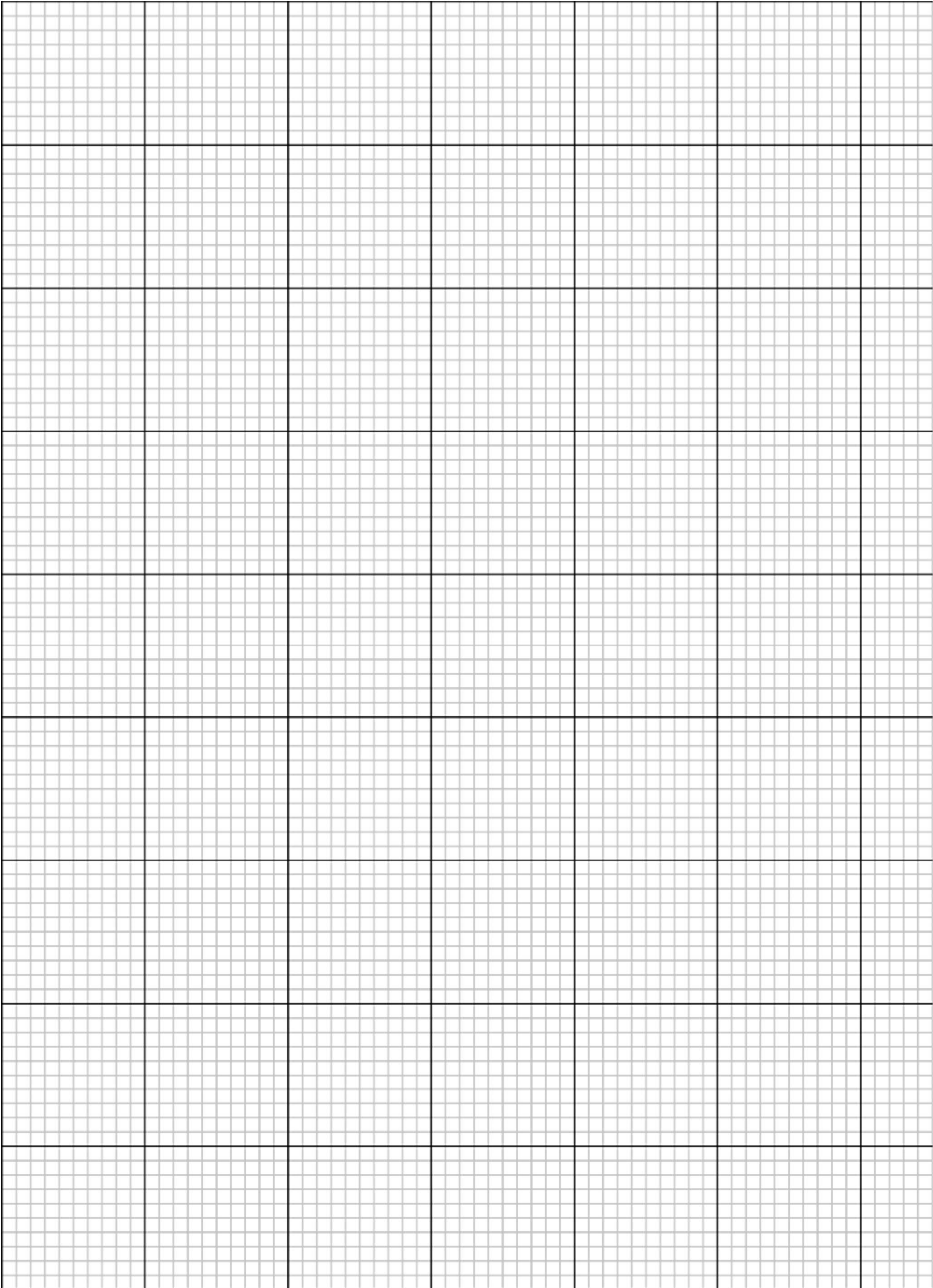

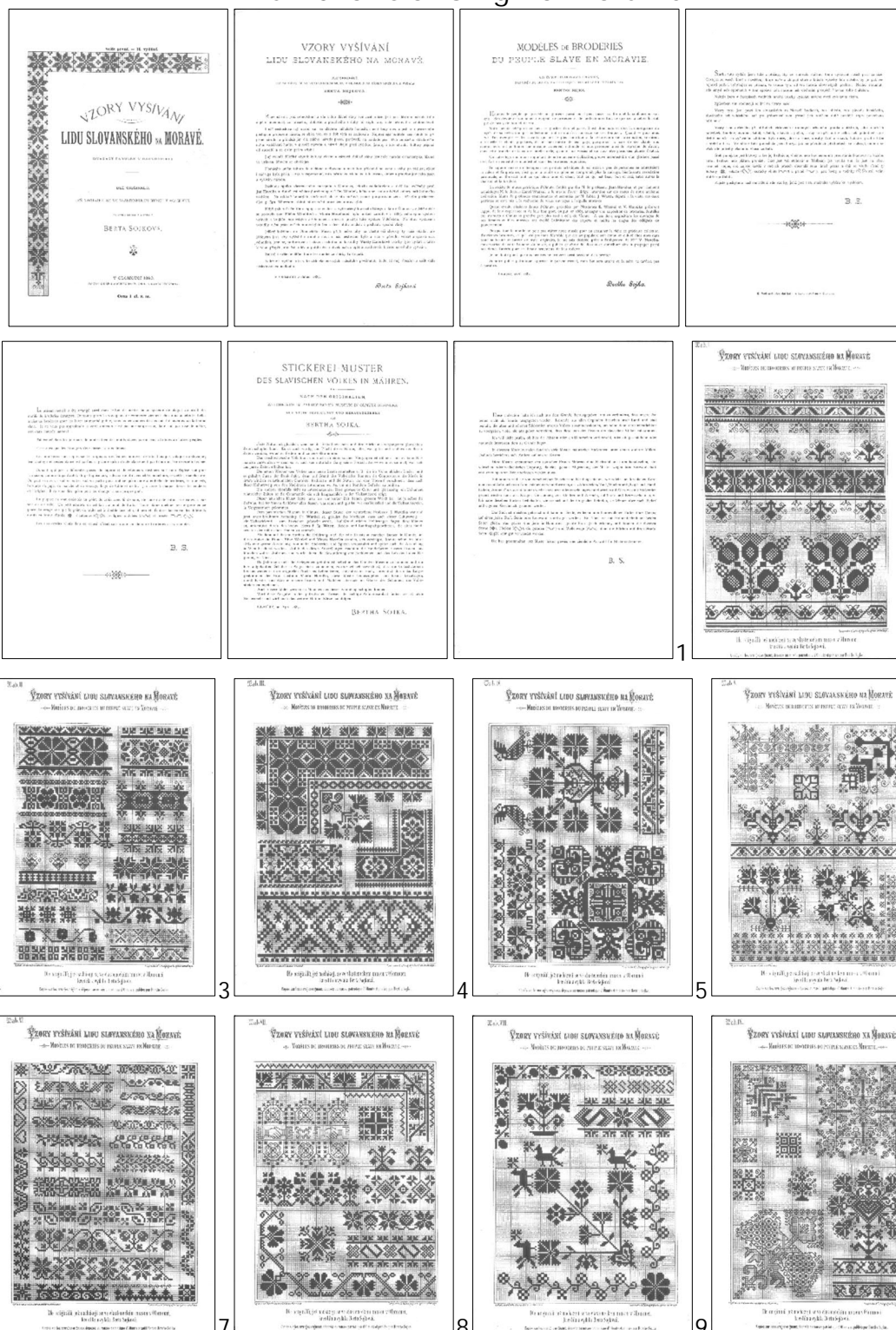

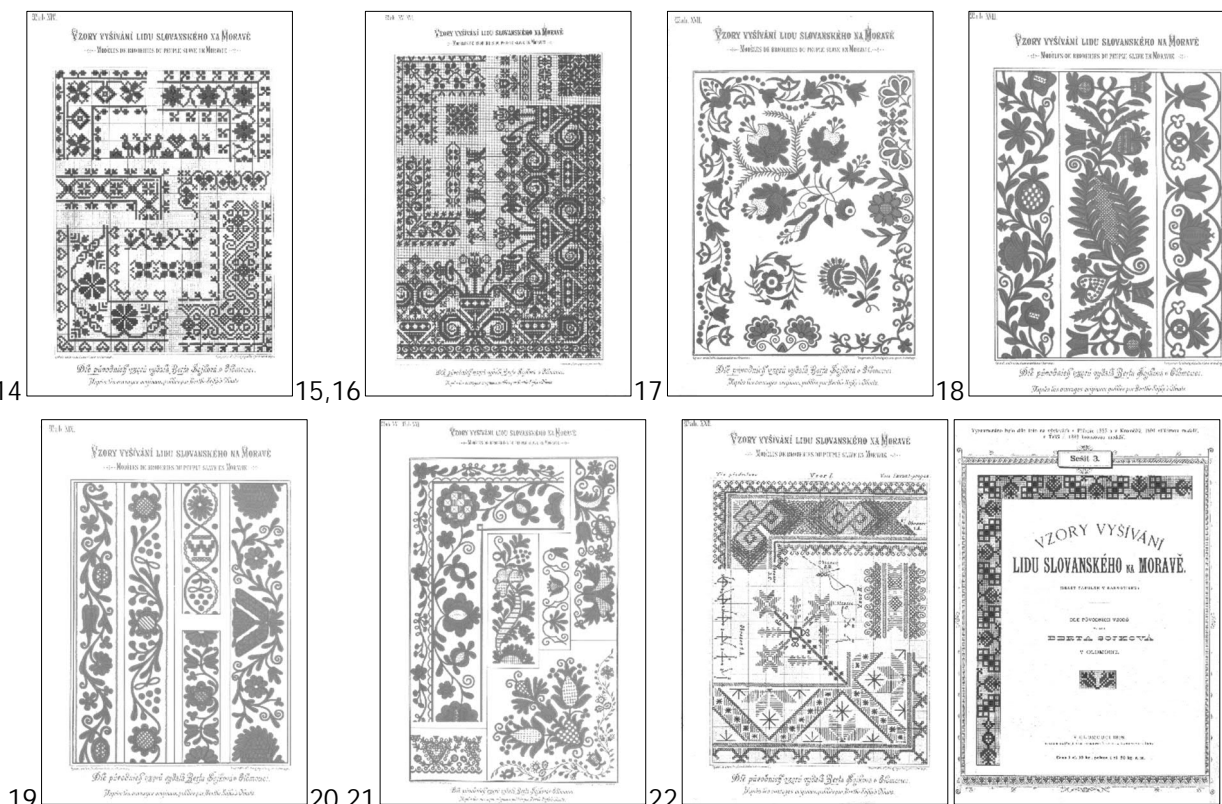
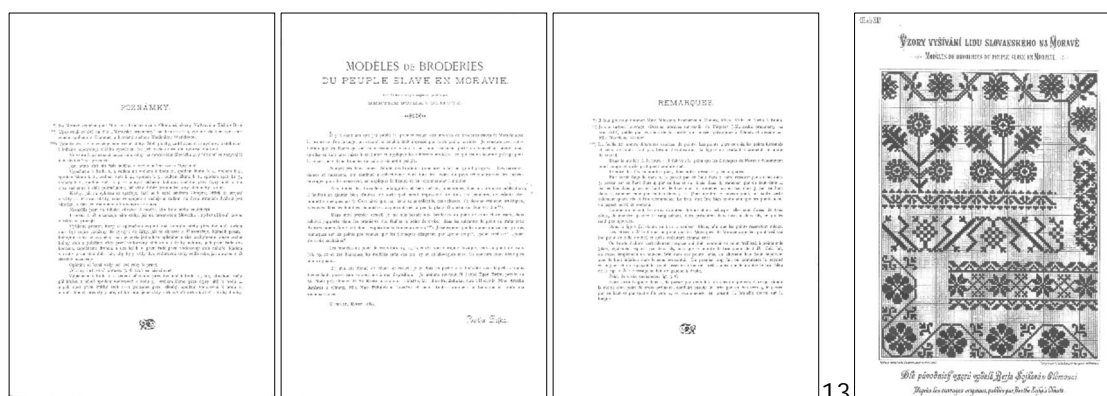
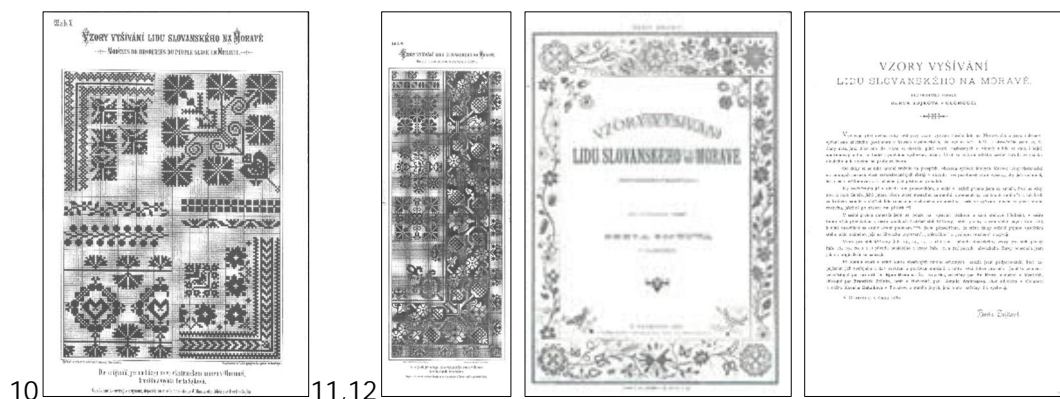

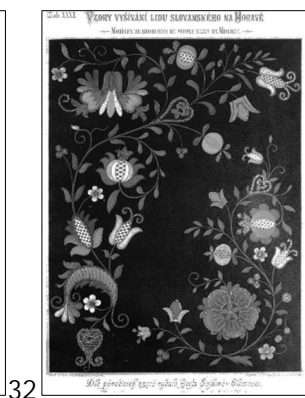
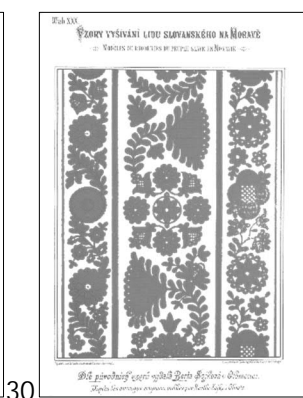
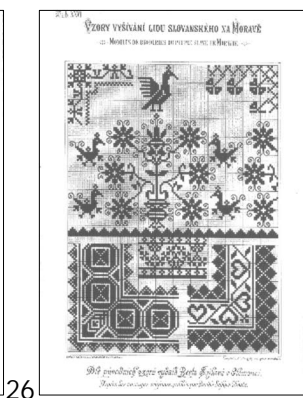
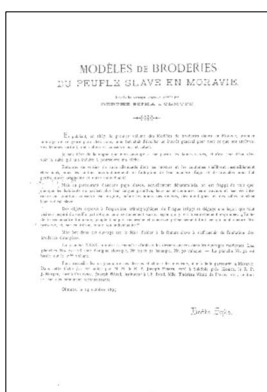
Embroidery Patterns of the Slavic People in Moravia, 1-3

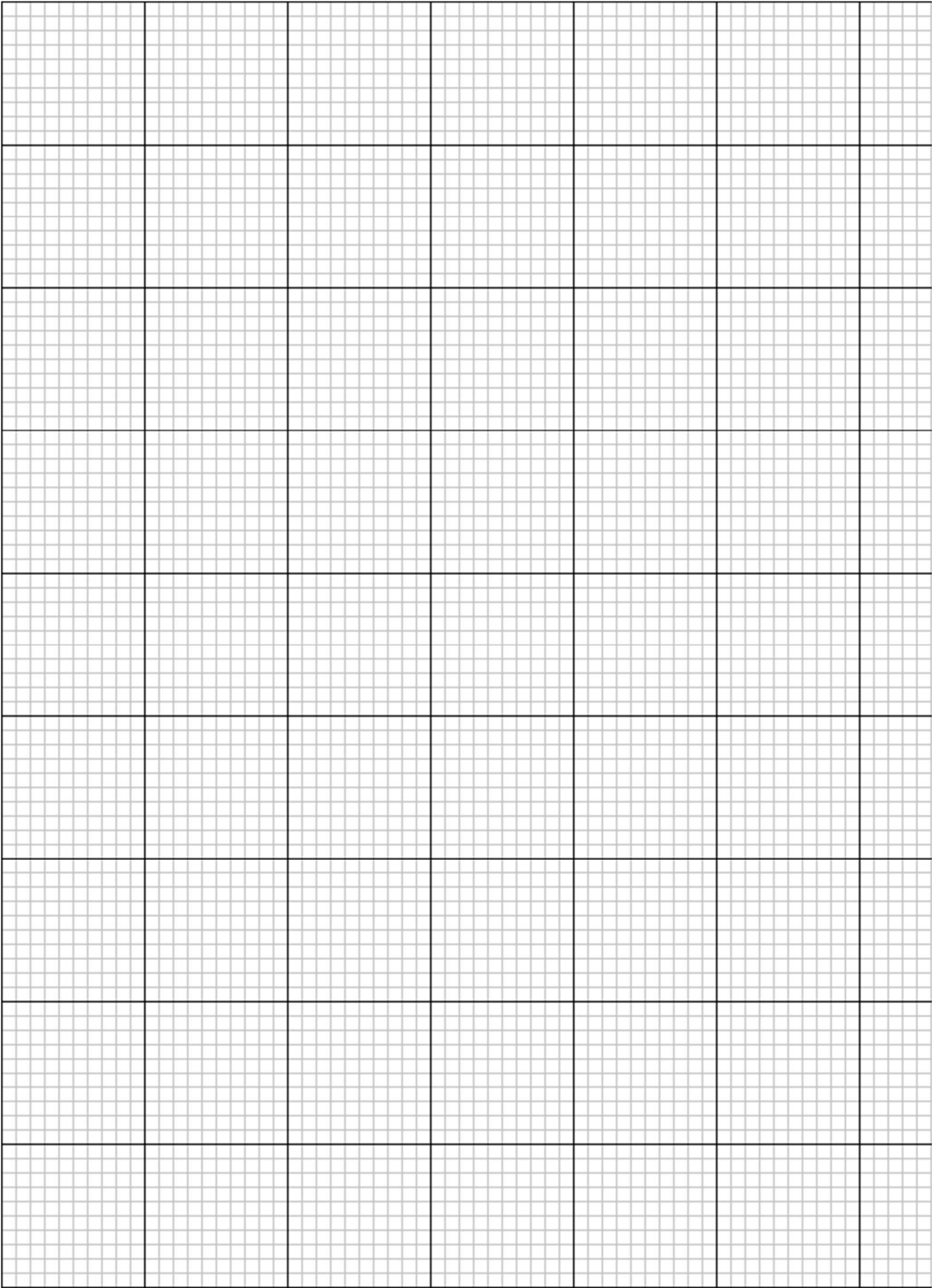
VZORKY VYŠÍVÁNÍ LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ
 MODÈLES DE BRODERIES DU PEUPLE SLAVE EN MORAVIE
 STICKEREI-MUSTER DES SLAVISCHEN VOLKES IN MÄHREN

Thumbnails of Original Volume

Original Text in Czech, English, French, or German

Sešit první. — II. vydání.

VZORY VYŠÍVÁNÍ

LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ.

(DVANÁCT TABULEK V BARVOTISKU)

DLE ORIGINÁLŮ,

JEŽ NACHÁZEJÍ SE VE VLASTENECKÉM
MUZEU V OLOMOUCI.

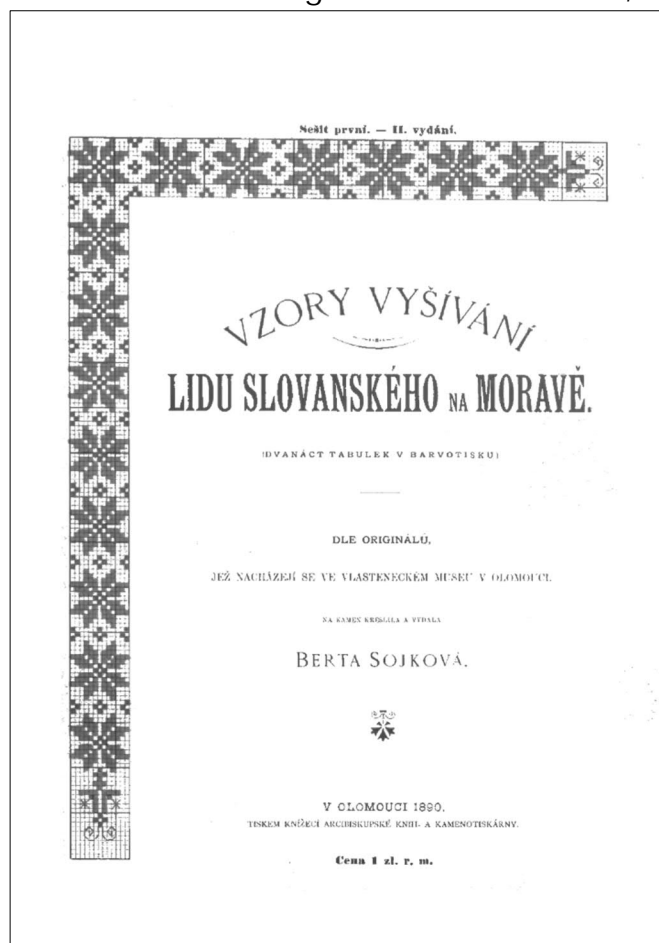
NA KÁMEN KRESELILA A VYDALA

BERTA SOJKOVA

V OLOMOUCI 1890.

TISKEM KNÍŽECÍ ARCIBISKUPSKÉ KNIH-
KAMENOTISKÁRNÝ.

Cena 1 zl. r. m.

Workbook one. — 2nd. edition.

EMBROIDERY PATTERNS

OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA.

(TWELVE PLATES PRINTED IN COLOR)

ACCORDING TO THE ORIGINALS
IN THE PATRIOTIC MUSEUM IN OLOMOUC.

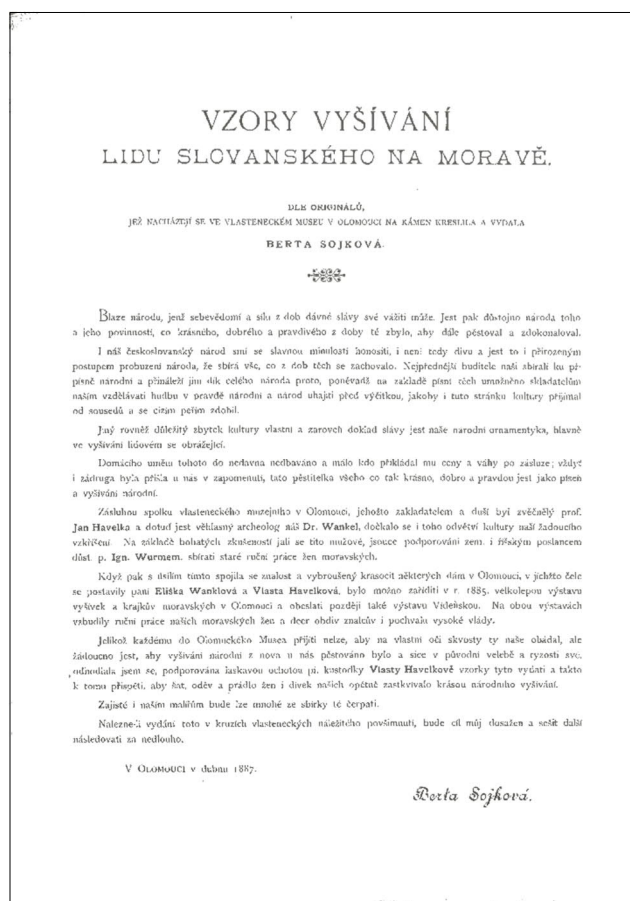
DRAWED ON STONE AND PUBLISHED BY

BERTA SOJKOVA

OLOMOUC 1890.

PRINTED BY PRINCE ARCHBISHOP'S BOOKS – LITHOGRAPHY PRINTERS

Price 1 zloty r. m.

VZORY VYŠÍVÁNÍ LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ.

DLE ORIGINÁLU,
JEŽ NACHAZEJI SE VE VLASTENECKÉM
MUZEU V OLOMOUCI NA KÁMEN KRESLILA
A VYDALA

BERTA SOJKOVÁ

Blaze národu, jenž sebevědomí a sílu z dob dávné slávy své vážit může. Jest pak důstojno národu toho a jeho provinností, co krásného, dobrého a pravdivého z doby té zbylo, aby dále pěstoval a zdokonaloval.

I náš českoslovanský národ smí se slavnou minulostí honositi, I není tedy divu a jest to I přorpcendým postupem probuzení národa, že sbírá vše, co z dob těch se zachovalo. Nejpřednější buditele naši sbírali ku př. písně národní a přináleželi jim dík celého národa proto, poněvadž na základě písní těch umožněno skaldatelům našim vzdělávati hubu v pravdě národní a národ uhajiti před výčitkou, jakoby I tuto stránku kultury přijímal od sousedů a se cizím přem

zdobil.

Jiný rovněž důležitý zbytek kultury vlastní a zároveň doklad slávy jest naše národní ornamentyka hlavaně be vyšívání lidově se obražející.

Domácího umění tohoto do nedávna nedbaváno a málo kdo přikládal mu ceny a váhy po zásluze; vždyť i zádruga byla přišla u nás v zapomenutí, tato pěstitelka všeho co tak krásno, dobro a pravdou jes jako písen a vyšívání národní.

Zásluhou spolku vlasteneckého muzejního v Olomouci, jehožto zakladatelem a duší byl zvěčnělý prof. Jan Havelka a dotud jest věhlasny arceolog náš Dr. Wankel, dočkalo se I toho odvětví kultury naší žádoucího vzkříšení. Na základě bohatých zkušeností jali se tito mužové, jsouce podporováni zem i říšským poslancem důst p. Ign Wurmlem sbíratí staré ruční práce žen moravských.

Když pak s úsilím tímto spojila se znalost a vybroušený krasocit některých dam v Olomouci, v jichžto čele se postavily paní Eliška Wanklová a Vlasta Havelková, bylo možno zařídit v r. 1885. Velkolepou výstavu vyšivek a krajakův moravských v Olomouci a obeslati poszději také výstavy Videňsskou. Na obou výstavách vzbudily ruční práce našich moraveských žen a dcer obdiv znalcův I pochcalu vysoké vlády.

Jelikož každému do Olomuckého Musea přijíti nelze, aby na vlastní oči skvosty ty naše obádal, ale žádoucné jest, aby vyšívání národní z nova u nás pěstováno bylo a sice v původní velebě a ryzosti své, odhodlala jsem se, podporována laskavou ovhotou pí. kustodky Vlasty Havelové vzorky tyto vydati a takto k tomu přispěti, aby šat, oděv a prádlo žen i dívek našich opětne zastkvávalo krásou národního vyšívání.

Zajisté i našim malířům bude lze mnohé se sbírky té čerpati.

Nalezene-li vydání toto v kruzích vlasteneckých náležitěho povšimnutí, bude cíl můj dosažen a sešit další následovati za nelouho.

Sínku tuto vydala jsem také z přelichy, aby se zamezilo stálému tomu vydávání našich prací za cizí. Cestující ze všech končin navštěvují kraje naše a zkupují staré a krásné vyšivky lidu našeho, by je pak veřejnosti podali, vyhýbajíce se přiznati, že vzorce tyto od žen narodů slovanských pocházejí. Nechci zkoumati, úmysl neb opomenutí v tom spočívá, zda národní neb obchodní prospěch hlavním toho činitelem.

Nalezla jsem v časopisech modních mnohé vzorky vyšívání našeho mezi vyšíváním cizím.

Způsobem tím obohacují se jiní na útraty naše.

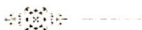
Vzory tyto jsou prati jen slovanských na Moravě bydlících, bez ohledu, zda původu hanáckého, slováckého neb valašského, anť pro přibuznost svou přesně jich oddělení době pozdější teprv ponecháno byti musí.

Vzaty jsou z různých při obřadech církevních i rodinných užíváno prádla a přístrojů, jako: oltařních pokrývek, boudnic, úvodnic, šatků, ručníků, rukávců a jiných, a dají se opět buď v celku, neb jednotlivě upotřebiti na vše, co vyšíváním zdobeno býti může, jako na límce a stuhy a t. d. Ve sbírce této ponechala jsem barvy, jak na původních předložkách se nalézají, mohou se však dle potřeby vlastního vkusu změnniti.

Steh ponejvíce jest křížový a jej hedbávím, vlněnou neb bavlněnou nití přes stámin (kanavu) na každou latku, hedbávím neb plátno, přenést. Část jest též stehováním (Holbein), jež vyniká tím, že jest na obou stranách stejné, což zajisté každá v ručních pracích obeznaná žena ihned pozná, a dají se všudy různé ty hvězdy (*), sekáče (↖), cestičky vlnité (~~~~), a přímé (——), pak květy s točinky (☺) atd. velmi dobře upotřebiti.

Zajisté poskytnou nashromážděné zde vzorky, jichž jest 110, značného výběru ku vyšívkám.

B. S.

Knižecí arcibiskupská knih- a kamenotiskárna v Olomouci.

Sbírku tuto vydala jsem také z přelichy, aby se zamezilo stálému tomu vydávání našich prací za cizí. Cestující se všech končin navštěvují kraje naše a zkupují staré a krásné vyšivky lidu našeho, by je pak veřejnosti podali, vyhýbajíce se přiznati, že vzorce tyto od žen narodů slovanských pocházejí. Nechci zkoumati, úmysl neb opomenutí v tom spočívá, zda národní neb obchodní prospěch hlavním toho činitelem.

Nalezla jsem v časopisech modních mnohé vzorky vyšívání našeho mezi vyšíváním cizím.

Způsobem tím obohacují se jiní na útraty naše.

Vzory tytp jsou prací žen slováckých na Moravě bydlících, bez ohledu, zda původu hanáckého, slováckého neb valašského, anť pro přibuznost svou přesně jich oddělení době pozdější teprv ponecháno byti musí.

Vzaty jsou z různého při obřadech církevních i rodinných užíváno prádla a přístrojů, jako: oltařních pokrývek, boudnic, úvodnic, šatků, ručníků, rukávců a jiných, a dají se opět buď v celku, neb jednotlivě upotřebiti na vše, co vyšíváním zdobeno býti může, jako na límce

obruby šatů a rukávů, kabátce, prádlo ložní a stolní a t. d. Ve sbírce této ponechala jsem barvy, jak na původních předmětech se nalézají, mohou se však dle potřeby vlastního vkusu změnniti.

Steh ponejvíce jest křížový a jej hedbávím, vlněnou neb bavlněnou nití přes stámin (kanavu) na každou latku, hedbávím neb plátno, přenést. Část jest též stehováním (Holbein), jež vyniká tím, že jest na obou stranách stejné, což zajisté každá v ručních pracích obeznaná žena ihned pozná, a dají se všudy různé ty hvězdy (*), sekáče (↖), cestičky vlnité (~~~~), a přímé (——), pak květy s točinky (☺) atd. velmi dobře upotřebiti.

Zajisté poskytnou nashromážděné zde vzorky, jichž jest 110, značného výběru ku vyšívkám.

B. S.

Knížecí arcibiskupské knih- kamenotiskárna v Olomouci.

EMBROIDERY PATTERNS
OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA.ACCORDING TO THE ORIGINALS,
WHICH ARE IN THE PATRIOTIC MUSEUM IN OLOMOUC, DRAWN ON STONE AND
PUBLISHED BY

BERTA SOJKOVÁ

Blessed are the peoples who can appreciate the self-confidence and strength from the days of ancient glory. It is then worthy for people of these cultures and their duty to further cultivate and improve what is beautiful, good and true from that time.

Another equally important remnant of our culture and, at the same time, of documented fame are our national headpieces, which are decorated with folk embroidery.

This domestic art was neglected until recently and few people gave it the value and weight it deserves; after all, even the rural communities had come into oblivion with us, this grower of all that is so beautiful, good and true, you are like a national song and embroidery.

Thanks to the Patriotic Museum Association in Olomouc, whose founder and soul was the eternal prof. Jan Havelka, and our famous archaeologist Dr. Wankel, even that branch of culture has seen our desired resurrection. On the basis of their rich experience, these men, supported by the country and the Reich deputy Mr. Ign Wurm, went on to collect old handicrafts of Moravian women.

When this effort was combined with the knowledge and polished beauty of some ladies in Olomouc, led by Mrs. Eliška Wanklová and Vlasta Havelková, in 1885 it was possible to arrange a spectacular exhibition of Moravian embroideries and lacework in Olomouc, and later to also send exhibitions to Videňská. At both exhibitions, the handiwork of our Moravian women and daughters attracted the admiration of connoisseurs and the praise of the high government.

Since it is not possible for everyone to come to the Olomuckého Museum to admire these gems with their own eyes, it is desirable that the folk embroidery should be cultivated anew in our country, and indeed in its original grandeur and purity, I decided, supported by the kind kindness of Msgr. custodian Vlasty Havelové will publish these samples and thus contribute to the fact that the dresses, clothes and linen of our women and girls will once again shine with the beauty of folk embroidery.

Certainly, our artists will be able to draw a lot from this collection.

If this is found published in the patriotic circles, my goal will be achieved and the workbook will follow without delay.

IN OLOMOUC in April 1887

Berta Sojlová

I published this collection also for the purpose of preventing the constant publication of our works by others. Travelers from all over visit our regions and buy old and beautiful embroideries of our people, then they would present them to the public, avoiding to admit that these patterns come from the women of the Slavic nations. I do not want to examine whether the intention or omission lies in it, whether national or commercial benefit is the main factor.

I found many samples of our embroidery among foreign embroidery in fashion magazines.

In this way, others enrich themselves at our expense.

These patterns are the work of Slavic women living in Moravia, regardless of whether they are of Hanák, Slovak or Wallachian origin, or because of their kinship, their exact separation must be left to later times.

They are taken from various linens and items used in church and family ceremonies, such as: altar covers, cassocks, covers, scarves, towels, sleeves and others, and can be used either as a whole or individually for everything that can be decorated with embroidery, such as on the collars of dresses and sleeves, coats, bed and table linen, etc. In this collection, I have kept the colors as they are found on local objects, but they can be changed according to the needs of one's own taste.

The stitch is mostly a cross, and it is transferred with a silk, woolen or cotton thread over the stamin (canvas) to each slat, silk or canvas. Part is also stitching (Holbein), which excels in that it is the same on both sides, which any woman familiar with needlework will recognize immediately, and there are various stars (*), chisels (↖↗), wavy paths (~~~~), and direct (——), then flowers with cones (🌸🌸), etc.

The samples collected here, of which there are only 110, will certainly provide a considerable selection for embroideries.

B. S.

Princely Archbishop's Books-Lithographs in Olomouc.

MODÈLES DE BRODERIES DU PEUPLE SLAVE EN MORAVIE.

CORTES SUR LES OUVRAGES ORIGINAIUX,
DÉPOSÉS AU MUSÉE PATRIOTIQUE D'OLMUTZ ET PUBLIÉS PAR
BERTHE SOJKA.

Heureux le peuple qui possède un glorieux passé où il peut puiser sa force et la confiance en son avenir. Son devoir et son honneur exigent de préserver et de perfectionner tout ce que ces ancêtres lui ont légué de beau, de bon et de vrai.

Notre peuple tchéquo-slave peut se glorifier d'un tel passé. Il est donc naturel, c'est la conséquence du progrès de sa civilisation qu'il collectionne tout ce qui s'est conservé de ces temps-là. Quand – pour nous servir d'un exemple – les savants qui ont le plus contribué à la résurrection de notre nation, se mirent à recueillir les chants populaires, ils ont bien mérité de leur pays, puisque sur la base de ces chants nos compositeurs ont pu fonder une musique vraiment nationale et nous préserver ainsi du reproche de n'avoir, dans cette branche de la culture intellectuelle, imité nos voisins et de nous être pares des plumés d'autrui.

Un autre legs non moins important de notre ancienne civilisation, prévue incontestable d'un glorieux passé c'est entre.

Si naguère encore on dédaignait ces produits artistiques du sol natal, si peu de personnes en reconnaissaient la valeur et l'importance, c'est qu'on a oublié ou qu'on ne comprenait plus les communautés rurales, bienfaisante association patriarcale, ou florissait tout ce qui élève âme et cœur, tout ce qui est beau, bon et vrai, entre autres la chanson et la broderie.

La société du musée patriotique d'Olmütz, fondée par feu M. le professeur Jean Havelka, et par l'éminent archéologue M. le docteur Henri Wankel, a le mérite d'avoir dirigé l'attention sur ces restes de notre ancienne civilisation. Munis de profondes connaissances et secondés par M. l'abbé J. Wurm, député à la diète, ces deux patriotes se sont mis à la recherche de vieux ouvrages à l'aiguille moraves.

Quand ensuite plusieurs dames d'Olmütz, présidées par Madames E. Wankel et V. Havelka, prêtèrent l'appui de leur expérience et de leur bon goût, on put, en 1885, arranger une exposition de broderies, dentelles etc. moraves à Olmütz et prendre part plus tard à celle de Vienne. A ces deux expositions les ouvrages de nos femmes et filles moraves ont éveillé l'admiration des experts et mérité les éloges des délégués du gouvernement.

Puisque tout le monde ne peut pas visiter notre musée pour en examiner la riche et précieuse collection d'anciennes broderies, et qu'il est pourtant désirable que cet art populaire soit connu et cultivé chez nous dans toute sa beauté et pureté de style originales, je me suis décidée, grâce à l'obligeance de Mme V. Havelka, conservatrice de cette branche du musée, à publier ce choix de dessins et contribuer ainsi à propager parmi nos dames l'intérêt pour ces beaux ornements de leur toilette.

Je ne doute point que nos peintres ne trouvent aussi occasion d'en profiter.

Si notre public patriotique apprécie le présent recueil, mon but sera atteint et la suite ne tardera pas à paraître.

Olmütz, avril 1887.

Berthe Sojka.

MODÈLES DE BRODERIES DU PEUPLE SLAVE EN MORAVIE.

COPIÉS SUR LES OUVRAGES ORIGINAUX,
DÉPOSÉS AU MUSÉE PATRIOTIQUE
D'OLMUTZ ET PUBLIÉS PAR

BERTHE SOJKA.

Heureux le peuple qui possède un glorieux passé où il peut puiser sa force et la confiance en son avenir. Son devoir et son honneur exigent de préserver et de perfectionner tout ce que ces ancêtres lui ont légué de beau, de bon et de vrai.

Notre peuple tchéquo-slave peut se glorifier d'un tel passé. Il est donc naturel, c'est la conséquence du progrès de la civilisation qu'il collectionne tout ce qui s'est conservé de ces temps-là. Quand – pour nous servir d'un exemple – les savants qui ont le plus contribué à la résurrection de notre nation, se mirent à recueillir les chants populaires, ils ont bien mérité de leur pays, puisque sur la base de ces chants nos compositeurs ont pu fonder une musique vraiment nationale et nous préserver ainsi du reproche de n'avoir, dans

cette branche de la culture intellectuelle, qu'imité nos voisins et de nous être pares des plumés d'autrui.

Un autre legs non moins important de notre ancienne civilisation, prévue incontestable d'un glorieux passé c'est entre.

Si naguère encore on dédaignait ces produits artistiques du sol natal, si peu de personnes en reconnaissaient la valeur et l'importance, c'est qu'on a oublié ou qu'on ne comprenait plus les communautés rurales, bienfaisante association patriarcale, ou florissait tout ce qui élève âme et cœur, tout ce qui est beau, bon et vrai, entre autres la chanson et la broderie.

La société du musée patriotique d'Olmütz, fondée par feu M. le professeur Jean Havelka, et par l'éminent archéologue M. le docteur Henri Wankel, a le mérite d'avoir dirigé l'attention sur ces restes de notre ancienne civilisation. Munis de profondes connaissances et secondés par M. l'abbé J. Wurm, député à la diète, ces deux patriotes se sont mis à la recherche de vieux ouvrages à l'aiguille moraves.

Quand ensuite plusieurs dames d'Olmütz, présidées par Madames E. Wankel et V. Havelka, prêtèrent l'appui de leur expérience et de leur bon goût, on put, en 1885, arranger une exposition de broderies, dentelles etc. moraves à Olmütz et prendre part plus tard à celle de Vienne. A ces deux expositions les ouvrages de nos femmes et filles moraves ont éveillé l'admiration des experts et mérité les éloges des délégués du gouvernement.

Puisque tout le monde ne peut pas visiter notre musée pour en examiner la riche et précieuse collection d'anciennes broderies, et qu'il est pourtant désirable que cet art populaire soit connu et cultivé chez nous dans toute sa beauté et pureté de style originales, je me suis décidée, grâce à l'obligeance de Mme V. Havelka, conservatrice de cette branche du musée, à publier ce choix de dessins et contribuer ainsi à propager parmi nos dames l'intérêt pour ces beaux ornements de leur toilette.

Si notre public patriotique apprécie le présent recueil, mon but sera atteint et la suite ne tardera pas à paraître.

Berthe Sojka

J'ai trouvé dans les journaux de modes bien des motifs slaves parmi ceux attribués à d'autres peuples.

Ces modèles-ci sont copiés sur les originaux des femmes moaves de tribu hanque, valaque ou slovaque; leur analogie et ressemblance est parfois si grande qu'un stricte classement par tribu doit être réservé à l'avenir.

Ils sont appliques à differentes pièces de lingerie et de vêtements destinées soit pour l'église soit pour la maison, comme rideaux de lit d'accouchée, mouchoirs, serviettes, manches ets. soi ten partie pour tout ce qu'on aime à embellir broderies, tel nche et de corsage, linge de table et de lit. J'ai laissé à chaque l va sans fire qu'on peut les change à son propre goût.

La plupart en sont exécutés au point de croix avec fil de soie, de laine ou de coton, sur canevas, sur soie ou sur toile. Un petit nombre en est fait au point de traits. Toute dame quelque peu experte en ce genre d'ouvrage sait que le point de traits est à double face et qu'il permet d'utiliser facilement les différents motifs en forme d'étoile (*), d'antennes (🐱), les lignes ondulées (~~~~) et brisées (~~~~~).

Les 110 dessins réunis dans ce recueil offrent sans doute un choix de broderies assez complet.

B. S.

EMBROIDERY PATTERNS
OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA.
COPIED FROM THE ORIGINAL WORKS,
DEPOSITED AT THE PATRIOTIC MUSEUM OF OLOMOUC AND PUBLISHED BY
BERTHE SOJKA.

Happy are the people who have a glorious past where they can draw strength and confidence in their future. His duty and his honor demand that he preserve and perfect all that his ancestors have bequeathed to him that is beautiful, good and true.

Our Czech-Slavic people can boast of such a past. It is therefore the natural consequence of the progress of civilization that we collect everything that has been preserved from those times. When - to serve as an example - the scholars who have contributed the most to the resurrection of our nation, began to collect the popular songs, they deserved well of their country, since on the basis of these songs our composers have been able to found a truly national music and thus preserve us from the reproach of having, in this branch of intellectual culture, only imitated our neighbors and of having adorned ourselves with the feathers of others.

Another no less important legacy of our ancient civilization, indisputable proof of a glorious past is between.

If until recently these artistic products of the native soil were disdained, so few people realized their value and importance, it is that we, the beneficent patriarchal association, have forgotten or that we no longer compensate the rural communities, where flourished everything that elevates soul and heart, all that is beautiful, good and true, among others - the songs and embroidery.

The Society of the Patriotic Museum of Olmütz, founded by the late Professor Jean Havelka, and by the eminent archaeologist Dr. Henri Wankel, has the merit of having directed attention to these remains of our ancient civilization. Armed with deep knowledge and assisted by Mr. J. Wurm, deputy to the Diet, these two patriots set out to find old Moravian needlework.

When several ladies from Olomouc, headed by Mrs. E. Wankel and Mrs. V. Havelka, lent the support of their experience and their good taste, it was possible, in 1885, to arrange an exhibition of Moravian embroidery, lace, etc. in Olomouc and later take part in that of Vienna. At these two exhibitions the works of our Moravian women and girls aroused the admiration of experts and deserved the praise of government delegates.

Since not everyone can visit our museum to examine its rich and valuable collection of ancient embroidery, and yet it is desirable that this popular art should be known and cultivated among us in all its original beauty and purity of style, I have even decided, thanks to the kindness of Mrs. V. Havelka, curator of this branch of the museum, to publish this choice of drawings and thus contribute to propagate among our ladies the interest for these beautiful ornaments of their appearance.

I have no doubt that our artists also find occasion to profit by it.

If our patriotic public appreciates this collection, my goal will be achieved and the sequel will soon appear.

OLOMOUCA, April 1887

Berthe Sojka

This collection has also been arranged with the aim of putting an end to the system of plagiarism for the benefit of foreign embroidery patterns. From all over, commercial travelers come to us to buy beautiful old embroideries for delivery at the public market without admitting that

these designs were created by the Slavic woman. I do not want to go into detail whether this omission is not a deletion, made either by professional trickery or in the national interest.

I found in the fashion journals many Slavic motifs among those attributed to other peoples.

This is how foreigners get rich at our expense.

These models are copied from the originals of Moravian women from the Hanák, Wallachian or Slovak tribes; their analogy and resemblance is sometimes so great that a strict classification by tribe must be reserved for the future.

They are applied to different pieces of undergarments and clothing intended either for the church or for the home, such as altar linens, baptismal linens, maternity bed curtains, handkerchiefs, towels, sleeves and so on. You can use it either entirely or in part for everything you like to embellish embroideries, such as collars, skirt, sleeve and bodice borders, table and bed linen. I left each drawing the colors of the original; it goes without saying that you can change them to your own taste.

Most of them are executed in cross-stitch with silk, wool or cotton thread, on canvas, silk or muslin. A small number is made in running stitch. Any lady who is somewhat expert in this kind of work knows that the running stitch is double-sided and that it allows you to easily use the different patterns in the shape of a star (*), antennas (🦋), wavy lines (~~~~) and broken (~~~~~).

The 110 designs brought together in this collection undoubtedly offer a fairly complete choice of embroideries.

B. S.

STICKEREI-MUSTER DES SLAVISCHEN VOLKES IN MÄHREN.

NACH DEN ORIGINALIEN,
WELCHE SICH IM PATRIOTISCHEN MUSEUM IN OLMÜTZ BEFINDEN,
AUF STEIN GEZEICHNET UND HERAUSGEGEBEN

1887
BERTHA SOJKA.

Jede Nation ist glücklich, wenn sie ihr Selbstbewusstsein und ihre Stärke aus vergangenen gleichen Zeiten schöpfen kann. Es ist auch würdig und Pflicht dieser Nation, alles, was gutes und schönes aus diesen Zeiten verlieb, weiter zu fördern und zu vervollkommen.

Das czecho-slavishe Volk kann und darf sich einer solchen Vergangenheit rühmen und es kann Niemanden verwundern – denn es ist auch der natürliche Gang seines Fortschrittes – wenn es sammelt, was sich aus jenen Zeiten erhalten hat.

Die ersten Wecker des Volkes zum neuen Leben sammelten z. B. die Volke üblichen Lieder, und es gebührt ihnen der Dank dafür, denn auf Grund des Volksliedes konnten die Compositeure die Musik in ihrem wirklich volsthümlichen Charakter fortbilden und die Nation von dem Vorwurf verschonen, dass auch dieser Kulturzweig von den Nachbarn entnommen wurde, um mit fremdem Gefieder zu prahlen.

Ein anderer ebenfalls nicht zu unterschätzender Rest gewesener Cultur und gleichzeitig ein Dokument reichhaltiger Zeiten ist die Ornamentik, die sich hauptsächlich in der Volksstickerei zeigt.

Dieser häuslichen Kunst legte man bis vor kurzer Zeit keinen grossen Werth bei; ist ja selbst die ländliche Gemeinden, bei den Slaven die Mutter alles dessen, was schön und gut ist, wie das Volkslied und die Volksstickereien in Vergessenheit gekommen.

Dem patriotischen Museum in Olmütz, dessen Stütze der verstorbene Professor J. Havelka war und jetzt unser berühmter Archeolog Dr. Wankel ist, gebührt das Verdienst, dass auch dieser Kulturzweig – die Volksstickerei – zum Erwachen gebracht wurde. Auf Grund reicher Erfahrungen fingen diese Männer an, unterstützt durch den hochw. Herrn P. Ig. Wurm, Reichs- und Landtagsabgeordneten, die alten Handarbeiten der mährischen Frauen zu sammeln.

Als dann mit diesem Streben die Erfahrung und edle Kunstsinn mancher Damen in Olmütz, an deren Spitze die Frauen Elise Wankel und Vlasta Havelka standen, sich vereinigte, konnte schon im Jahre 1885 eine grosse Ausstellung von mähr. Stickereien und Spitzen veranstaltet und später auch die Ausstellung in Wien beschickt werden. Auf beiden diesen Ausstellungen machten die Handarbeiten unserer Frauen und Mädchen wahres Aufsehen und wurde ihnen die Bewunderung der Fachkenner und das Lob der hohen Regierung zu Theil.

Da Jedermann nicht die Gelegenheit geboten ist, selbst in das Olmützer Museum zu kommen und die hier aufgehäuften Schätze in Augenschein zu nehmen, es aber wünschenswerth ist, dass die Volksstickereien bei uns wieder in ihrer originellen Pracht ins Leben treten, entschloss sich diese Ausgabe in den patriotischen Kreisen die richtige Aufmerksamkeit fügen, so ist nach Zeit erreicht, ist wird auch das weitere Heft in Kürze nachfolgen.

Olmütz, im April 1887.

BERTHA SOJKA.

STICKEREI-MUSTER DES SLAVISCHEN VOLKES IN MÄHREN.

NACH DEN ORIGINALIEN,
WELCHE SICH IM PATRIOTISCHEN MUSEUM
IN OLMÜTZ BEFINDEN,
AUF STEIN GEZEICHNET UND
HERAUSGEGEBEN
VON
BERTHA SOJKA.

Jede Nation ist glücklich, wenn sie ihr Selbstbewusstsein und ihre Stärke aus vergangenen gleichen Zeiten schöpfen kann. Es ist auch würdig und Pflicht dieser Nation, alles, was gutes und schönes aus diesen Zeiten verlieb, weiter zu fördern und zu vervollkommen.

Das czecho-slavishe Volk kann und darf sich einer solchen Vergangenheit rühmen und es kann Niemanden verwundern – denn es ist auch der natürliche Gang seines Fortschrittes – wenn es sammelt, was sich aus jenen Zeiten erhalten hat.

Die ersten Wecker des Volkes zum neuen Leben sammelten z. B. die Volke üblichen Lieder,

und es gebührt ihnen der Dank dafür, den auf Grund des Volksliedes konnten die Compositeure die Musik in ihrem wirklich volsthümlichen Charakter fortbilden und die Nation von dem Vorwurf verschonen, dass auch dieser Kulturzweig von den Nachbarn entnommen wurde, um mit fremdem Gefieder zu prahlen.

Ein anderer ebenfalls nicht zu unterschätzender Rest gewesener Cultur und gleichzeitig ein Dokument reichhaltiger Zeiten ist die Ornamentik, die sich hauptsächlich in der Volksstickerei zeigt.

Dieser häuslichen Kunst legte man bis vor kurzer Zeit keinen grossen Werth bei; ist ja selbst die ländliche Gemeinden, bei den Slaven die Mutter alles dessen, was schön und gut ist, wie das Volkslied und die Volksstickereien in Vergessenheit gekommen.

Dem patriotischen Museum in Olmütz, dessen Stütze der verstorbene Professor J. Havelka war und jetzt unser berühmter Archeolog Dr. Wankel ist, gebührt das Verdienst, dass auch dieser Kulturzweig – die Volksstickerei – zum Erwachen gebracht wurde. Auf Grund reicher Erfahrungen fingen diese Männer an, unterstützt durch den hochw. Herrn P. Ig. Wurm, Reichs- und Landtagsabgeordneten, die alten Handarbeiten der mährischen Frauen zu sammeln.

Als dann mit diesem Streben die Erfahrung und edle Kunstsinn mancher Damen in Olmütz, an deren Spitze die Frauen Elise Wankel und Vlasta Havelka standen, sich vereinigte, konnte schon im Jahre 1885 eine grosse Ausstellung von mähr. Stickereien und Spitzen veranstaltet und später auch die Ausstellung in Wien beschickt werden. Auf beiden diesen Ausstellungen machten die Handarbeiten unserer Frauen und Mädchen wahres Aufsehen und wurde ihnen die Bewunderung der Fachkenner und das Lob der hohen Regierung zu Theil.

Da Jedermann nicht die Gelegenheit geboten ist, selbst in das Olmützer Museum zu kommen und die hier aufgehäuften Schätze in Augenschein zu nehmen, es aber wünschenswerth ist, dass die Volksstickereien bei uns wieder in ihrer originellen Pracht ins Leben treten, entschloss

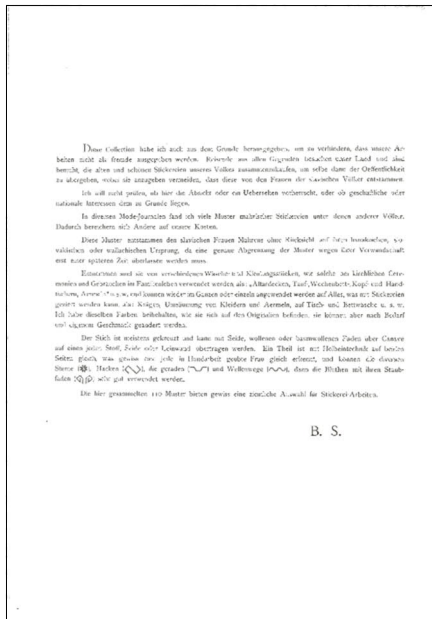
ich mich, unterstützt durch das Entgegenkommen der Frau Custodin Vlasta Havelka, diese Muster herauszugeben und hiemit beizutragen, damit Kleider and Wäsche unserer Frauen und Mädchen abermals im Glanze der Schönheit der Volksstickereien erscheinen.

Auch unsere Maler werden so Manches aus dieser Sammlung schöpfen Können.

Wird diese Ausgabe in den patriotischen Kreisen die richtige Aufmerksamkeit finden, so ist mein Ziel erreicht und wird auch das weitere Heft in Kürze nachfolgen.

OLMÜTZ, im April 1887.

Bertha Sojka.

Diese Collection habe ich auch aus dem Grunde herausgegeben, um zu verhindern, dass unsere Arbeiten nicht als fremde ausgegeben werden. Reisende aus allen Gegenden besuchen unser Land and sind bemüht, die alten und schönen Stickereien unseres Volkes zusammenzukaufen, um selbe dann der Oeffentlichkeit zu übergeben, wobei sie anzugeben vermeiden, dass diese von den Frauen der slawische Völker entstammen.

Ich will nicht prüfen, ob hier die Absicht oder ein Uebersehen vorherrscht, oder ob geschäftliche oder nationale Interessen dem zu Grunde liegen.

In diversen Mode-Journalen fand ich viele Muster mährischer Stickereien unter denen anderer Völker.

Dadurch bereichern sich Andere auf unsere Kosten.

Diese Muster entstammen den slavischen Frauen Mährens ohne Rücksicht auf ihren hanakischen, slovakischen oder wallachischen Ursprung, da eine genaue Abgrenzung der Muster wegen ihrer Verwandtschaft erst einer späteren Zeit überlassen werden muss.

Entnommen sind sie von verschiedenen Wäsche- und Kleidungsstücken, wie solche bei kirchlichen Ceremonien und Gebräuchen im Familienleben verwendet worden als; „Altardecken, Tauf-, Wochenbett-, Kopf- und Handtüchern, Aermeln“ U. S. W. und können wieder im Fanzen oder einzeln angewendet werden auf Alles, was mit Stickereien geziert werden kann, als: Krägen, Umsäumung von Kleidern and Aermeln, auf Tisch- und Bettwäsche u. s. w. Ich habe dieselben Farben beibehalten, wie sie auf den Originalien befinden, sie können aber nach Bedarf und eigenem Geschmack geändert werden.

Der Stich ist meistens gekreuzt und kann mit Seide, wollenen odere baumwollenen Faden über Canave auf einen jeden Stoff, Seide oder Leinwand übertragen werden. Ein Theil ist mit Holbeintechnik auf beiden Seiten gleich, was gewiss eine jede in Hadarbeit geübte Frau gleich erkennt, und können die diversen Stern (*), Hacken (↖), die geraden (—) und Wellenwege (〰), dann die Blüten mit ihren Staubfäden (⚡) sehr gut verwendet werden.

Die hier gesammelten 110 Muster bieten gewiss eine ziemlich Auswahl für Stickerei-Arbeiten.

B. S.

EMBROIDERY PATTERN
OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA.

ACCORDING TO THE ORIGINALS,
WHICH ARE IN THE PATRIOTIC MUSEUM IN OLOMOUC,
DRAWN AND EDITED LITHOGRAPHICALLY
BY
BERTHA SOJKA.

Every nation is happy when it can draw its self-confidence and strength from past glories. It is also worthy and duty of this nation to continue to promote and perfect all that is good and beautiful from these times.

The Czecho-Slavic people can and may boast of such a past and it can surprise no one - because it is also the natural course of their progress - when they collect what has survived from those times.

This was first awakening of the people to a new life in collecting, e.g. the folk songs, and they deserve thanks for that, because of the folk song, the composers were able to further develop the music in its really folksy character and spare the nation from the reproach that this branch of culture was also taken from the neighbors to show off someone else's plumage.

Another remnant of culture that should not be underestimated and at the same time a document of glorious times is ornamentation, which is mainly shown in folk embroidery.

Until recently, no great importance was attached to this domestic art; even among the Slavs rural communities, the mother of everything that is beautiful and good, like folk songs and folk embroidery, has fallen into oblivion.

The Patriotic Museum in Olomouc, whose support was the late Professor J. Havelka and now our famous archeologist Dr. Wankel is due to the fact that this branch of culture - folk embroidery - was also brought to the awakening. On the basis of rich experience, these men, supported by Rev. Fr. Ig. Wurm, members of the Reich and Landtag to collect the old handicrafts of Moravian women.

When the experience and noble sense of art of some ladies in Olmütz, headed by the women Elise Wankel and Vlasta Havelka, combined with this striving, a large exhibition of more than [from more]. Embroidery and lace will be organized and later also the exhibition in wine will be sent. At both these exhibitions the handicrafts of our women and girls attracted a great deal of attention, and won them the admiration of the experts and the praise of the high government at Theil.

Since everyone does not have the opportunity to come to the Olomouc Museum and see the treasures accumulated here, but it is desirable for folk embroidery to come back to life in its original form, I decided to be supported by the coming of Mrs. Custodin Vlasta Havelka to publish these patterns and to contribute to the fact that our women's and girls' dresses and undergarments once again shine in the splendor of the beauty of folk embroidery.

Our artists will also be able to draw something from this collection.

If this issue finds the right attention in patriotic circles, then my goal has been achieved and the rest of the issue will follow shortly.

OLOMOUC, April 1887.

Bertha Sojka.

I also published this collection to prevent our works from being passed off as someone else's. Travelers from all regions visit our country and try to collect the old and beautiful embroideries of our people in order to present them to the public, without indicating that they are made by the women of the Slavic peoples.

I do not want to examine whether this is intentional or oversight, or whether it is based on commercial or national interests.

In various fashion journals I found many patterns of Moravian embroidery among those of other peoples.

As a result, others get rich at our expense.

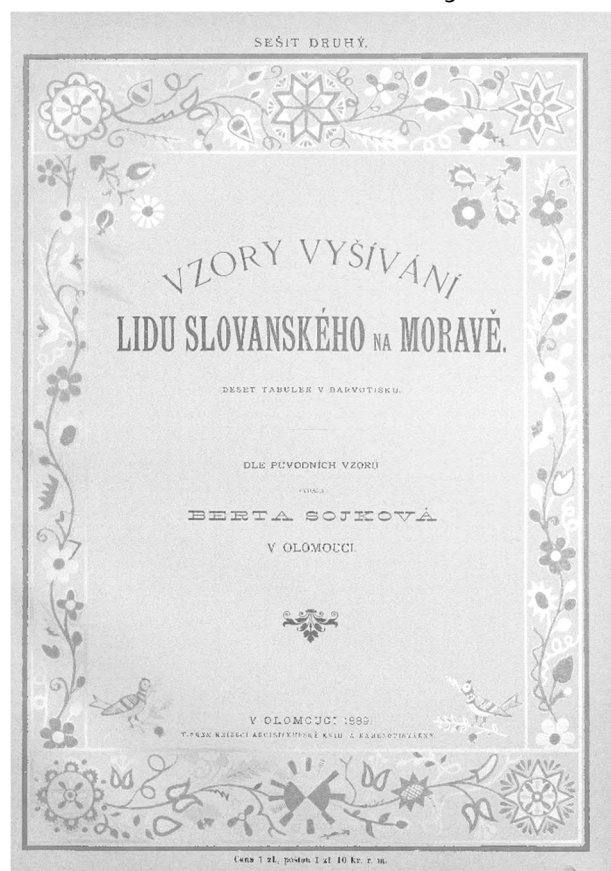
These patterns come from the Slavic women of Moravia, regardless of their Hanak, Slovak or Wallachian origin, since an exact delimitation of the patterns must be left to a later time because of their relationship.

They are taken from various articles of linen and clothing, such as those used in church ceremonies and customs in family life as; "Altar covers, baptismal, childbed, head and hand towels, sleeves" etc. and can be thrown in the fan or individually applied to everything that can be decorated with embroidery, such as: collars, edging of dresses and sleeves, on table and bedding, etc. I have kept the same colors as they are on the originals, but they can be changed according to need and personal taste.

The stitch is usually crossed and can be transferred with silk, woolen or cotton thread via canvas to any fabric, silk or linen. With the Holbein technique, one part is the same on both sides, which any woman who is used to doing needlework will recognize immediately, and can see the various star (*), hook (↘), straight (↗) and wavy paths (~~~~), then the flowers with their stamens (🌺🌻) be used very well.

The 110 patterns collected here certainly offer quite a variety for embroidery work.

B. S.

SEŠIT DRUHÝ

VZORY VYŠÍVÁNÍ
LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ

DESET TABULEK V BARVOTISKU

DLE PŮVODNÍCH VZORU

VYDALA

BERTA SOJKOVA

V OLOMOUCI

V OLOMOUCI 1889.
TISKEN KNÍŽECÍ ARCIBISKUPSKÉ KNIH-
KAMENOTISKÁRNÝ

Cena 1 zl., poštou 1 zl. 10 kr. r. m.

SECOND WORKBOOK

EMBROIDERY PATTERNS
OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA

TEN PLATES PRINTED IN COLOR

ACCORDING TO THE ORIGINAL DESIGNS

PUBLISHED BY

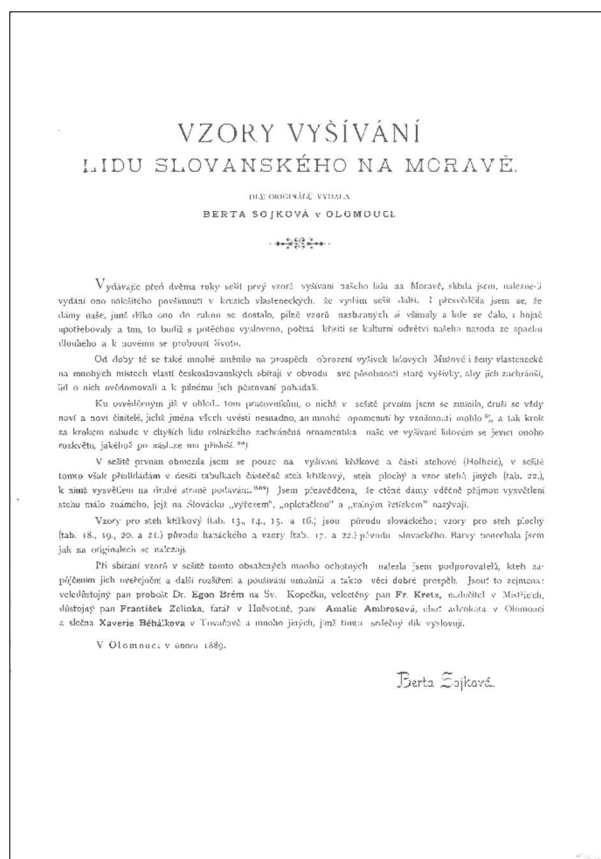
BERTA SOJKOVA

IN OLOMOUCA

IN OLOMOUC 1889.

PRINCE ARCHBISHOP BOOK – LITHOGRAPHY PRINTERS

Price 1 zlatý., by mail 1 zlatý, 10 krone r. m.

VZORY VYŠÍVÁNÍ
LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ.
DLE ORIGINÁLU VYDALA
BEATA SOJKOVÁ V OLOMOUCI

Vydávajíc před dvěma roky sešit první vsorů vyšívání našeho lidu na Moravě, slíbila jsem, nalezne-li vydaní ono náležitého povšimnutí v kuzích vlasteneckých, že vydam sešit další. I převěřila jsem se že dámy naše jímž dílko ono do ruko se dostalo, pilně vsořu nasbíraných si všímaly a kde se dalo, i hojně upotřebovaly a tím, to budiž s potěchou vysloveno, počíná křísti se kulturní odvětví našeho národa se spánku dlouhého a k novému se probouzí životu.

Od doby té se také mnohé změnilo na prospěch obození výšivek lidových Mužové i ženy vlastenecké na mnohých místech vlastí českobanských sítbrají v obvodu své působnosti staré výšivky, aby jich zachránili lid o nich uvědomovali a k pilnému jich pěstování pobádali.

Ku osvědčeným již v ohledu tome

pracovníkům, o nichž v sešitě prvním jsem se zmínila, druží se vždy noví a noví činitelé, jichž jména všech uvéstí nesnadno, an mnohé opomenutí by vzniknouti mohlo *), a tak krok za za krokem nabude v chýších lidu rolnického zachráněna ornamentika naše ve vyšívání lidovém se jevící onoho rozkvětu, jakéhož po zásluze mu přísluší. **)

V sešitě prvním obmezila jsem se pouze na vyšívání křížkové a části stehové (Holbein) v sešitě tomto však předkládám v desíti tabulkách částečně steh křížkový, steh plochý a vzor stehů jiných (tab. 22.), k nímž vysvětlení na druhé straně podávám. ***) Jsem přesvědčena, že ctěné dámy vděčně přijmou vysvětlení stehu málo známého, ježž na Slovákku „výřezem“, „opletačkou“ a „valným řetízkem“ nazývají.

Vzory pro steh křížkový (tab. 13., 14., 15. a 16.) jsou původu slováckého; vzory pro steh plochý (tab. 18., 19., 20. a 21.) původu hanáckého a vzory (tab. 17. a 22.) původu slováckého. Barvy ponechala jsem jak na originálech se nalezají.

Při sbírání vzorů v sešitě tomto obsažených mnoho ochotných nalezla jsem podporovatelů, kteří zapůjčením jich uveřejnění a další rozšíření a používání umožnili a takto věci dobré prospěli. Jsou to zejména: veledůstojný pan probošt Dr. Egon Brém na Sv. Kopečku, velectěný pan Fr. Kretz, nadučitel v Mistřicích, důstojný pan František Zelinka, farář v Hněvotíně, paní Amalie Ambrosová, choť advokáta v Olomouci a slečna Xaverie Běhálková v Tovačově a mnoho jiných, jímž tímto srdečný dík vyslovuji.

V Olomouci v únoru 1889.

Berta Sojková

POZNÁMKY.

^{*)} Na Moravě zejména paní Miloslava Procházková v Olomouci, slečna Valtrová a Těša v Brně

^{**)} Upozorňují zvláště na dílo „Moravské ornamenty“ na kraslicích, vydané vlasteneckým muzejním spolkem v Olomouci a kraslicí z Olomouce a kraslicí z Olomouce a kraslicí z Olomouce.

^{***)} Tabulka č. 22. naznačuje nám různé stehy. Steh plochý, zadrhovací či smyčkový a stehování (Holbein) nepotřebují bližšího vysvětlení, lze jich zcela dobře dle výkresu zhotoviti.

Ve vzoru I. písmena A naznačuje stehy na moravském Slovácku „opletačkou“ se pracující

a následně se pracuje:

Jest nutno užiti nití čísla sudého a sice v našem vzoru čtyry nitě.

Vypíchám v bodu 1. a vedem nití vrchem k bodu 2., spodem šikmo k 3., vrchem k 4., spodem šikmo k 2., vrchem zpět k 4., spodem k 3., vrchem šikmo k 1., spodem zpět k 3. — a nyní píchám kolmým směrem přes čtyry nitě a sice zase zabíjeme a dále pokračujeme, nití vždy dobře přitahujeme, aby steh nebyl volný.

Křížky, jak na výkresu se spatřuje, řadí se k sobě směrem šikmým; křížek je stojatý a vždy se tří stran obšíř, čímž ve spojení s vedlejšími řadami na dvou stranách dvakrát jest obtočen, a tím jen malounko dírkovaným se stává.

Naznačila jsem na tabulce obrazec A modře, aby byly stehy znatelnější.

Písmena 2, B, naznačuje nám stehy, jež na moravském Slovácku „opletačkou“ zovou a takto se pracují:

Vyšijeme prostor, který se opletačkou vyplniti má, kolmými stehy přes dvě nitě, ovšem musí být stejně vzdáleny do výšky i do šířky, jak to obrazec 2. B naznačuje. Máme-li prostor kolmými stehy již vyplněný, pak je zcela jednoduše opletáme a sice zachytíme pouze vrchní kolmý steh a položíme vždy první vodorovný steh dolu a druhý nahoře; je-li první řada dokončena, započneme druhou, a sice leží-li v první řadě první vodorovný steh nahoře, kladem v druhé první steh dolu, tak, aby byly vždy dva vodorovné stehy vedle sebe, jak obrazec 2. B zřetelně naznačuje.

Opletání se koná vždy od levé ruky k pravé.

„Valný řetězec“ obrazec 3. C tvoří se následovně:

Vypíchám v bodu 1. a vedem nití šikmo přes dvě nitě k bodu 2., tak, abychom měly půl křížku, z něhož spodem vodorovně k bodu 3., vrchem šikmo přes čtyry nitě k bodu 4. a pak opět první krátký steh 1—2 položíme přes dlouhý, spodem vodorovně k bodu 1. a opět dlouhý přes čtyry nitě, a takto pracujeme vždy střídavě půl křížek krátký a druhý dlouhý.

POZNÁMKY.

- *) Na Moravě zejména paní Miloslava Procházková v Olomouci, slečna Valtrová a Těša v Brně
- **) Upozorňují zvláště na dílo „Moravské ornamenty“ na kraslicích, vydané vlasteneckým muzejním spolkem v Olomouci a kreslené slečnou Madlenkou Wanklovou.
- ***) Tabulka č. 22. naznačuje nám různé stehy. Steh plochý, zadrhovací či smyčkový a stehování (Holbein) nepotřebují bližšího vysvětlení, lze jich zcela dobře dle výkresu zhotoviti.

Ve vzoru I. písmena A znázorňuje stehy na moravském Slovácku „výřezem“ se nazývající a následovně se pracující:

Jest nutno užiti nití čísla sudého a sice v našem vzoru čtyry nitě.

Vypíchám v bodu 1. a vedem nití vrchem k bodu 2., spodem šikmo k 3., vrchem k 4., spodem šikmo k 2., vrchem zpět k 4., spodem k 3., vrchem

šikmo k 1., spodem zpět ke 3., vrchem k 2., spodem zpět k 3. — a nyní píchám kolmým směrem přes čtyry nitě a tím zase začínáme a dále pokračujeme, nití vždy dobře přitahujeme, aby steh nebyl volný.

Křížky, jak na výkresu se spatřuje, řadí se k sobě směrem šikmým; křížek je stojatý a vždy se tří stran obšíř, čímž ve spojení s vedlejšími řadami na dvou stranách dvakrát jest obtočen, a tím jen malounko dírkovaným se stává.

Naznačila jsem na tabulce obrazec A modře, aby byly stehy znatelnější.

Písmena 2, B, naznačuje nám stehy, jež na moravském Slovácku „opletačkou“ zovou a takto se pracují:

Vyšijeme prostor, který se opletačkou vyplniti má, kolmými stehy přes dvě nitě, ovšem musí být stejně vzdáleny do výšky i do šířky, jak to obrazec 2. B naznačuje. Máme-li prostor kolmými stehy již vyplněný, pak je zcela jednoduše opletáme a sice zachytíme pouze vrchní kolmý steh a položíme vždy první vodorovný steh dolu a druhý nahoře; je-li první řada dokončena, započneme druhou, a sice leží-li v první řadě první vodorovný steh nahoře, kladem v druhé první steh dolu, tak, aby byly vždy dva vodorovné stehy vedle sebe, jak obrazec 2. B zřetelně naznačuje.

Opletání se koná vždy od levé ruky k pravé.

„Valný řetězec“ obrazec 3. C tvoří se následovně:

Vypíchám v bodu 1. a vedem nití šikmo přes dvě nitě k bodu 2., tak, abychom měly půl křížku, z něhož spodem vodorovně k bodu 3., vrchem šikmo přes čtyry nitě k bodu 4. a pak opět první krátký steh 1—2 položíme přes dlouhý, spodem vodorovně k bodu 1. a opět dlouhý přes čtyry nitě, a takto pracujeme vždy střídavě půl křížek krátký a druhý dlouhý.

EMBROIDERY PATTERNS
OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA.

From the original works, published by

BERTHE SOJKA in OLOMOUC.

When I published the first volume two years ago of the vilification of our people in Moravia, I promised that I would publish a second volume if the publication found appropriate attention in patriotic circles. And I convinced myself that our ladies, who had that part into their hands, diligently observed everything collected where possible, and used it abundantly, and with that, let it be said with pleasure, the cultural sector of our nation begins to awaken itself from a long sleep and into a new life.

Since that time, a lot has changed to the benefit of the preservation of folk embroidery. Patriotic men and women in many places of the Czechoslovak homelands collect old embroidery in the area of their jurisdiction, in order to save these items, make the people aware of them and encourage others to diligently cultivate them.

Along with the already proven workers in this respect, whom I mentioned in the first booklet, there are always new colleagues and new officials, whose names are too many to mention, and many omissions could arise *), and so step by step these works are acquired from the huts of the people, our peasant ornamentation saved in folk embroidery that shows the flourishing that it deserves. **)

In the first workbook I limited myself only to cross-stitch embroidery and double running stitches (Holbein), but in this workbook I present in ten plates partly cross-stitch, flat stitch and a pattern of other stitches (Plate 22), for which I provide an explanation on the second page ***). I am convinced that the honorable ladies will gratefully accept the explanation of the little-known stitches, which in Slovakia they call "cut", "braid" and "general chain".

The patterns for the cross stitch (Plates 13, 14, 15 and 16) are of Slovak origin; patterns for flat stitch (Plates 18, 19, 20 and 21) of Hanák origin and patterns (Plates 17 and 22) of Slovak origin. I left the colors as they are on the originals.

While collecting the patterns contained in this workbook, I found many willing supporters who, by lending them, enabled their publication and further expansion and use, thus benefiting good causes. These people in particular are: the venerable provost Dr. Egon Bremen on St. Kopečku, Reverend Fr. Kretz, head teacher in Mistřice, venerable Mr. František Zelinka, parish priest in Hněvotín, Mrs. Amalie Ambrosová, wife of a lawyer in Olomouc and Miss Xaverie Běhálková in Tovačov and many others, to whom they express their heartfelt thanks.

Olomouc, February 1889.

Berta Sojková

COMMENTS

- *) In Moravia, especially Mrs. Miloslava Procházková in Olomouc, Misses Valtrová and Tichá in Brno
- **) They draw particular attention to the work "Moravian Ornaments on Easter Eggs", published by the Patriotic Museum Association in Olomouc and drawn by Miss Madlenka Wanklova.
- ***) Plate no. 22. indicates to us various stitches. Flat stitch, hook or loop stitch and double running stitching (Holbein) do not need further explanation, they can be made quite well by following the drawing.

Figure 1 *A*, shows stitches that in Moravian Slovak are called "cut-out" and worked as follows:

Use an even number of threads, specifically four threads in our pattern.

Start at point 1 and lead the thread from the top to point 2, from the bottom diagonally to 3rd, from the top to 4, from the bottom diagonally to 2, from the top back to 4, from the bottom to 3rd, from the top diagonally to 1, from the bottom back to 3, top to 2, bottom back to 3 — and now stitch in a perpendicular direction through the four threads and we start with that again and continue on, always pulling the thread firmly so that the stitch is not loose.

The crosses, as can be seen in the drawing, are arranged in an oblique direction; the cross is upright and always hemmed on three sides, which means that in connection with the side rows on two sides it is wrapped twice, and thus becomes only slightly perforated.

Pattern A is printed in blue to make the stitches more noticeable.

Figure 2 *B*, shows the stitches that in Moravian Slovak are called "braid" and are worked like this:

We embroider the space that will be filled with the braid with perpendicular stitches over two threads, but they must be equally spaced in height and width, as figure 2. *B* indicates. If we have already filled the space with vertical stitches, then we simply braid them, but only catch the top vertical stitch and always place the first horizontal stitch down and the second up. When the first row is finished, start the second, and if in the first row the first horizontal stitch is on top, put the first stitch down in the second, so that there are always two horizontal stitches next to each other, as figure 2 *B* clearly indicates.

Braiding is always done from the left to the right.

The "general chain" figure 3 *C* is formed as follows:

Start at point 1. and lead the thread diagonally across two threads to point 2., so there is a half cross, from which the bottom horizontally to point 3., the top diagonally across four threads to point 4. Then again the first short stitch 1— 2 are placed over the long one, from below horizontally to point 1. and again, the long one over the four threads, Continue to work alternate half a short crosses and then the other long one.

MODÈLES DE BRODERIES DU PEUPLE SLAVE EN MORAVIE.

D'après les ouvrages originaux, publiés par
BERTHE SOJKA à OLMUTZ.

—+•••••—

Il y a deux ans que j'ai publié le premier recueil des modèles de broderies slaves de Moravie avec la promesse d'en arranger un second, si celui-ci était apprécié par notre public patriote. Je constate avec satisfaction que les dames qui ont eu occasion de le voir, y ont non seulement porté un bienveillant intérêt, mais qu'elles se sont aussi mises à en imiter et appliquer les différents modèles, ce qui est un heureux présage pour la renaissance d'une branche de culture de notre peuple.

Pendant ces deux années l'étude des broderies populaires a fait un grand progrès. Des patriotes, dames et messieurs, ont continué à collectionner dans tous les coins du pays tchéco-morave les anciens ouvrages pour les conserver, en expliquer la beauté et en recommander l'imitation.

Aux noms des travailleurs infatigables et bien mérités, mentionnés dans ma première publication, il faudrait en ajouter bien d'autres, de sorte qu'il serait impossible de tous les énumérer, de crainte d'en omettre quelques-uns *). C'est ainsi que, par leurs soins collectifs, ces richesses de dessins vraiment artistiques, retrouvés dans les humbles chaumières, acquerront peu à peu la place d'honneur qui leur est due **).

Dans mon premier recueil, je me suis bornée aux broderies au point de croix et de traits; dans celui-ci, j'apporte dans les premières dix feuilles le point de croix, dans les suivantes le point de traits avec d'autres points (table 22) dont l'explication se trouve au verso.***) J'ose espérer que les dames mme sauront gré des remarques sur les points peu connus que les Slovaques désignent par „point coupé“, „point treillissé“, „point de croix enchaînés“.

Les modèles au point de croix (tab. 13, 14, 15 et 16) sont d'origine slovaque, ceux au point de traits (18, 19, 20 et 21) hanaques, les modèles enfin des tab. 17 et 22 slovaques aussi, les couleurs étant identiques aux originaux.

S'il m'a été donné de réunir ce recueil, je le dois en partie à la libéralité avec laquelle certains bienveillants possesseurs se sont mis à ma disposition. Je nomme surtout M. l'abbé Égon Brém, prévôt au St. Mont près Olmutz, M. Fr. Kretz, instituteur à Mistřic, M. l'abbé Fr. Zelinka, curé à Hněvotín, Mme. Amélie Ambros à Olmutz, Mlle. Xav. Běhálek à Tovačov et bien d'autres auxquels je témoigne ici toute ma reconnaissance.

Olmütz, février 1889.

Berthe Sojka.

MODÈLES DE BRODERIES DU PEUPLE SLAVE EN MORAVIE. D'après les ouvrages originaux, publiés par BERTHE SOJKA à OLMUTZ.

Il y a deux ans que j'ai publié le premier recueil des modèles de broderies slaves de Moravie avec la promesse d'en arranger un second, si celui-ci était apprécié par notre public patriote. Je constate avec satisfaction que les dames qui ont eu occasion de le voir, y ont non seulement porté un bienveillant intérêt, mais qu'elles se sont aussi mises à en imiter et appliquer les différents modèles, ce qui est un heureux présage pour la renaissance d'une branche de culture de notre peuple.

Pendant ces deux années l'étude des broderies populaires a fait un grand progrès. Des patriotes, dames et messieurs, ont continué à collectionner dans tous les coins du pays tchéco-morave les anciens ouvrages pour les conserver, en expliquer la beauté et en recommander l'imitation.

Aux noms des travailleurs infatigables et bien mérités, mentionnés dans ma première

publication, il faudrait en ajouter bien d'autres, de sorte qu'il serait impossible de tous les énumérer, de crainte d'en omettre quelques-uns *). C'est ainsi que, par leurs soins collectifs, ces richesses de dessins vraiment artistiques, retrouvés dans les humbles chaumières, acquerront peu à peu la place d'honneur qui leur est due **).

Dans mon premier recueil, je me suis bornée aux broderies au point de croix et de traits; dans celui-ci, j'apporte dans les premières dix feuilles le point de croix, dans les suivantes le point de traits avec d'autres points (table 22) dont l'explication se trouve au verso.***) J'ose espérer que les dames mme sauront gré des remarques sur les points peu connus que les Slovaques désignent par „point coupé“, „point treillissé“, „point de croix enchaînés“.

Les modèles au point de croix (tab. 13, 14, 15 et 16) sont d'origine slovaque, ceux au point de traits (18, 19, 20 et 21) hanaques, les modèles enfin des tab. 17 et 22 slovaques aussi, les couleurs étant identiques aux originaux.

S'il m'a été donné de réunir ce recueil, je le dois en partie à la libéralité avec laquelle certains bienveillants possesseurs se sont mis à ma disposition. Je nomme surtout M. l'abbé Égon Brém, prévôt au St. Mont près Olmutz, M. Fr. Kretz, instituteur à Mistřic, M. l'abbé Fr. Zelinka, curé à Hněvotín, Mme. Amélie Ambros à Olmutz, Mlle. Xav. Běhálek à Tovačov et bien d'autres auxquels je témoigne ici toute ma reconnaissance.

Olmütz, février 1889.

Berthe Sojka.

Faire sortir aiguille dans 1, la passer par deux fils en sens oblique vers 2, ce qui donne la moitié d'un point de croix ordinaire; conduire ensuite le brin par en bas vers 3, le passer par en haut et par quatre fils vers 4, et recommencer en posant la branche courte sur la longue.

EMBROIDERY PATTERNS
OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA.

From the original works, published by

BERTHE SOJKA in OLOMOUC.

Two years ago I published the first collection of Moravian Slavic embroidery patterns with the promise of arranging a second, if that one was appreciated by our patriotic public. I note with satisfaction that the ladies who have had the opportunity to see it, have not only taken a benevolent interest in it, but that they have also begun to imitate and apply the different models, which is a happy omen for the renaissance of a cultural branch of our people.

During these two years the study of folk embroidery has made great progress. Patriots, ladies and gentlemen, continued to collect in all corners of the Czech-Moravian country ancient works to preserve them, explain their beauty and recommend their imitation.

To the names of the indefatigable and well-deserved workers mentioned in my first publication, many others should be added, but it would be impossible to list them all, for fear of omitting a few *). It is thus that, through their collective care, these riches of truly artistic drawings, found in the humble cottages, will gradually acquire the place of honor which is due to them **).

In my first collection, I limited myself to cross-stitch and running stitch embroidery; in this one, I bring cross stitch in the first ten plates; and in the following, running stitches with other techniques (plate 22) whose explanation is on the back. ***). I dare to hope that even the ladies will be grateful for remarks on the little-known stitches that the Slovaks call „cut stitch“, „trellis stitch“, „chained cross stitch“.

The cross-stitch models (plates 13, 14, 15 and 16) are of Slovak origin, those in running stitch (18, 19, 20 and 21) Hanác, finally the models from plates 17 and 22 Slovaks too, the colors being identical to the originals.

If I had the opportunity me to bring together this collection, I owe it in part to the liberality with which certain benevolent owners have placed themselves and their resources at my disposal. Above all, I name Father Égon Brém, provost at St. Mont near Olomouc, Mr. Fr Kretz, teacher at Mistřic, Father Fr. Zelinka, parish priest at Hněvotin, Mrs. Amelie Ambros to Olomouc, Miss Xav. Běhálek to Tovačov and many others to whom I express my gratitude here.

Olomouc, February 1889.

Bertha Sojka.

*) However, Mrs. Miloslava Procházka in Olomouc must be named and Misses Valtr and Tichá in Brunn.

**) I especially quote the work »Moravian Ornaments on Easter Eggs« (»Moravské ornamenty na kraslicích«), published by the Society of the Patriotic Museum in Olomouc and drawn by Miss Madeleine Wankel.

***) Plate 22 shows different kinds of dots. Flat or plain stitches, scalloped stitches and dash stitches need no explanation; the figure makes it clear how to work.

In figure 1., the letter 1 *A* shows the full stitch that the Moravian Slovaks call "cut-out" and which they practice as follows:

Take threads in an even number; in our drawing there are four.

Bring the needle out in 1, pass it up in 2, bring it out from below in 3, pass up in 4, through down and diagonally in 2, bring it up in 4, from below in 3, from above and diagonally in 1, bring from below into 3, from above into 2, finally bring from below into 3. — To add the new point, we skip four threads vertically and start again. The strand should be snug so that the stitches look tight and supported.

As we see, the crosses are added standing and in a scarf they are fixed on three sides, so that with the following row they present two faces with two threads, which makes them little openwork.

In the figure 1 have given the strand the color blue, so that the full stitch stands out better.

The figure 2 *B* show a stitch which the Moravian Slovaks call the lattice stitch (or double tulle stitch) and which they perform as follows:

We first embroider vertically the space which must contain this lattice stitch, with united (flat) stitches, equally spaced by two threads, as shown by the yellow strand of 2 *B*. This done, we simply braid a new strand in these united stitches, alternating their upper end with the lower end in the horizontal direction. The first row finished, we begin the second by joining and spacing the woven stitches in the form of a trellis, as shown by the blue strand in fig. 2 *B*. This weaving is done from left to right.

Chained cross stitch, fig. 3 *C*.

Bring the needle out in 1, pass it through two threads obliquely towards 2, which gives half of an ordinary cross stitch; then lead the strand downwards towards 3, pass it upwards and through four threads towards 4, and start again by placing the short branch on the long one.

Vyznamenáno bylo dílo toto na výstavách v Příboře 1887 a v Kroměříži 1891 stříbrnou medailí, v Telči r. 1888 bronzovou medailí.

Vyznamenáno bylo dílo toto na výstavách v Příboře 1887 a v Kroměříži 1891 stříbrnou medailí, v Telči r. 1888 bronzovou medailí.

Sešit 3

VZORY VYŠÍVÁNÍ LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ

(DESET TABULEK V BARVOTISKU)

DLE PŮVODNÍCH VZORU

VYDALA

BERTA SOJKOVÁ
V OLOMOUCI

V OLOMOUCI 1895.
TISKEN KNÍŽECÍ ARCIBISKUPSKÉ KNIH-
KAMENOTISKÁRNY.

Cena 1 zl., poštou 1 zl. 10 kr. r. m.

This work was awarded a silver medal at the exhibitions in Příboř in 1887 and Kroměříž in 1891, and a bronze medal in Telč in 1888.

Workbook 3

EMBROIDERY PATTERNS OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA

(TEN PLATES PRINTED IN COLOR)

ACCORDING TO THE ORIGINAL DESIGNS

PUBLISHED BY

BERTA SOJKOVÁ

IN OLOMOUC

IN OLOMOUC 1895.

PRINCE ARCHBISHOP BOOK – LITHOGRAPHY PRINTERS.

Price: 1 zlatý, 10 krone; by mail 1 zlatý, 20 krone r. m.

VZORY VYŠÍVÁNÍ
LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ.

DLE ORIGINÁLŮ VYDALA
BERTA SOJKOVÁ v OLOMOUCI.

Vysoce urozenému nejdůstojnějšímu Pánu, Panu

EMANUELI HRABĚTHI PÖTTING-PERSINGOVI,

infulovanému prelátu, proboštu kapitoly olemucké a t. d., čestnému občanu sedmdesáti obcí českých, mecenáši školství českého, podporovateli všech vlasteneckých podniků, dobrodinci studující mládeže a chudiny a t. d., a t. d.,

věnuje v předvečer posvěcení
jím založeného Ústavu pro vzdělání dívek českých v Olomouci

z neobmezené úcty, lásky a oddanosti

Berta Sojková.

V Olomouci, 14. září 1895.

VZORY VYŠÍVÁNÍ
LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ
DLE ORIGINÁLŮ VYDALA
BERTA SOJKOVÁ v OLOMOUCI.

Vysoce urozenému nejdůstojnějšímu Pánu, Panu
EMANUELI HRABĚTHI PÖTTING-
PERSINGOVI,
infulovanému prelátu, proboštu kapitoly olemucké
a t. d., čestnému občanu sedmdesáti obcí českých,
mecenáši školství českého, podporovateli všech
vlasteneckých podniků, dobrodinci studující
mládeže a chudiny a t. d., a t. d.,

věnuje v předvečer posvěcení
jím založeného Ústavu pro vzdělání dívek českých
v Olomouci

z neobmezené úcty, lásky a oddanosti

Berta Sojková.

V Olomouci, 14. září 1895

EMBROIDERY PATTERNS
OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA

PUBLISHED ACCORDING TO THE ORIGINALS

BERTA SOJKOVÁ in OLOMOUC.

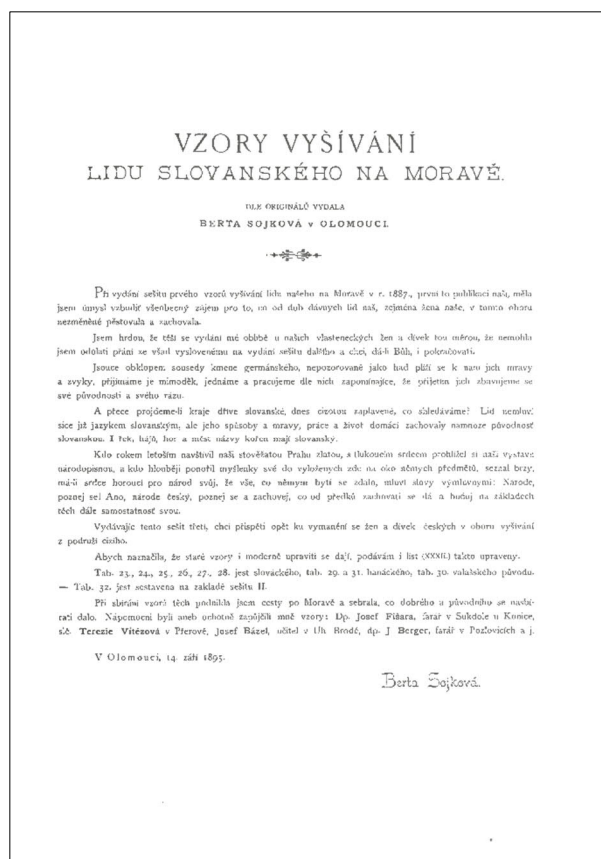
To the Most Noble
Sir EMANUEL HRABETH PÖTTING-PERSING,

infused prelate, provost of the Olemouc chapter, etc., honorary citizen of seventy Czech villages,
patron of Czech education, supporter of all patriotic enterprises, benefactor of the studying youth
[students] and the poor, etc., etc.,

with unlimited respect, love and devotion

Olomouc, September 14, 1895

Berta Sojková.

VZORY VYSIVÁNÍ LIDU SLOVANSKÉHO NA MORAVĚ.

DLE ORIGINÁLŮ VYDALA.

BERTA SOJKOVÁ v OLOMOUCI.

Při vydání sešitu prvního vzorů vysívání lidu našeho na Moravě v r. 1887., první to publikaci naší, měla jsem úmysl vzbudit všeobecný zájem pro to, co od dob dávných lid náš, zejména žena naše, v tomto oboru nezměněně pěstovala a zachovala.

Jsem hrdou, že těší se vydání mé oblíbené u našich vlasteneckých žen a dívek tou měrou, že nemohla jsem odolati přání ze všad vyslovenému na vydání sešitu dalšího a chei, dá-li Bůh, i pokračovati.

Jsouce obklopeni sousedy kmene germánského, nepozorované jako had plíží se k nám jich mravy a zvyky, přijímáme je mimoděk, jednáme a pracujeme dle nich zapomínajíc, že přijetím jich zbavujeme se své původnosti a svého rázu.

A přece projdeme-li kraje dříve slovanské, dnes cizotou záplávené, co shledáváme? Lid nemluví sice již jazykem slovanským, ale jeho spůsoby a

mravy, práce a život domácí zachovaly namnoze původnost slovanskou. I řek, hájů, hor a měst názvy kořen mají slovanský.

Kdo rokem letoším navštívil naši stověžatou Prahu zlatou, s tlukoucím srdcem prohlížel si naši výstavu národopisnou, a kdo hlouběji ponořil myšlenky své do vyložených zde na oko němých předmětů, seznal brzy, má-li srdce horoucí pro národ svůj, že vše, co němým býti se zdálo, mluví slovy výmluvnými: Národe, poznej se! Ano, národe český, poznej se a zachovej, co od předků zachovati se dá a buduj na základech těch dále samostatnost svou.

Vydávajíc tento sešit třetí, chci přispěti opět ku vymanění se žen a dívek českých v oboru vyšívání z područí cizího

Abych naznačila, že staré vzory i moderně upraveni se dají, podávám i list (XXXII.) takto upravený.

Tab. 23., 24., 25., 26., 27., 28. jest slováckého, tab. 29. a 31. hanáckého, tab. 30. Valašského původu. — Tab. 32. jest sestavena na základě sešitu II.

Při sbírání vzorů těchto podnikla jsem cesty po Moravě a sebrala, co dobrého a původního se nasbíralo dalo. Nápomocni byli aneb ochotně zapůjčili mně vzory: Dp. Josef Fišara, farár v Sukdole v Konice, slč. Terezie Vítězová v Přerově, Josef Bázal, učitel v Uh. Brodě, dp. J. Berger, farár v Pozlovicích a j.

V Olomouci, 14. září 1895.

Berta Sojková.

EMBROIDERY PATTERNS
OF THE SLAVIC PEOPLE IN MORAVIA

PUBLISHED ACCORDING TO THE ORIGINALS

BERTA SOJKOVÁ in OLOMOUC.

When the booklet of the first sewing pattern of our people in Moravia was published in 1887, the first publication of ours, I had the intention of arousing general interest in what our people, especially our women, have cultivated and preserved in this field unchanged since ancient times

I am proud that my publication is enjoyed by our patriotic women and girls to the extent that I could not resist the wishes expressed from everywhere to publish another workbook and, God willing, to continue.

Being surrounded by neighbors of the Germanic tribe, their manners and customs sneak up on us unnoticed like a snake, we accept these casually, act and work accordingly, forgetting that by accepting them we are losing our originality and our character.

And after all, if we pass through the formerly Slavic regions, today flooded with foreigners, what do we find? Although the people no longer speak the Slavic language, their ways and manners, work and domestic life have preserved a lot of Slavic originality. Even the names of rivers, groves, mountains and cities have Slavic roots.

Those who visited our Prague Golden centenary this year, looked through looked through our ethnographic exhibition with a beating heart, and those who deeply thought about the mute objects laid out, soon learned, if one has a burning heart for the nation, that everything that seemed to be mute speaks with eloquent words: Nation, know yourself. Yes, Czech nation, know yourself and preserve what you can preserve from your ancestors and build your independence on these foundations.

By publishing this third volume of this worklet, I want to contribute again to liberate Czech women and girls in the field of embroidery from the subjugation of foreigners.

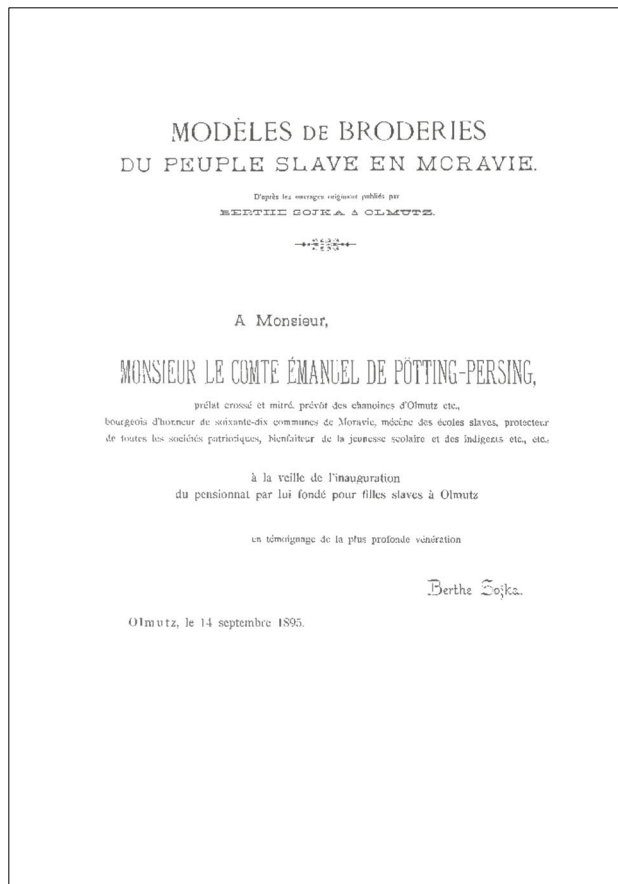
As a suggestion that old patterns and modern ones can be modified, I also submit the sheet XXXII modified in this way.

Plates 23, 24, 25, 26, 27, and 28 are Slovak, plates 29 and 31 are of Hanácký, plates 30 of Wallachian origin — plate 32. is based on a compilation of Workbook II.

While collecting these patterns, I traveled around Moravia and gathered all the good and original things I could find. Many people were helpful or willingly lent me samples: Dp. Josef Fišara, parish priest in Sukdol in Konica, slč. Terezie Vítězová in Přerová, Josef Bázal, teacher in Uh Brod, dp. J. Berger, parish priest in Pozlovice, and others.

Olomouc, September 14, 1895.

Berta Sojková.

Modèles de Broderies
Du Peuple Slave En Moravie.

D'après les ouvrages originaux publiés par
Berthe Sojka à Olmutz.

A Monsieur,
MONSIEUR DE COMTE ÉMANUEL DE
PÖTTING-PERSING,
prélat crossé et mitré, prévôt des chanoines d'Olmütz
etc.,
bourgeois d'honneur de soixante-dix communes de
Moravie, mécène des écoles slaves, protecteur
de toutes les sociétés patriotiques, bienfaiteur de la
jeunesse scolaire et des indigents etc., etc.,

à la veille de l'inauguration
du pensionnat par lui fondé pour filles slaves à Olmutz

En témoignage de la plus profonde vénération

Berthe Sojka.

Olmütz, le 14 septembre 1895

Embroidery Patterns
of the Slavic People in Moravia.

From the original works, published by Berthe Sojka at Olomouc.

To Sir,
MONSIEUR DE COMTE EMANUEL DE PÖTTING-PERSING,
crossed and mitred prelate, provost of the canons of Olomouc etc.,
bourgeois of honor of seventy municipalities of Moravia, patron of the Slavic schools, protector
of all patriotic societies, benefactor of school youth and of the destitute, etc., etc.,

In testimony of the deepest veneration

Bertha Sojka.

Olomouc, September 14, 1895

D'après les ouvrages originaux publiés par
Berthe Sojka à Olmutz.

Mais en parcourant d'anciens pays slaves, actuellement dénaturalisés, on est frappé de voir que, quoique les habitants ne parlent plus leur

Berthe Sojka

Embroidery Patterns
of the Slavic People in Moravia.

From the original works,
published by Berthe Sojka at Olmutz.

By publishing, in 1887, the first volume of Patterns of Slavic Embroidery in Moravia, the first work of this kind to appear in our country, my aim was to arouse a general interest in all that our ancestors, especially our women, cultivated and kept pure and intact.

I am proud of the fashion trend my work has had among the Slavic ladies, and it is their desire to see its sequel that has induced me to pursue my task.

Surrounded by neighbors of German race, whose manners and customs infiltrate us unnoticed; we imitate them without awareness, and the adoption of their way of acting and working causes us to lose our originality and our individuality.

But while travelling across former Slavic countries, currently denationalized, one is struck to see that, although the inhabitants no longer speak their language of origin, their habits and customs, their work and their home lives have nevertheless preserved their origins; even the names of rivers, mountains and cities reveal their Slavic origins.

From the objects displayed at the Ethnographic Exhibition in Prague (1895) emerged a lesson that any visitor inspired by the spirit of patriotism would certainly have grasped, a lesson which was clearly expressed there: „Try to recognize yourself, Czech people; seek out and carefully preserve all that can still be preserved, and, on this treasure, base your individuality!“

My goal in this work is the desire to help the Slavic woman to free herself from the imitation of foreign embroideries.

Plate XXXII shows how to use old drawings in modern works. Plates No. 23 — 28 are of Slovak origin, No. 29 and 31 Hanak, No. 30 Wallachian — Plate No. 32 is based on the 2nd volume.

To collect the originals of these drawings and choose the best ones, I had to travel through Moravia. In this task I was helped by M. M. the Reverend Father Joseph Fišara, parish priest in Sukdole near Konice, the Reverend J. Berger, parish priest in Pozlovice, Joseph Bazel, teacher at Uh. [Uherský] Brod, Miss Thérèse Vitěz of Prerov, and others, for which I am infinitely grateful to them.

Olomouc, October 14, 1895.

Berthe Sojka